

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΣ: ΣΥΨΗ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ ΝΙΚΗ

ΠΑΤΡΑ - 2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<u>ΕΙΣΑΓΩΓΗ</u>	1
------------------------------	---

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΚΙΝΔΥΝΟΣ

1.1 Εισαγωγή στην έννοια του κινδύνου.....	4
1.2 Βασικές κατηγορίες κινδύνων.....	5
1.2.1 Καθαροί και κερδοσκοπικοί κίνδυνοι.....	5
1.2.2 Στατικοί και δυναμικοί κίνδυνοι.....	6
1.2.3 Γενικευμένοι και ειδικοί κίνδυνοι.....	7
1.3 Μορφές καθαρών κινδύνων.....	8
1.3.1 Προσωπικοί κίνδυνοι.....	8
1.3.1.1 Κίνδυνος πρόωρου θανάτου.....	9
1.3.1.2 Κίνδυνος των γηρατειών.....	9
1.3.1.3 Κίνδυνος κακής υγείας.....	10
1.3.1.4 Κίνδυνος ανεργίας.....	11
1.3.2 Κίνδυνος περιουσίας.....	11
1.3.2.1 Άμεση απώλεια.....	12
1.3.2.2 Έμμεση ή παρεπόμενη απώλεια.....	12
1.3.2.3 Φυσικές καταστροφές.....	12
1.3.2.4 Κίνδυνοι αστικής ευθύνης.....	13
1.4 Μέτρηση των κινδύνων.....	13
1.4.1 Υποκειμενικός κίνδυνος.....	14
1.4.2 Αντικειμενικός κίνδυνος.....	15
1.4.3 Ενδεχόμενη ζημιά.....	16
1.4.4 Αιτίες και παράγοντες κινδύνων.....	17

1.5 Επιβάρυνση της κοινωνίας από τους κινδύνους.....	18
1.5.1 Κόστος πραγματοποιηθεισών ζημιών.....	18
1.5.2 Κόστος ενδεχόμενων ζημιών.....	19
1.6 Μέθοδοι αντιμετώπισης του κινδύνου.....	19
1.6.1 Αποφυγή του κινδύνου.....	20
1.6.2 Κράτηση κινδύνου.....	20
1.6.2.1 Ενεργητική κράτηση κινδύνων.....	20
1.6.2.2 Παθητική κράτηση κινδύνων.....	21
1.6.3 Μεταφορά του κινδύνου.....	22
1.6.3.1 Μεταφορά κινδύνων με συμβόλαια.....	22
1.6.3.2 Διαδικασίες περιορισμού διακυμάνσεων.....	22
1.6.4 Έλεγχος ζημιών.....	23
1.6.4.1 Πρόληψη ζημιών.....	24
1.6.4.2 Ελαχιστοποίηση απωλειών.....	24
1.6.5 Ασφάλιση.....	25

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΑΣΦΑΛΙΣΗ

2.1 Εισαγωγή.....	28
2.2 Ιστορική εξέλιξη.....	29
2.3 Η Ασφάλιση στην Ελλάδα.....	30
2.4 Ορισμός της Ασφάλισης.....	31
2.4.1 Βασικά Χαρακτηριστικά Ασφάλισης.....	32
2.4.1.1 Συγκέντρωση κινδύνων.....	32
2.4.1.2 Πληρωμή τυχαίων συμβάντων.....	34
2.4.1.3 Μεταφορά κινδύνου.....	34
2.4.1.4 Αποζημίωση.....	35

2.5 Σκοπός και λειτουργία της Ασφάλισης.....	36
2.6 Βασικές Αρχές Ασφάλισης.....	37
2.6.1 Αρχή της Αποζημίωσης.....	37
2.6.2 Αρχή του Ασφαλίσιμου Συμφέροντος.....	37
2.6.3 Αρχή της Υποκατάστασης.....	38
2.6.4 Αρχή της Μέγιστης Καλής Πίστης.....	39
2.6.5 Αρχή της Μονιμότητας.....	39
2.6.6 Αρχή της Συνεισφοράς.....	40
2.6.7 Αρχή της Πλησιέστερης Αιτίας.....	40
2.7 Συμβολή της Ασφάλισης στην Οικονομία.....	41
2.7.1 Οικονομικός Ρόλος.....	43
2.7.2 Κοινωνικός Ρόλος.....	44
2.8 Ο Κοινωνικός Χαρακτήρας της Ιδιωτικής Ασφάλισης.....	47
2.8.1 Αποζημίωση ασφαλειών.....	48
2.8.2 Μείωση ανησυχίας και φόβου.....	48
2.8.3 Πηγή ασφαλιστικών κεφαλαίων.....	49
2.8.4 Πρόληψη απωλειών.....	49
2.8.5 Ενίσχυση αξιοπιστίας.....	50
2.8.6 Μειωμένη ανάγκη πρόσθετων αποθεματικών.....	51
2.8.7 Μειωμένος πιστωτικός κίνδυνος.....	51
2.8.8 Βελτίωση κοινωνικής και επιχειρηματικής σταθεροποίησης.....	52
2.9 Βασικές Διακρίσεις της Ιδιωτικής Ασφάλισης.....	52
2.9.1 Ασφαλίσεις Προσώπων.....	53
2.9.2 Ασφαλίσεις Πραγμάτων.....	57
2.9.3 Ασφαλίσεις Ευθύνης.....	60

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

3.1 Εισαγωγή.....	68
3.2 Ασφαλιστική αγορά.....	69
3.2.1 Ανταγωνισμός ασφαλιστικής αγοράς.....	71
3.2.2 Κέντρο πληροφοριών.....	71
3.2.3 Ασφαλιστικές επιχειρήσεις.....	72
3.2.4 Ασφαλιστικό κοινό.....	74
3.2.5 Διαμεσολαβούντα πρόσωπα.....	74
3.2.5.1 Η σχέση διαμεσολάβησης πρέπει να αποδεικνύεται.....	74
3.2.5.2 Εξουσιοδότηση – δέσμευση του ασφαλιστή	75
3.2.5.3 Ο ασφαλιστής υπεύθυνος για τις πράξεις των διαμεσολαβούντων.....	76
3.2.6 Αλληλασφαλιστικός συνεταιρισμός.....	77
3.2.7 Γραφείο αντιπροσωπείας μεσιτών LLOYD’S Λονδίνου.....	77
3.2.8 Κοινωνικά ταμεία.....	79
3.2.9 Υπηρεσία στατιστικής ασφαλιστικών εταιρειών (Υ.Σ.Α.Ε.).....	79
3.2.10 Επικουρικό κεφάλαιο.....	79
3.2.11 Γραφείο διεθνούς ασφάλισης.....	80
3.2.12 Ένωση ασφαλιστικών εταιρειών Ελλάδος.....	80
3.2.13 Ταμείο επικουρικής ασφάλισης, ασφαλιστών και προσωπικού ασφαλιστικών επιχειρήσεων.....	81
3.2.14 Εκπαιδευτικοί φορείς ασφαλιστικών σπουδών.....	81
3.2.15 Επιτροπή διεθνών σχέσεων.....	82
3.2.16 Κλαδικός τύπος.....	82
3.3 Ασφαλιστική τεχνική.....	83
3.4 Περιθώριο φερεγγυότητας.....	84
3.5 Εγγυητικό κεφάλαιο.....	87
3.5.1 Έλεγχος Υπουργείου Ανάπτυξης για περιθώριο φερεγγυότητας και	

εγγυητικό κεφάλαιο.....	87
3.5.2 Προστασία καταναλωτή.....	89
3.5.3 Τμήμα παραπόνων.....	89
3.5.4 Ασφαλιστήρια συμβόλαια.....	90
3.6 Τεχνικά αποθέματα.....	90
3.6.1 Τεχνικά αποθέματα ασφαλίσεων κατά ζημιών.....	91
3.6.1.1 Αποθέματα μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών.....	91
3.6.1.2 Αποθέματα κινδύνων σε ισχύ.....	92
3.6.1.3 Απόθεμα εκκρεμών ζημιών.....	93
3.6.1.4 Απόθεμα εξισορρόπησης.....	93
3.6.1.5 Μαθηματικό απόθεμα γήρατος.....	94
3.6.1.5.1 Φύση του μαθηματικού αποθέματος.....	94
3.6.1.5.2 Σκοπός του μαθηματικού αποθέματος.....	95
3.6.1.5.3 Ορισμός του μαθηματικού αποθέματος.....	95
3.6.1.5.4 Μορφές του μαθηματικού αποθέματος.....	96
3.6.2 Για τις ασφαλίσεις ζωής.....	97
3.7 Ασφαλιστική τοποθέτηση.....	98
3.8 Συμπέρασμα.....	100

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ

4.1 Εισαγωγή στην ανάλυση των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.....	102
4.2 Βασικά μέρη του ασφαλιστηρίου.....	102
4.2.1 Δηλώσεις.....	102
4.2.2 Συμφωνία ασφάλισης.....	103
4.2.3 Εξαιρέσεις.....	104
4.2.3.1 Εξαιρούμενοι κίνδυνοι.....	104

4.2.3.2 Εξαιρούμενες αποζημιώσεις.....	105
4.2.3.3 Εξαιρούμενη περιουσία.....	105
4.2.4 Λόγοι εξαίρεσης.....	105
4.2.4.1 Εξαιρέσεις λόγο μη ασφαλίσιμων κινδύνων.....	105
4.2.4.2 Εξαιρέσεις λόγο αυξημένων κινδύνων.....	106
4.2.4.3 Εξαιρέσεις λόγο κάλυψης από άλλα ασφαλιστήρια.....	107
4.3 Όροι.....	107
4.3.1 Διάφορες διατάξεις.....	108
4.4 Ορισμός του ασφαλισμένου.....	108
4.5 Πρόσθετες πράξεις.....	109
4.6 Απαλλαγές.....	110
4.6.1 Σκοποί της απαλλαγής.....	110
4.6.2 Τύποι απαλλαγών.....	111
4.7 Αναλογικός όρος.....	113
4.7.1 Φύση του αναλογικού όρου.....	113
4.7.2 Σκοπός του αναλογικού όρου.....	114
4.7.3 Προβλήματα με την εφαρμογή του αναλογικού όρου.....	116
4.7.4 Όρος ποσοστιαίας συμμετοχής.....	117
4.8 Παράλληλη ασφάλιση.....	117
4.8.1 Όρος αναλογικής ευθύνης.....	118
4.8.2 Εισφορές σε ίσα μερίδια.....	119
4.8.3 Πρωτεύουσα ασφάλιση και ασφάλιση περιβάλλοντος.....	120

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

5.1 Εισαγωγή.....	124
5.2 Τιμολόγηση.....	124

5.3 Underwriting.....	126
5.3.1 Διατύπωση της πολιτικής underwriting.....	126
5.3.2 Βασικές αρχές underwriting.....	127
5.3.3 Η διαδικασία του underwriting.....	128
5.3.3.1 Ο πωλητής είναι ο πρώτος underwriter.....	129
5.3.3.2 Οι αποφάσεις του underwriter.....	131
5.3.3.3 Επάρκεια ασφαλιστρών και underwriting.....	132
5.3.3.4 Αντασφάλιση και underwriting.....	133
5.3.3.5 Underwriting και ανανεώσεις.....	133
5.4 Παραγωγή.....	133
5.4.1 Τμήμα πωλήσεων.....	134
5.4.2 Ο επαγγελματισμός στις πωλήσεις.....	134
5.5 Διακανονισμός ζημιών.....	135
5.5.1 Βασικοί στόχοι του διακανονισμού αποζημιώσεων.....	135
5.5.2 Τύποι διακανονιστών.....	136
5.5.3 Η διαδικασία της αποζημίωσης.....	137
5.5.4 Γνωστοποίηση της ζημιάς.....	137
5.5.5 Διερεύνηση της ζημιάς.....	137
5.5.6 Υποβολή δικαιολογητικών.....	138
5.5.7 Απόφαση για την καταβολή αποζημίωσης.....	138
5.6 Παραδείγματα δόλιων ζημιών.....	139
5.6.1 Στην ασφάλιση αυτοκινήτου.....	139
5.6.1.1 Ψεύτικες δηλώσεις.....	139
5.6.1.2 Αναδρομική έναρξη ασφάλισης.....	140
5.6.1.3 Ψεύτικα ατυχήματα.....	140
5.6.1.4 Επιδιόρθωση.....	140
5.6.1.5 Γιατροί – δικηγόροι.....	140
5.6.2 Στις άλλες ασφαλίσσεις.....	141
5.6.2.1 Γλίστρημα.....	141

5.6.2.2 Ψεύτικες λίστες.....	141
5.6.2.3 Ψεύτικος θάνατος.....	141
5.6.2.4 Ψεύτικα πλεούμενα.....	141
5.7 Αντασφάλιση.....	142
5.7.1 Ορισμοί.....	142
5.7.2 Λόγοι για αντασφάλιση.....	142
5.7.2.1 Αύξηση δυνατότητας ανάληψης κινδύνων.....	143
5.7.2.2 Σταθεροποίηση κερδών.....	143
5.7.2.3 Μείωση αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών.....	144
5.7.2.4 Προστασία έναντι καταστροφικών ζημιών.....	144
5.7.3 Τύποι αντασφάλισης.....	145
5.7.3.1 Προαιρετική αντασφάλιση.....	145
5.7.3.2 Αυτόματη σύμβαση.....	146
5.7.3.2.1 Αναλογική σύμβαση.....	147
5.7.3.2.2 Σύμβαση surplus.....	147
5.7.3.2.3 Σύμβαση υπερβάλλοντος.....	148
5.7.3.2.4 Αντασφαλιστικό pool.....	149
5.8 Μηχανογράφηση.....	150
5.9 Επενδύσεις.....	151
5.9.1 Επενδύσεις στις ασφαλίσεις ζωής.....	151
5.9.2 Επενδύσεις στις ασφαλίσεις περιουσίας και ευθύνης.....	152
5.10 Άλλες ασφαλιστικές λειτουργίες.....	153
5.10.1 Λογιστήριο.....	153
5.10.2 Νομικό τμήμα.....	153
5.10.3 Τμήμα πρόληψης ζημιών.....	154

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

I.Οι κίνδυνοι και οι καλύψεις.....	156
II.Ο ρόλος της Ιδιωτικής Ασφάλισης.....	158

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο σημερινός άνθρωπος έχοντας αγωνία για τις απρόοπτες καταστάσεις και κινδύνους του μέλλοντος όπως για παράδειγμα, απώλεια εισοδήματος για τον ίδιο ή για την οικογένειά του, από θάνατο, τραυματισμό, ασθένεια, πυρκαγιά, προνοεί ώστε να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά αυτές τις οδυνηρές καταστάσεις. Ένας από αυτούς τους τρόπους είναι και η ασφάλιση. Ο ασφαλισμένος πληρώνει σταδιακά στον ασφαλιστή ένα προκαθορισμένο ποσό που ονομάζεται ασφάλιστρο και ο ασφαλιστής μόλις επέλθει κάποια από τις παραπάνω απρόβλεπτες καταστάσεις για τον ασφαλισμένο, αναλαμβάνει την υποχρέωση να του καταβάλει κάποιο προσυμφωνημένο ποσό ώστε να μπορέσει ο ασφαλισμένος να επανέλθει στην αρχική του κατάσταση.

Είναι γεγονός μεγάλης σημασίας για τον άνθρωπο να έχει έναν συμπαραστάτη σε όλα τα στάδια της ζωής του για να μπορέσει να αντιμετωπίσει έκτακτες καταστάσεις από απρόβλεπτα γεγονότα. Για τον λόγο αυτό οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις καλύπτουν σχεδόν όλους του δυνητικούς κινδύνους που μπορεί να προκύψουν σε έναν άνθρωπο είτε από φυσικές καταστροφές (σεισμός, πλημμύρα κ.α.) είτε από βιολογικά φυσικά αίτια (θάνατος, ασθένεια κ.α.) είτε ακόμα και από ατυχήματα (προσωπικά, εργατικά κ.α.).

Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις βέβαια δεν σταματούν μόνο στην κάλυψη των ιδιωτών αλλά αναπτύσσονται έντονα και στο χώρο των επιχειρήσεων όπου μπορούν να καλύψουν ακόμη και την απώλεια χρημάτων από πελάτες ή από απιστία υπαλλήλων. Επίσης ένας τομέας όπου ενεργούν είναι στην αποταμίευση όπου μερικές φορές συναγωνίζονται τους μεγαλύτερους οργανισμούς στον χώρο, τις Τράπεζες.

Για τον λόγο αυτό θα γίνει αναφορά αρχικά στην ανάλυση του όρου “Κίνδυνος” μέσα από την χρήση των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, όπως επίσης και των θεμάτων που αναφέρονται σε αυτά (κατηγορίες, μορφές, μέτρηση, αντιμετώπιση κ.α.). στη συνέχεια θα αναλυθούν τα βασικά χαρακτηριστικά της ασφάλισης, ο σκοπός και η λειτουργία της όπως και οι διακρίσεις της. Φυσικά και θα αναφερθεί η κοινωνική της μορφή. Στο επόμενο κεφάλαιο θα εξεταστεί η οργάνωση της ασφαλιστικής αγοράς και θα ακολουθήσει η ανάλυση του ασφαλιστηρίου συμβολαίου. Τέλος θα αναλυθούν οι λειτουργίες της ασφαλιστικής επιχείρησης.

Κεφάλαιο **1**

ΚΙΝΔΥΝΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Όλοι μας, άτομα - επιχειρήσεις - κοινωνία, επιζητούμε την οικονομική ασφάλεια ή καλύτερα, την προστασία από τα ζημιογόνα ενδεχόμενα. Ο κίνδυνος ορίζεται ως η αβεβαιότητα σχετικά με την επέλευση ενός ζημιογόνου ενδεχόμενου.

Εάν μια ζημιά είναι σίγουρο ότι θα συμβεί, τότε είναι δυνατό να αντιμετωπισθεί σαν σίγουρη δαπάνη. Όταν όμως υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την επέλευση της ζημιάς, τότε η αντιμετώπιση του κινδύνου απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή.

Οι κίνδυνοι αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της καθημερινής ζωής τόσο των ατόμων και των επιχειρήσεων όσο και της ευρύτερης κοινωνίας. Οι ανθρώπινες κοινωνίες χαρακτηρίζονται από την αέναη προσπάθεια για την αντιμετώπιση των κινδύνων. Στις υπανάπτυκτες κοινωνίες, οι ζημιές επιβαρύνουν κατά κανόνα εκείνους επί των οποίων επέρχονται οι κίνδυνοι. Οι αναπτυγμένες κοινωνίες, όμως, χαρακτηρίζονται από την ανάπτυξη ευφυών και αποτελεσματικών μηχανισμών διαχείρισης των κινδύνων, που επιτρέπουν τη διασπορά τους σε ευρύτερες ομάδες του πληθυσμού και την συνεπακόλουθη ελαχιστοποίηση της επιβάρυνσης εκείνων επί των οποίων επέρχονται τελικά οι κίνδυνοι.

Στο σημείο αυτό πρέπει να διευκρινίσουμε ότι οι κίνδυνοι δεν έχουν πάντοτε ανεπιθύμητα αποτελέσματα. Είναι γνωστή η θεωρία των επενδύσεων που πρεσβεύει ότι τις υψηλότερες αναμενόμενες αποδόσεις έχουν οι επενδύσεις με τα μεγαλύτερα ρίσκα. Πρόκειται για τους κερδοσκοπικούς κινδύνους που, όπως θα αναλύσουμε παρακάτω, πρέπει να διακρίνονται από τους καθαρούς κινδύνους.

Η επέλευση των καθαρών κινδύνων έχει σαν αποτέλεσμα την εμφάνιση ζημιάς, σε αντίθεση με τους κερδοσκοπικούς κινδύνους που μπορεί να παρουσιάσουν και κέρδος.

Στις επόμενες ενότητες αυτού του κεφαλαίου θα εξεταστούν τα εξής θέματα:

- § οι βασικές κατηγορίες κινδύνων
- § οι μορφές των καθαρών κινδύνων
- § η μέτρηση των κινδύνων
- § η επιβάρυνση της κοινωνίας από τους κινδύνους
- § οι μέθοδοι αντιμετώπισης των κινδύνων

1.2 ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Βιβλιογραφία: Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών, Ευρωπαϊκό Πρότυπο Εκτιμήσεως Βιομηχανικών και Εμπορικών Κινδύνων, Αθήνα 1987.

Οι κίνδυνοι μπορούν να ταξινομηθούν σε :

- § καθαρούς και κερδοσκοπικούς
- § στατικούς και δυναμικούς
- § γενικευμένους και ειδικούς

1.2.1 ΚΑΘΑΡΟΙ ΚΑΙ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ (PURE & SPECULATIVE RISKS)

Καθαρός κίνδυνος είναι η κατάσταση, στην οποία υπάρχουν πιθανότητες απώλειας ή μη απώλειας (αλλά όχι κέρδους). Για παράδειγμα, ο πρόωρος θάνατος, η επαγγελματική ή μη ανικανότητα, η ζημιά στην περιουσία από

φωτιά, πλημμύρα ή σεισμό. Όσοι αντιμετωπίζουν τέτοιες εμπειρίες συνήθως δεν κερδίζουν.

Αντίθετα, κερδοσκοπικός κίνδυνος είναι μια κατάσταση από την οποία μπορεί να προκύψει κέρδος ή ζημιά. Για παράδειγμα, αγοράζοντας μετοχές μπορεί κανείς να κερδίσει αλλά και να χάσει. Το ίδιο ισχύει αν στοιχηματίσει στον ιππόδρομο, αν επενδύσει σε ακίνητα, αν παράγει ένα νέο προϊόν.

Η διάκριση σε καθαρούς και κερδοσκοπικούς κινδύνους είναι σημαντική διότι:

1. Οι ασφαλιστές ασφαλίζουν μόνο καθαρούς κινδύνους. Κατά κανόνα, οι κερδοσκοπικοί κίνδυνοι δεν ασφαλίζονται.
2. Ο νόμος των μεγάλων αριθμών εφαρμόζεται ευκολότερα στους καθαρούς κινδύνους απ' ό τι στους κερδοσκοπικούς.

Η κοινωνία μπορεί να κερδίσει από έναν κερδοσκοπικό κίνδυνο, αλλά βλάπτεται, αν εμφανιστεί ζημιά από καθαρό κίνδυνο. Για παράδειγμα, μια εταιρία μπορεί να αναπτύξει μία νέα τεχνολογική διαδικασία και να παράγει φθηνότερους υπολογιστές. Αυτό μπορεί να οδηγήσει τους ανταγωνιστές της σε χρεοκοπία, αλλά η κοινωνία συνολικά κερδίζει, αφού οι υπολογιστές παράγονται ευκολότερα και φθηνότερα.

1.2.2 ΣΤΑΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΔΥΝΑΜΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ (STATIC & DYNAMIC RISKS)

Στατικοί κίνδυνοι είναι οι κίνδυνοι που ενυπάρχουν σε ένα δεδομένο περιβάλλον και συνδέονται με απώλειες από την μη ομαλή λειτουργία της φύσης ή λάθη και παραλείψεις ανθρώπων. Παραδείγματα αποτελούν οι θύελλες, οι κεραυνοί, τα τροχαία ατυχήματα.

Αντίθετα, οι δυναμικοί κίνδυνοι συνδέονται με ένα μεταβαλλόμενο περιβάλλον.

Παραδείγματα δυναμικών κινδύνων είναι:

§ η αλλαγή στις προτιμήσεις των καταναλωτών

§ οι τεχνολογικές μεταβολές

§ οι νέες μέθοδοι παραγωγής

§ οι επενδύσεις για την παραγωγή νέων προϊόντων

Πολλές είναι οι διαφορές στατικών και δυναμικών κινδύνων:

1. Οι περισσότεροι στατικοί κίνδυνοι είναι καθαροί, ενώ οι δυναμικοί κίνδυνοι είναι πάντα κερδοσκοπικοί.
2. Οι δυναμικοί κίνδυνοι επηρεάζουν συνήθως περισσότερα άτομα και έχουν ευρύτερη επίδραση στην κοινωνία από τους στατικούς.
3. Οι δυναμικοί κίνδυνοι μπορεί να συνεπάγονται κέρδος για την κοινωνία, ενώ οι στατικοί συνεπάγονται πάντα ζημιά.

1.2.3 ΓΕΝΙΚΕΥΜΕΝΟΙ & ΕΙΔΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ (FUNDAMENTAL & PARTICULAR RISK)

Γενικευμένος κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που επηρεάζει όλη την οικονομία ή μεγάλο αριθμό ατόμων ή ομάδων στην οικονομία. Για παράδειγμα, ο κίνδυνος διψήφιου πληθωρισμού είναι γενικευμένος, αφού αφορά όλη την οικονομία.

Άλλα παραδείγματα γενικευμένων κινδύνων είναι:

§ η επιχειρηματική ύφεση

§ η υψηλή ανεργία

§ οι πόλεμοι, σεισμοί, πλημμύρες κ.λπ.

Αντίθετα, ειδικός κίνδυνος είναι ένας κίνδυνος που επηρεάζει μόνο το άτομο, και όχι το σύνολο ή τη χώρα. Για παράδειγμα, η κλοπή του ραδιοφώνου σας αφορά μόνο εσάς, άρα είναι ένας ειδικός κίνδυνος.

Η διάκριση σε γενικευμένους και ειδικούς κινδύνους είναι σημαντική, καθώς η κρατική αρωγή συνήθως χρειάζεται για την ασφάλιση γενικευμένων

κινδύνων. Για παράδειγμα, ο κίνδυνος της ανεργίας είναι ένας γενικευμένος κίνδυνος και ασφαρίζεται από το Κράτος.

1.3 ΜΟΡΦΕΣ ΚΑΘΑΡΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Στην ενότητα αυτή θα επιχειρήσουμε μια πρώτη συνοπτική παρουσίαση των καθαρών κινδύνων. Σε επόμενα κεφάλαια θα γίνει λεπτομερής ανάλυση των κινδύνων αυτών.

Για τις ανάγκες αυτής της συζήτησης ενδείκνυται να ταξινομηθούν οι καθαροί κίνδυνοι ως εξής:

- § προσωπικοί κίνδυνοι
- § κίνδυνοι περιουσίας
- § κίνδυνοι αστικών ευθυνών

1.3.1 ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Προσωπικοί κίνδυνοι, είναι οι κίνδυνοι που επηρεάζουν άμεσα το άτομο και μπορεί να επιφέρουν απώλεια ή μείωση εισοδήματος, έξοδα και εξάντληση της περιουσίας του. Υπάρχουν τέσσερις βασικές κατηγορίες προσωπικών κινδύνων:

- § κίνδυνος πρόωρου θανάτου
- § κίνδυνος γηρατειών
- § κίνδυνος κακής υγείας
- § κίνδυνος ανεργίας.

1.3.1.1 ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΠΡΟΩΡΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

Πολλοί άνθρωποι πεθαίνουν πριν φθάσουν το μέσο όρο ηλικίας θανάτου που προβλέπουν οι πίνακες θνησιμότητας. Ο πρόωρος θάνατος σημαίνει συχνά οικονομικές εκκρεμότητες (π.χ. δάνεια που πρέπει να πληρωθούν, παιδιά που πρέπει να σπουδάσουν κ.λπ.).

Οι βασικές κατηγορίες απωλειών από τον πρόωρο θάνατο κάποιου είναι:

- § η οικονομική επίπτωση στην οικογένεια από την απώλεια των μελλοντικών εισοδημάτων του θανόντος.
- § τα έξοδα της ασθένειας, της κηδείας, του φόρου κληρονομιάς κ.λπ.
- § η ανεπάρκεια του εισοδήματος της οικογένειας στο μέλλον πέρα από τις υφιστάμενες οικονομικές εκκρεμότητες.
- § η ψυχική οδύνη και η απώλεια καθοδήγησης στα μέλη της οικογένειας.

1.3.1.2 ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΤΩΝ ΓΗΡΑΤΕΙΩΝ

Ο σημαντικότερος κίνδυνος που σχετίζεται με τα γηρατεία είναι το ενδεχόμενο ανεπάρκειας εισοδήματος μετά τη συνταξιοδότηση. Συνήθως όσοι αποσύρονται έχουν χαμηλότερα εισοδήματα από τον καιρό που εργάζονταν, εκτός αν έχουν συγκεντρώσει περιουσία από την οποία έχουν εισοδήματα ή έχουν, για παράδειγμα, κάποιο ιδιωτικό συνταξιοδοτικό πρόγραμμα. Γενικά οι ηλικιωμένοι δεν αποτελούν οικονομικά ομοιογενή ομάδα και τα εισοδήματά τους διαφέρουν σημαντικά.

Το πρόβλημα του ανεπαρκούς εισοδήματος μετά τη συνταξιοδότηση ενισχύεται από την αυξανόμενη τάση για πρόωρη συνταξιοδότηση. Πολλοί αποχωρούν πρόωρα λόγω:

- § κακής υγείας

- § τεχνολογικών μεταβολών που καταργούν θέσεις εργασίας
- § πιέσεων των συνδικάτων για δημιουργία θέσεων για νέους άνεργους
- § αναδιοργάνωση επιχειρήσεων.

Έτσι η περίοδος της παραγωγικής εργασίας μειώνεται, ενώ επιμηκώνεται η περίοδος συνταξιοδότησης, πράγμα που σημαίνει ότι οι εργαζόμενοι μπορούν δυσκολότερα να αποταμιεύσουν για τα γεράματα τους. Γενικά το πρόβλημα της ανεπάρκειας εισοδήματος είναι πρόβλημα υπαρκτό και σοβαρό για πολλούς ηλικιωμένους.

1.3.1.3 ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΚΑΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Με την κατηγορία αυτή σχετίζονται τα καταστροφικά ιατρικά έξοδα και η απώλεια εισοδήματος. Μια απρόβλεπτη ασθένεια ή ατύχημα μπορεί πραγματικά να επιφέρει καταστροφικά ιατρικά έξοδα. Αν κάποιος δεν έχει επαρκή ασφάλιση υγείας ή άλλα εισοδήματα, αντιμετωπίζει μεγάλη οικονομική ανασφάλεια και ενδεχομένως πτώχευση.

Σοβαρός λόγος οικονομικής ανασφάλειας είναι η μακρόχρονη ανικανότητα. Τότε μειώνεται δραστικά το εισόδημα, απαιτούνται ιατρικές δαπάνες, εξαντλούνται τα ποσά της αποταμίευσης, ο πάσχων χρειάζεται κάποιον να τον προσέχει. Οι περισσότεροι σπάνια σκεπτόμαστε το ενδεχόμενο μακρόχρονης ανικανότητας και όμως αποδεικνύεται στατιστικά ότι ένα στα τρία άτομα ηλικίας 25 ετών, πριν φθάσει τα 65, θα μείνει ανίκανο για τουλάχιστον 6 μήνες. Σχεδόν ένα στα επτά άτομα θα μείνει ανίκανο για τουλάχιστον 5 χρόνια, πριν από τα 65, όπως προκύπτει από τον κατωτέρω πίνακα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.1

Ηλικία	Πιθανότητα ανικανότητας πριν τα 65			
	για 6 μήνες	για 1 χρόνο	για 2 χρόνια	για 5 χρόνια
25	34%	27%	22%	15%
30	33%	26%	22%	15%
35	33%	26%	21%	15%
40	32%	25%	21%	15%
45	30%	24%	20%	14%
50	28%	23%	19%	14%

Πηγή: Περιοδικό Ασφαλιστική Αγορά

1.3.1.4 ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

Αποτελεί μία ακόμη απειλή για την οικονομική ασφάλεια του ατόμου. Ανεξάρτητα από την αιτία της ανεργίας (εποχικοί παράγοντες, τεχνολογικές μεταβολές κ.λπ.) και ανάλογα με τη διάρκεια της αδυναμίας για εξεύρεση εργασίας, ο άνεργος θα πρέπει, αφού δεν έχει εισόδημα από εργασία, να ξοδέψει ή και να εξαντλήσει τις αποταμιεύσεις του.

1.3.2 ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Η περιουσία των ανθρώπων κινδυνεύει από πολλές αιτίες. Υπάρχουν δύο βασικές κατηγορίες ζημιών που συνδέονται με την καταστροφή ή την κλοπή περιουσίας : οι άμεσες και οι έμμεσες απώλειες.

1.3.2.1 ΑΜΕΣΗ ΑΠΩΛΕΙΑ (DIRECT LOSS)

Είναι μια οικονομική απώλεια που προκύπτει από φυσική καταστροφή, καταστροφή ή κλοπή περιουσίας. Για παράδειγμα, αν έχετε ένα κατάστημα, ασφαλισμένο κατά του κινδύνου πυρκαγιάς, και καεί, η ζημιά αυτή είναι μια άμεση απώλεια.

1.3.2.2 ΕΜΜΕΣΗ ή ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΗ ΑΠΩΛΕΙΑ (INDIRECT OR CONSEQUENTIAL LOSS)

Είναι μια οικονομική απώλεια που προκύπτει από τις έμμεσες συνέπειες μιας φυσικής καταστροφής, καταστροφής ή κλοπής περιουσίας. Στο προηγούμενο παράδειγμα, το κατάστημα θα χάνει κέρδη στο χρονικό διάστημα που επισκευάζεται, και αυτό είναι μια παρεπόμενη ζημιά. Αλλά παρόμοια παραδείγματα είναι η απώλεια ενοικίων, πελατείας, αλλά και τα πρόσθετα έξοδα, στα οποία ενδεχομένως θα πρέπει να υποβληθεί μία επιχείρηση, που κρίνει απαραίτητο ότι πρέπει να συνεχίσει να λειτουργεί έστω και υπό έκτακτες συνθήκες (π.χ. τράπεζα, εφημερίδα) και ανεξαρτήτως κόστους.

1.3.2.3 ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ

Ο κίνδυνος απώλειας ή ζημιάς περιουσίας εξαιτίας φυσικών καταστροφών είναι πολύ σοβαρός. Σεισμοί, πλημμύρες, πυρκαγιές δασών κ.λπ. μπορεί να έχουν τεράστιες επιπτώσεις (βλ. σεισμούς Αθήνας, Καλαμάτας κ.λπ.)

Οι φυσικές καταστροφές προκαλούν οικονομική ανασφάλεια, εξαιτίας των σημαντικών ανθρώπινων και περιουσιακών απωλειών καθώς και της απώλειας εισοδήματος των παθόντων.

1.3.2.4 ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Οι κίνδυνοι αστικής ευθύνης είναι μια σημαντική κατηγορία κινδύνων στις σύγχρονες κοινωνίες. Με το ισχύον νομικό σύστημα, ο καθένας μας μπορεί να κριθεί νομικά υπεύθυνος για πράξεις ή παραλείψεις που προκαλούν σωματικές βλάβες ή υλικές ζημιές σε κάποιον άλλον και να κληθεί να τον αποζημιώσει.

Σήμερα επικρατεί η αντίληψη ότι η αγωγή είναι ο καλύτερος τρόπος επίλυσης μιας διαφοράς. Οι αγωγές πληθαίνουν καθημερινά:

§ επιχειρήσεις ενάγονται για ελαττωματικά προϊόντα

§ γιατροί, δικηγόροι, λογιστές, μηχανικοί και κάθε λογής επαγγελματίες μπορεί να εναχθούν για αμέλεια.

Οι κίνδυνοι ευθύνης είναι για πολλούς λόγους σημαντικοί:

1. Δεν υπάρχει ανώτατο όριο ευθύνης. Για παράδειγμα, αν έχετε ένα αυτοκίνητο αξίας έξι χιλιάδων Ευρώ, η μέγιστη ζημιά που μπορεί να πάθει είναι έξι χιλιάδες Ευρώ. Αν όμως τραυματίσετε με το αυτοκίνητο κάποιον, μπορεί να σας ενάγει για οποιοδήποτε ποσό.
2. Συνεπάγονται ενδεχομένως απώλεια όχι μόνο της υπάρχουσας περιουσίας, αλλά και του μελλοντικού εισοδήματος. Για παράδειγμα, αν τραυματίσετε κάποιον και δεν έχετε ασφάλιση ευθύνης (ή είσθε υπασφαλισμένος), μπορεί να χρειασθεί να τον πληρώσετε εφ' όρου ζωής.
3. Θα πρέπει να υπολογίζει κανείς και τα μεγάλα έξοδα νομικής προστασίας που θα απαιτηθούν σε περίπτωση αγωγής, αν δεν είναι ασφαλισμένος.

1.4 ΜΕΤΡΗΣΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Βιβλιογραφία: Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών, Ευρωπαϊκό Πρότυπο Εκτιμήσεως Βιομηχανικών και Εμπορικών Κινδύνων, Αθήνα 1987.

Στην ενότητα αυτή θα αναλύσουμε μια σειρά από έννοιες και όρους σχετικά με την μέτρηση των κινδύνων. Συγκεκριμένα, θα συζητήσουμε τις έννοιες: (1) υποκειμενικού κινδύνου (subjective risk), (2) αντικειμενικού κινδύνου (objective risk), (3) ενδεχόμενης ζημιάς (chance of loss), και (4) αιτιών και παραγόντων κινδύνων (perils and hazards).

1.4.1 ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (SUBJECTIVE RISK)

Ο «υποκειμενικός κίνδυνος» ορίζεται ως η αβεβαιότητα που σχετίζεται με την πνευματική - διανοητική κατάσταση ενός ανθρώπου. Έστω ότι κάποιος μεθάει και επιχειρεί να γυρίσει σπίτι του με το αυτοκίνητο του. Αισθάνεται αβέβαιος αν θα τα καταφέρει να γυρίσει χωρίς να τον συλλάβει η αστυνομία για μέθη. Αυτή η αβεβαιότητα είναι υποκειμενικός κίνδυνος.

Η έννοια του υποκειμενικού κινδύνου είναι ενδιαφέρουσα διότι επιτρέπει να ερμηνεύσουμε τη συμπεριφορά δύο ή περισσότερων ατόμων, τα οποία, ενώ βρίσκονται στην ίδια φαινομενικά κατάσταση, λαμβάνουν τελικά διαφορετικές αποφάσεις. Δύο άτομα στην ίδια κατάσταση μπορεί να έχουν διαφορετική αντίληψη του κινδύνου, και η συμπεριφορά τους να προσδιορισθεί ανάλογα. Αν κάποιος αισθάνεται μεγάλη ψυχική αβεβαιότητα ως προς το ενδεχόμενο μίας ζημιάς ή απώλειας, η συμπεριφορά του επηρεάζεται. Συχνά ο υψηλός «υποκειμενικός κίνδυνος» συνεπάγεται συνετή και συντηρητική συμπεριφορά, ενώ ο χαμηλός υποκειμενικός κίνδυνος μπορεί να συνεπάγεται λιγότερο συντηρητική. Για παράδειγμα, ο οδηγός του προηγούμενου παραδείγματος μπορεί στο παρελθόν να έχει συλληφθεί για μέθη και να συνειδητοποιεί ότι έχει πει πολύ και να ζητήσει να τον μεταφέρει άλλος σπίτι. Κάποιος άλλος στη θέση του μπορεί να υποτιμήσει τον κίνδυνο της σύλληψης και να οδηγήσει απερίσκεπτα. Χαμηλός υποκειμενικός κίνδυνος, στην περίπτωση αυτή, συνεπάγεται λιγότερο συντηρητική οδήγηση

1.4.2 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (OBJECTIVE RISK)

Ο «αντικειμενικός κίνδυνος» ορίζεται ως «η σχετική απόκλιση της πραγματικής ζημιάς από την αναμενόμενη». Για παράδειγμα, ας υποθέσουμε ότι ένας ασφαλιστής έχει ασφαλίσει 10.000 σπίτια για μία μακρά περίοδο και κατά μέσο όρο καίγεται το 1% το χρόνο ή 100 σπίτια το χρόνο. Είναι βεβαίως απίθανο κάθε χρόνο να καίγονται ακριβώς 100 σπίτια, άλλες χρονιές μπορεί να καούν 90 και άλλες 110 (απόκλιση 10%). Αυτή η σχετική απόκλιση μεταξύ «πραγματικής» και «αναμενόμενης» ζημιάς είναι γνωστή σαν αντικειμενικός κίνδυνος.

Ο αντικειμενικός κίνδυνος μεταβάλλεται αντιστρόφως ανάλογα με την τετραγωνική ρίζα του αριθμού των θεωρουμένων περιπτώσεων. Στο προηγούμενο παράδειγμα ήταν ασφαλισμένα 10.000 σπίτια, και ο αντικειμενικός κίνδυνος είναι 10/100. Αν υποθέσουμε ότι, ασφαλίζοντας 1.000.000 σπίτια, αναμένεται να καούν 10.000, αλλά η απόκλιση πραγματικών και αναμενόμενων απωλειών είναι μόνο 100 ή 1 %, ο αντικειμενικός κίνδυνος είναι τώρα 100/10.000. Δηλαδή, καθώς η τετραγωνική ρίζα του αριθμού των σπιτιών αυξήθηκε από 100, στο πρώτο παράδειγμα, σε 1.000, στο δεύτερο παράδειγμα, ο αντικειμενικός κίνδυνος μειώθηκε στο 1/10 του αρχικού επιπέδου.

Ο αντικειμενικός κίνδυνος μπορεί να μετρηθεί στατιστικά με το συντελεστή μεταβλητότητας (coefficient of variation). Εφόσον ο αντικειμενικός κίνδυνος μπορεί να μετρηθεί, αποδεικνύεται πολύ χρήσιμη έννοια για μια ασφαλιστική εταιρία. Όσο αυξάνεται ο αριθμός των θεωρουμένων περιπτώσεων, η ασφαλιστική εταιρία μπορεί να προβλέπει τις μελλοντικές αναμενόμενες ζημιές με περισσότερη ασφάλεια, γιατί στηρίζεται στο «νόμο των μεγάλων αριθμών».

Ο νόμος αυτός υποδηλώνει ότι, όσο αυξάνεται ο αριθμός των περιπτώσεων, τόσο οι πραγματικές απώλειες προσεγγίζουν τις αναμενόμενες.

Στο προηγούμενο παράδειγμα, όσο αυξάνεται ο αριθμός των θεωρουμένων σπιτιών, τόσο ασφαλέστερη γίνεται η πρόβλεψη του αριθμού των σπιτιών που θα καούν.

1.4.3 ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΗ ΖΗΜΙΑ (CHANCE OF LOSS)

Η ενδεχόμενη ζημιά ορίζεται ως η πιθανότητα να εμφανισθεί ένα ζημιογόνο γεγονός.

Ως γνωστόν, η έννοια της πιθανότητας ορίζεται ως η σχετική συχνότητα εμφάνισης ενός ενδεχόμενου σε άπειρο αριθμό παρατηρήσεων, υπό τις αυτές συνθήκες. Η αντικειμενική πιθανότητα μπορεί να προσδιορισθεί είτε θεωρητικά (a priori probability) είτε απολογιστικά ή συμπερασματικά βάσει εμπειρίας. Για παράδειγμα, η πιθανότητα, όταν πετάξουμε ένα «τίμιο» νόμισμα, να έρθουν «γράμματα» είναι $1/2$ ή, αν ρίξουμε ένα «τίμιο» ζάρι, να έρθει «6» είναι $1/6$ (θεωρητικός υπολογισμός). Αντίθετα, η πιθανότητα άτομο ηλικίας 16 ετών να πεθάνει πριν τα 21 δεν προκύπτει αυτόματα, αλλά μπορεί να εκτιμηθεί επί τη βάση των υπάρχοντων στατιστικών στοιχείων θνησιμότητας.

Δε θα πρέπει να συγχέεται το «ενδεχόμενο» ζημιάς με τον «αντικειμενικό κίνδυνο». Το ενδεχόμενο ζημιάς είναι η πιθανότητα να εμφανισθεί ένα ζημιογόνο ενδεχόμενο. Ο αντικειμενικός κίνδυνος είναι η σχετική απόκλιση πραγματικής και αναμενόμενης ζημιάς. Δυο διαφορετικές ομάδες μπορεί να έχουν το ίδιο ενδεχόμενο ζημιάς, αλλά σημαντικά διαφορετικό αντικειμενικό κίνδυνο. Για παράδειγμα, ένας ασφαλιστής ασφαλίζει κατά του κινδύνου της πυρκαγιάς 10.000 σπίτια στην Αθήνα και άλλα 10.000 στη Θεσσαλονίκη. Έστω ότι το ενδεχόμενο απώλειας σε κάθε πόλη είναι 1%. Αυτό σημαίνει ότι κατά μέσο όρο αναμένεται κάθε χρόνο να καούν 100 σπίτια σε κάθε πόλη. Αν όμως η ετήσια απόκλιση κυμαίνεται στην Αθήνα από 75 έως 125, ενώ στη Θεσσαλονίκη από 90 έως 110, ο αντικειμενικός κίνδυνος είναι μεγαλύτερος

στην Αθήνα ανεξάρτητα από το ότι και οι δύο πόλεις αντιμετωπίζουν το ίδιο ενδεχόμενο ζημιάς.

1.4.4 ΑΙΤΙΕΣ & ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (PERILS & HAZARDS)

Στην πράξη, οι ασφαλιστικές εταιρίες χρησιμοποιούν την θεωρία των πιθανοτήτων για να υπολογίσουν το ενδεχόμενο ζημιάς για κάθε αιτία που μπορεί να προκαλέσει την ζημιά. Για παράδειγμα, ένα κτίριο μπορεί να καταστραφεί από φωτιά, κεραυνό, θύελλα, σεισμό κ.λπ. Όλα αυτά αποκαλούνται αίτια της ζημιάς. Η έννοια αυτή πρέπει να διακριθεί από τους παράγοντες της ζημιάς, που αναφέρονται στις συνθήκες που δημιουργούν ή αυξάνουν το ενδεχόμενο της ζημιάς. Για παράδειγμα, εάν οδηγείτε σε ένα παγωμένο δρόμο και συγκρουσθείτε με κάποιο άλλο αυτοκίνητο, η αιτία του ατυχήματος είναι η σύγκρουση, ενώ ο παγωμένος δρόμος είναι ο παράγοντας που επέδρασε και χάθηκε ο έλεγχος.

Τέτοιοι παράγοντες διακρίνονται σε:

α) φυσικούς (physical hazards), δηλαδή φυσικές συνθήκες που επηρεάζουν το ενδεχόμενο ζημιάς. Για παράδειγμα, ο παγωμένος δρόμος αυξάνει την πιθανότητα σύγκρουσης ή η ελαττωματική καλωδίωση σε ένα παλιό διαμέρισμα αυξάνει την πιθανότητα πυρκαγιάς.

β) ηθικούς (moral hazards), δηλαδή παράγοντες που σχετίζονται με ανεντιμότητα, η οποία αυξάνει το ενδεχόμενο απώλειας. Είναι π.χ. γνωστά τα παραδείγματα των εμπρησμών, δηλαδή των σκηνοθετημένων πυρκαγιών σε βάρος των δήθεν «πλουσίων» ασφαλιστικοί εταιριών, που στην ουσία είναι σε βάρος των έντιμων ασφαλισμένων, εφόσον η αποζημίωση τέτοιων περιπτώσεων οδηγεί σε αύξηση ασφαλίστρων.

γ) αμελείας (morale hazards), δηλαδή τους παράγοντες της απροσεξίας ή αδιαφορίας προς το ενδεχόμενο απώλειας, ακριβώς επειδή υπάρχει η ασφάλιση.

Π.χ. κάποιος που έχει ασφαλίσει το αυτοκίνητο του κατά του κινδύνου της κλοπής δεν ενδιαφέρεται πάντα να το κλειδώσει. Έτσι το ενδεχόμενο κλοπής αυξάνεται εξαιτίας της ύπαρξης ασφάλισης.

Εννοείται ότι οι ηθικοί παράγοντες είναι πολύ σοβαρότεροι από τους παράγοντες αμέλειας, εφόσον εκεί υπεισέρχεται όχι απλή αμέλεια, αλλά δόλος κατά της ασφαλιστικής εταιρίας και των απλών ασφαλισμένων.

1.5 ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ

Η κοινωνία επιβαρύνεται με δύο τρόπους από την ύπαρξη και επέλευση των κινδύνων. Κατ' αρχήν, υπάρχει το κόστος των ζημιών που τελικά επέρχονται στα άτομα και τις επιχειρήσεις. Επιπλέον, δημιουργούνται κόστη που πηγάζουν από την πιθανότητα επέλευσης των κινδύνων.

1.5.1 ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΩΝ ΖΗΜΙΩΝ

Η κοινωνία υφίσταται άμεσα και έμμεσα κόστη από την επέλευση των ζημιών. Τα άμεσα κόστη επιβαρύνουν τα άτομα και τις επιχειρήσεις επί των οποίων τελικά επέρχονται οι κίνδυνοι.

Οι αρνητικές συνέπειες των ζημιών αυτών μπορεί να είναι από σημαντικές έως καταστροφικές:

- (α) καταστρέφεται ανθρώπινο κεφάλαιο (θάνατοι, ασθένειες, αναπηρίες),
- (β) καταστρέφεται υλικό κεφάλαιο (περιουσίες, επιχειρήσεις, υποδομές),
- (γ) χρειάζονται πόροι για αντικατάσταση απωλειών,
- (δ) αυξάνονται οι κοινωνικές παροχές στους ζημιωθέντες,
- (ε) μείωση των φορολογικών εσόδων,
- (στ) αύξηση των τιμών των προϊόντων με μειωμένη παραγωγή.

1.5.2 ΚΟΣΤΟΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΝ ΖΗΜΙΩΝ

Ακόμα και όσοι δεν υφίστανται άμεσα τις συνέπειες της επέλευσης των κινδύνων, βρίσκονται αντιμέτωποι με την αβεβαιότητα που δημιουργεί το ενδεχόμενο ζημιών. Κατ' αρχήν, η αβεβαιότητα αυτή επηρεάζει, λίγο ως πολύ, την ψυχική ηρεμία των ατόμων και των επιχειρήσεων και είναι σε όλους γνωστά τα ψυχολογικά αποτελέσματα της οικονομικής ανασφάλειας.

Όμως, το σημαντικότερο κοινωνικό κόστος προέρχεται από τις αρνητικές συνέπειες στην κατανομή των οικονομικών πόρων:

1. τα άτομα και οι επιχειρήσεις αποφεύγουν ορισμένες ενέργειες ή δραστηριότητες, για να αποφύγουν τις ενδεχόμενες ζημιές,
2. ο χρονικός ορίζοντας των προγραμματισμών επιβραχύνεται λόγω των υφισταμένων αβεβαιοτήτων,
3. τα άτομα και οι επιχειρήσεις αποταμιεύουν πρόσθετα ρευστά διαθέσιμα, που θα μπορούσαν να επενδυθούν αποδοτικότερα αλλού, και,
4. για την ευρύτερη κοινωνία και οικονομία, η απουσία μηχανισμών αντιμετώπισης των κινδύνων οδηγεί στη μείωση της οικονομικής ευημερίας (μείωση παραγωγής, υψηλότερες τιμές).

1.6 ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Στο βαθμό που ο κίνδυνος επιβαρύνει όλη την Κοινωνία είναι σημαντικό να εξερευνηθούν τρόποι αντιμετώπισης του. Υπάρχουν πέντε βασικές μέθοδοι αντιμετώπισης του κινδύνου:

- § αποφυγή του κινδύνου
- § κράτηση του κινδύνου
- § μεταφορά του κινδύνου
- § έλεγχος ζημιών

§ ασφάλιση

1.6.1 ΑΠΟΦΥΓΗ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (RISK AVOIDANCE)

Είναι σίγουρα μια μέθοδος χειρισμού του κινδύνου. Για παράδειγμα:

§ για να αποφύγει κανείς τον κίνδυνο του τροχαίου ατυχήματος, μπορεί να μην οδηγεί

§ για να μην εναχθεί ποτέ μια βιομηχανία για ελαττωματικότητα ενός συγκεκριμένου προϊόντος, μπορεί να μην το παράγει.

Στην πράξη όμως δεν μπορούν να αποφευχθούν όλοι οι κίνδυνοι, ούτε και είναι πάντα σκόπιμο. Για παράδειγμα, μπορεί να αποφύγει κανείς τον κίνδυνο θανάτου ή ανικανότητας από αεροπορικό ατύχημα αποφεύγοντας να ταξιδεύει με αεροπλάνο. Είναι όμως αυτό επιθυμητό, όταν γνωρίζουμε πόσο χρόνο και κόυραση σημαίνει το ταξίδι με τρένο ή αυτοκίνητο;

1.6.2 ΚΡΑΤΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (RISK RETENTION)

Τα άτομα και οι επιχειρήσεις μπορούν να κρατήσουν το σύνολο ή μέρος του κινδύνου. Η «κράτηση του κινδύνου» διακρίνεται σε ενεργητική και παθητική.

1.6.2.1 ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΚΡΑΤΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (ACTIVE RISK RETENTION)

Έχουμε στην περίπτωση που το άτομο έχει συνείδηση του κινδύνου και επιλέγει συνειδητά να φέρει το σύνολο ή μέρος του κινδύνου. Για παράδειγμα,

κάποιος μπορεί να θέλει να κρατήσει για τον εαυτό του τον κίνδυνο μιας μικροσύγκρουσης και αγοράζει ασφαλιστήριο με απαλλαγή 50.000 δρχ. Δηλαδή, συνειδητά κρατά μέρος του κινδύνου.

Η ενεργητική «κράτηση του κινδύνου» χρησιμοποιείται για δύο λόγους:

- (α) γιατί μπορεί να εξοικονομήσει χρήματα. Μπορεί να μην αγορασθεί καθόλου ασφάλιση ή ασφάλιση με απαλλαγή, που σημαίνει οικονομία στα ασφάλιστρα.
- (β) γιατί μπορεί να μην υπάρχει σχετική ασφάλιση ή να είναι πολύ ακριβή. Για παράδειγμα, ορισμένοι γιατροί δεν αγοράζουν ασφάλιση επαγγελματικής ευθύνης, διότι δεν μπορούν να ανταποκριθούν στα υψηλά ασφάλιστρα.

1.6.2.2 ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΚΡΑΤΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (PASSIVE RISK RETENTION)

Ο κίνδυνος μπορεί να κρατηθεί παθητικά, από άγνοια, αδιαφορία ή τεμπελιά, κάτι που μπορεί να αποδειχθεί πολύ επικίνδυνο. Για παράδειγμα, πολλοί άνθρωποι με αξιόλογα εισοδήματα δεν ασφαλίζονται για το ενδεχόμενο μακρόχρονης ανικανότητας και έτσι κρατούν για τον εαυτό τους αυτόν τον πολύ σοβαρό κίνδυνο, που μπορεί να τους καταστρέψει οικονομικά.

Συμπερασματικά, η «κράτηση κινδύνου» μπορεί να αποδειχθεί μια χρήσιμη τεχνική για τον χειρισμό του κινδύνου, όταν πρόκειται για κινδύνους με υψηλή συχνότητα και σχετικά μικρές επιπτώσεις. Δεν ενδείκνυται όμως για κινδύνους με χαμηλή συχνότητα και σημαντικές επιπτώσεις, όπως, για παράδειγμα, οι κίνδυνοι υψηλών νοσοκομειακών εξόδων, μακρόχρονης ανικανότητας ή αγωγής για αστική ευθύνη.

1.6.3 ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (RISK TRANSFER)

Οι κίνδυνοι μπορούν να μεταφερθούν με διάφορους τρόπους, όπως:

§ με συμβόλαια

§ με διαδικασίες περιορισμού διακυμάνσεων (Hedging)

1.6.3.1 ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΜΕ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ

Ανεπιθύμητοι κίνδυνοι μπορούν να μεταφερθούν με συμβόλαια. Για παράδειγμα, ο κίνδυνος ελαττωματικής τηλεόρασης μπορεί να μεταφερθεί στον έμπορο με συμβόλαιο συντήρησης, που τον καθιστά υπεύθυνο για όλες τις επισκευές μετά την περίοδο της εγγύησης. Ο κίνδυνος σημαντικών μελλοντικών αυξήσεων στο ενοίκιο μπορεί να μεταφερθεί στον ιδιοκτήτη μέσω μακρόχρονης σύμβασης. Ο κίνδυνος σημαντικής αύξησης τιμών στο κατασκευαστικό κόστος μπορεί να μεταφερθεί στον κατασκευαστή μέσω συμβολαίου, που θα προβλέπει σταθερή τιμή. Ακόμη ο κίνδυνος μπορεί να μεταφερθεί μέσω ενός όρου περί «μη ευθύνης». Για παράδειγμα, κάποιος που κατασκευάζει διαρκή καταναλωτικά προϊόντα μπορεί να βάλει, στο συμβόλαιο πώλησης τους προς τον έμπορο, όρο που να προβλέπει ότι δε φέρει καμία ευθύνη, σε περίπτωση που το προϊόν πάθει ζημιά και τραυματισθεί κάποιος.

1.6.3.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΕΩΝ (HEDGING)

Αναφέρονται στην προστασία κάποιου έναντι ενός κινδύνου ζημιάς σε σχέση με μια συναλλαγή, κάνοντας μια άλλη συναλλαγή ως αντιστάθμισμα. Η διαδικασία αυτή, η οποία είναι διεθνούς πολιτογραφημένη με τον όρο Hedging, πραγματοποιείται μέσω ειδικών συμβολαίων (futures contracts), τα οποία

διαπραγματεύονται σε οργανωμένα γι' αυτό το σκοπό Χρηματιστήρια Αξιών, όπως π.χ. το Chicago Board of Trade, το New York Exchange, το LIFFE του Λονδίνου κ.λπ.

Τα συμβόλαια αυτά παρέχουν τη δυνατότητα σε έναν επενδυτή, να προσδιορίσει από σήμερα την τιμή με την οποία θα αγοράσει ή θα πουλήσει μια Αξία (π.χ. μετοχές), σε προκαθορισμένο χρονικό σημείο στο μέλλον.

Τα τελευταία χρόνια οι Θεσμικοί Επενδυτές συνηθίζουν να χρησιμοποιούν τα futures contracts, προκειμένου να διασφαλιστούν από τις διακυμάνσεις των τιμών των μετοχών στις κεφαλαιαγορές. Η τεχνική αυτή, χωρίς να είναι ασφάλιση με την επιστημονική έννοια του όρου, ωστόσο καλείται «Ασφάλιση Χαρτοφυλακίου», παρέχοντας στην ουσία σημαντική προστασία έναντι των μεταπτώσεων των τιμών των Αξιών μεταβλητής απόδοσης.

Για παράδειγμα, έστω ότι σε ένα Αμοιβαίο Κεφάλαιο το μεγαλύτερο τμήμα του ενεργητικού του αποτελείται από μετοχές. Εάν ο διαχειριστής του εκτιμά ότι επίκειται πτώση του Γενικού δείκτη τιμών του Χρηματιστηρίου, πρέπει να πουλήσει συμβόλαια τύπου «futures», που συνδέονται με το δείκτη αυτό. Με αυτόν τον τρόπο η οποιαδήποτε πτώση στις τιμές των μετοχών θα έχει ελάχιστη επίδραση στην αξία των μεριδίων του Α/Κ, καθώς τα συμβόλαια futures μπορούν να αγοραστούν εκ νέου σε χαμηλότερες τιμές απ' αυτές που πουλήθηκαν.

1.6.4 ΕΛΕΓΧΟΣ ΖΗΜΙΩΝ (LOSS CONTROL)

Σημαίνει την ανάληψη συγκεκριμένων δραστηριοτήτων για τη μείωση της συχνότητας και σοβαρότητας των ζημιών. Στοχεύει στην πρόληψη ζημιών και την ελαχιστοποίηση απωλειών.

1.6.4.1 ΠΡΟΛΗΨΗ ΖΗΜΙΩΝ (LOSS PREVENTION)

Η πρόληψη ζημιών αποσκοπεί στη μείωση της πιθανότητας απώλειας. Τα τροχαία ατυχήματα μπορεί να μειωθούν, αν οι αυτοκινητιστές περνούν σεμινάρια ασφαλούς οδήγησης και οδηγούν αμυντικά. Οι καρδιοπάθειες μπορούν να ελαττωθούν, αν παρακολουθούμε το βάρος μας, δεν καπνίζουμε και έχουμε καλές και υγιεινές συνήθειες.

Η πρόληψη ζημιών είναι σημαντική και για τις επιχειρήσεις. Για παράδειγμα, η έκρηξη σε έναν καυστήρα μπορεί να αποφευχθεί με περιοδικές επιθεωρήσεις. Τα εργατικά ατυχήματα μπορεί να ελαττωθούν φροντίζοντας για την τήρηση κανόνων ασφαλείας. Πυρκαγιές μπορεί να αποφευχθούν απαγορεύοντας στους εργάτες να καπνίζουν σε περιοχές με εύφλεκτα υλικά.

1.6.4.2 ΕΛΑΧΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΩΛΕΙΩΝ (LOSS REDUCTION)

Αν και οι προσπάθειες για πρόληψη απωλειών μειώνουν τη συχνότητα απωλειών, ορισμένες απώλειες αναπόφευκτα εμφανίζονται, και τότε, το μόνο που μένει είναι να μειωθούν οι επιπτώσεις τους. Για παράδειγμα, ένα πολυκατάστημα τοποθετεί sprinklers, για να μην επεκταθεί μια πυρκαγιά. Για τον ίδιο λόγο τα πολύ εύφλεκτα υλικά μπορεί να τοποθετούνται σε ξεχωριστή περιοχή για να περιορίζεται η φωτιά σε αυτή την περιοχή. Ένα εργοστάσιο μπορεί να κατασκευάζεται με υλικά ανθεκτικά στη φωτιά, για να ελαχιστοποιηθεί η ζημιά. Πυρασφαλείς πόρτες και παράθυρα μπορεί να χρησιμοποιούνται, για να μην εξαπλωθεί η φωτιά.

Αναμφίβολα, από κοινωνική άποψη, ο περιορισμός των απωλειών είναι η ιδανική μέθοδος χειρισμού του κινδύνου:

1. γιατί το έμμεσο κόστος των απωλειών ξεπερνά συχνά το άμεσο. Για παράδειγμα, αν ένας εργάτης τραυματισθεί στη δουλειά, η Εταιρία, πέρα από τα

άμεσα έξοδα (ιατρικά, αποζημίωση κ.λπ.), αντιμετωπίζει και έμμεσα, όπως, για παράδειγμα, αυτά που απαιτούνται για:

- § να εκπαιδεύσει άλλον εργάτη
- § να επισκευάσει τη μηχανή που χάλασε
- § να σταματήσει ίσως τη γραμμή παραγωγής κ.λπ.

2. γιατί υπάρχει και κοινωνικό κόστος. Ο εργάτης ίσως πεθάνει και η οικογένεια του θα δοκιμάσει πόνο και ανέχεια, ενώ όλη η Κοινωνία θα στερηθεί την παρουσία του και τις υπηρεσίες του.

1.6.5 ΑΣΦΑΛΙΣΗ (INSURANCE)

Για τους περισσότερους από εμάς, αποτελεί τον πιο πρακτικό τρόπο αντιμετώπισης των κινδύνων. Τρία είναι τα βασικά χαρακτηριστικά της Ιδιωτικής Ασφάλισης, που πρέπει να επισημανθούν:

- § χρησιμοποιείται η μεταφορά κινδύνου, αφού ο καθαρός κίνδυνος μεταφέρεται στον ασφαλιστή
- § διασπείρονται οι απώλειες των λίγων σε πολλούς, και έτσι η πραγματική ζημιά (actual loss) υποκαθίσταται από τη μέση ζημιά (average loss)
- § τέλος, ο αντικειμενικός κίνδυνος μπορεί να περιορισθεί με την εφαρμογή του Νόμου των Μεγάλων Αριθμών, μέσω του οποίου ο ασφαλιστής μπορεί να προβλέψει με σχετική ακρίβεια τις μελλοντικές απώλειες.

Κεφάλαιο

2

ΑΣΦΑΛΙΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ασφάλιση με την κοινωνική της μορφή εμφανίζεται στην Γενεύη περίπου το 1300 και ακολουθεί μια τεράστια ιστορική διαδρομή.

Στην Ελλάδα υπάρχει από την αρχαιότητα και φτάνει μέχρι τις μέρες μας. Διακρίνεται στην Ιδιωτική Ασφάλιση (προσώπων, πραγμάτων και ευθυνών) και στην Κοινωνική Ασφάλιση που περιλαμβάνει τα Δημόσια Ασφαλιστικά Ταμεία όπως Ι.Κ.Α – Ο.Α.Ε.Ε. – Ο.Γ.Α. κ.α. και την επικουρική ασφάλιση συντάξεως (ασφαλίζονται μόνο πρόσωπα).

Τα οφέλη της κοινωνίας από την ασφάλιση είναι οι αποζημιώσεις, η μείωση ανησυχίας και φόβου, η πηγή επενδυτικών κεφαλαίων και η πρόληψη απωλειών.

Η ασφάλιση έχει τα εξής χαρακτηριστικά Την συγκέντρωση κινδύνων, Την πληρωμή τυχαίων συμβάντων, Την μεταφορά κινδύνου και Την αποζημίωση.

Σκοπός της είναι να υπάρχει συγκέντρωση των κινδύνων σε κατηγορίες ομοειδών κινδύνων. Η ασφάλιση έχει σημαντικό κοινωνικοοικονομικό ρόλο.

Η ασφάλιση διακρίνεται σε Ιδιωτική και Κοινωνική, η Ιδιωτική Ασφάλιση περιλαμβάνει τις ασφαλίσεις Προσώπων, Πραγμάτων και Ευθυνών, όπου είναι προαιρετική. Ενώ η Κοινωνική Ασφάλιση είναι Υποχρεωτική και ασφαλίζει μόνο πρόσωπα.

Εάν αντιπαραβάλουμε τους δύο θεσμούς ασφάλισης, θα κατανοήσουμε πως η Κοινωνική Ασφάλιση είναι κρατική επιχείρηση και δεν εργάζεται για το κέρδος, αντίθετα η Ιδιωτική Ασφάλιση είναι ιδιωτικού δικαίου και εργάζεται για το κέρδος.

2.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ

Βιβλιογραφία: Χριστοφορίδη Γιαννάκη (Εισαγωγή στην Ασφάλιση, Κύπρος 1988).

Η ασφάλιση με την κοινωνική της μορφή εμφανίζεται στη Γενεύη περί το 1300 – 1400 και αναγνωρίζεται νομικά το 1369.

Στο τέλος του 18^{ου} αιώνα εξασφαλίζεται ο ατομικός ασφαλιστής και δημιουργείται η μεγάλη ασφαλιστική εταιρεία της σημερινής μορφής.

Παράλληλα αναπτύσσεται και τελειοποιείται ο αναλογιστής, ο ειδικός δηλαδή επιστήμονας, ο οποίος θα συντάξει τα προγράμματα ασφαλίσεων και θα είναι ο μαθηματικός εκείνος που με εξειδικευμένες γνώσεις θεωρίας πιθανοτήτων, στατιστικής λογιστικής, δημοσιογραφίας, οικονομικής θεωρίας (μικρομακροοικονομικής) επενδύσεων, θεωρίας κινδύνων, marketing κ. λ. π., θα παρακολουθεί και θα ελέγχει την εξέλιξη και υλοποίηση των προγραμμάτων αυτών.

Έτσι ιστορικά σχηματίζονται τεράστιες εταιρείες του είδους, συγκεντρώνοντας μεγάλα κεφάλαια, των οποίων οι δραστηριότητες γίνονται παγκόσμιες όπως π.χ. τα Lloyd's του Λονδίνου, τα οποία όμως θα μπορούσαμε να πούμε αποτελούν σήμερα ένα είδος χρηματιστηρίου ασφαλειών και όχι όπως πιστεύεται μία ασφαλιστική εταιρεία.

Lloyd's ήταν το όνομα ενός καφενείου του Λονδίνου τον 16^ο αιώνα όπου μαζεύονταν οι ασφαλιστές και περίμεναν τους πελάτες τους.

Ξεκινούν αρχικά με την ασφάλιση πλοίων και εμπορευμάτων για να επεκτείνονται διαρκώς με το πέρασμα των χρόνων σε κάθε κίνδυνο, φτάνοντας στη σημερινή μορφή που ασφαλίζονται τα πάντα.

2.3 Η ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Βιβλιογραφία: Μπετενιώτης Μ., Κοινωνική Ασφάλιση, Τζέι & Τζέι Ελλάς, Αθήνα 1992.

Ασφάλειος ή Ασφάλιος ήταν εκείνος που εφύλαττε κάποιον σε ασφάλεια, δηλαδή τον είχε ασφαλή, μη σφαλλόμενο, σταθερό, ασάλευτο, αλάνθαστο, βέβαιο ότι είναι πέραν κάθε κινδύνου.

Άλλωστε υπήρχε και η ασφάλειος επίκληση του Ποσειδώνας απ' όλους τους Έλληνες, ο οποίος παρείχε ασφάλεια για τα θαλάσσια ταξίδια (προσέφεραν μάλιστα και θυσία προ του απόπλου), και ακόμη επανάφερε την ηρεμία επί της γης μετά το σεισμό ή άλλο φυσικό φαινόμενο όπως μας πληροφορούν οι πυθαγόρειοι.

Οι ασφαλιστικοί οργανισμοί που αναπτύσσονται στην Ελλάδα έχουν αντικείμενο την Κοινωνική Ασφάλιση. Δηλαδή έχουν παροχές όπως, ιατροφαρμακευτικής – νοσοκομειακής περίθαλψης, την παροχή συντάξεως λόγω γήρατος ή αναπηρίας ή συνέπεια θανάτου του προστάτη της οικογένειας και εμφανίζεται περίπου το 1836.

Τότε ιδρύεται το Ν.Α.Τ. (Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο) και αρχίζει να λειτουργεί το 1861.

Στην συνέχεια ιδρύεται το ταμείο χήρων και ορφανών των αξιωματικών του στρατού το 1853, το σημερινό μετοχικό ταμείο στρατού, το δε 1856 το αντίστοιχο ταμείο του Ναυτικού. Το 1861 το μετοχικό ταμείο πολιτικών υπαλλήλων. Το δε ταμείο συντάξεως Τραπεζικών Υπαλλήλων (Ε.Τ.Ε.) το 1867. Το ταμείο μεταλλευτών το 1882 και της συντάξεως Υπαλλήλων Τραπεζής Αθηνών το 1900, ενώ το ταμείο σιδηροδρόμων το 1907. Εξ' άλλου ιδρύονται τα ταμεία υγειονομικών το 1925, νομικών το 1929, κλήρου Ελλάδος το 1930 και ακόμη επαγγελματιών εμπόρων, συντακτών, αυτοκινητιστών και άλλα.

Παρά όμως το γεγονός ότι υπάρχουν πολλά ταμεία εν' τούτοις η μεγάλη μάζα των εργατών και των υπαλλήλων παραμένει ακάλυπτη ασφαλιστικά.

Έτσι το 1932 ο έγκριτος νομικός Χρήστος Αγαλλόπουλος εισηγείται την σύσταση Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.). Το 1934 συντάσσει την πρώτη εργατική νομοθεσία και υπό την ηγεσία του αρχίζει να λειτουργεί το Ι.Κ.Α. το 1937.

Ο νόμος περί Ι.Κ.Α. προβλέπει την αυτοδίκαια και υποχρεωτική υπαγωγή όλων των προσφερόντων για εξαρτημένη εργασία εργατών και υπαλλήλων στην ασφάλιση του οργανισμού αυτού για τους κλάδους ασθένειας, μητρότητας και συντάξεως καλύπτοντας σήμερα σε όλη την χώρα αμέσως ή εμμέσως το σύνολο των εργαζομένων.

Ακόμη ιδρύεται ο Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α.) με αντικείμενο την κοινωνική ασφάλιση των αγροτών και της αγροτικής παραγωγής από θεομηνίες (χαλάζι – παγετός κ.α.).

Εκτός των οργανισμών Κύριας Ασφάλισης ιδρύθηκαν και λειτουργούν πολυάριθμοι οργανισμοί επικουρικής ασφάλισης παρέχοντας πρόσθετες παροχές στους ασφαλισμένους τους (π.χ. ταμεία επικουρικής ασφάλισης αρτοποιών, προσωπικού ασφαλιστικών επιχειρήσεων, υπαλλήλων επαγγελματικών οργανώσεων, οικοδόμων, υαλουργών, ηλεκτροτεχνιτών, κλωστοϋφαντουργών, φαρμακοϋπαλλήλων, πυροσβεστών, δημοσιογράφων, ηθοποιών κ. λ. π.).

2.4 ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Βιβλιογραφία: Σιμιτσεκ Π., Τι είναι Ασφάλιση, Κάκτος 1995 και Κουτσογιάννης Ιωάννης, Ιδιωτική Ασφάλιση, Αθήνα 1980.

“Ασφάλιση είναι η συγκέντρωση τυχαίων και απρόβλεπτων κινδύνων όπου με τη μεταφορά τους σε ασφαλιστές (ασφαλιστικές εταιρείες ή κράτος) που συμφωνούν έναντι ασφαλιστρων να αποζημιώνουν τους ασφαλισμένους για τις τυχαίες απώλειες ή να παρέχουν άλλες χρηματικές παροχές ή υπηρεσίες

που συνδέονται με τον κίνδυνο.” (Επιτροπή Ασφαλιστικής Ορολογίας της Αμερικανικής Ένωσης Κινδύνου και Ασφάλισης).

2.4.1 ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Όπως φαίνεται από τον ορισμό, η ασφάλιση έχει τα εξής διακεκριμένα χαρακτηριστικά:

1. Συγκέντρωση κινδύνων (pooling of risks)
2. Πληρωμή τυχαίων συμβάντων
3. Μεταφορά κινδύνου (risk transfer and risk reduction)
4. Αποζημίωση (in the nifcation)

Και αυτά αναλύονται ακολούθως.

2.4.1.1 ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Αποτελεί την καρδιά της ασφάλισης. Πρόκειται για την κατανομή των ζημιών που εμφανίζονται σε λίγους στο κοινωνικό σύνολο, ώστε στην πράξη η μέση ζημία αντικαθιστά την πραγματικότητα. Η συσσώρευση αυτή προϋποθέτει τη συγκέντρωση μεγάλου αριθμού ομοιογενών κινδύνων, ώστε να λειτουργεί ο νόμος των μεγάλων αριθμών για να δώσει ακριβή πρόβλεψη των μελλοντικών ζημιών. Με λίγα λόγια, η συγκέντρωση αυτή συνεπάγεται:

1. Την κατανομή των απωλειών σε όλους τους ασφαλισμένους και
2. Την πρόβλεψη των μελλοντικών ζημιών με σχετική ακρίβεια.

Σε ότι αφορά το πρώτο, ας δούμε το εξής παράδειγμα:

Έστω ότι 1.000 γεωργοί συμφωνούν ότι αν καταστραφεί από φωτιά το σπίτι οποιουδήποτε από αυτούς θα αποζημιωθεί από τους άλλους. Έστω ότι κάθε σπίτι αξίζει 200.000 € και κατά μέσο όρο καίγεται ένα σπίτι το χρόνο. Ο κάθε

γεωργός, μέσα από αυτή τη συμφωνία, αντί να αντιμετωπίζει πραγματική ζημιά 200.000 € αντιμετωπίζει τη μέση ζημιά $200.000 \text{ €} / 1.000 = 200 \text{ €}$

Έτσι με την συγκέντρωση μεγάλου αριθμού ομοιογενών περιπτώσεων, ένας ασφαλιστής μπορεί να προβλέψει με σχετική ακρίβεια τις μελλοντικές ζημίες και να μειώσει τον αντικειμενικό κίνδυνο.

*** Ο Νόμος των Μεγάλων Αριθμών ***

Βιβλιογραφία: Coordinators S.A. – Εκπαιδευτικό Κέντρο Διαμεσολαβούντων στην Ασφάλιση.

Με το Νόμο των Μεγάλων Αριθμών νοείται ότι όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμός των περιπτώσεων, τόσο τα πραγματικά αποτελέσματα προσεγγίζουν τα θεωρητικά αναμενόμενα στο άπειρο αριθμό περιπτώσεων. Για παράδειγμα πετώντας ένα νόμισμα στον αέρα η θεωρητική πιθανότητα να έρθει γράμματα είναι 0,5. Αν το ρίξουμε μόνο δέκα φορές μπορεί να έρθουν οκτώ φορές γράμματα. Αν όμως το ρίξουμε ένα εκατομμύριο φορές, τότε ο αριθμός των περιπτώσεων που θα έρθουν γράμματα, θα είναι περίπου 500.000 βάσει πιθανοτήτων.

Μία πρακτική εφαρμογή του νόμου των μεγάλων αριθμών είναι η πρόβλεψη των τροχαίων στις μεγάλες εξόδους, όπου κυκλοφορούν εκατομμύρια οχήματα. Αν και δε γνωρίζουμε ποιοι θα πεθάνουν, μπορούμε να προβλέψουμε με σχετική ακρίβεια το πόσοι θα πεθάνουν.

Στις περισσότερες ασφαλίσεις ο αναλογιστής σπάνια γνωρίζει την πραγματική πιθανότητα απώλειας. Οι εκτιμήσεις για τη μέση συχνότητα και σοβαρότητα των απωλειών πρέπει να βασίζονται στην προηγούμενη εμπειρία. Αν υπάρχει επαρκής μεγάλος αριθμός ομοιογενών περιπτώσεων η εμπειρία αυτή αποτελεί καλή προσέγγιση για το μέλλον, εφόσον γνωρίζουμε ότι ο αντικειμενικός κίνδυνος μεταβάλλεται αντιστρόφως ανάλογα με την

τετραγωνική ρίζα του αριθμού των περιπτώσεων. Έτσι ο ασφαλιστής μπορεί να προβλέψει τις μελλοντικές ζημιές με μεγαλύτερη ασφάλεια όσο αυξάνει ο αριθμός των περιπτώσεων.

Αυτό είναι πολύ βασικό για τον υπολογισμό ενός σωστού ασφαλιστρου από το οποίο ο ασφαλιστής θα μπορεί να πληρώσει όλες τις ζημιές και τα έξοδα διατηρώντας και ένα βασικό περιθώριο κέρδους.

2.4.1.2 ΠΛΗΡΩΜΗ ΤΥΧΑΙΩΝ ΣΥΜΒΑΝΤΩΝ

Χαρακτηριστικό της Ιδιωτικής Ασφάλισης είναι, ότι αποζημιώνει τα τυχαία γεγονότα. Στηρίζεται δηλαδή, όπως αναφέραμε και παραπάνω, στον Νόμο των Μεγάλων Αριθμών. Άρα λοιπόν θα λέγαμε ότι αναμένει να αποζημιώσει, διότι γίνεται συγκέντρωση πολλών όμοιων κινδύνων με σκοπό την ενιαία τιμολόγηση και την πληρωμή των τυχαίων συμβάντων.

Μια τυχαία ζημιά είναι μια απώλεια εντελώς απρόβλεπτη και μη αναμενόμενη. Ο νόμος των μεγάλων αριθμών βασίζεται στην υπόθεση ότι οι ζημιές είναι τυχαίες και εμφανίζονται ακανόνιστα.

2.4.1.3 ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Αποτελεί άλλο βασικό χαρακτηριστικό της ασφάλισης. Το ασφαλιστικό πρόγραμμα μεταφέρει τον καθαρό κίνδυνο από τον ασφαλιζόμενο στον ασφαλιστή, ο ασφαλιστής έχει τη δυνατότητα να αναλάβει το σύνολο των κινδύνων, διότι μέσω του νόμου των Μεγάλων Αριθμών μπορεί να εκτιμήσει με σχετική ακρίβεια τις αναμενόμενες ζημιές. Με τον τρόπο αυτό μειώνεται ο αντικειμενικός κίνδυνος για τον αντασφαλιστή, ενώ ταυτόχρονα μειώνεται η αβεβαιότητα για όλους τους ασφαλισμένους, οι οποίοι μεταβιβάζουν τον

ατομικό τους κίνδυνο έναντι ασφαλιστρού. Δηλαδή, μέσω του ασφαλιστικού μηχανισμού ο ασφαλισμένος ανταλλάσει μια δυνητικά μεγάλη και αβέβαιη ζημιά με μια σχετικά μικρή και άμεση επιβάρυνση (το ασφάλιστρο).

2.4.1.4 ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ

Τέλος βασικό χαρακτηριστικό της ασφάλισης είναι η αποζημίωση των απωλειών (η οποία σε οποιαδήποτε ασφαλιστική απαίτηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ασφαλιστικό συμφέρον), δηλαδή αποζημίωση του θύματος, μερική ή ολική, με:

§Μετρητά: Ο ασφαλιστής καταβάλει σε μετρητά το ποσό που δικαιούται ο ασφαλιζόμενος βάση ασφαλιστικής συμφωνίας.

§Επισκευή: Ο ασφαλιστής επισκευάζει τις ζημιές που έχει ασφαλίσει ο ίδιος.

§Αντικατάσταση: Ο ασφαλιστής αναλαμβάνει να αντικαταστήσει ο ίδιος με δικά του έξοδα και επιμέλεια κάποια από τα αντικείμενα που έχει ασφαλίσει.

§Αποκατάσταση: Ο ασφαλιστής αναλαμβάνει να αποκαταστήσει επαναφέροντας στην πρότερη κατάσταση (πριν συμβεί η ζημιά) το ασφαλισμένο είδος με δική του φροντίδα, έξοδα και επιμέλεια.

§Σε είδος: Σε κάποιες μορφές ασφάλισης η αποζημίωση δεν καταβάλλεται σε χρήματα αλλά σε είδος π.χ. στην ασφάλιση οδικής βοήθειας.

Για παράδειγμα:

- § Αν καεί το σπίτι σας, το πυρασφαλιστήριό σας θα σας αποζημιώσει για την ζημιά.
- § Αν μείνετε ανίκανος, το ασφαλιστήριό σας για ανικανότητα θα σας αποζημιώσει (μερικώς) για τις απώλειες ημερομισθίων.

§ Αν σας κάνουν αγωγή για κακή οδήγηση του αυτοκινήτου σας, το ασφαλιστήριο Αστικής Ευθύνης θα αναλάβει για εσάς τα ποσά που εκ του νόμου θα είχατε εσείς υποχρέωση να καταβάλλεται.

2.5 ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Βιβλιογραφία: Χριστοφίδης Γιαννάκης, Εισαγωγή Στην Ασφάλιση, Κύπρος, 1988.

Σκοπός της ασφάλισης είναι να υπάρχει ένας μηχανισμός συγκέντρωσης διασκορπισμένων και μεμονωμένων κινδύνων, οι οποίοι ταξινομούνται κατά το δυνατόν σε ομοειδής κινδύνους και παρακολουθείται το ύψος και η συχνότητα ζημιών της κάθε κατηγορίας κινδύνου από το ασφάλιστρο των υπολοίπων ομοειδών κινδύνων.

Για να μπορεί να ασφαλιστεί ένας κίνδυνος πρέπει να υπάρχουν οι παρακάτω προϋποθέσεις:

1. Να υπάρχει μεγάλος αριθμός ομοιογενών περιπτώσεων
2. Η ζημιά να είναι τυχαία και μη εσκεμμένη
3. Η ζημιά να είναι καθορισμένη και μετρήσιμη
4. Η ζημιά να μην είναι καταστροφική
5. Η πιθανότητα ζημιάς να είναι μετρήσιμη
6. Το ασφάλιστρο να είναι εφικτό

Ο ασφαλιστής δεν κρατά όλο τον κίνδυνο για λογαριασμό του, αλλά ένα μέρος αυτού, το οποίο είναι το λεγόμενο “Πλήρες Ίδιας Κράτησης”. Έτσι προκειμένου να εξασφαλίσει τη δυνατότητα κάλυψης κεφαλαίου πέρα από τα όρια της Ίδιας Κράτησης του καταφεύγει στην Αντασφάλιση. (Ασφάλιση της ασφάλισης).

Επομένως:

Πλήρη Ίδιας Κράτησης + Αντασφάλιση = Πλήρη Ασφάλιση.

Για παράδειγμα:

Μία βιομηχανία Συνολικής Ασφαλιστικής Αξίας 10.000.000 € ασφαλίζεται σε μια εταιρεία. Η ίδια η εταιρία θα κρατήσει το 30% του κινδύνου και τον υπόλοιπο κίνδυνο θα τον δώσει στους αντασφαλιστές της.

Έτσι λοιπόν:

3.000.000 € (Ιδία Κράτηση) + 7.000.000 € (Αντασφάλιση) = Πλήρης Ασφάλιση.

2.6 ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

2.6.1 ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ

Ένας ασφαλισμένος δεν πρέπει να εισπράξει περισσότερα από την ζημιά.

Δηλαδή έχει σκοπό να μην κερδίζει από την ζημιά και να μειώνει τον ηθικό κίνδυνο.

Βέβαια υπάρχουν και εξαιρέσεις που αναφέρονται στα ασφαλιστήρια αξίας (συλλογές, αντίκες, έργα τέχνης), στις ασφαλίσεις σε κόστος αποκατάστασης (χωρίς απόσβεση), (παρόμοια λογική με την ασφάλιση σε πρώτο κίνδυνο) και στην ασφάλιση ζωής (εδώ δεν υπάρχει απόσβεση).

2.6.2 ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΙΜΟΥ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΟΣ

Ο ασφαλισμένος πρέπει να βλάπτεται μόνο οικονομικά από την ζημιά.

Δηλαδή έχει σκοπό να εμποδίζεται η κερδοσκοπία (και ο ηθικός κίνδυνος) και να μετράται η ζημιά (η αποζημίωση είναι το μέτρο του ασφαλισίμου συμφέροντος του αποζημιούμενου). Για παραδείγματα με τον κύριο του έργου (σε έργα και στεγαστικά δάνεια), στα ασφαλιστήρια ζωής όπου δικαιούχος μπορεί να ορισθεί οποιοσδήποτε και δεν απαιτείται να έχει

ασφαλίσιμο συμφέρον από τη ζωή του ασφαλιζομένου, αν ο ορισμός γίνει από τον ίδιο τον ασφαλιζόμενο και όχι από τρίτο. Τρίτος, μπορεί να συνάψει ασφαλιστήριο ζωής για κάποιον τρίτο μόνο αν είναι συγγενής εξ αίματος (πχ σύζυγος για σύζυγο ή παιδί ή παππούς για εγγονό) όχι όμως γαμπρός για πεθερά ή αντιστρόφως . Επίσης μια επιχείρηση μπορεί να ασφαλίσει τη ζωή όλων των υπαλλήλων της γιατί η βιωσιμότητά της εξαρτάται απ' αυτούς.

Στις ασφαλίσεις ευθύνης και περιουσίας ασφαλίσιμο συμφέρον πρέπει να υπάρχει την στιγμή που θα συμβεί η ζημιά (πχ αυτοκίνητο ή σπίτι) .

Στις ασφαλίσεις ζωής ασφαλίσιμο συμφέρον υπάρχει κατά τη στιγμή σύναψης του συμβολαίου (οι δικαιούχοι ορίζονται στην αίτηση · μπορούν βέβαια να αλλάξουν)

Στην Αγγλία οι ασφαλίσεις ζωής φαίνεται ότι ήταν γνωστές από το 1583, μα και πρωτοοργανώθηκαν το 1698, με την ίδρυση της πρώτης εταιρίας Ζωής στον κόσμο. Στο μεσοδιάστημα είχαν οργιάσει οι ασφαλίσεις-στοιχήματα σε άτομα, πάνω στη ζωή ανθρώπων, τόσο που απαγορευτήκανε στα 1774, με το θρυλικό Gambling Act, που είναι ο πρώτος γνωστός Νόμος για την Ασφάλιση.

2.6.3 ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Ο Ασφαλιστής παίρνει τη θέση του Ασφαλισμένου στη διεκδίκηση της αποζημίωσης για τη ζημιά που κάλυπτε το συμβόλαιο . Η υποκατάσταση εφαρμόζεται αν έχει προηγηθεί αποζημίωση (προϋπόθεση). Δηλαδή έχει σκοπό να εμποδίζει τον ασφαλισμένο να εισπράξει 2 φορές τη ζημιά και να αποδίδει ευθύνη στον υπαίτιο (δεν μένει 'ατιμώρητος').

Σε υπασφάλιση, ο ασφαλισμένος εισπράττει αναλογικά ακόμα και μετά την ολική αποζημίωση του υποκατάστατη. Ο ασφαλιστής μπορεί να επανέλθει !

Ο ασφαλισμένος δεν μπορεί καθ' οιονδήποτε τρόπο να εμποδίσει το δικαίωμα υποκατάστασης αν έχει λάβει την αποζημίωση !

Αν ο ασφαλισμένος αποποιηθεί το δικαίωμα αγωγής συνεπάγεται ότι χάνει και την αποζημίωση (δικαιούται όμως να αποποιηθεί).

Η υποκατάσταση δεν εφαρμόζεται σε συμβόλαια ζωής (εκεί επιλαμβάνεται το δικαστήριο). Ο ασφαλιστής όμως αποζημιώνει κανονικά.

Ο Ασφαλιστής δεν υποκαθιστά τους ασφαλισμένους του στον εαυτό του. (πχ όταν συγκρούονται δύο αυτοκίνητα της ίδιας ασφαλιστικής εταιρίας).

2.6.4 ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ ΚΑΛΗΣ ΠΙΣΤΗΣ

Επιβάλλει ειλικρίνεια και εντιμότητα στα δύο συμβαλλόμενα μέρη. Στηρίζεται στις Δηλώσεις. Ο ασφαλιστής δεν πληρώνει αποζημίωση αν αποδειχθεί ότι η δήλωση του ασφαλιζομένου ήταν εσφαλμένη ή δόλια σε ουσιώδη σημεία της. Όπως και στην απόκρυψη γεγονότων. Επίσης ο ασφαλιστής αρνείται να αποζημιώσει όταν αποδειχθεί ότι ο ασφαλιζόμενος γνώριζε τη σημασία του αποκρυβέντος ή εάν ο ασφαλιζόμενος σκόπευε να εξαπατήσει τον ασφαλιστή, στις δεσμεύσεις. Σε μη τήρηση δέσμευσης, η ζημιά δεν αποζημιώνεται αν το συμβόλαιο ακυρωθεί πριν από αυτή, άλλως ο ασφαλιστής πρέπει να αποδείξει ότι η παράλειψη ήταν ουσιώδης και αυξάνει τον κίνδυνο μόνιμα και όχι προσωρινά.

2.6.5 ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ

Επιβάλλει να μην ασφαρίζονται παράνομα αντικείμενα ή καταστάσεις (πχ αντικείμενα κλεπταποδοχής, μεταφορά ναρκωτικών κλπ).

Παράδειγμα: Δεν μπορεί να ζητήσει ένας κλέφτης τράπεζας να αποζημιωθεί για το τρακάρισμα του αυτοκινήτου του, το οποίο διέφυγε με τα κλοπιμαία.

2.6.6 ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑΣ

Ο ασφαλιστής δικαιούται να εισπράξει από άλλους ασφαλιστές το ποσοστό της αποζημίωσης που τους αναλογεί, όταν η ασφάλιση είναι πολλαπλή.

Εφαρμόζεται εκεί όπου ένας κίνδυνος καλύπτεται από περισσότερα συμβόλαια (πχ μικτή και αστική ευθύνη αυτοκινήτου, ασφάλιση προσωπικού ατυχήματος και ταξιδιωτικό συμβόλαιο).

2.6.7 ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΠΛΗΣΙΕΣΤΕΡΗΣ ΑΙΤΙΑΣ

Η αρχή αυτή είναι θεμελιώδης για όλες τις ασφαλίσσεις. Ως πλησιέστερη αιτία (Causa Proxima) θεωρείται εκείνη στην οποία οφείλεται στο μεγαλύτερο βαθμό η επέλευση του κινδύνου. Για παράδειγμα, εάν ένα πλοίο βυθιστεί μετά από εισροή υδάτων στο κύτος, ως πλησιέστερο αίτιο της απώλειας του πλοίου θεωρείται η βύθιση και όχι η εισροή υδάτων, παρ' ότι αυτή προηγήθηκε. Ο καθορισμός της πλησιέστερης αιτίας δεν είναι εύκολος και συχνά οριστικοποιείται στα δικαστήρια.

Σύμφωνα με το Αγγλικό Δίκαιο ο ασφαλιζόμενος έχει το βάρος να αναφέρει (με τη βοήθεια των τεχνικών συμβούλων του) το αίτιο της ζημιάς. Ο ασφαλιστής είτε το αποδέχεται και προχωρεί στην αποζημίωση, αν ο κίνδυνος είναι καλυπτόμενος, είτε το απορρίπτει, οπότε ο ασφαλιζόμενος έχει το δικαίωμα να επανέλθει με νέο αίτιο κ.ο.κ.

2.7 ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Βιβλιογραφία: Ραφαήλ Μάριο, Ιδιωτική Ασφαλιστική Οικονομία, Αθήνα, 1971.

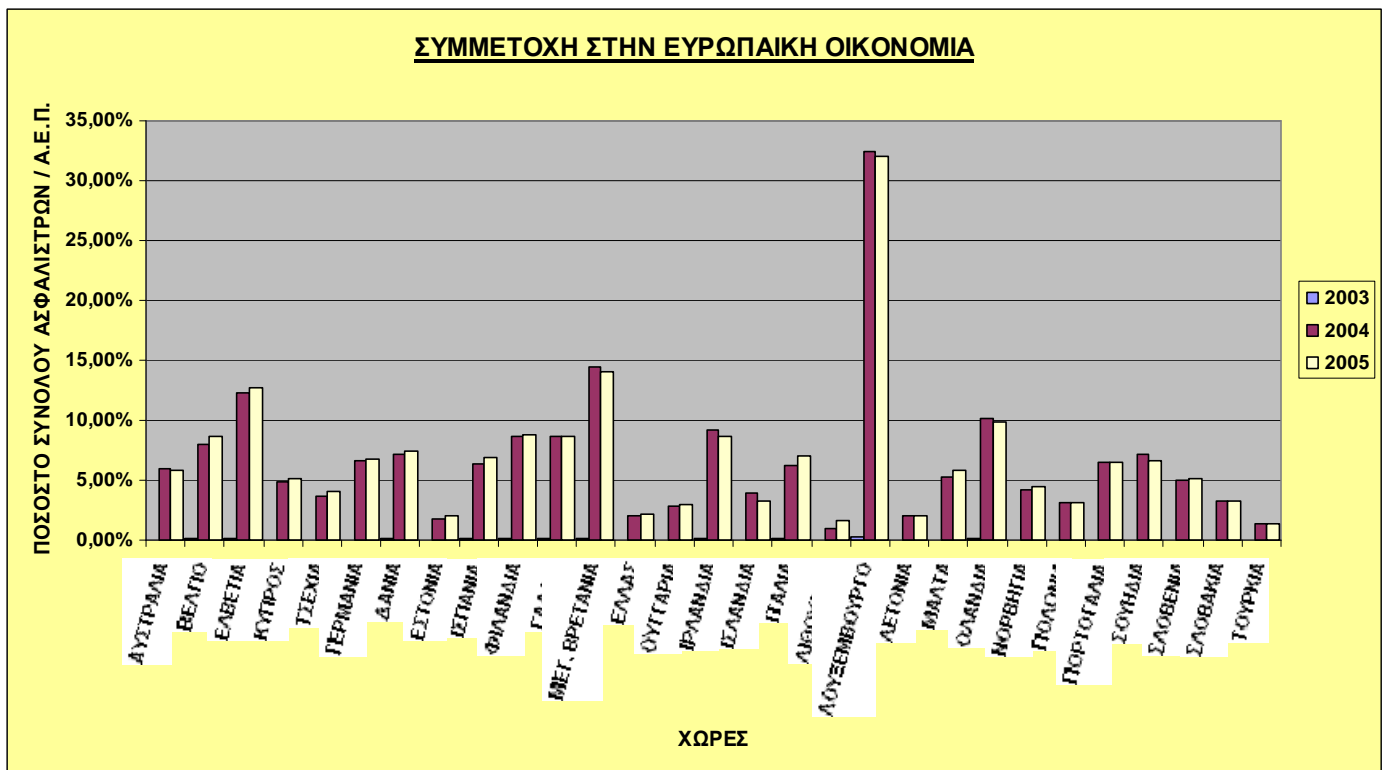
Η ασφάλιση είναι αναντικατάστατος μοχλός οικονομικής, τεχνολογικής και κοινωνικής ανάπτυξης απέναντι σε απρόβλεπτα ή προβλεπόμενα καταστροφικά γεγονότα. Στη συνέχεια θα αναλυθεί ο Οικονομικός και ο Κοινωνικός ρόλος της.

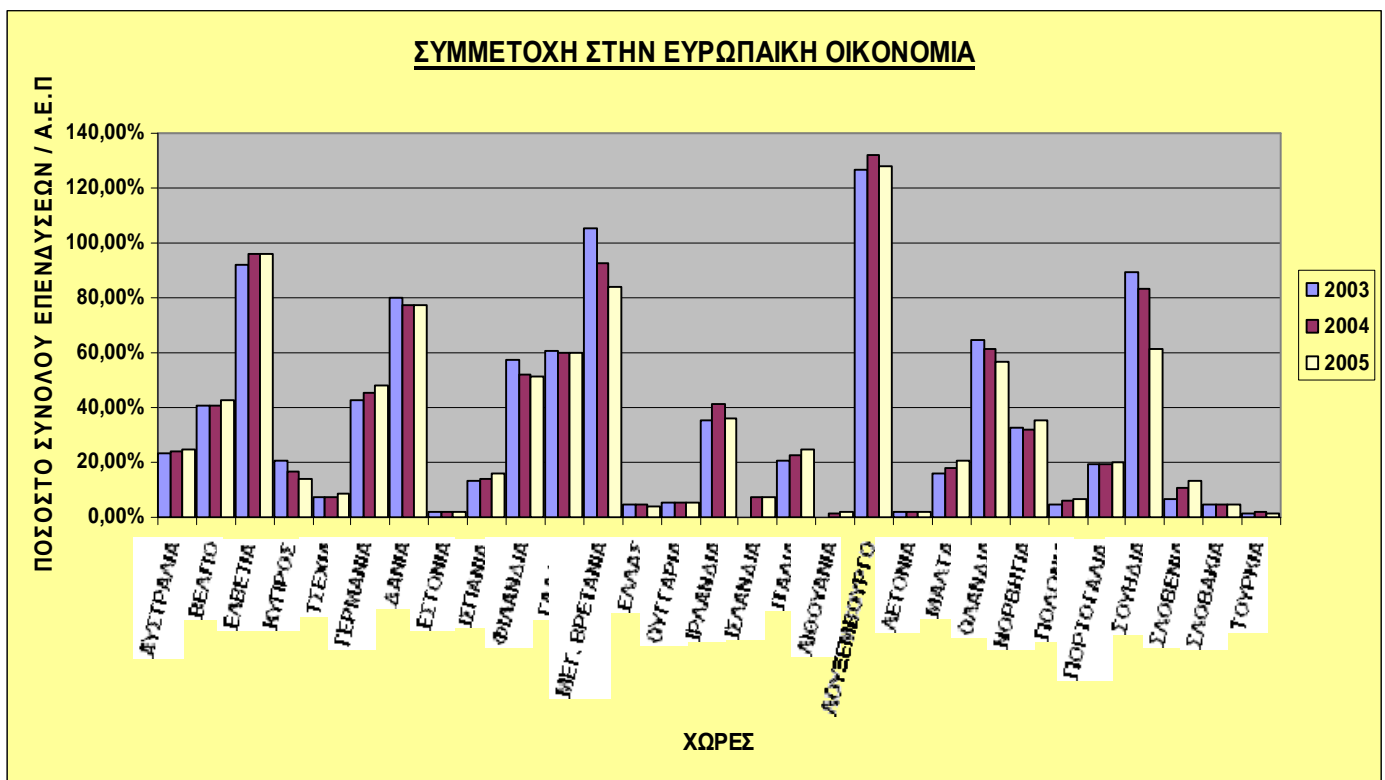
Στον παρακάτω πίνακα με τα αντίστοιχα γραφήματά του, αναλύεται κατά πόσο η ιδιωτική ασφάλιση προσφέρει στην οικονομία. Από αυτόν παρατηρείται ότι η Ελλάδα έχει πολύ μικρό ποσοστό συνόλου ασφαλίσεων όπως επίσης και η αύξηση από έτος σε έτος. Το αντίστοιχο συμβαίνει και με το ποσοστό συνόλου των επενδύσεων όπου για παράδειγμα η Ελλάδα έχει για το 2005 4,20% ενώ η Πορτογαλία 20,00%.

ΣΥΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ						
ΧΩΡΑ	1 ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ / Α.Ε.Π.			2 ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟΥ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ / Α.Ε.Π.		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	0,06%	5,90%	5,80%	23,60%	24,00%	24,60%
ΒΕΛΓΙΟ	0,09%	8,00%	8,60%	40,90%	40,90%	42,90%
ΕΛΒΕΤΙΑ	0,13%	12,30%	12,70%	92,00%	96,20%	95,80%
ΚΥΠΡΟΣ	0,05%	4,90%	5,10%	20,60%	16,60%	13,90%
ΤΣΕΧΙΑ	0,04%	3,70%	4,00%	7,10%	7,60%	8,70%
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	0,07%	6,60%	6,70%	42,90%	45,50%	47,70%
ΔΑΝΙΑ	0,08%	7,20%	7,50%	80,00%	77,60%	77,30%
ΕΣΤΟΝΙΑ	0,02%	1,80%	2,00%	1,80%	1,90%	2,30%
ΙΣΠΑΝΙΑ	0,07%	6,40%	6,90%	13,30%	14,30%	15,80%
ΦΙΛΑΝΔΙΑ	0,09%	8,70%	8,80%	57,60%	52,20%	51,30%
ΓΑΛΛΙΑ	0,09%	8,70%	8,70%	60,40%	60,20%	60,20%
ΜΕΓ. ΒΡΕΤΑΝΙΑ	0,14%	14,40%	14,10%	105,10%	93,00%	84,00%
ΕΛΛΑΣ	0,02%	2,00%	2,10%	4,40%	4,40%	4,20%
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	0,03%	2,80%	3,00%	5,20%	5,10%	5,40%
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0,09%	9,20%	8,70%	35,30%	41,30%	36,10%
ΙΣΛΑΝΔΙΑ	0,03%	3,90%	3,30%	0,00%	7,20%	7,60%
ΙΤΑΛΙΑ	0,07%	6,20%	7,00%	20,90%	22,80%	25,00%
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	0,02%	1,00%	1,60%	0,00%	1,50%	2,00%
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	0,32%	32,40%	32,00%	126,90%	132,30%	127,80%
ΛΕΤΟΝΙΑ	0,02%	2,00%	2,00%	1,80%	1,80%	1,80%

ΜΑΛΤΑ	0,06%	5,30%	5,80%	15,90%	18,30%	20,70%
ΟΛΑΝΔΙΑ	0,10%	10,10%	9,90%	64,60%	61,50%	56,40%
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	0,05%	4,20%	4,50%	32,60%	32,20%	35,10%
ΠΟΛΩΝΙΑ	0,03%	3,10%	3,10%	4,80%	5,80%	6,70%
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	0,07%	6,50%	6,50%	19,40%	19,30%	20,00%
ΣΟΥΗΔΙΑ	0,07%	7,20%	6,60%	89,40%	83,50%	61,20%
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	0,05%	5,00%	5,10%	6,90%	10,90%	13,30%
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	0,03%	3,20%	3,30%	4,70%	4,50%	4,50%
ΤΟΥΡΚΙΑ	0,01%	1,40%	1,30%	1,60%	1,70%	1,50%
ΣΥΝΟΛΟ Σ.Ε.Α.	8,5	8,3	8,3	51,70%	50,40%	48,80%

Πηγή: Σ.Ε.Α. (Επιτροπή Διεθνών Σχέσεων)

2.7.1 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ

Η Ιδιωτική Ασφάλιση αποτελεί σημαντικό ρόλο στην οικονομία του κράτους. Με τον κοινωνικό της χαρακτήρα, επαναφέρει άτομα και οικογένειες στην αρχική τους κατάσταση μετά την επέλευση ενός κινδύνου, μειώνει την ανησυχία και τον φόβο και λειτουργεί προληπτικά για τις απώλειες. Έτσι λοιπόν ο Οικονομικός ρόλος αποδεικνύεται:

§ Με την αποκατάσταση των ζημιών, όπου έτσι επιτυγχάνεται η ομαλοποίηση των οικονομικών επιπτώσεων από Ζημιές στην δραστηριότητα οικονομικών μονάδων.

§ Με την ενθάρρυνση της αποταμίευσης και τη δημιουργία αποθεμάτων.

§ Με τη χρηματοδότηση των επενδύσεων μέσω των διαθέσιμων κεφαλαίων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, τα οποία αποτελούν συσσωρευμένα

κεφάλαια, που μπορούν να επενδυθούν σε ασφαλής και επενδυτικές τοποθετήσεις.

2.7.2 ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ

Ο κοινωνικός ρόλος της Ιδιωτικής Ασφάλισης είναι εξίσου ή και πιο σημαντικός.

1. Η Ιδιωτική ασφάλιση συμπληρώνει την κοινωνική ασφάλιση με τα προγράμματα ζωής και κάλυψη των προσωπικών κινδύνων (σύνταξη, νοσοκομειακό επίδομα, χειρουργικό επίδομα, επίδομα σοβαρών ασθενειών, ανικανότητα, απώλεια εισοδήματος, θάνατος) είτε σε ομαδική είτε σε ατομική βάση. Τόσο στις άλλες χώρες όσο και στην δική μας τα ασφάλιστρα που πληρώνονται στις κοινωνικές ασφαλίσεις ή άλλα ταμεία είναι υπερδιπλάσια από τα ασφάλιστρα που πληρώνονται στις ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες για τα ίδια ποσά καλύψεων, τα ίδια άτομα ή ομάδες ατόμων. Στις προηγμένες δυτικές χώρες το 65% περίπου όλων των ασφαλιζομένων έχουν συμπληρωματικές καλύψεις από ομαδικά ασφαλιστικά προγράμματα των επιχειρήσεων και το 50% περίπου έχουν συμπληρωματικά ατομικά (οικογενειακά) ασφαλιστικά προγράμματα από ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείας.

2. Με την διάθεση των αποθεμάτων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων σε επενδύσεις που έχουν κοινωφελή χαρακτήρα, βελτιώνεται η ποιότητα της ζωής μας. Τα τεράστια κεφάλαια (αποθέματα) επενδύονται σε πολλές χώρες σε διάφορους τομείς π.χ. Νοσοκομεία, σχολεία, μέσα ύδρευσης, στέγασης, λιμάνια, αεροδρόμια, για έργα σε υποβαθμισμένες περιοχές ή ανάπτυξη βιομηχανικών κέντρων ή χρηματοδότηση κέντρων υψηλής τεχνολογίας.

3. Δεν πρέπει να μας διαφεύγει της προσοχής ότι η ιδιωτική ασφάλιση βελτιώνει την ποιότητα της ζωής μας με διάφορους τρόπους που προσλαμβάνουν ή μειώνουν τους κινδύνους που μας απειλούν.

Με τα προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης το κράτος στοχεύει είτε στην αποκατάσταση των ζημιών, είτε στην αναπλήρωση του εισοδήματος, είτε στην καταπολέμηση της φτώχειας.

Τα προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης θεσπίζονται με νόμους και είναι συνήθως υποχρεωτικά. Η χρηματοδότηση τους γίνεται από τις εισφορές των εργαζομένων, των εργοδοτών και του Κράτους, σε διάφορες αναλογίες ανάλογα με το πρόγραμμα. Οι παροχές προβλέπονται στους αντίστοιχους νόμους και συνήθως αποβλέπουν στην αναπλήρωση του εισοδήματος των πολιτών. Ενέχουν, όμως, και σημαντικά στοιχεία αναδιανομής εισοδήματος. Αποτελούν, δηλαδή, συγκερασμό της αρχής της "ίσης μεταχείρισης" (Social Adequacy) με την αρχή της "κοινωνικής επάρκειας"

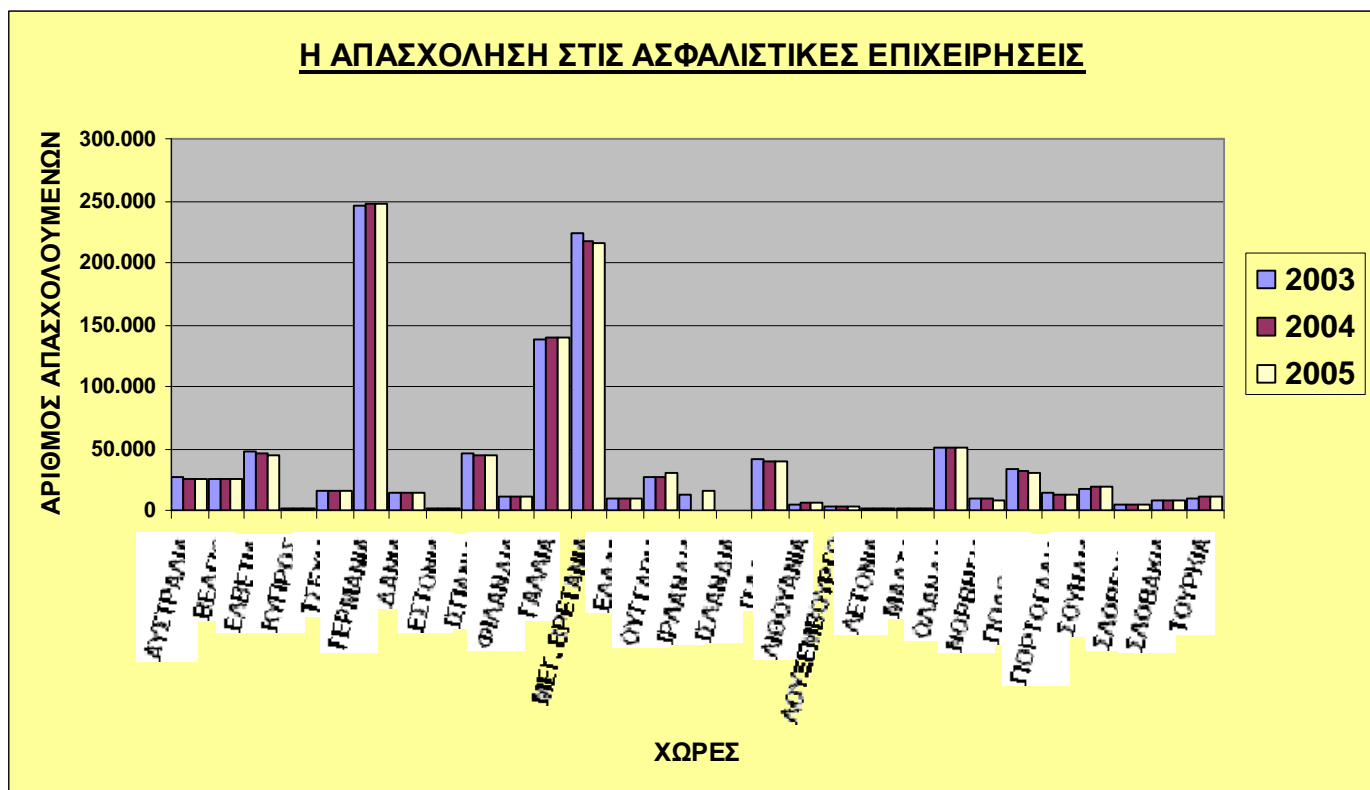
Τέλος, πρέπει να διευκρινιστεί η διαφορά μεταξύ κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικής πρόνοιας. Στην πρώτη περίπτωση τηρούνται οι βασικές αρχές των ασφαλιστικών μηχανισμών: υπάρχει η έννοια της ευρύτερης ομάδας (συνήθως ασφαλιζονται κατηγορίες εργαζομένων) καθώς και της συσχέτισης των παροχών με τις εισφορές. Ενώ στα προγράμματα κοινωνικής πρόνοιας δεν ενδιαφέρουν οι ασφαλιστικές ρυθμίσεις, διότι η έμφαση βρίσκεται στην ικανοποίηση βασικών κοινωνικών στόχων. Συνήθως οι παροχές δεν προϋποθέτουν την ύπαρξη εισφορών εκ μέρους των ληπτών και συνήθως χρηματοδοτούνται από τα γενικά φορολογικά έσοδα του κράτους.

Ο πίνακας και το γράφημα που ακολουθούν, αναλύουν την απασχόληση του ασφαλιστικού προσωπικού της ιδιωτικής ασφάλισης στην Ελλάδα σε σύγκριση με Ευρωπαϊκές χώρες. Παρόλο που, όπως παρατηρήθηκε στους παραπάνω πίνακες, η Ελλάδα έχει αύξηση της παραγωγής των Ασφαλιστρών, ο αριθμός απασχολούμενων παραμένει ο ίδιος.

Η ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΤΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ				
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ				
	2003	2004	2005	05/04 ΜΕΤΑΒΟΛΗ
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	27.359	25.925	26.106	0,70%
ΒΕΛΓΙΟ	25.486	25.117	25.000	-0,50%
ΕΛΒΕΤΙΑ	48.171	46.175	45.000	-2,50%
ΚΥΠΡΟΣ	1.650	1.660	1.665	0,30%
ΤΣΕΧΙΑ	15.737	15.740	15.389	-2,20%
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	245.400	248.100	248.100	0,00%
ΔΑΝΙΑ	13.600	13.600	13.600	0,00%
ΕΣΤΟΝΙΑ	1.623	1.493	1.500	0,50%
ΙΣΠΑΝΙΑ	46.000	44.000	44.000	0,00%
ΦΙΛΑΝΔΙΑ	11.210	11.620	11.500	-1,00%
ΓΑΛΛΙΑ	138.600	139.200	139.300	0,10%
ΜΕΓ. ΒΡΕΤΑΝΙΑ	223.900	217.475	216.300	-0,50%
ΕΛΛΑΣ	9.500	9.500	9.500	0,00%
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	27.762	27.587	29.927	8,50%
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	12.842	15	15.300	2,00%
ΙΣΛΑΝΔΙΑ	600	600	600	0,00%
ΙΤΑΛΙΑ	41.226	40.029	39.497	-1,30%
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	4.900	6.300	6.500	3,20%
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	2.532	2.654	2.654	0,00%
ΛΕΤΟΝΙΑ	1.799	1.786	1.790	0,20%
ΜΑΛΤΑ	1.056	933	900	-3,50%
ΟΛΑΝΔΙΑ	50.243	50.088	50.800	1,40%
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	9.000	9.000	8.700	-3,30%
ΠΟΛΩΝΙΑ	32.595	31.199	30.000	-3,80%
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	13.630	13.105	13.105	0,00%
ΣΟΥΗΔΙΑ	17.258	18.987	18.973	-0,10%
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	4.929	5.204	5.521	6,10%
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	7.916	7.622	7.622	0,00%
ΤΟΥΡΚΙΑ	10.168	10.750	10.750	0,00%
ΣΥΝΟΛΟ	1.046.692	1.025.464	1.039.599	-0,10%

Πηγή: C.E.A. (Επιτροπή Διεθνών Σχέσεων)

Η ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΤΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

2.8 Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Βιβλιογραφία: Λεκέας Σ., Η Κοινωνική Ασφάλιση, Νομική βιβλιοθήκη.

Η Ιδιωτική Ασφάλιση είναι ιδιαίτερα σημαντική διότι προσφέρει πολλά οφέλη στην κοινωνία, πέρα από τις θέσεις εργασίας που παρέχει, πολλές ασφαλιστικές συνεισφέρουν οικονομικά στα ιδρύματα κοινωνικής ωφέλειας. Πιο συγκεκριμένα τα κυριότερα οφέλη για τους πελάτες των Ασφαλιστικών Εταιριών είναι:

- § Αποζημίωση των απωλειών
- § Μείωση ανησυχίας του φόβου
- § Πηγή επενδυτικών κεφαλαίων
- § Πρόληψη απωλειών
- § Ενίσχυση αξιοπιστίας
- § Μειωμένη ανάγκη πρόσθετων αποθεματικών
- § Μειωμένος πιστωτικός κίνδυνος

§ Βελτίωση κοινωνικής & επιχειρηματικής δραστηριότητας και τα οποία αναλύονται ακολούθως.

2.8.1 ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΑΠΩΛΕΙΩΝ

Η αποζημίωση επιτρέπει σε άτομα και οικογένειες να επανέλθουν, μετά από μία ζημία, στην προηγούμενη οικονομική τους κατάσταση, χωρίς να προσφύγουν στην ανάγκη φίλων και συγγενών ή στο κράτος.

Αλλά και η αποζημίωση των επιχειρήσεων αποτελεί κοινωνικό όφελος. Επιτρέπει μετά την ζημία στην επιχείρηση να συνεχίσει τις εργασίες της και την εξυπηρέτηση των πελατών της και στους υπαλλήλους τους να κρατούν τις δουλειές τους.

Με λίγα λόγια, η αποζημίωση συμβάλλει στην οικογενειακή και επιχειρηματική σταθερότητα και αποτελεί ένα από τα βασικότερα κοινωνικά και οικονομικά οφέλη της ασφάλισης.

2.8.2 ΜΕΙΩΣΗ ΑΝΗΣΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΦΟΒΟΥ

Η μείωση της ανησυχίας και του φόβου είναι πραγματικό γεγονός πριν και μετά την απώλεια. Για παράδειγμα:

Εάν κάποιος έχει μια μεγάλη ασφάλεια ζωής δεν ανησυχεί για την οικονομική εξασφάλιση της οικογένειάς του σε περίπτωση πρόωρου θανάτου του.

Άτομα με μακρόχρονη ασφάλιση ανικανότητας δεν ανησυχούν για τα εισοδήματά τους σε περίπτωση ασθένειας ή ατυχήματος.

Η ανησυχία και ο φόβος μειώνονται και μετά την ζημία αφού ο ασφαλιζόμενος ή οι ασφαλιζόμενοι γνωρίζουν ότι η ασφάλιση θα πληρώσει την ζημία τους.

2.8.3 ΠΗΓΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Η ασφαλιστική βιομηχανία αποτελεί σημαντική πηγή για συσσώρευση και επένδυση κεφαλαίων. Τα ασφάλιστρα συγκεντρώνονται προκαταβολικά και τα κεφάλαια τα οποία δεν είναι άμεσα για αποζημίωση, μπορούν να δανειστούν σε επιχειρήσεις. Τα κεφάλαια αυτά επενδύονται σε νοσοκομεία, εμπορικά κέντρα, κατασκευαστικές εταιρείες κ.τ.λ. Οι επενδύσεις αυξάνουν τα κεφαλαιακά αποθέματα της κοινωνίας και κατ' ακολουθία μειώνουν, λόγω μεγάλης προσφοράς το δανειακό κόστος των επιχειρήσεων.

Η λειτουργία των ασφαλιστικών αγορών προκαλεί σημαντικές θετικές επιπτώσεις στις Κεφαλαιαγορές, στο επίπεδο των επιτοκίων και στην οικονομική ανάπτυξη.

Κατ' αρχήν, οι ασφαλιστικές εταιρίες (ιδιαίτερα οι ασφαλιστικές εταιρίες Ζωής) αποτελούν έναν από τους κορυφαίους θεσμικούς επενδυτές σε όλες τις σύγχρονες κοινωνίες. Επιπλέον, η λειτουργία των ασφαλιστικών αγορών απαλλάσσει τα άτομα και τις επιχειρήσεις από τις αβεβαιότητες των μελλοντικών ζημιολόγων ενδεχομένων, με αποτέλεσμα τη βελτίωση της κατανομής των πόρων μεταξύ κατανάλωσης και αποταμίευσης.

Εξάλλου, η αυξημένη προσφορά κεφαλαίων, λόγω των συσσωρευμένων αποθεματικών των ασφαλιστικών εταιριών, οδηγεί στη μείωση των επιτοκίων με αποτέλεσμα την αύξηση των επενδύσεων και της οικονομικής ανάπτυξης.

2.8.4 ΠΡΟΛΗΨΗ ΑΠΩΛΕΙΩΝ

Οι ασφαλιστικές εταιρίες δραστηριοποιούνται σε εκτεταμένα προγράμματα πρόληψης ζημιών, με στόχο τον περιορισμό είτε της συχνότητας είτε της έκτασης μιας ζημιάς. Αυτή είναι μια ζωτική ασφαλιστική λειτουργία, για τον περιορισμό των συνολικών ζημιών και την συνακόλουθη μειωτική επίδραση επί

των ασφαλιστρών. Το κοινωνικό όφελος προκύπτει από τον περιορισμό τόσο των άμεσων όσο και των έμμεσων ζημιών.

Μερικές από τις χαρακτηριστικότερες περιπτώσεις πρόληψης ζημιών, που στηρίζουν οι ασφαλιστές, είναι:

- § Οδική ασφάλεια και μείωση θανάτων από τροχαία
- § Πρόληψη πυρκαγιών
- § Πρόληψη εμπρησμών
- § Πρόληψη έκρηξης καυστήρων
- § Πρόληψη κλοπής αυτοκινήτων
- § Πρόληψη ελαττωματικών προϊόντων
- § Μείωση εργασιακής ανικανότητας.

Η κοινωνία ωφελείται εφ' όσον η πρόληψη ζημιών μειώνει τόσο τις άμεσες όσο και τις έμμεσες απώλειες.

2.8.5 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ

Ποιος επιχειρηματίας θα διακινδύνευε να κάνει επενδύσεις που θα μπορούσαν να καταστραφούν από την μια μέρα στην άλλη η ποιος θα ασχολιόταν με τεχνολογικές έρευνες εάν φοβόταν τις καταστροφικές συνέπειες και ευθύνες εάν δεν ήταν ασφαλισμένος;

Ποιος θα κατασκεύαζε πλοία, αεροπλάνα γέφυρες η θεόρατα κτίρια εργοστάσια εάν δεν ήταν επαρκώς ασφαλισμένος;

Με την ασφάλιση ενισχύεται η προσωπική αξιοπιστία. Για παράδειγμα κάποιος ενδιαφέρεται να αγοράσει την κατοικία του, ο πιστούχος (Τράπεζα) θέλει να εξασφαλίσει τα χρήματά της. Έτσι αναγκάζει τον δανειολήπτη να ασφαλίσει την κατοικία του από κάποιους κινδύνους και επίσης να καλύψει τον ίδιο τον δανειολήπτη με ασφάλιση ζωής ώστε εάν συμβεί οτιδήποτε στον

δανειολήπτη ή στην κατοικία του να αποζημιωθεί και να εισπράξει το ποσό που έχει δανείσει.

2.8.6 ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΑΝΑΓΚΗ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ

Η μεγαλύτερη κοινωνική προσφορά της ασφάλισης πηγάζει από την ικανότητα της για την μείωση του αντικειμενικού κινδύνου. Έτσι μειώνεται η φυσιολογική ανάγκη των ατόμων και των επιχειρήσεων να "αποθεματοποιούν" για να αντιμετωπίσουν διάφορα μελλοντικά ζημιογόνα ενδεχόμενα. Επειδή ο ασφαλιστής είναι σε θέση να κάνει ακριβείς εκτιμήσεις των αναμενόμενων ζημιών, τα απαιτούμενα αποθεματικά είναι πολύ μικρότερα σε σχέση με τα συνολικά αποθεματικά που θα έπρεπε να συσσωρεύσουν τα άτομα μόνα τους. Επομένως, ο θεσμός της ασφάλισης συντελεί στη βελτίωση της κατανομής των παραγωγικών πόρων της οικονομίας.

2.8.7 ΜΕΙΩΜΕΝΟΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Η ασφάλιση αποτελεί τη βάση της αποτελεσματικής λειτουργίας του πιστωτικού συστήματος. Το άτομο ή η επιχείρηση που έχουν επαρκή ασφαλιστική κάλυψη αποτελούν καλύτερο πιστωτικό κίνδυνο για το τραπεζικό σύστημα. Σήμερα, η συντριπτική πλειοψηφία των δανειοδοτήσεων δεν θα ήταν εφικτή, εάν δεν υπήρχε η παράλληλη αποτελεσματική ασφαλιστική κάλυψη των αντίστοιχων δραστηριοτήτων.

2.8.8 ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑΣ

Η ύπαρξη και λειτουργία των ασφαλιστικών αγορών συντελεί στη μείωση της αβεβαιότητας των ατόμων και των επιχειρήσεων και επομένως συμβάλλει στην κοινωνική σταθερότητα. Τα παραδείγματα είναι άφθονα. Μία επιχείρηση δεν χρειάζεται να πτωχέυει μετά από μία εκτεταμένη πυρκαγιά στις εγκαταστάσεις της. Μία οικογένεια δεν χρειάζεται να διαλυθεί ή να υποφέρει οικονομικά λόγω του πρόωρου θανάτου του αρχηγού της. Μία πόλη που καταστράφηκε από εκτεταμένες πυρκαγιές ή σεισμούς μπορεί να ξαναχτιστεί με τις παροχές των ασφαλιστικών καλύψεων. Η ζωή σε μια σύγχρονη κοινωνία θα ήταν μια αλυσίδα από καθημερινές τραγωδίες εάν δεν υπήρχε η υποχρεωτική ασφάλιση για τις αστικές ευθύνες από την κυκλοφορία των αυτοκινήτων.

2.9 ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Βιβλιογραφία: Δούκας Σ. – Ιδιωτική Ασφάλιση.

Την Ιδιωτική ασφάλιση την εξασκούν ασφαλιστικές εταιρείες οι οποίες εποπτεύονται από το Υπουργείο Εμπορίου με ειδική νομοθεσία.

Την Ιδιωτική ασφάλιση την κάνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο σε διάφορους τομείς και κινδύνους από τους οποίους θέλει να προστατευτεί. Αυτές οι εταιρείες ιδρύονται από ιδιωτικές εταιρείες.

Τα τελευταία χρόνια, παρουσιάζει ανοδική διαδρομή με στενές συσχετίσεις και προγράμματα, ανάμεσα σε τράπεζες και ασφαλιστικές εταιρίες, γεγονός που ευνοεί όλους όσους με αβεβαιότητα βλέπουν τις παραδοσιακές ασφαλίσσεις ζωής. Οι σοβαρές και πολυσύνθετες ανάγκες του ανθρώπου επιβάλουν τη διαρκή δημιουργία ασφαλιστικών θεμάτων που στοχεύουν στη βελτίωση και στην προστασία της οικονομικής κατάστασης του ατόμου. Τώρα

πια, η ιδιωτική ασφάλιση δεν είναι πολυτέλεια των λίγων αλλά ανάγκη των πολλών για να καλύψουν τις ανάγκες και ότι άλλο, μέσα από το θεσμό αυτό.

1. ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΖΩΗΣ & ΥΓΕΙΑΣ

- § Κλάδος Ζωής
- § Κλάδος γάμου & γεννήσεως
- § Κλάδος ασφάλισης ζωής με επενδύσεις
- § Κλάδος ασφάλισης υγείας

2. ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΖΗΜΙΩΝ (ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΕΣ)

- § Ατυχήματα
- § Ασθένειες
- § Χερσαία οχήματα
- § Αεροσκάφη
- § Πλοία

3. ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

4. ΕΥΘΥΝΩΝ

2.9.1 ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Οι ασφάλειες προσώπων είναι εκείνες οι οποίες ασφαλίζουν φυσικά πρόσωπα μεμονωμένα ή και ομαδικά και καλύπτουν τις:

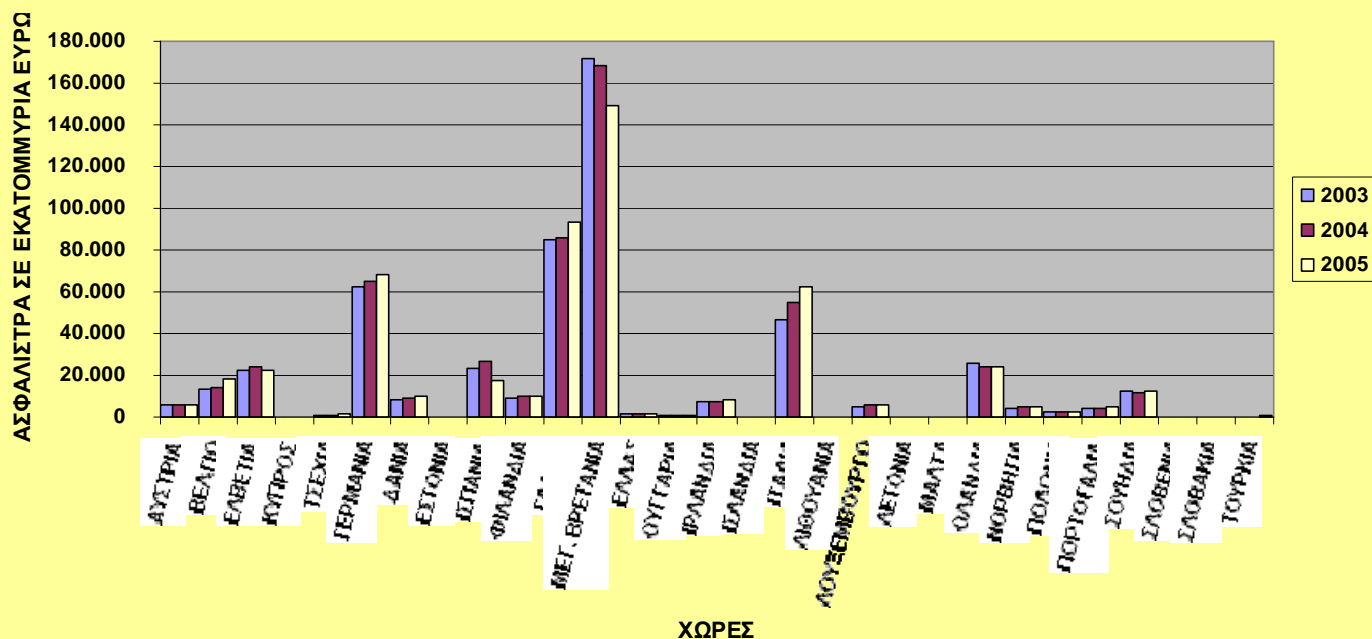
- § Ασφάλειες ζωής.
- § Ασφάλειες θανάτου.
- § Ασφάλειες γήρατος.
- § Ασφάλειες ατυχήματος.
- § Ασφάλειες ασθενείας.
- § Ασφάλειες μικτές.

Παρουσιάζονται πίνακες και γραφήματα με την συνολική παραγωγή ασφαλιστρών Ζωής – Ατυχημάτων & Υγείας, στην Ελλάδα και σε άλλες Ευρωπαϊκές Χώρες. Παρατηρείται ότι η Ελλάδα έχει μικρή αλλά σταθερή αύξηση τα τελευταία 3 έτη σε σχέση βέβαια με άμεσες συγκρινόμενες χώρες όπως η Πορτογαλία.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΑΝΑ ΧΩΡΑ								
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΖΩΗΣ								
ΧΩΡΑ	ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ			% ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ		ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ %		
	2003	2004	2005	ΟΝΟΜΑ ΣΤΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ 05/04	ΑΠΟΠΛΗ Θ/ΝΕΣ ΤΙΜΕΣ 05/04	2003	2004	2005
ΑΥΣΤΡΙΑ	5.831	5.711	5.808	1,70%	0,30%	1,10%	1,10%	1,10%
ΒΕΛΓΙΟ	13.235	14.400	18.138	26,00%	24,00%	2,60%	2,70%	3,40%
ΕΛΒΕΤΙΑ	22.344	23.835	22.905	-3,90%	-4,50%	4,40%	4,50%	4,40%
ΚΥΠΡΟΣ	251	260	261	0,50%	-2,60%	0,00%	0,05%	0,05%
ΤΣΕΧΙΑ	879	1.085	1.303	20,10%	19,90%	0,20%	0,20%	0,20%
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	62.364	65.068	68.600	5,40%	4,40%	12,60%	12,30%	13,00%
ΔΑΝΙΑ	8.160	8.899	9.700	9,00%	6,70%	1,60%	1,70%	1,80%
ΕΣΤΟΝΙΑ	23	29	38	29,80%	23,60%	0,00%	0,01%	0,01%
ΙΣΠΑΝΙΑ	23.029	26.627	17.675	-33,60%	-35,60%	4,50%	5,00%	3,40%
ΦΙΛΑΝΔΙΑ	9.367	9.812	9.606	-2,10%	-3,00%	1,80%	1,90%	1,80%
ΓΑΛΛΙΑ	84.635	85.500	93.100	8,90%	6,70%	16,50%	16,20%	17,70%
ΜΕΓ. ΒΡΕΤΑΝΙΑ	171.317	168.288	149.440	-11,20%	-13,60%	33,40%	31,90%	28,40%
ΕΛΛΑΣ	1.292	1.310	1.435	9,50%	5,70%	0,30%	0,20%	0,30%
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	712	712	849	19,20%	5,90%	0,10%	0,10%	0,20%
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	7.168	7.253	7.978	10,00%	6,30%	1,40%	1,40%	1,50%
ΙΣΛΑΝΔΙΑ	21	25	27	6,30%	4,20%	0,00%	0,01%	0,01%
ΙΤΑΛΙΑ	46.329	55.294	62.261	12,60%	9,60%	9,00%	10,50%	11,80%
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	26	40	62	55,00%	50,50%	0,01%	0,01%	0,01%
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	5.414	5.483	5.483	0,00%	0,00%	1,10%	1,00%	1,00%
ΛΕΤΟΝΙΑ	6	6	8	33,30%	29,00%	0,00%	0,00%	0,00%
ΜΑΛΤΑ	89	99	100	0,70%	-1,30%	0,02%	0,02%	0,02%
ΟΛΑΝΔΙΑ	25.814	24.030	24.300	1,10%	-1,00%	5,00%	4,50%	4,60%
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	4.020	4.802	5.239	9,10%	7,30%	0,80%	0,90%	1,00%
ΠΟΛΩΝΙΑ	2.631	2.130	2.410	13,10%	12,20%	0,50%	0,40%	0,50%
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	4.487	4.562	5.400	18,40%	14,60%	0,90%	0,90%	1,00%
ΣΟΥΗΔΙΑ	12.854	11.900	12.624	6,10%	3,80%	2,50%	2,30%	2,40%
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	225	256	302	18,00%	11,40%	0,04%	0,05%	0,06%
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	324	377	415	10,10%	-0,10%	0,06%	0,10%	0,10%
ΤΟΥΡΚΙΑ	363	386	457	18,40%	-5,50%	0,10%	0,10%	0,10%
ΣΥΝΟΛΟ C.E.A.	513.210	528.179	525.924	-0,40%	-1,90%	100,00%	100,00%	100,00%

Πηγή: C.E.A. (Επιτροπή Διεθνών Σχέσεων)

ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΖΩΗΣ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ

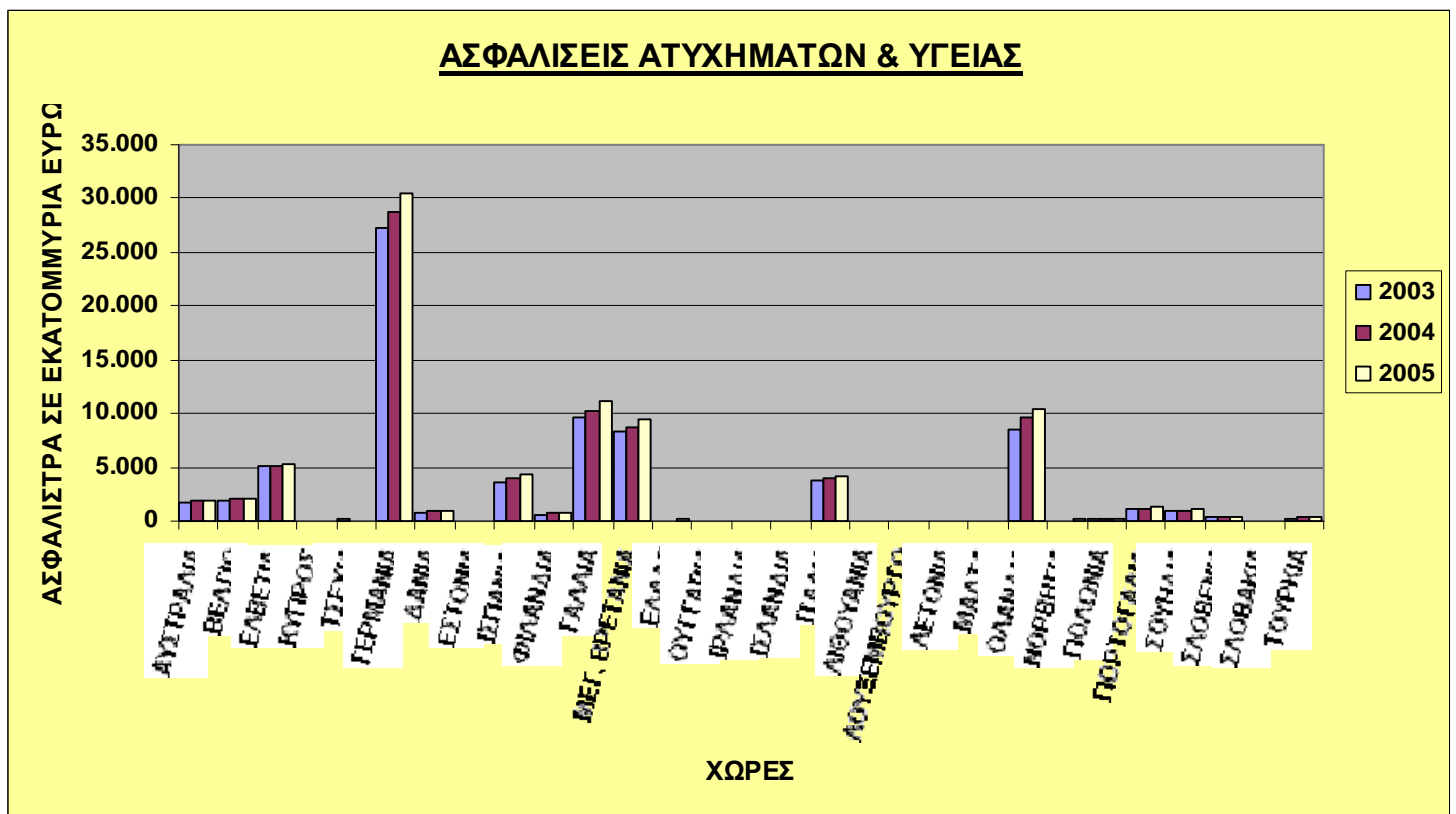
ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ

ΧΩΡΑ	ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ			% ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ		ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ %		
				ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ 05/04	ΑΠΟΠΛΗΘ/ΝΕΣ ΤΙΜΕΣ 05/04	2003	2004	2005
	2003	2004	2005					
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	1.782	1.846	1.930	4,60%	3,20%	2,40%	2,30%	2,30%
ΒΕΛΓΙΟ	1.930	2.029	2.140	5,50%	3,80%	2,60%	2,60%	2,50%
ΕΛΒΕΤΙΑ	5.080	5.080	5.258	3,50%	2,80%	6,80%	6,40%	6,20%
ΚΥΠΡΟΣ	34	40	44	10,00%	7,80%	0,05%	0,10%	0,10%
ΤΣΕΧΙΑ	110	61	64	4,90%	5,00%	0,10%	0,10%	0,10%
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	27.286	28.759	30.400	5,70%	4,70%	36,60%	36,30%	35,90%
ΔΑΝΙΑ	820	880	954	8,40%	6,50%	1,10%	1,10%	1,10%
ΕΣΤΟΝΙΑ	5	5	6	18,00%	13,10%	0,01%	0,01%	0,01%
ΙΣΠΑΝΙΑ	3.621	3.954	4.300	8,80%	5,50%	4,90%	5,00%	5,10%
ΦΙΛΑΝΔΙΑ	641	671	681	1,50%	0,60%	0,90%	0,80%	0,80%
ΓΑΛΛΙΑ	9.561	10.143	11.200	10,40%	8,20%	12,80%	12,80%	13,20%
ΜΕΓ. ΒΡΕΤΑΝΙΑ	8.327	8.725	9.440	8,20%	5,20%	11,20%	11,00%	11,10%
ΕΛΛΑΣ	55	88	102	15,90%	11,90%	0,10%	0,10%	0,10%
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	37	47	48	1,50%	-3,20%	0,05%	0,10%	0,10%
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	55	49	39	-20,40%	-23,10%	0,10%	0,10%	0,00%
ΙΣΛΑΝΔΙΑ	20	25	26	4,00%	2,10%	0,03%	0,03%	0,03%
ΙΤΑΛΙΑ	3.873	4.047	4.241	4,80%	2,10%	5,20%	5,10%	5,00%
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	10	12	12	0,00%	0,00%	0,01%	0,02%	0,01%
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	32	35	35	0,00%	0,00%	0,04%	0,04%	0,04%

ΛΕΤΟΝΙΑ	25	25	29	16,00%	13,70%	0,03%	0,03%	0,03%
ΜΑΛΤΑ	18	17	17	0,10%	-1,90%	0,02%	0,02%	0,02%
ΟΛΑΝΔΙΑ	8.437	9.669	10.350	7,00%	4,80%	11,30%	12,20%	12,20%
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	92	92	111	20,70%	18,50%	0,10%	0,10%	0,10%
ΠΟΛΩΝΙΑ	200	224	230	2,90%	2,10%	0,30%	0,30%	0,30%
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	1.058	1.172	1.240	5,80%	2,50%	1,40%	1,50%	1,50%
ΣΟΥΗΔΙΑ	854	906	1.042	15,00%	12,60%	1,10%	1,10%	1,20%
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	342	358	398	11,20%	5,70%	0,50%	0,50%	0,50%
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	12	13	13	0,00%	0,00%	0,02%	0,02%	0,02%
ΤΟΥΡΚΙΑ	254	287	330	15,00%	-5,50%	0,30%	0,40%	0,40%
ΣΥΝΟΛΟ Σ.Ε.Α.	74.571	79.259	84.680	6,80%	5,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Πηγή: Σ.Ε.Α. (Επιτροπή Διεθνών Στάσεων)

2.9.2 ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

Ασφάλειες Πραγμάτων είναι εκείνες που καλύπτουν πράγματα ή ζώα και ειδικότερα :

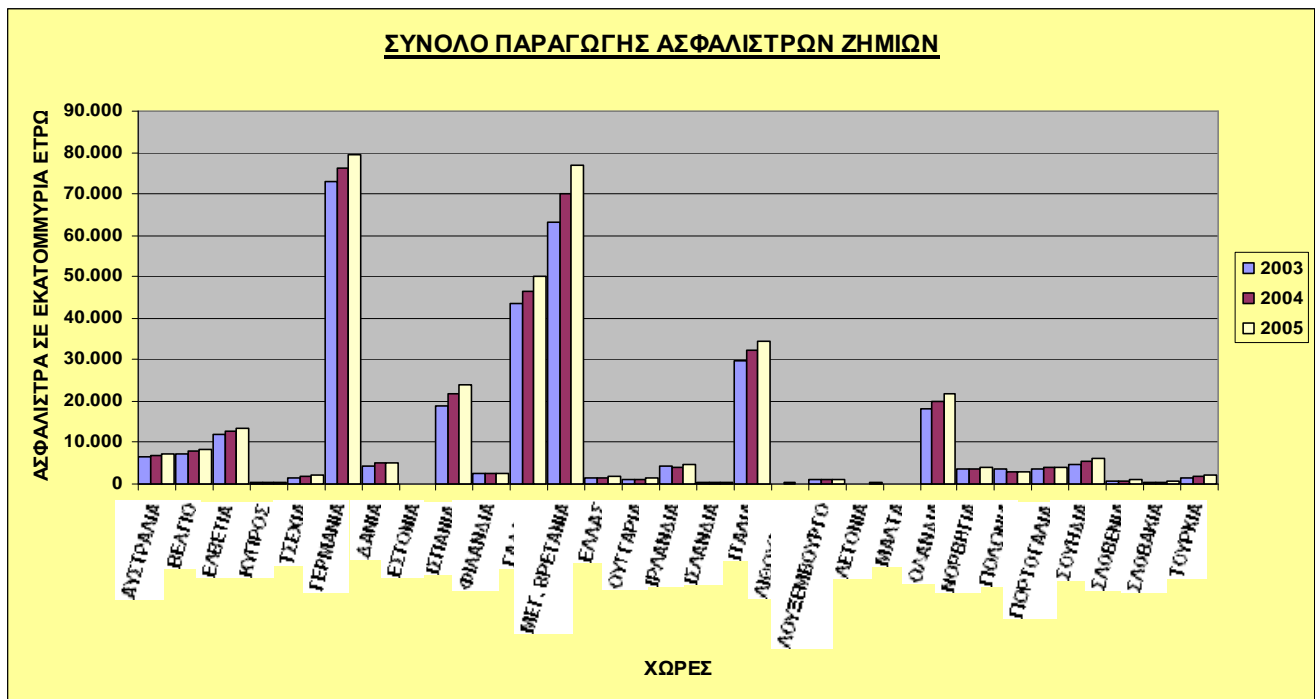
- § Εμπορεύματα.
- § Πλοίων και αεροπλάνων.
- § Πυρός.
- § Κλοπής.
- § Ζώων.

Στον παρακάτω πίνακα, μπορούμε να εντοπίσουμε ότι η Ελλάδα αυξάνει την παραγωγή των ασφαλιστρών της στον κλάδο των ζημιών με αρκετά καλό ρυθμό ανάπτυξης. Που σημαίνει ότι ο κλάδος είναι αναπτυσσόμενος στην Ελλάδα, έχει προοπτικές και συνεχώς αυξάνεται.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΑΝΑ ΧΩΡΑ								
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΖΗΜΩΝ								
ΧΩΡΑ	ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ			% ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ		ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ %		
				ΟΝΟΜΑ ΣΤΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ 05/04	ΑΠΟΠΛΗΘ/ΝΕΣ ΤΙΜΕΣ 05/04			
	2003	2004	2005			2003	2004	2005
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	6.639	6.999	7.419	6,00%	4,60%	2,20%	2,10%	2,10%
ΒΕΛΓΙΟ	7.119	7.875	8.378	6,40%	4,70%	2,30%	2,40%	2,40%
ΕΛΒΕΤΙΑ	11.871	12.657	13.290	5,00%	4,40%	3,90%	3,80%	3,70%
ΚΥΠΡΟΣ	203	226	261	15,70%	12,20%	0,10%	0,10%	0,10%
ΤΣΕΧΙΑ	1.631	1.799	2.022	12,40%	12,30%	0,50%	0,50%	0,60%
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	73.026	76.282	79.600	4,30%	3,30%	23,80%	23,00%	22,30%
ΔΑΝΙΑ	4.364	4.935	5.201	5,40%	3,20%	1,40%	1,50%	1,50%
ΕΣΤΟΝΙΑ	91	110	131	19,40%	13,70%	0,03%	0,03%	0,04%
ΙΣΠΑΝΙΑ	19.034	21.596	23.832	10,40%	7,10%	6,20%	6,50%	6,70%
ΦΙΛΑΝΔΙΑ	2.452	2.567	2.664	3,80%	2,90%	0,80%	0,80%	0,70%
ΓΑΛΛΙΑ	43.424	46.502	50.170	7,90%	5,70%	14,10%	14,00%	14,10%
ΜΕΓ. ΒΡΕΤΑΝΙΑ	63.154	70.164	76.830	9,50%	6,50%	20,60%	21,20%	21,60%
ΕΛΛΑΣ	1.350	1.585	1.800	13,60%	9,60%	0,40%	0,50%	0,50%
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	995	1.239	1.419	14,50%	9,40%	0,30%	0,40%	0,40%
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	4.254	3.955	4.709	19,10%	15,10%	1,40%	1,20%	1,30%
ΙΣΛΑΝΔΙΑ	240	259	258	-0,40%	-2,40%	0,10%	0,10%	0,10%
ΙΤΑΛΙΑ	29.926	32.415	34.373	6,00%	3,30%	9,70%	9,80%	9,60%
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	109	184	174	-5,40%	-7,40%	0,04%	0,06%	0,05%

ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	919	962	962	0,00%	0,00%	0,30%	0,30%	0,30%
ΛΕΤΟΝΙΑ	168	153	182	18,90%	15,80%	0,05%	0,05%	0,05%
ΜΑΛΤΑ	97	109	113	3,60%	1,50%	0,03%	0,03%	0,03%
ΟΛΑΝΔΙΑ	17.982	20.087	21.950	9,30%	6,90%	5,90%	6,10%	6,20%
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	3.528	3.645	4.083	12,00%	10,10%	1,10%	1,10%	1,10%
ΠΟΛΩΝΙΑ	3.728	2.845	2.918	2,60%	1,80%	1,20%	0,90%	0,80%
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	3.496	3.852	4.062	5,50%	2,10%	1,10%	1,20%	1,10%
ΣΟΥΗΔΙΑ	4.547	5.300	6.085	14,80%	12,70%	1,50%	1,60%	1,70%
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	827	873	974	11,60%	5,50%	0,30%	0,30%	0,30%
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	420	495	594	20,00%	10,60%	0,10%	0,10%	0,20%
ΤΟΥΡΚΙΑ	1.610	1.704	2.005	17,70%	-6,10%	0,50%	0,50%	0,60%
ΣΥΝΟΛΟ Σ.Ε.Α.	307.204	333.378	356.459	7,60%	5,30%	100,00%	100,00%	100,00%

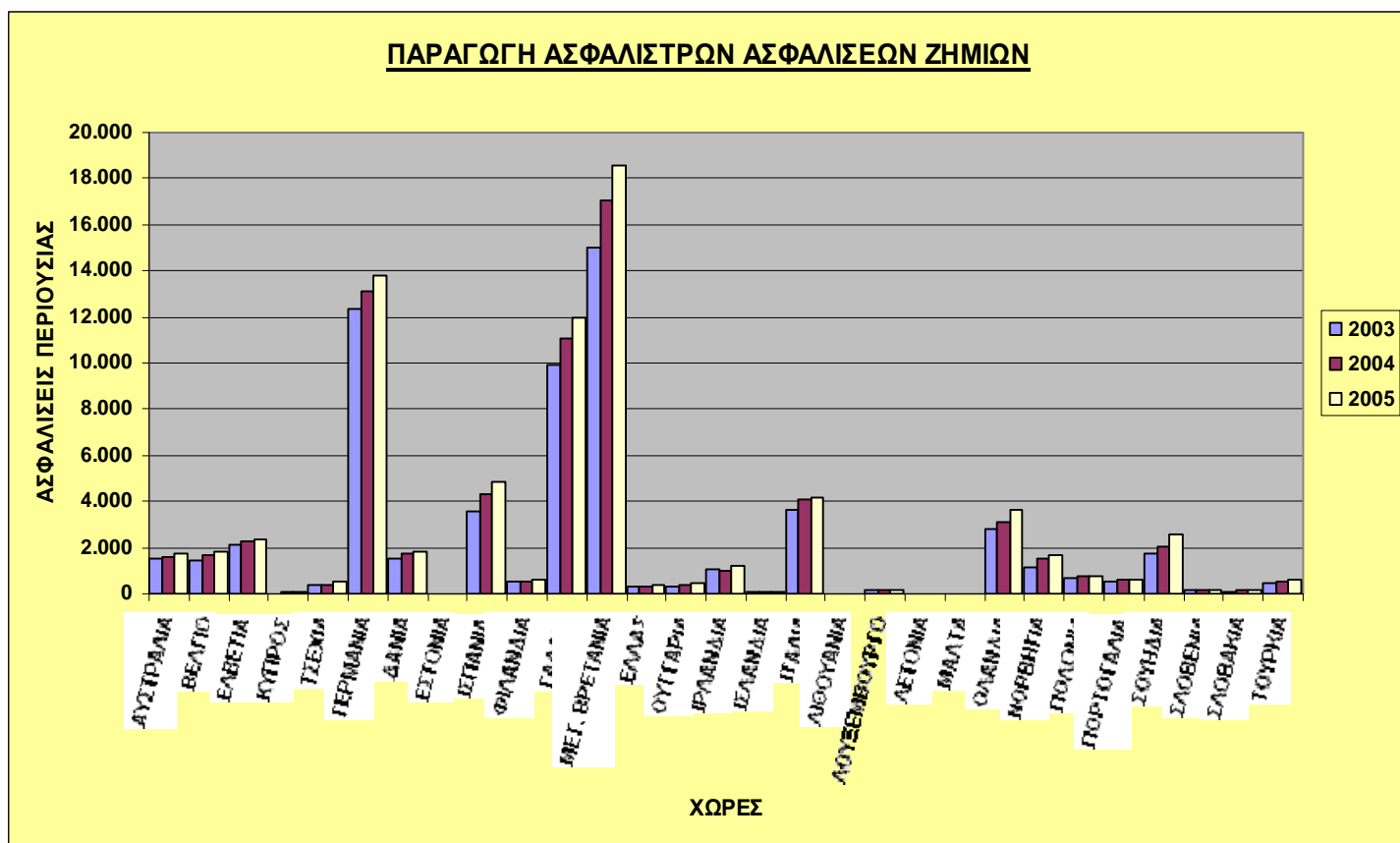
Πηγή: Σ.Ε.Α. (Επιτροπή Διεθνών Σχέσεων)

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ								
ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ								
ΧΩΡΑ	ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ			% ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ		ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ %		
				ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ 05/04	ΑΠΟΠΛΗΘ/ΝΕΣ ΤΙΜΕΣ 05/04			
	2003	2004	2005			2003	2004	2005
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	1.547	1.615	1.715	6,20%	4,80%	2,50%	2,40%	2,30%
ΒΕΛΓΙΟ	1.420	1.657	1.795	8,30%	6,60%	2,30%	2,40%	2,40%
ΕΛΒΕΤΙΑ	2.145	2.259	2.311	2,30%	1,80%	3,50%	3,30%	3,10%
ΚΥΠΡΟΣ	37	44	60	38,90%	34,50%	0,10%	0,10%	0,10%
ΤΣΕΧΙΑ	342	404	528	30,90%	30,70%	0,60%	0,60%	0,70%
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	12.382	13.113	13.800	5,20%	4,20%	20,10%	19,10%	18,40%
ΔΑΝΙΑ	1.485	1.754	1.841	5,00%	2,80%	2,40%	2,60%	2,50%
ΕΣΤΟΝΙΑ	20	25	29	13,80%	8,30%	0,03%	0,04%	0,04%
ΙΣΠΑΝΙΑ	3.530	4.296	4.886	13,70%	10,40%	5,70%	6,30%	6,50%
ΦΙΛΑΝΔΙΑ	540	563	615	9,20%	8,30%	0,90%	0,80%	0,80%
ΓΑΛΛΙΑ	9.910	11.052	12.000	8,60%	6,40%	16,10%	16,10%	16,00%
ΜΕΓ. ΒΡΕΤΑΝΙΑ	15.036	17.031	18.547	8,90%	5,90%	24,40%	24,80%	24,80%
ΕΛΛΑΣ	278	326	382	17,20%	13,10%	0,50%	0,50%	0,50%
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	314	411	473	15,10%	9,90%	0,50%	0,60%	0,60%
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	1.046	1.016	1.219	20,00%	16,00%	1,70%	1,50%	1,60%
ΙΣΛΑΝΔΙΑ	54	63	61	-2,70%	-4,60%	0,10%	0,10%	0,10%
ΙΤΑΛΙΑ	3.632	4.058	4.193	3,30%	0,60%	5,90%	5,90%	5,60%
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	23	29	30	3,70%	1,60%	0,04%	0,04%	0,04%
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	136	153	153	0,00%	0,00%	0,20%	0,20%	0,20%
ΛΕΤΟΝΙΑ	34	26	32	21,70%	18,50%	0,10%	0,00%	0,00%
ΜΑΛΤΑ	21	25	26	4,50%	2,40%	0,03%	0,04%	0,03%
ΟΛΑΝΔΙΑ	2.812	3.126	3.625	16,00%	13,50%	4,60%	4,60%	4,80%
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	1.163	1.479	1.643	11,10%	9,20%	1,90%	2,20%	2,20%
ΠΟΛΩΝΙΑ	659	720	737	2,40%	1,60%	1,10%	1,00%	1,00%
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	525	609	636	4,40%	1,00%	0,90%	0,90%	0,90%
ΣΟΥΗΔΙΑ	1.728	2.021	2.557	26,50%	23,90%	2,80%	2,90%	3,40%
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	121	137	149	8,80%	2,90%	0,20%	0,20%	0,20%
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	107	135	135	0,00%	0,00%	0,20%	0,20%	0,20%
ΤΟΥΡΚΙΑ	470	524	621	18,40%	-5,50%	0,80%	0,80%	0,80%
ΣΥΝΟΛΟ C.E.A.	61.517	68.671	74.799	8,90%	6,60%	100,00%	100,00%	100,00%

Πηγή: C.E.A. (Επιτροπή Διεθνών Σχέσεων)

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ

2.9.3 ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Και τέλος έχουμε τις ασφάλειες ευθύνης που καλύπτουν τις Αστικές Ευθύνες σε ότι αφορά:

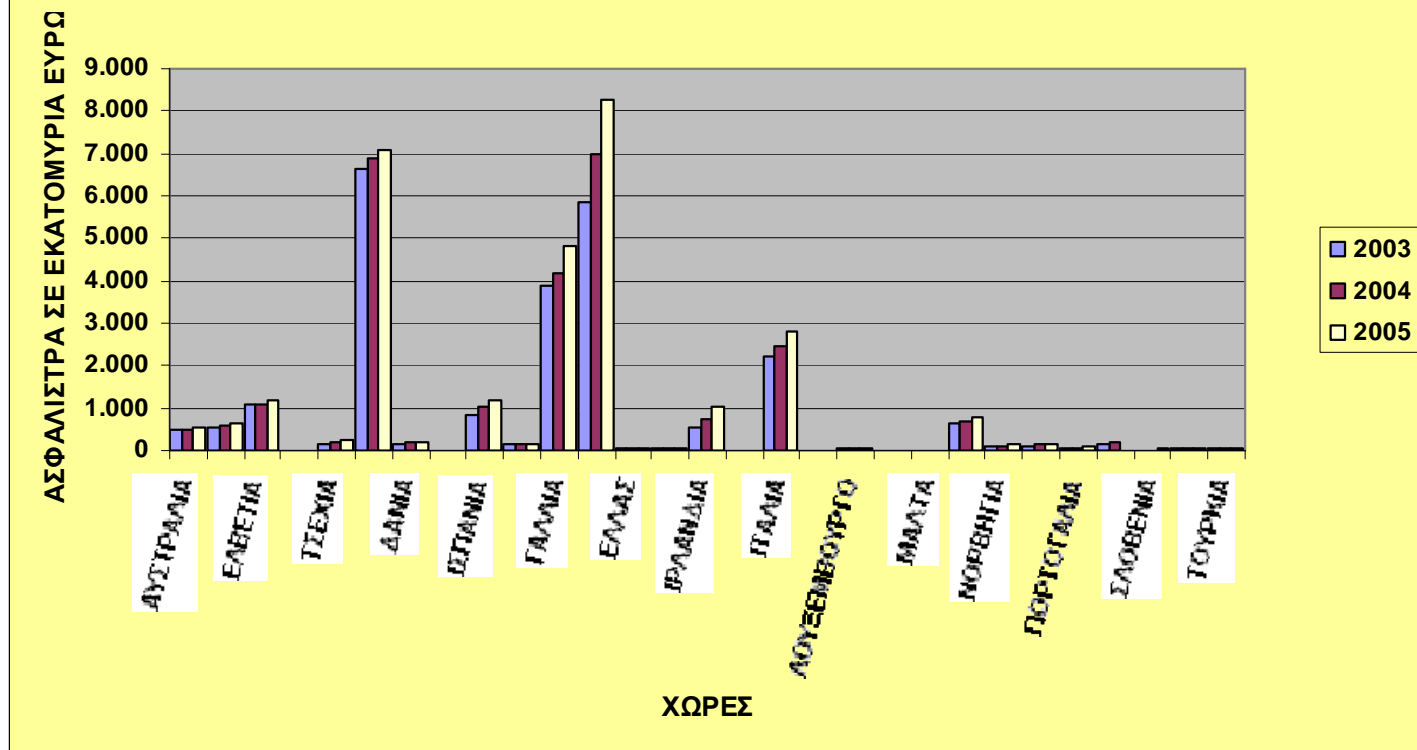
- § Επιχειρήσεις.
- § Αυτοκίνητα.
- § Ιδιοκτησίες ακινήτων.

Παρατηρείται ότι ο κλάδος που αφορά την Αστική Ευθύνη παραμένει σταθερός στο σύνολο, παρότι τα πρωτοετή ασφάλιστρα συνεχώς αυξάνονται με αρκετά μεγάλο ρυθμό. Αυτό συμβαίνει διότι όλες οι ευρωπαϊκές χώρες έχουν σχεδόν τον ίδιο ρυθμό ανάπτυξης σε αυτόν τον κλάδο.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ								
ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ								
ΧΩΡΑ	ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ			% ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ		ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ		
				ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΕΣ	ΑΠΟΠΛΗΘ/ΝΕΣ	%		
	2003	2004	2005	ΤΙΜΕΣ 05/04	ΤΙΜΕΣ 05/04	2003	2004	2005
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	468	494	525	6,30%	4,90%	2,00%	1,90%	1,80%
ΒΕΛΓΙΟ	522	614	635	3,40%	1,80%	2,20%	2,30%	2,20%
ΕΛΒΕΤΙΑ	1.080	1.080	1.177	9,00%	8,40%	4,50%	4,10%	4,00%
ΚΥΠΡΟΣ	10	11	19	77,80%	72,00%	0,02%	0,04%	0,07%
ΤΣΕΧΙΑ	166	221	244	10,40%	10,60%	0,70%	0,80%	0,80%
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	6.642	6.894	7.100	3,00%	2,00%	27,90%	26,00%	24,00%
ΔΑΝΙΑ	146	180	175	-2,60%	-4,50%	0,60%	0,70%	0,60%
ΕΣΤΟΝΙΑ	2	3	3	14,10%	8,70%	0,01%	0,01%	0,01%
ΙΣΠΑΝΙΑ	830	1.040	1.170	12,50%	9,20%	3,50%	390,00%	4,00%
ΦΙΛΑΝΔΙΑ	131	145	160	10,30%	9,40%	0,50%	0,50%	0,50%
ΓΑΛΛΙΑ	3.869	4.183	4.800	14,80%	12,40%	16,20%	15,80%	16,30%
ΜΕΓ. ΒΡΕΤΑΝΙΑ	5.837	6.960	8.255	18,60%	15,30%	24,50%	26,30%	28,00%
ΕΛΛΑΣ	29	33	39	18,20%	14,10%	0,10%	0,10%	0,10%
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	42	49	58	18,40%	13,60%	0,20%	0,20%	0,20%
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	535	725	1.015	40,00%	35,30%	2,20%	2,70%	3,40%
ΙΣΛΑΝΔΙΑ	16	18	18	4,60%	2,60%	0,10%	0,10%	0,10%
ΙΤΑΛΙΑ	2.229	2.472	2.805	13,50%	10,50%	9,40%	9,30%	9,50%
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	6	7	8	12,70%	10,20%	0,03%	0,03%	0,03%
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	54	54	54	0,00%	0,00%	0,20%	0,20%	0,20%
ΛΕΤΟΝΙΑ	16	15	19	31,40%	28,10%	0,10%	0,10%	0,10%
ΜΑΛΤΑ	3	5	5	10,40%	8,20%	0,01%	0,02%	0,02%
ΟΛΑΝΔΙΑ	657	703	800	13,80%	11,40%	2,80%	2,70%	2,70%
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	119	119	127	7,60%	5,90%	0,50%	0,40%	0,40%
ΠΟΛΩΝΙΑ	118	133	135	1,80%	1,00%	0,50%	0,50%	0,50%
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	62	71	83	17,70%	14,00%	0,30%	0,30%	0,30%
ΣΟΥΗΔΙΑ	154	179	9	-95,00%	-95,00%	0,60%	0,70%	0,03%
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	23	24	27	13,30%	7,00%	0,10%	0,10%	0,10%
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	32	31	31	0,00%	0,00%	0,10%	0,10%	0,10%
ΤΟΥΡΚΙΑ	25	28	33	18,20%	-5,50%	0,10%	0,10%	0,10%
ΣΥΝΟΛΟ C.E.A.	23.823	26.491	29.529	11,50%	9,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Πηγή: C.E.A. (Επιτροπή Διεθνών Σχέσεων)

ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Στον παρακάτω πίνακα, θα παρατηρηθεί ότι η μεταβολή των ασφαλιστρών Νομικής Προστασίας στη Ελλάδα, είναι σχεδόν ίδια και τα 3 συγκρίσιμα έτη. Κι εδώ διακρίνεται η ίδια ακριβώς περίπτωση με τον κλάδο της Αστικής ευθύνης, όπου κάθε οικονομικό έτος αυξάνεται η πρωτοετή παραγωγή των ασφαλιστρών αλλά στο σύνολο όλων των χωρών, παραμένει σταθερά που σημαίνει ότι ο κλάδος αυτός έχει σχεδόν την ίδια ανάπτυξη σε όλη την Ευρώπη.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ								
ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ								
ΧΩΡΑ	ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ			% ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ		ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ %		
				ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ 05/04	ΑΠΟΠΛΗΘ/ΝΕΣ ΤΙΜΕΣ 05/04			
	2203	2004	2005			2003	2004	2005
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	289	301	320	6,30%	4,90%	6,10%	6,10%	6,10%
ΒΕΛΓΙΟ	232	247	262	6,10%	4,40%	4,90%	5,00%	5,00%
ΕΛΒΕΤΙΑ	160	160	166	4,00%	3,40%	3,40%	3,20%	3,20%
ΚΥΠΡΟΣ	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
ΤΣΕΧΙΑ	4	5	5	13,30%	13,60%	0,10%	0,10%	0,10%
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	2.707	2.727	2.800	2,70%	1,70%	57,20%	55,00%	53,50%
ΔΑΝΙΑ	1	1	2	33,30%	30,60%	0,02%	0,03%	0,04%
ΕΣΤΟΝΙΑ	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
ΙΣΠΑΝΙΑ	99	105	130	23,80%	20,20%	2,10%	2,10%	2,50%
ΦΙΛΑΝΔΙΑ	35	36	39	8,30%	7,40%	0,70%	0,70%	0,70%
ΓΑΛΛΙΑ	444	457	470	2,80%	0,70%	9,40%	9,20%	9,00%
ΜΕΓ. ΒΡΕΤΑΝΙΑ	181	252	281	11,60%	8,50%	3,80%	5,10%	5,40%
ΕΛΛΑΣ	18	21	25	19,00%	14,90%	0,40%	0,40%	0,50%
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	0	0,5	1	115,30%	105,70%	0,01%	0,01%	0,02%
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
ΙΣΛΑΝΔΙΑ	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
ΙΤΑΛΙΑ	144	164	188	14,20%	11,20%	3,00%	3,30%	3,60%
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	10	11	11	0,00%	0,00%	0,20%	0,20%	0,20%
ΛΕΤΟΝΙΑ	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
ΜΑΛΤΑ	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
ΟΛΑΝΔΙΑ	292	330	375	13,60%	11,20%	6,20%	6,70%	7,20%
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
ΠΟΛΩΝΙΑ	111	134	142	6,00%	5,20%	2,30%	2,70%	2,70%
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	5	5	9	85,60%	79,70%	0,10%	0,10%	0,20%
ΣΟΥΗΔΙΑ	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	0	0,3	0	33,30%	26,50%	0,01%	0,01%	0,01%
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	1	1	1	0,00%	0,00%	0,02%	0,02%	0,01%
ΤΟΥΡΚΙΑ	0	2	2	18,30%	-5,50%	0,00%	0,03%	0,04%
ΣΥΝΟΛΟ C.E.A.	4.733	4.960	5.229	5,40%	3,80%	100,00%	100,00%	100,00%

Πηγή: C.E.A. (Επιτροπή Διεθνών Σχέσεων)

Το ίδιο ακριβώς παρατηρείται και στο κλάδο του αυτοκινήτου σε σχέση με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες.

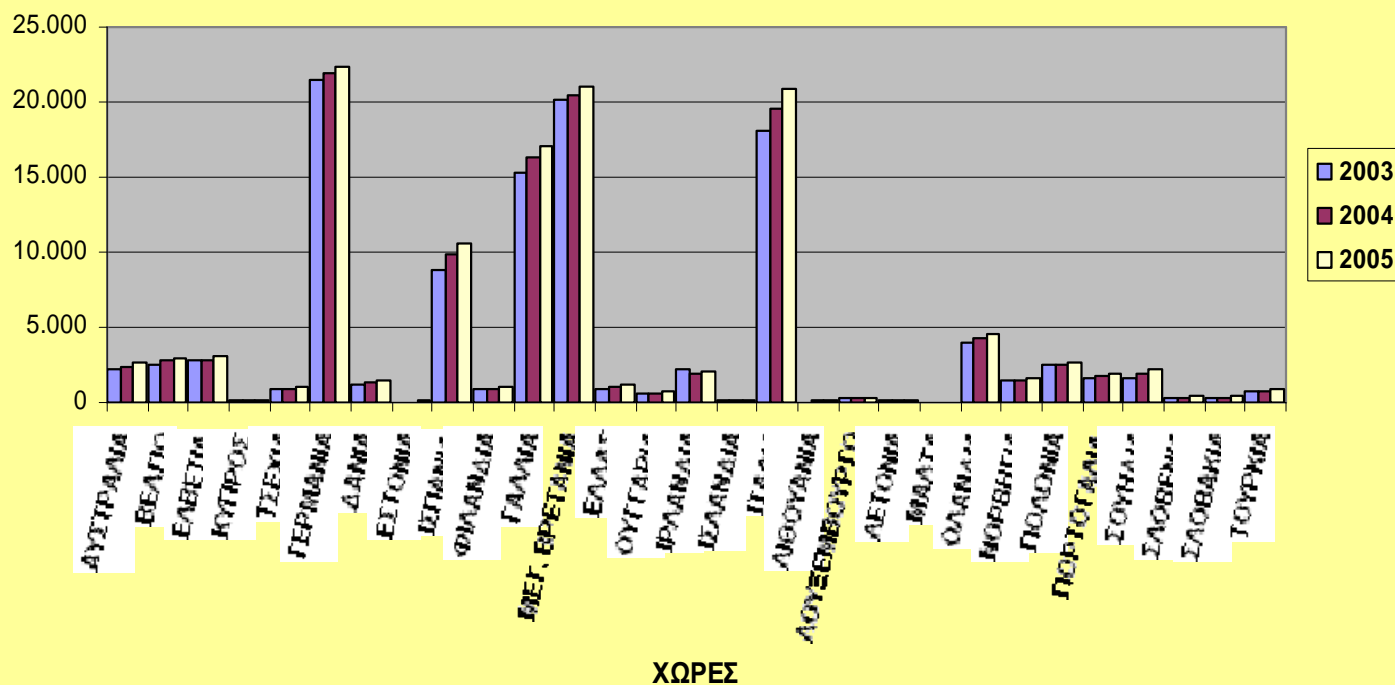

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ								
ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ								
ΧΩΡΑ	ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ			% ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ		ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ %		
				ΟΝΟΜΑΣ ΤΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ 05/04	ΑΠΟΠΛΗ Θ/ΝΕΣ ΤΙΜΕΣ 05/04			
	2003	2004	2005			2003	2004	2005
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	2.236	2.410	2.576	6,90%	5,50%	2,00%	2,10%	2,10%
ΒΕΛΓΙΟ	2.544	2.736	2.898	5,90%	4,30%	2,30%	2,30%	2,40%
ΕΛΒΕΤΙΑ	2.841	2.841	3.028	6,60%	5,40%	2,60%	2,40%	2,50%
ΚΥΠΡΟΣ	92	98	113	15,30%	13,80%	0,10%	0,10%	0,10%
ΤΣΕΧΙΑ	832	936	1.032	10,30%	10,10%	0,70%	0,80%	0,80%
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	21.447	21.968	22.400	2,00%	1,00%	19,30%	18,80%	18,20%
ΔΑΝΙΑ	1.234	1.368	1.479	8,10%	6,00%	1,10%	1,20%	1,20%
ΕΣΤΟΝΙΑ	60	71	87	22,50%	16,10%	0,10%	0,10%	0,10%
ΙΣΠΑΝΙΑ	8.868	9.794	10.646	8,70%	5,50%	8,00%	8,40%	8,60%
ΦΙΛΑΝΔΙΑ	889	908	960	5,70%	4,80%	0,80%	0,80%	0,80%
ΓΑΛΛΙΑ	15.356	16.277	17.100	5,10%	2,90%	13,80%	13,90%	13,90%
ΜΕΓ. ΒΡΕΤΑΝΙΑ	20.182	20.483	21.100	3,00%	0,10%	18,10%	17,50%	17,10%
ΕΛΛΑΣ	836	980	1.116	13,90%	9,90%	0,80%	0,80%	0,90%
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	558	617	704	14,10%	9,70%	0,50%	0,50%	0,60%
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	2.232	1.891	2.080	10,00%	6,30%	2,00%	1,60%	1,70%
ΙΣΛΑΝΔΙΑ	129	135	133	-1,50%	-3,10%	0,10%	0,10%	0,10%
ΙΤΑΛΙΑ	18.155	19.608	20.871	6,40%	3,60%	16,30%	16,80%	16,90%
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	49	110	99	-10,00%	-11,50%	0,00%	0,10%	0,10%
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	242	256	256	0,00%	0,00%	0,20%	0,20%	0,20%
ΛΕΤΟΝΙΑ	74	74	85	14,90%	11,40%	0,10%	0,10%	0,10%
ΜΑΛΤΑ	47	49	51	4,10%	1,80%	0,04%	0,04%	0,04%
ΟΛΑΝΔΙΑ	3.988	4.222	4.525	7,20%	4,90%	3,60%	3,60%	3,70%
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	1.424	1.476	1.590	7,70%	5,90%	1,30%	1,30%	1,30%
ΠΟΛΩΝΙΑ	2.484	2.536	2.602	2,60%	1,80%	2,20%	2,20%	2,10%
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	1.680	1.809	1.888	4,40%	1,00%	1,50%	1,50%	1,50%
ΣΟΥΗΔΙΑ	1.578	1.920	2.245	16,90%	12,90%	1,40%	1,60%	1,80%
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	300	355	402	13,20%	7,00%	0,30%	0,30%	0,30%
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	242	288	393	36,50%	23,60%	0,20%	0,20%	0,30%
ΤΟΥΡΚΙΑ	710	710	840	18,30%	-5,50%	0,60%	0,60%	0,70%
ΣΥΝΟΛΟ C.E.A.	111.309	116.926	123.299	5,50%	3,10%	100,00%	100,00%	100,00%

Πηγή: C.E.A. (Επιτροπή Διεθνών Στάσεων)

ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ

Κεφάλαιο 3

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ασφαλιστική αγορά είναι το σύνολο φορέων που συντελούν στην λειτουργία της κοινωνικής και ιδιωτικής ασφάλισης. Οι φορείς αυτοί είναι: 1) Το Κέντρο Πληροφοριών, 2) Οι Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις, 3) Το Ασφαλιστικό Κοινό, 4) Τα Διαμεσολαβούντα Πρόσωπα, 5) Ο Αλληλασφαλιστικός Συνεταιρισμός, 6) Το Γραφείο Αντιπροσωπείας Μεσιτών LLOYD'S του Λονδίνου, 7) Τα Κοινωνικά Ταμεία, η) Η Υπηρεσία Στατιστικής Ασφαλιστικών Εταιρειών (Υ.Σ.Α.Ε), 8) Το Επικουρικό Κεφάλαιο, 9) Το Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης, 10) Η Ένωση Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδος, 11) Το Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Ασφαλιστών, 12) Το Προσωπικό Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων, 13) Οι Εκπαιδευτικοί Φορείς Ασφαλιστικών Σπουδών, 14) Η Επιτροπή Διεθνών Σχέσεων και τέλος 15) Ο Κλαδικός Τύπος.

Η τεχνική της ασφαλιστικής επιχείρησης στηρίζεται στο νόμο των μεγάλων αριθμών και στις πιθανότητες. Αφορά την εκτίμηση του κινδύνου, την τιμολόγηση του ασφαλιστρού, τις προμήθειες των διαμεσολαβούντων και την επεξεργασία των κατάλληλων όρων.

Ακόμα μια ασφαλιστική επιχείρηση πρέπει να συγκροτεί επαρκές περιθώριο φερεγγυότητας χωρίς να υπολογίζονται τα άυλα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεούται αν έχει το ελάχιστο εγγυητικό κεφάλαιο. Επίσης σημαντικό ρόλο παίζουν τα τεχνικά αποθέματα κατά ζημιών και των ασφαλειών ζωής, όπως επίσης και οι ασφαλιστικές τοποθετήσεις.

Η ΠΥΡΑΜΙΔΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Στο σχήμα διακρίνεται η διάταξη που έχει η ασφαλιστική αγορά σε μερίδιο ασφαλισμένων.

Στη βάση της πυραμίδας ανήκουν όλοι όσοι είναι ή δεν είναι ασφαλισμένοι. Στην επόμενη κατηγορία ανεβαίνοντας, είναι αυτοί όπου κάποιοι άλλοι αποφάσισαν για τους ίδιους να τους ασφαλίσουν (π.χ. ο εργοδότης ασφαλίζει τους υπαλλήλους του σε ιδιωτική ασφαλιστική) και τέλος στην κορυφή της πυραμίδας ανήκουν αυτοί που με δική τους επιλογή θέλουν να ασφαλιστούν για κάποιον ή κάποιους επιπλέον κινδύνους.

3.2 ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Βιβλιογραφία: Coordinators S.A. – Εκπαιδευτικό Κέντρο Διαμεσολαβούντων στην Ασφάλιση 2003, ΙΧΟΣ - Εκπαιδευτικό Κέντρο

Διαμεσολαβούντων στην Ασφάλιση, 2003, ΕΙΑΣ - Εκπαιδευτικό Κέντρο Διαμεσολαβούντων στην Ασφάλιση 2005.

Η Ασφαλιστική Αγορά είναι το σύνολο φορέων που συντελούν στην λειτουργία της Κοινωνικής και Ιδιωτικής ασφάλισης. Αυτοί είναι το Υπουργείο Ανάπτυξης και η Γενική Διεύθυνση Εμπορίου (διεύθυνση ασφαλιστικών επιχειρήσεων και αναλογιστικής), οι οποίοι είναι η εποπτεύουσα αρχή της ιδιωτικής ασφάλισης και όλων των εμπλεκόμενων στην ασφαλιστική βιομηχανία.

Οι ασφαλιστικές εταιρίες δραστηριοποιούνται σε εκτεταμένα προγράμματα πρόληψης ζημιών, με στόχο τον περιορισμό είτε της συχνότητας είτε της έκτασης μιας ζημιάς. Αυτή είναι μια ζωτική ασφαλιστική λειτουργία, για τον περιορισμό των συνολικών ζημιών και την συνακόλουθη μειωτική επίδραση επί των ασφαλιστρών. Το κοινωνικό όφελος προκύπτει από τον περιορισμό τόσο των άμεσων όσο και των έμμεσων ζημιών.

Μερικές από τις χαρακτηριστικότερες περιπτώσεις πρόληψης ζημιών, που στηρίζουν οι ασφαλιστές, είναι:

Οι ασφαλιστικές εταιρίες δραστηριοποιούνται σε εκτεταμένα προγράμματα πρόληψης ζημιών, με στόχο τον περιορισμό είτε της συχνότητας είτε της έκτασης μιας ζημιάς. Αυτή είναι μια ζωτική ασφαλιστική λειτουργία.

Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που μπορούν νόμιμα να λειτουργούν στην Ελλάδα

§ Ιδρύονται νόμιμα με έδρα την Ελλάδα

§ Με έδρα οποιοδήποτε κράτος – μέλος της ΕΕ

§ Με έδρα οποιαδήποτε χώρα του κόσμου αλλά με την δημιουργία υποκαταστήματος.

Μόνο ανώνυμες εταιρίες ή επιχειρήσεις Δημοσίου Δικαίου.

Μπορούν να συνάπτουν είτε ασφαλίσεις ζωής είτε γενικές ασφαλίσεις. Κατ' εξαίρεση μπορούν να είναι «μικτές» οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που είχαν συσταθεί προ του 1985. Είναι δυνατή η συγχώνευση ασφαλιστικών εταιριών (ή

η απορρόφηση μιας από άλλη) αλλά η νέα εταιρία που θα προκύψει από τη συγχώνευση δεν μπορεί να ασκεί ταυτόχρονα κλάδους ζωής και ζημιών.

3.2.1 ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Ο ανταγωνισμός στην ασφαλιστική αγορά εκδηλώνεται κυρίως

- § Στην ποιότητα της υπηρεσίας (είδος και τρόπος παροχής των καλύψεων, γενικοί και ειδικοί όροι σύμβασης ευκολία αίτησης ασφάλισης, διακανονισμού ζημιάς κλπ)
- § Στο βασικό προϊόν
- § Στις παρεπόμενες παροχές (παρακολούθηση και ενημέρωση κατά την διάρκεια της κάλυψης, συμβουλές, εξυπηρέτηση του πελάτη κ.ά.)
- § Στο ασφάλιστρο
- § Στην διαδικασία πρόσκτησης εργασιών. (δίκτυο, διαμεσολαβούντες)

3.2.2 ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Το Κέντρο Πληροφοριών λειτουργεί στο Υπουργείο Ανάπτυξης. Εισήχθη και καθιερώθηκε με την υιοθέτηση της 4^{ης} Ευρωπαϊκής Οδηγίας του αυτοκινήτου και δίνει πληροφορίες, σχετικά με τον κλάδο, σε όλα τα Κράτη Μέλη σύμφωνα με συγκεκριμένη βάση δεδομένων. Όπως επίσης λαμβάνει πληροφορίες από τα υπόλοιπα Κράτη – Μέλη για τον κλάδο του αυτοκινήτου.

3.2.3 ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Είναι Ανώνυμες Εταιρίες οι οποίες λειτουργούν υπό την κρατική εποπτεία, με αυστηρές προϋποθέσεις, μεγάλα κεφάλαια, εξασφαλισμένες φερεγγυότητες κ.λ.π.

Η λειτουργία τους βασίζεται σε ιδιωτικούς και νομικούς κανόνες με βάση το κέρδος, επιτελώντας ταυτόχρονα και κοινωνικό έργο.

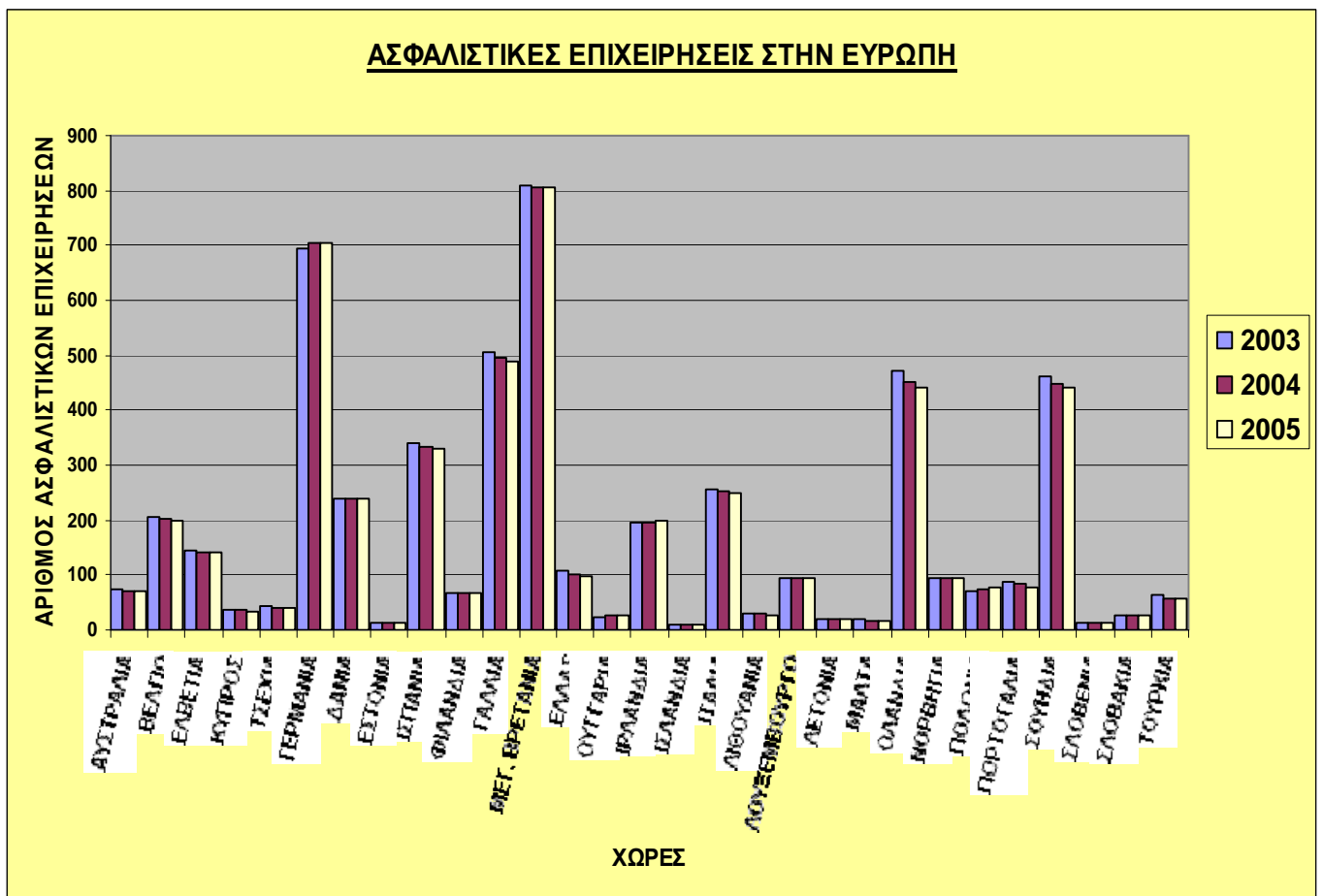
Στη συνέχεια παρατίθεται πίνακας που παρουσιάζει τον αριθμό των ασφαλιστικών επιχειρήσεων ανά χώρα, στον οποίο παρατηρείται ότι η Ελλάδα έχει μικρό αριθμό επιχειρήσεων όπου συνεχώς φθίνει, με μεταβολή από το 2004 στο 2005 (-2,90%).

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΧΩΡΑ				
	2003	2004	2005	05/04 ΜΕΤΑΒΟΛΗ
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	73	72	71	-1,40%
ΒΕΛΓΙΟ	204	201	200	-0,50%
ΕΛΒΕΤΙΑ	144	143	143	0,00%
ΚΥΠΡΟΣ	36	36	35	-2,80%
ΤΣΕΧΙΑ	43	42	42	0,00%
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	694	703	703	0,00%
ΔΑΝΙΑ	240	240	240	0,00%
ΕΣΤΟΝΙΑ	14	13	13	0,00%
ΙΣΠΑΝΙΑ	342	334	330	-1,20%
ΦΙΛΑΝΔΙΑ	69	68	67	-1,50%
ΓΑΛΛΙΑ	504	495	490	-1,00%
ΜΕΓ. ΒΡΕΤΑΝΙΑ	808	806	806	0,00%
ΕΛΛΑΣ	107	102	99	-2,90%
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	23	28	28	0,00%
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	196	196	199	1,50%
ΙΣΛΑΝΔΙΑ	11	10	11	10,00%
ΙΤΑΛΙΑ	256	254	251	-1,20%
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	32	30	28	-6,70%
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	93	95	95	0,00%
ΛΕΤΟΝΙΑ	21	20	19	-5,00%
ΜΑΛΤΑ	19	18	18	0,00%
ΟΛΑΝΔΙΑ	473	453	440	-2,90%
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	96	96	96	0,00%
ΠΟΛΩΝΙΑ	71	74	77	4,10%
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	88	83	77	-7,20%
ΣΟΥΗΔΙΑ	461	448	440	-1,80%
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	14	14	14	0,00%

ΣΛΟΒΑΚΙΑ	28	27	27	0,00%
ΤΟΥΡΚΙΑ	63	58	56	-3,40%
ΣΥΝΟΛΟ Σ.Ε.Α.	5.223	5.159	5.115	-0,90%

Πηγή: Σ.Ε.Α. (Επιτροπή Διεθνών Σχέσεων)

3.2.4 ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΚΟΙΝΟ

Είναι οι ήδη ασφαλισμένοι με κάποιο ασφαλιστήριο (ζωής – υγείας – περιουσίας κ.λ.π.), αλλά και όλοι οι άλλοι που δεν είναι ασφαλισμένοι αυτή τη στιγμή αποτελούν ένα εν δυνάμει αύριο μέσα στο ασφαλιζόμενο κοινό. Το ασφαλιστικό κοινό χαρακτηρίζεται σε φυσικά και νομικά πρόσωπα. Δηλαδή μπορεί να ασφαλιστεί κάποιος ατομικά, αλλά μπορεί να ασφαλιστεί και μία εταιρία μέσω του νόμιμου εκπροσώπου της.

3.2.5 ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΟΥΝΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Είναι τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που διαμεσολαβούν στη σύναψη ασφαλιστικών συμβάσεων

Υπάρχουν τρεις βασικοί κανόνες που διέπουν τις πράξεις των διαμεσολαβούντων και τις σχέσεις τους με τους ασφαλισμένους.

1. Η σχέση διαμεσολάβησης πρέπει να αποδεικνύεται.
2. Ένας διαμεσολαβών πρέπει να έχει εξουσιοδότηση για να δεσμεύει τον ασφαλιστή.
3. Ο ασφαλιστής είναι υπεύθυνος για τις πράξεις των διαμεσολαβούντων.

3.2.5.1 Η ΣΧΕΣΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΟΔΕΙΚΝΥΕΤΑΙ

Δεν υποτίθεται ότι κάποιος εκπροσωπεί νόμιμα κάποιον άλλον. Πρέπει να υπάρχει ορατή απόδειξη αυτής της σχέσης. Για παράδειγμα, κάποιος που διαδίδει ότι είναι διαμεσολαβών πρόσωπο μίας συγκεκριμένης ασφαλιστικής εταιρίας μπορεί να μαζέψει ασφάλιστρα και να εξαφανισθεί. Ο ασφαλιστής δεν ευθύνεται νομικά για τις πράξεις του, αν δεν έχει κάνει τίποτα για να

δημιουργήσει την εντύπωση ότι υπάρχει αυτή η σχέση διαμεσολάβησης. Εάν όμως του έχει δώσει επισκεπτήρια κάρτα, τιμολόγιο, αιτήσεις ασφάλισης κ.λπ., τότε μπορεί βάσιμα να υποθεθεί ότι λειτουργεί για λογαριασμό της εταιρίας.

3.2.5.2 ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗ

Ο διαμεσολαβών πρέπει να είναι εξουσιοδοτημένος, για να λειτουργεί για λογαριασμό του ασφαλιστή. Η εξουσιοδότηση αυτή προκύπτει από τρεις πηγές:

§ από συγκεκριμένες αρμοδιότητες

§ από συνεπαγόμενες αρμοδιότητες

§ από προφανείς αρμοδιότητες

Συγκεκριμένες αρμοδιότητες είναι εκείνες που αναφέρονται ειδικά στο διαμεσολαβούντα και συνήθως περιλαμβάνονται στη σύμβαση μεταξύ αυτού και της εταιρίας. Η σύμβαση αυτή μπορεί να αναφέρει ρητά και συγκεκριμένες λειτουργίες που η εταιρία δεν εκχωρεί. Για παράδειγμα, στη σύμβαση με έναν διαμεσολαβούντα στις ασφαλίσσεις ζωής, η εταιρία μπορεί να του εκχωρεί το δικαίωμα να στέλνει τους υποψηφίους για ιατρικές εξετάσεις, αλλά όχι το δικαίωμα να δίνει εξ ιδίων πίστωση χρόνου για την πληρωμή των ασφαλιστρών ή τη δυνατότητα να μεταβάλλει συμβατικούς όρους.

Οι διαμεσολαβούντες έχουν και συνεπαγόμενες αρμοδιότητες, δηλαδή αρμοδιότητες να πράττουν ότι το αναγκαίο για την εκπλήρωση των σκοπών της σύμβασης διαμεσολάβησης. Για παράδειγμα, ένας διαμεσολαβών μπορεί να έχει τη συγκεκριμένη αρμοδιότητα παράδοσης του συμβολαίου ζωής στον πελάτη. Συνεπάγεται ότι έχει και την αρμοδιότητα είσπραξης του πρώτου ασφαλιστρου. Έτσι κατ' ουσία επεκτείνονται οι εκχωρούμενες αρμοδιότητες.

Τέλος, ο διαμεσολαβών μπορεί να δεσμεύσει την εταιρία με τις προφανείς αρμοδιότητες. Εάν ένας διαμεσολαβών λειτουργεί με προφανείς αρμοδιότητες για ορισμένα θέματα, έτσι που να φαίνεται ότι έχει εξουσιοδοτηθεί, ο

ασφαλιστής μπορεί να δεσμευθεί από τις πράξεις του. Για παράδειγμα, ένας πράκτορας ασφαλιστικής εταιρίας αυτοκινήτων, δίνει συχνά παράταση στους πελάτες του για την πληρωμή ασφαλιστών. Αν η ασφαλιστική εταιρία δεν του έχει δώσει τέτοια αρμοδιότητα, αλλά δεν έχει λάβει και μέτρα για την παραβίαση της εταιρικής πολιτικής, δεν μπορεί αργότερα να αρνηθεί την ευθύνη για αποζημίωση επικαλούμενη το γεγονός ότι δεν είχε εξουσιοδοτήσει τον πράκτορα.

3.2.5.3 Ο ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΟΥΝΤΩΝ

Ο ασφαλιστής είναι υπεύθυνος για τις πράξεις των διαμεσολαβούντων, όταν αυτοί λειτουργούν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους. Αυτή η ευθύνη περιλαμβάνει επίσης τις παραλείψεις και τις εσφαλμένες δηλώσεις.

Ακόμη, οτιδήποτε είναι σε γνώση του πράκτορα θεωρείται ότι είναι σε γνώση του ασφαλιστή.

Η πρακτική σημασία αυτής της έννοιας είναι ότι ο ασφαλιστής μπορεί να κληθεί εκ του νόμου να πληρώσει μία ζημία, που κανονικά δε θα πλήρωνε, εφόσον ο διαμεσολαβών ενεργεί μέσα στα όρια των αρμοδιοτήτων του.

Η «παραίτηση» (waiver) ορίζεται ως η οικειοθελής εγκατάλειψη γνωστού δικαιώματος. Αν ο ασφαλιστής οικειοθελώς παραιτηθεί από ένα συμβατικό του δικαίωμα, δεν μπορεί αργότερα να αρνηθεί την αποζημίωση, επικαλούμενος παραβίαση των δικαιωμάτων του. Για παράδειγμα, βάσει των όρων του πυρασφαλιστηρίου, ο ασφαλισμένος υποχρεούται να γνωστοποιεί άμεσα τη ζημία στον ασφαλιστή. Όμως οι περισσότεροι άνθρωποι απλώς τηλεφωνούν στον πράκτορα, για να του την αναγγείλουν. Βεβαίως, το ότι γνωρίζει ο πράκτορας σημαίνει ότι γνωρίζει η εταιρία. Η εταιρία δεν μπορεί να αρνηθεί την πληρωμή της ζημίας επικαλούμενη το γεγονός ότι δεν έλαβε

γραπτή δήλωση ζημίας. Έχει παραιτηθεί στην πράξη από το συμβατικό της δικαίωμα, αποδεχόμενη τηλεφωνικές δηλώσεις ζημίας.

3.2.6 ΑΛΛΗΛΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ

Εκτός από τις ασφαλιστικές εταιρείες, την ιδιωτική ασφάλιση την εξασκούν οι αλληλασφαλιστικοί συνεταιρισμοί, οι οποίοι ασχολούνται αποκλειστικά με την αλληλασφάλιση των μελών τους. Αυτοί για να συσταθούν απαιτούνται τουλάχιστο πενήντα (50) μέλη.

3.2.7 ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ ΜΕΣΙΤΩΝ LLOYD' S ΛΟΝΔΙΝΟΥ

Οι Αλόυδς του Λονδίνου είναι ένας ασφαλιστικός οργανισμός που το Έμβλημα του είναι ότι μπορεί να ασφαλίσει τα πάντα. Και πραγματικά ασφαλίζει τις πιο ετερόκλητες περιπτώσεις, όπως:

- § τα δάκτυλα ενός πιανίστα
- § τα πόδια ενός αλόγου κούρσας
- § τη ζωή ενός αστροναύτη κ.λπ.

αλλά κυρίως είναι πολύ γνωστός για τις θαλάσσιες ασφαλίσεις και τις αντασφαλίσεις. Οι Αλόυδς του Λονδίνου έχουν ορισμένα σημαντικά χαρακτηριστικά, ήτοι:

1. Από τεχνική άποψη, δεν είναι ασφαλιστική εταιρία, αλλά μία Ένωση που προσφέρει υπηρεσίες στα μέλη της, που αναλαμβάνουν τις ασφαλίσεις ως άτομα. Οι Αλόυδς δεν συνάπτουν ασφαλίσεις ως εταιρία τα μέλη του είναι ασφαλιστές.
2. Λειτουργούν με συνδικάτα ασφαλιστών και underwriters που είναι μέλη αυτών των συνδικάτων. Τα συνδικάτα εξειδικεύονται σε θαλάσσιες —

αεροπορικές μεταφορές, αυτοκίνητα, ασφαλίσσεις αστικής ευθύνης κ.λπ. Οι ασφαλίσσεις ζωής αποτελούν μικρό μόνο μέρος των εργασιών των Λλόϋδς και περιορίζονται συνήθως σε βραχείας διάρκειας συμβόλαια.

3. Οι συγκεκριμένοι underwriters έχουν απεριόριστη ευθύνη για τις εργασίες που αναλαμβάνουν ως άτομα. Κάθε underwriter ευθύνεται μόνο για το προσυμφωνηθέν μέρος της ζημιάς και δεν ευθύνεται για τα μερίδια των υπολοίπων μελών. Έτσι για να γίνει κάποιος μέλος των Λλόϋδς, πρέπει να έχει σημαντική οικονομική επιφάνεια και να δεσμεύει την περιουσία του για την πληρωμή ζημιών.

Ακόμη οι underwriter υπόκεινται σε αυστηρές οικονομικές υποχρεώσεις. Κάθε underwriter πρέπει να κάνει μία σημαντική κατάθεση. Όλα τα ασφάλιστρα κατατίθενται σε ειδικό λογαριασμό από τον οποίο επιτρέπονται αναλήψεις μόνο για ζημιές και έξοδα. Τα ασφάλιστρα που εισπράττονται σε ένα ημερολογιακό έτος πρέπει να μείνουν κατατεθειμένα για άλλα δύο χρόνια. Υπάρχει ένα κεντρικό Επικουρικό Κεφάλαιο που πληρώνει αποζημιώσεις, αν ένας συγκεκριμένος underwriter καταστεί αφερέγγυος.

Προσπάθεια μίμησης του μοντέλου των Λλόϋδς Λονδίνου έχει γίνει στην Αμερική. Εκεί διάφοροι ιδιώτες σχημάτισαν Ενώσεις παρόμοιες με τους Λλόϋδς Λονδίνου. Οι Ενώσεις αυτές δεν έχουν καμία σχέση με τους Λλόϋδς Λονδίνου και παρουσιάζουν αρκετές διαφορές με αυτούς, όπως:

- § ο αριθμός των underwriters είναι μικρότερος από αυτόν των Λλόϋδς Λονδίνου
- § η ευθύνη του underwriter είναι περιορισμένη
- § κάθε underwriter είναι υπεύθυνος μόνο για το μερίδιό του και όχι για όσους άλλους καταστούν αφερέγγυοι
- § η οικονομική επιφάνεια των μελών τους είναι μικρότερη Πάντως η φήμη των Αμερικάνικων Λλόϋδς δεν είναι τόσο καλή όσο αυτή των Λλόϋδς Λονδίνου.

3.2.8 ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

Είναι όλα τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης π.χ. Ι.Κ.Α. Ο.Α.Ε.Ε. τα οποία υπάγονται και εποπτεύονται από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας. Κάθε ταμείο απευθύνεται σε συγκεκριμένο ασφαλιστικό κοινό και υποχρεούται να ασφαλίσει όλο το σύνολο των απασχολούμενων. Τα κοινωνικά ταμεία ασφαλίζουν μόνο πρόσωπα και δεν ασφαλίζουν την ευθύνη έναντι τρίτων και τα αντικείμενα.

3.2.9 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ (Υ.Σ.Α.Ε.)

Η Υ.Σ.Α.Ε. είναι μία υπηρεσία που λειτουργεί στην ένωση ασφαλιστικών εταιρειών με Υπουργική απόφαση.

Έχει ως αρμοδιότητα να λαμβάνει και να επεξεργάζεται απ' όλες τις ασφαλιστικές εταιρείες στοιχεία του κλάδου αυτοκινήτων και όλων των υπολοίπων κλάδων. Έτσι τα μέλη της μπορούν να παίρνουν στοιχεία για ζημίες αυτοκινήτων, Β/Μ (Bonus/Malus) κ. λ. π. ή ακόμη και για όποιον άλλον κλάδο επιθυμούν. Βοηθάει ιδιαίτερα τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις ώστε να εκτιμήσουν τους κινδύνους που αναλαμβάνουν καλύτερα.

3.2.10 ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Το επικουρικό κεφάλαιο είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου εποπτευόμενο από τον Υπουργό Ανάπτυξης. Μέλη του είναι όλες οι ασφαλιστικές εταιρίες που ασκούν ασφάλιση στον κλάδο Αστικής ευθύνης Αυτοκινήτων και εισφέρουν σ' αυτό 5% επί των ασφαλιστρών αστικής ευθύνης

αυτοκινήτων το οποίο διαμοιράζεται 70% στην ασφαλιστική εταιρία και 30% στους ασφαλισμένους. Σκοπός του είναι η καταβολή αποζημιώσεων, η οποία δίδεται από τα κεφάλαια που συγκεντρώνονται στον ειδικό λογαριασμό αρωγής ασφαλισμένων. Η καταβολή ασφαλιστικής αποζημιώσεως για αστική ευθύνη από αυτοκινητιστικά ατυχήματα δίδεται στις παρακάτω περιπτώσεις :

- § Σε δικαιούχους από ανασφάλιστα οχήματα.
- § Αποζημίωση από οχήματα αγνώστων στοιχείων, μόνο για σωματικές βλάβες και όχι για υλικές ζημιές.
- § Από οχήματα οδηγούμενα από πρόσωπα που προκάλεσαν από πρόθεση το ατύχημα.
- § Τέλος αποζημιώσεις σε δικαιούχους στην περίπτωση που η υπόχρεη προς αυτούς ασφαλιστική εταιρεία πτωχεύσει, ή ανακληθεί η άδεια λειτουργίας της.

3.2.11 ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Είναι Νομικό πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου εποπτευόμενο από τον Υπουργό Ανάπτυξης. Το γραφείο είναι αντίκλητος Αλλοδαπών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων. Μέλη του είναι υποχρεωτικά όλες οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που ασκούν τον κλάδο Αστικής Ευθύνης από Αυτοκίνητα. Το γραφείο διεθνούς ασφάλισης είναι υπεύθυνο για την έκδοση πράσινων καρτών, την παραλαβή δηλώσεων και διεκπεραίωσης της ζημίας με πράσινες κάρτες και τέλος για την πληρωμή των αποζημιώσεων.

3.2.12 ΕΝΩΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Είναι η ένωση όλων των ασφαλιστικών εταιρειών της Ελλάδος:

Ιδρύθηκε το 1907. Πριν το 1996 ο ρόλος της ήταν ρόλος σωματείου, που πρότεινε ρόλους και ασφάλιστρα. Μετά την απελευθέρωση των ασφαλιστρών στην Ελλάδα, ο ρόλος της ένωσης είναι γενικότερα να βοηθήσει εκτός των άλλων την ανάπτυξη του θεσμού της ιδιωτικής ασφάλισης.

Αναλυτικότερα:

- § Μελετά και κατοχυρώνει τα οικονομικά και επαγγελματικά συμφέροντα των ασφαλιστικών εταιρειών μελών του,
- § Συγκεντρώνει και επεξεργάζεται στοιχεία της αγοράς,
- § Προβάλλει την ελληνική αγορά στα ευρωπαϊκά και διεθνή όργανα,
- § Υλοποιεί προγράμματα ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού του θεσμού της Ιδιωτικής ασφάλισης.

3.2.13 ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Είναι το ταμείο επικουρικής ασφάλισης των εργαζομένων στην ασφαλιστική βιομηχανία. Περιλαμβάνει όλα τα πρόσωπα που διαμεσολαβούν στην ασφάλιση και όλο το ασφαλιστικό προσωπικό. Δημιουργήθηκε για να βοηθήσει το κοινό του να αυξήσει το εισόδημά του στην περίοδο της σύνταξης.

3.2.14 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Με την απόφαση Κ3-11087/27-11-2000 το Υπουργείο Ανάπτυξης καθιέρωσε το θεσμό του δόκιμου Ασφαλιστικού Συμβούλου και την υποχρεωτική εκπαίδευση των νεοεισερχόμενων στην Ασφαλιστική βιομηχανία διαμεσολαβούντων προσώπων στην ιδιωτική ασφάλιση.

Μερικοί από αυτούς είναι:

- § Ινστιτούτο Χρηματοοικονομικών Σπουδών (Ι.Χ.Ο.Σ.)
- § Ελληνικό Ινστιτούτο Ασφαλιστικών Σπουδών (Ε.Ι.Α.Σ.)
- § COORDINATORS S.A.

3.2.15 ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Είναι μία επιτροπή της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος και εκπροσωπεί την ένωση στην ευρωπαϊκή επιτροπή ασφαλίσεων (C.E.A.).

Μερικοί σύνδεσμοι – ομοσπονδίες που σχετίζονται με την Επιτροπή Διεθνών Σχέσεων είναι:

- § Σύνδεσμος Ελλήνων Μεσιτών Ασφαλίσεων (Σ.Ε.Μ.Α.)
- § Σύνδεσμος Συντονιστών Παραγωγών Ασφαλίσεων Ελλάδας (Σ.Π.Ε.)
- § Πανελλήνιος Σύνδεσμος Ασφαλιστικών Συμβούλων (Π.Σ.Α.Σ.)
- § Πανελλήνια Ομοσπονδία Επαγγελματιών Ασφαλιστών
- § Πανελλήνια Ομοσπονδία Ασφαλιστικών Πρακτόρων (Π.Ο.Α.Π.)
- § Ομοσπονδία Ασφαλιστικών Συλλόγων Ελλάδος.

3.2.16 ΚΛΑΔΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

Ως Κλαδικός Τύπος, νοούνται εξειδικευμένες εφημερίδες και περιοδικά που αναφέρονται στα χρηματοοικονομικά και ειδικότερα στα ασφαλιστικά θέματα όλων των εταιριών του κλάδου τους.

Μερικοί από τους πιο σημαντικούς εκδότες είναι:

- § Ιδιωτική Ασφαλιστική (Ε. Δρακάτου – Μ. Δρακάτου Ο.Ε.)
- § Ασφαλιστική Αγορά (Δ. Ρουχωτάς και Σία Ο.Ε.)
- § Οικονομική Ασφαλιστική (SOFIANA Α.Ε.)

§ Ασφαλιστικό Marketing (MORAX)

§ Ναι (Ε. Σπύρου).

3.3 ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ

Βιβλιογραφία: Χριστοφίδης Γ., Ασφαλιστική Αντασφαλιστική Ορολογία και Αριθμοί, Κύπρος, 1988 και Βλάσης Γεώργιος, Πωλητής Ασφαλίσεων Ζωής, Αθήνα 1997.

Δεν μπορούμε να αποφύγουμε τους κινδύνους οι οποίοι μας απειλούν, μπορούμε όμως να αντιμετωπίσουμε την οικονομική καταστροφή που επιφέρουν οι κίνδυνοι αυτοί από την τεχνική της ασφάλισης.

Η Ασφάλιση στηρίζεται στο Νόμο των Μεγάλων Αριθμών (μεγάλος αριθμός ατόμων που κινδυνεύουν από τον ίδιο κίνδυνο) και στις πιθανότητες. Ο κίνδυνος θα επέλθει σε λίγους σε σχέση με αυτούς που έχουν ασφαλιστεί και οι αποζημιώσεις που θα καταβληθούν πρέπει να αντισταθμίζονται από τα ασφαλιστρα που έχουν καταβάλει όλα τα μέλη αυτής της κοινωνίας των κινδύνων.

Πέρα από αυτή τη βασική αρχή με την οποία λειτουργεί η τεχνική της ασφάλισης ο υπολογισμός των ασφαλιστρων γίνεται σε συνάρτηση με τους άλλους παράγοντες, κυρίως επικινδυνότητας (μεγαλύτερα ή μικρότερα ασφαλιστρα π.χ. στην ασφάλιση σεισμού αν η περιοχή είναι ιδιαίτερα σεισμογενής ή όχι).

Το ασφαλιστρο που εισπράττει ο ασφαλιστής προσδιορίζεται με βάση:

- § το κόστος για την κάλυψη του ασφαλιζομένου κινδύνου,
- § τις προμήθειες που πρέπει να καταβληθούν για την διαμεσολάβηση,
- § τα λειτουργικά έξοδα της ασφαλιστικής επιχείρησης,
- § το επιθυμητό περιθώριο κέρδους.

Σύμφωνα με τη Νομοθεσία της Ε.Ε τα ασφάλιστρα διαμορφώνονται πλέον καθαρά (ισχύει και στη χώρα μας), από τις ασφαλιστικές εταιρίες, ενώ ο κρατικός έλεγχος για τη φερεγγυότητα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων πρέπει να ασφαλίζει ότι δεν θα είναι ανεπαρκή.

Συνοπτικά θα μπορούσαμε να πούμε ότι η τεχνική της ιδιωτικής ασφάλισης αφορά:

- § την εκτίμηση του κινδύνου (underwriting),
- § την τιμολόγηση των ασφαλιστρων,
- § τις προμήθειες των διαμεσολαβούντων,
- § την επεξεργασία των κατάλληλων όρων με τους οποίους είναι δυνατή η κάλυψη συγκεκριμένων κινδύνων.

3.4 ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ

Καλώς εχόντων των πραγμάτων, εφόσον δηλαδή τα τεχνικά αποθέματα έχουν υπολογισθεί ορθά και η ασφαλιστική τοποθέτηση είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις του νόμου, η ασφαλιστική εταιρία μπορεί να καλύπτει τις υποχρεώσεις της. Στην πράξη όμως πολλές φορές υπάρχουν προβλήματα, όπως:

- § αν τα τιμολόγια ασφάλισης είναι ανεπαρκή, τότε ανεπαρκές θα είναι και το απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλιστρων για την κάλυψη μελλοντικών κινδύνων
- § το απόθεμα εκκρεμών ζημιών αποδεικνύεται συχνότατα ανεπαρκές για την κάλυψη των σχετικών εκκρεμών αποζημιώσεων (run — off)
- § τα στοιχεία της ασφαλιστικής τοποθέτησης μπορεί να υποτιμηθούν και να μην επαρκούν πλέον για την κάλυψη των τεχνικών αποθεμάτων

Για να υπάρχει λοιπόν μια επιπλέον εξασφάλιση, η Κοινοτική νομοθεσία αναγνώρισε την ανάγκη οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις να διαθέτουν πλέον των

τεχνικών αποθεμάτων για την αντιμετώπιση των συμβατικών τους υποχρεώσεων και ένα πρόσθετο αποθεματικό, λεγόμενο περιθώριο φερεγγυότητας, που αντιστοιχεί στην ελεύθερη βάρους περιουσία τους για την αντιμετώπιση των επιχειρηματικών κινδύνων. Για να εξασφαλισθεί εν προκειμένω ότι οι επιβαλλόμενες υποχρεώσεις καθορίζονται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων και τίθενται σε ίση μοίρα από άποψη ανταγωνισμού οι ισομεγέθεις επιχειρήσεις, προβλέφθηκε ότι το ελάχιστο περιθώριο φερεγγυότητας πρέπει να είναι ανάλογο προς τον συνολικό όγκο εργασιών της επιχείρησης και ότι θα καθορίζεται:

§ στις ασφαλίσεις κατά ζημιών: σαν συνάρτηση δύο δεικτών ασφαλείας, που θα στηρίζονται ο ένας στα ασφάλιστρα και ο άλλος στις αποζημιώσεις. Οι δύο τρόποι υπολογισμού αναφέρονται στο άρθρο 17^α του Ν.Δ. 400/70 και, εφόσον δεν πρόκειται για χρήσεις με εξαιρετική συμπεριφορά και τα ασφάλιστρα έχουν υπολογισθεί καλά, πρέπει να συγκλίνουν.

§ στις ασφαλίσεις ζωής: θα ποικίλλει ανάλογα με το αν πρόκειται για κίνδυνο επενδύσεως, κίνδυνο θανάτου ή αποκλειστικά διαχειριστικό κίνδυνο. Συνεπώς θα καθορίζεται άλλοτε σε συνάρτηση με τα μαθηματικά αποθέματα και τα κεφάλαια που υπόκεινται στους κινδύνους που έχουν αναληφθεί από την ασφαλιστική επιχείρηση, άλλοτε σε συνάρτηση με τα εισπραττόμενα ασφάλιστρα ή εισφορές, άλλοτε σε αποκλειστική συνάρτηση με τα αποθεματικά.

Από τους υπολογισμούς αυτούς προκύπτει το ελάχιστο περιθώριο φερεγγυότητας που πρέπει να κατέχει μία ασφαλιστική επιχείρηση ανάλογα με τον κύκλο εργασιών της και την φύση τους. Το πράγματι κατεχόμενο περιθώριο φερεγγυότητας απαρτίζεται από:

στις ασφαλίσεις κατά ζημιών:

- § το μετοχικό κεφάλαιο που έχει καταβληθεί καθώς και το μισό του μη καταβεβλημένου κεφαλαίου, εφόσον το 25% κάθε αύξηση τους έχει υποχρεωτικά καταβληθεί.
- § τα αποθεματικά (νόμιμα και ελεύθερα) που δεν αντιστοιχούν σε ασφαλιστικές υποχρεώσεις
- § τα κέρδη που μεταφέρονται στη νέα χρήση
- § τις υπεραξίες που προκύπτουν λόγω υποεκτίμησης στοιχείων του ενεργητικού, εφόσον δεν οφείλονται σε εξαιρετικές περιστάσεις και ύστερα από άδεια του Υπουργού Ανάπτυξης (σύμφωνα με τα υπάρχοντα κοινοτικά πρωτόκολλα)

καθώς και τα νέα στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 17α του Ν.Δ. 400/70 (Σωρευτικό προνομιούχο μετοχικό κεφάλαιο και δάνεια μειωμένης διασφάλισης / ομολογιακά δάνεια δια δημοσίας εγγραφής)

στις ασφαλίσεις ζωής:

Πέραν των ανωτέρω μπορούν να ληφθούν υπόψη:

- § ποσοστό μέχρι 25% των αποθεματικών κερδών τα οποία εμφανίζονται στον ισολογισμό, εφόσον μπορούν να χρησιμοποιηθούν για κάλυψη ενδεχόμενων ζημιών και δεν έχει αποφασισθεί να διατεθούν προς διανομή στους ασφαλισμένους και
- § ύστερα από αιτιολογημένη αίτηση της ενδιαφερόμενης επιχείρησης και εφόσον συναινεί η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης: το 1/2 από τα μελλοντικά κέρδη της επιχείρησης, όπως αυτά θα καθορισθούν με Υπουργική Απόφαση. Στην ουσία, μέσω του περιθωρίου φερεγγυότητας συσχετίζεται η έκταση και το μέγεθος των αναλαμβανομένων κινδύνων από την εταιρία με το μέγεθος της ελεύθερης περιουσίας της.

3.5 ΕΓΓΥΗΤΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Σύμφωνα με το άρθρο 17β του νόμου 400/70, οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις υποχρεούνται να έχουν ένα ελάχιστο εγγυητικό κεφάλαιο έτσι ώστε σε καμία περίπτωση το περιθώριο φερεγγυότητας να μην πέσει κάτω από ένα ελάχιστο όριο ασφαλείας που είναι αυτό του εγγυητικού κεφαλαίου.

Η Κοινοτική Νομοθεσία έκρινε ότι απαιτείται ένα ελάχιστο κεφάλαιο εγγύησης, ανάλογα με τη σοβαρότητα του κίνδυνου στους ασκούμενους κλάδους ασφάλισης, τόσο για να εξασφαλισθεί ότι οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις διαθέτουν από την στιγμή της συστάσεως τους επαρκή μέσα, όσο και για να εξασφαλισθεί ότι σε καμία περίπτωση το Περιθώριο Φερεγγυότητας κατά την διάρκεια της άσκησης της δραστηριότητας δεν θα πέσει κάτω από ένα ελάχιστο όριο ασφαλείας.

Προβλέπεται λοιπόν στο άρθρο 17β του Ν.Δ. 400/70, όπως ισχύει, ότι κάθε ελληνική επιχείρηση (ανάλογες διατάξεις ισχύουν και για τις αλλοδαπές) υποχρεούται να διαθέτει εγγυητικό κεφάλαιο. Το εγγυητικό κεφάλαιο αποτελεί το 1/3 του περιθωρίου φερεγγυότητας

Το ύψος του εγγυητικού κεφαλαίου καθορίζεται από την ασφαλιστική νομοθεσία και εξαρτάται από την επικινδυνότητα των κλάδων ασφάλισης (Ζημιών – Ζωής) από την κάθε ασφαλιστική επιχείρηση.

3.5.1 ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΓΙΑ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΤΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Σύμφωνα με το άρθρο 17γ του Ν.Δ. 400/70, η Εποπτική Αρχή, για να διαπιστώσει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν το περιθώριο φερεγγυότητας και το εγγυητικό κεφάλαιο, προβαίνει σε υποχρεωτικό έλεγχο,

τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, της οικονομικής κατάστασης των ασφαλιστικών επιχειρήσεων.

Αν η ασφαλιστική επιχείρηση έχει καλύψει τις υποχρεώσεις της για περιθώριο φερεγγυότητας, εγγυητικό κεφάλαιο και τεχνικά αποθέματα, μπορεί να ζητήσει την άρση της δέσμευσης που ενδεχόμενα υφίστατο στην ασφαλιστική τοποθέτηση, η οποία και μετατρέπεται σε απλή διάθεση.

Αν το κατεχόμενο περιθώριο φερεγγυότητας υπολείπεται του ελάχιστον περιθωρίου φερεγγυότητας, όπως προκύπτει από τους υπολογισμούς, η επιχείρηση υποχρεούται να υποβάλει στην Εποπτική Αρχή πρόγραμμα ανασυγκρότησης. Το πρόγραμμα αυτό πρέπει αφενός να εντοπίζει τα προβλήματα που επιβάλλουν στην εταιρία να μην μπορεί να καλύψει το ελάχιστο περιθώριο φερεγγυότητας και αφετέρου να προβλέπει συγκεκριμένο τρόπο για να ξεπεραστούν.

Αν το κατεχόμενο περιθώριο φερεγγυότητας υπολείπεται και του εγγυητικού κεφαλαίου ή το τελευταίο δεν συγκροτείται όπως πρέπει, η ασφαλιστική επιχείρηση υποχρεούται να υποβάλει πρόγραμμα βραχυπρόθεσμης χρηματοδότησης. Μέχρι την συμπλήρωση αυτή, ο Υπουργός Ανάπτυξης μπορεί να δεσμεύει μέρος ή όλη την περιουσία της ασφαλιστικής επιχείρησης και να λαμβάνει κάθε πρόσφορο μέτρο για την διασφάλιση των συμφερόντων των ασφαλισμένων.

Αν η ασφαλιστική επιχείρηση δεν συμμορφώνεται μέσα στην προθεσμία που της έχει ταχθεί με τα μέτρα ανασυγκρότησης ή βραχυπρόθεσμης χρηματοδότησης, ο Υπουργός Ανάπτυξης μπορεί να ανακαλέσει την άδεια λειτουργίας της.

3.5.2 ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Η ασφαλιστική νομοθεσία προσπαθεί να δημιουργήσει συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού και προστασίας του καταναλωτή, απαγορεύοντας αντιδεοντολογικές πρακτικές, όπως:

§ την ψευδή ή απατηλή διαφήμιση

§ την μεταφορά συμβολαίων από μία εταιρία σε άλλη, ερήμην θελήσεως του ασφαλισμένου

§ την διακριτική μεταχείριση ασφαλισμένοι ν κ.λπ.

Η εποπτική αρχή έχει την εξουσία να σταματήσει ασφαλιστικές επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν τέτοιες πρακτικές και να τους επιβάλει πρόστιμα ή ακόμα, σε σοβαρές περιπτώσεις, προσωρινή ή οριστική ανάκληση άδειας λειτουργίας.

3.5.3 ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΠΟΝΩΝ

Η εποπτική αρχή έχει τμήμα υποδοχής παραπόνων των καταναλωτών. Το τμήμα αυτό ερευνά τα παράπονα των καταναλωτών και προσπαθεί να λάβει απαντήσεις από τις καταγγελλόμενες εταιρίες. Τα περισσότερα παράπονα σχετίζονται με αποζημιώσεις. Η ασφαλιστική εταιρία μπορεί να αρνείται να πληρώσει μία ζημιά ή να αμφισβητεί το καταβλητέο ποσό. Το τμήμα αυτό, αν και προσπαθεί να διευθετήσει όλες τις περιπτώσεις, δεν έχει αρμοδιότητα να επιβάλει στους ασφαλιστές να πληρώσουν, όταν υπάρχουν πραγματικά ζητήματα που εξετάζονται. Πάντως στατιστικά προκύπτει ότι τα περισσότερα παράπονα έχουν βάση και τα περισσότερα θέματα επιλύονται, με την παρέμβαση της εποπτικής αρχής. Πρέπει να σημειωθεί ότι τα περισσότερα παράπονα αφορούν τον κλάδο αυτοκινήτων.

3.5.4 ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ

Το ενδιαφέρον για την προστασία του καταναλωτή φαίνεται ιδιαίτερα στην προσπάθεια για ευανάγνωστα ασφαλιστήρια, στα οποία ο καταναλωτής μπορεί εύκολα να εντοπίσει τις υποχρεώσεις, αλλά κυρίως τα δικαιώματα του. Ιδιαίτερα πρέπει να αναφερθεί η πρόσφατη νομοθεσία για την ασφαλιστική σύμβαση, η οποία μεταξύ άλλων προβλέπει το δικαίωμα υπαναχώρησης του ασφαλισμένου, όταν το συμβόλαιο που παίρνει δεν ανταποκρίνεται σε αυτό που είχε ζητήσει ή απλώς μετέβαλε γνώμη, αλλά και την υποχρέωση για παροχή σειράς πληροφοριών στον ασφαλισμένο, πριν την (σύναψη του συμβολαίου, για την εταιρία και το προϊόν, ώστε να αποφασίζει όντας πραγματικά ενημερωμένος.

3.6 ΤΕΧΝΙΚΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Τα τεχνικά αποθέματα αναλύονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες που είναι τα τεχνικά αποθέματα ασφαλίσεων κατά ζημιών και τα τεχνικά αποθέματα για τις ασφάλειες ζωής.

Το κατεξοχήν αντικείμενο της χρηματοοικονομικής εποπτείας είναι ο έλεγχος των τεχνικών αποθεμάτων, που αποτελούν υποχρέωση της εταιρίας προς τους ασφαλισμένους, και των αντίστοιχων επενδύσεων τους (ασφαλιστική τοποθέτηση) δια των οποίων διασφαλίζονται οι ασφαλισμένοι.

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν.Δ. 400/70 (ως ισχύει), οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις με έδρα την Ελλάδα υποχρεούνται να σχηματίζουν επαρκή Τεχνικά Αποθέματα για το σύνολο των ασφαλίσεων που συνάπτουν, τόσο στην Ελλάδα, όσο και (πα άλλα κράτη - μέλη μέσω υποκαταστημάτων ή ελεύθερης παροχής υπηρεσιών. Για τις ασφαλίσεις που συνάπτουν σε τρίτες χώρες σχηματίζουν Τεχνικά Αποθέματα σύμφωνα με τις διατάξεις της Ελληνικής Νομοθεσίας,

εφόσον δεν υπόκεινται σε αντίθετες υποχρεώσεις σχηματισμού στην τρίτη χώρα.

Τα υποχρεωτικά σχηματιζόμενα Τεχνικά Αποθέματα, για τα βασικότερα εκ των οποίων έχουμε ήδη μιλήσει στο κεφάλαιο περί τιμολόγησης, είναι:

Για τις ασφαλίσεις κατά ζημιών:

- § Απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών (unearned premium reserve)
- § Απόθεμα κινδύνων εν ισχύ (reserve for unexpired risks)
- § Απόθεμα εκκρεμών ζημιών (outstanding losses reserve)
- § Απόθεμα εξισορρόπησης (equalization reserve)

3.6.1 ΤΕΧΝΙΚΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΖΗΜΙΩΝ

Τα τεχνικά αποθέματα ασφαλιστρών αποτελούνται από τις εξής κατηγορίες:

1. Απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών
2. Απόθεμα κινδύνων σε ισχύ
3. Απόθεμα εξισορρόπησης
4. Απόθεμα εκκρεμών ζημιών
5. Μαθηματικό Απόθεμα Γήρατος

και τα οποία αναλύονται ακολούθως.

3.6.1.1 ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΜΗ ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ

Πρόκειται για κύριο στοιχείο του παθητικού μίας εταιρίας. Το απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών αντιπροσωπεύει το μη δεδουλευμένο τμήμα των εμπορικών ασφαλιστρών όλων των συμβολαίων, κατά την ημερομηνία του υπολογισμού. Ο ασφαλιστής πρέπει να τοποθετεί όλο το εμπορικό ασφάλιστρο

ως «απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών», όταν εκδίδεται το ασφαλιστήριο, αλλά και στις ανανεώσεις.

Αντανακλά δηλαδή το «απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών» το γεγονός ότι ενώ τα ασφάλιστρα προκαταβάλλονται, η περίοδος προστασίας συνεχίζεται. Όσο περνά ο καιρός συνεχώς μεγαλύτερο μέρος του ασφαλιστρού θεωρείται δεδουλευμένο και όταν συμπληρωθεί η περίοδος κάλυψης όλο το εμπορικό ασφάλιστρο θεωρείται δεδουλευμένο.

Ο βασικός σκοπός του «αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών» είναι πληρωμή αποζημιώσεων που θα προκύψουν στη διάρκεια της ασφαλιστικής περιόδου. Απαιτείται το απόθεμα αυτό για να διασφαλισθεί η πληρωμή των μελλοντικών ζημιών των ασφαλισμένων.

Επίσης το «απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών» χρειάζεται για να μπορούν να πληρωθούν οι ασφαλισμένοι σε περίπτωση ακύρωσης. Αν ο ασφαλιστής ακυρώσει το συμβόλαιο, ο ασφαλισμένος πρέπει να εισπράξει το μη δεδουλευμένο τμήμα του εμπορικού ασφαλιστρού, υπολογιζόμενο καθαρά αναλογικά.

Τέλος, αν οι εργασίες αντασφαλίζονται, το «απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών» λειτουργεί ως η βάση για τον υπολογισμό των αντασφαλιστρών. Στη πράξη το ποσό που καταβάλλεται στον αντασφαλιστή είναι σημαντικά μικρότερο από το «απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών», καθώς ο αντασφαλιστής δεν συμμετέχει στις υψηλές πρωτοετείς προμήθειες για την πρόσκτηση των εργασιών.

3.6.1.2 ΑΠΟΘΕΜΑ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΣΕ ΙΣΧΥ

Προβλέπει επιπλέον το απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών, η οποία σχηματίζεται στο κλείσιμο του ισολογισμού. Αυτό συμβαίνει όταν το απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών, συμπεριλαμβανόμενων και των

απαιτητών δηλαδή εισπρακτέων ασφαλίστρων, δεν επαρκεί για την κάλυψη των προβλεπόμενων ζημιών και εξόδων των ασφαλίστρων που είναι σε ισχύ κατά το κλείσιμο του ισολογισμού.

3.6.1.3 ΑΠΟΘΕΜΑ ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΖΗΜΙΩΝ

Πρόβλεψη για τις υποχρεώσεις της ασφαλιστικής επιχείρησης για ζημιές που δεν εξοφλήθηκαν είτε έχουν αναγγελθεί είτε όχι κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού, περιλαμβανομένων και των εξόδων διακανονισμού αυτών των ζημιών.

Όταν η διαφορά μεταξύ:

1. Του ύψους των αποθεμάτων εκκρεμών ζημιών στην αρχή της οικονομικής χρήσης για ζημιές που καταλογίσθηκαν στις προηγούμενες χρήσεις και
2. Των πληρωθέντων ζημιών κατά τη διάρκεια της χρήσης για ζημιές που καταλογίσθηκαν στις προηγούμενες χρήσεις, καθώς και το ύψος του αποθέματος των εκκρεμών ζημιών για τις ανωτέρω καταλογισθείσες ζημιές στο τέλος της χρήσης είναι σημαντική, θα εφαρμόζεται το προσάρτημα των οικονομικών καταστάσεων και θα αναλύεται ανά χρήση, κατά κατηγορία και ποσό.

Ήδη με απόφαση του Υπουργείου Εμπορίου, καθορίστηκαν οι προϋποθέσεις, ο χρόνος εφαρμογής και ο τρόπος κάλυψης της ως άνω προκύπτουσας διαφοράς.

3.6.1.4 ΑΠΟΘΕΜΑ ΕΞΙΣΟΡΡΟΠΗΣΗΣ

Σχηματίζεται επιπλέον των τεχνικών αποθεμάτων, σύμφωνα με τον σχετικό νόμο, κατά το κλείσιμο των οικονομικών καταστάσεων στον κλάδο 14

«Πιστώσεις κεφαλαίου» με σκοπό να αντισταθμίσει οποιοδήποτε τεχνική ζημιά ή το ανώτερο από το μέσω ποσοστό ασφαλιστικών που θα προκύψει σε αυτόν τον κλάδο σε οποιαδήποτε μελλοντική εταιρική χρήση.

3.6.1.5 ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑ ΓΗΡΑΤΟΣ

Υπολογίζεται σύμφωνα με τον σχετικό νόμο και σχηματίζεται όταν οι κλάδοι 1 «Ατυχήματα» ή και 2 «Ασθένειες», υπόκεινται σε διαχείριση παρόμοια με τον κλάδο ζωής σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις. Στην περίπτωση αυτή δεν σχηματίζεται απόθεμα.

Τα μαθηματικά αποθέματα είναι το κυριότερο στοιχείο του παθητικού μίας ασφαλιστικής εταιρίας ζωής. Θα εξετάσουμε εν συντομία τη φύση, τους στόχους και τις μορφές των μαθηματικών αποθεμάτων.

3.6.1.5.1 ΦΥΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΣ

Με τα σταθερά ετήσια ασφάλιστρα στην ασφάλιση ζωής, τα ασφάλιστρα που καταβάλλονται τα πρώτα χρόνια του συμβολαίου είναι υψηλότερα από ό,τι απαιτείται για την πληρωμή αποζημιώσεων θανάτου, ενός αργότερα είναι ανεπαρκή για αυτές τις αποζημιώσεις. Το πλεόνασμα ασφαλιστρών τα πρώτα χρόνια πρέπει να αποθεματοποιείται για μελλοντικές καταβολές και είναι αυτό που αποκαλείτο μαθηματικό απόθεμα. Το «μαθηματικό απόθεμα» αποτελεί υποχρέωση της εταιρίας, είναι δηλαδή στοιχείο παθητικού που πρέπει να αντικρίζεται από ίσης αξίας στοιχεία του ενεργητικού. Τα μαθηματικά αποθέματα μαζί με τα μελλοντικά ασφάλιστρα και τα έσοδα εκ των επενδύσεων τους θα επιτρέψουν στην εταιρία να πληρώσει όλες τις προβλεπόμενες παροχές, αν η εμπειρία ζημιών ανταποκριθεί στις αναλογιστικές εκτιμήσεις. Τα

μαθηματικά αποθέματα ονομάζονται και νόμιμα αποθέματα, καθώς ο νόμος επιβάλλει την ελάχιστη βάση για τον υπολογισμό τους.

3.6.1.5.2 ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΣ

Το μαθηματικό απόθεμα έχει δύο βασικούς στόχους:

1. Είναι η επίσημη αναγνώριση των υποχρεώσεων της εταιρίας να πληρώσει παροχές στο μέλλον. Όπως προαναφέρθηκε, το μαθηματικό απόθεμα μαζί με τα μελλοντικά ασφάλιστρα και τα έσοδα από τις επενδύσεις τους πρέπει να επαρκούν για την καταβολή των μελλοντικών αποζημιώσεων.
2. Το μαθηματικό απόθεμα είναι ένα τεστ για την φερεγγυότητα της εταιρίας. Η εταιρία πρέπει να διαθέτει στοιχεία ενεργητικού ίσης αξίας με το μαθηματικό απόθεμα και τις άλλες υποχρεώσεις της. Το μαθηματικό απόθεμα δεν πρέπει να θεωρείται ως απόθεμα, αλλά σαν υποχρέωση της εταιρίας που πρέπει να αντικρίζεται από περιουσιακά της στοιχεία.

3.6.1.5.3 ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΣ

Το μαθηματικό απόθεμα ορίζεται ως η διαφορά μεταξύ της παρούσης αξίας των μελλοντικών παροχών και της παρούσης αξίας των μελλοντικών καθαρών ασφαλίσεων.

Όπως ήδη σημειώσαμε, το ενιαίο καθαρό ασφάλιστρο είναι ίσο με την παρούσα αξία των μελλοντικών παροχών. Κατά την έκδοση του συμβολαίου το ενιαίο καθαρό ασφάλιστρο ισούται με την παρούσα αξία των μελλοντικών καθαρών ασφαλίσεων. Το ενιαίο καθαρό ασφάλιστρο μπορεί να μετατραπεί σε μία σειρά ετήσιων καταβολών, χωρίς να αλλάξει αυτή η σχέση, που όμως παύει να ισχύει άπαξ και γίνει η πρώτη πληρωμή ασφαλίσεων. Παρούσα αξία

μελλοντικών παροχών και παρούσα αξία μελλοντικών ασφαλίσεων παύουν πλέον να είναι ίσες. Η παρούσα αξία των μελλοντικών παροχών θα αυξάνει, όσο ο χρόνος θανάτου θα πλησιάζει, ενώ η παρούσα αξία των μελλοντικών ασφαλίσεων θα μικραίνει συνεχώς καθώς όλο και λιγότερα ασφάλιστρα θα μένουν να πληρωθούν.

3.6.1.5.4 ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΣ

Το μαθηματικό απόθεμα μπορεί κανείς να το δει αναδρομικά ή προοπτικά. Κοιτώντας προς τα πίσω, το μαθηματικό απόθεμα είναι γνωστό σαν αναδρομικό απόθεμα. Το αναδρομικό απόθεμα αντιπροσωπεύει τη διαφορά ανάμεσα στα εισπραχθέντα καθαρά ασφάλιστρα, επαυξημένα κατά τις αποδόσεις των επενδύσεων τους, και στα ποσά που πληρώθηκαν ως αποζημιώσεις θανάτου, είναι δηλαδή το ποσό κατά το οποίο τα συσσωρευμένα ασφάλιστρα υπερβαίνουν τις αποζημιώσεις θανάτου.

Μπορεί όμως να δει κανείς το απόθεμα και προοπτικά προς το μέλλον. Το προοπτικό απόθεμα είναι η διαφορά της παρούσης αξίας μελλοντικών παροχών και της παρούσης αξίας μελλοντικών ασφαλίσεων. Οι δύο μέθοδοι είναι μαθηματικά ισοδύναμες και δίνουν τα ίδια αποτελέσματα αν χρησιμοποιούνται οι ίδιες αναλογιστικές υποθέσεις.

Τα μαθηματικά αποθέματα διαφοροποιούνται ανάλογα με τον χρόνο υπολογισμού τους σε άρτια, αρχικά και μέσα.

Άρτιο απόθεμα είναι το μαθηματικό απόθεμα στο τέλος του ασφαλιστικού έτους. Χρησιμοποιείται για τον καθορισμό των αξιών εξαγοράς και του κεφαλαίου κινδύνου.

Αρχικό απόθεμα είναι το απόθεμα στην αρχή κάθε ασφαλιστικού έτους. Ισούται με το προηγούμενο άρτιο μαθηματικό απόθεμα μαζί με το ετήσιο καθαρό ασφάλιστρο.

Το μέσο απόθεμα είναι ο μέσος όρος μεταξύ άρτιου και αρχικού μαθηματικού αποθέματος.

3.6.2 ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΖΩΗΣ

- § Απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών(unearned premium reserve)
- § Απόθεμα κινδύνων εν ισχύ (reserve for unexpired risks)
- § Απόθεμα εκκρεμών ζημιών (outstanding losses reserve)
- § Μαθηματικό απόθεμα (mathematical reserve)
- § Απόθεμα για συμμετοχή στα τεχνικά κέρδη ή στις αποδόσεις (profit participation reserve)

Με Υπουργική Απόφαση μπορούν να ορισθούν και άλλα είδη τεχνικών αποθεμάτων.

Τα τεχνικά αποθέματα για το σύνολο των ασφαλιστικών κλάδων σχηματίζονται από τους πρωτασφαλιστές.

Οι τεχνικές βάσεις, η μέθοδος και ο τρόπος υπολογισμού τους καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης.

Τα τεχνικά αποθέματα αντικρίζονται στο σύνολο τους από ισοδύναμα και εκφρασμένα στο ίδιο νόμισμα περιουσιακά στοιχεία (νομισματική αντιστοιχία).

Υπάρχουν ορισμένες δυνατότητες απόκλισης από τους αυστηρούς κανόνες της νομισματικής αντιστοιχίας, που περιγράφονται στο άρθρο 7 του Ν.Δ. 400/70 και σχετίζονται κυρίως είτε με τον όγκο εργασιών σε ένα συγκεκριμένο νόμισμα είτε με τη χρήση του «EURO».

Συνάγεται σαφώς ότι τα τεχνικά αποθέματα είναι ανειλημμένη υποχρέωση της εταιρίας προς τους ασφαλισμένους, δηλαδή στοιχείο του παθητικού μίας ασφαλιστικής επιχείρησης.

3.7 ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ

Η πολιτεία δίνει ιδιαίτερη σημασία στην διάθεση των επενδύσεων των τεχνικών αποθεμάτων.

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 8 του Ν.Δ. 400/70 δίνεται η έννοια της ασφαλιστικής τοποθέτησης. Συγκεκριμένα αναφέρεται ότι ασφαλιστικές επιχειρήσεις με έδρα στην Ελλάδα υποχρεούνται σε ασφαλιστική τοποθέτηση, που συνίσταται στη διάθεση στην Ελλάδα, ή σε οποιοδήποτε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου περιουσιακών στοιχείων, με σκοπό την διασφάλιση των συμφερόντων των δικαιούχων οποιασδήποτε παροχής από ασφαλιστική σύμβαση.

Τα περιουσιακά στοιχεία που διατίθενται σε ασφαλιστική τοποθέτηση πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το είδος των εργασιών που ασκεί η ασφαλιστική επιχείρηση, ώστε να εξασφαλίζεται η ασφάλεια, η απόδοση και η ρευστότητα των επενδύσεων της ασφαλιστικής επιχείρησης, η οποία μεριμνά για την διαφοροποίηση και την επαρκή διασπορά αυτών των επενδύσεων.

Συνάγεται άμεσα ότι τα στοιχεία της ασφαλιστικής τοποθέτησης είναι στοιχεία του ενεργητικού μίας ασφαλιστικής επιχείρησης με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά που διασφαλίζουν τα συμφέροντα των ασφαλισμένων, εφόσον σε αυτά μπορούν να προσφύγουν, έχοντας ειδικό προνόμιο, οι δικαιούχοι ασφαλίματος (ασφαλισμένοι ή τρίτοι).

Η ασφαλιστική τοποθέτηση διακρίνεται σε:

A. Ασφαλίσεις κατά ζημιών

§ Ασφαλιστική τοποθέτηση ασφαλίσεων αστικής ευθύνης

§ Ασφαλιστική τοποθέτηση λοιπών ασφαλίσεων ζημιών

B. Ασφαλίσεις ζωής

§ Ασφαλιστική τοποθέτηση συμβολαίων που συνδέονται με επενδύσεις

§ Ασφαλιστική τοποθέτηση συμβολαίων ζωής

§ Ασφαλιστική τοποθέτηση διαχείρισης συνταξιοδοτικών κεφαλαίων και πρόνοιας

Την ασφαλιστική τοποθέτηση χαρακτηρίζουν τρία είδη κανόνων που περιγράφονται στο άρθρο 8 του Ν.Δ. 400/70 και αποσκοπούν στην διασφάλιση των συμφερόντων των ασφαλισμένων:

§ Κανόνες επιλογής στοιχείων (ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να ληφθούν υπόψη)

§ Κανόνες διασποράς (σε τι ποσοστά (min ή max) μπορούν να ληφθούν υπόψη τα ως άνω στοιχεία)

§ Κανόνες αποτίμησης (με ποιο τρόπο θα αποτιμώνται τα στοιχεία της ασφαλιστικής τοποθέτησης στις αναφορές που αποστέλλονται στο Υπουργείο Ανάπτυξης)

Με απόφαση του Υπουργείου Ανάπτυξης θα καθορισθεί ενιαίος τρόπος υποβολής των καταστάσεων ασφαλιστικής τοποθέτησης.

Οι καταστάσεις υπολογισμού τεχνικών αποθεμάτων και ασφαλιστικής τοποθέτησης πρέπει να υποβάλλονται στο Υπουργείο Ανάπτυξης μέχρι τις 31.7 κάθε έτους και ο έλεγχος τους να ολοκληρώνεται μέχρι τις 31.10 του ίδιου έτους.

Στο άρθρο 9 του Ν.Δ. 400/70 περιγράφονται όλα τα μέτρα που μπορεί να πάρει η Εποπτική Αρχή σε περίπτωση παραβίασης της ασφαλιστικής νομοθεσίας για τεχνικά αποθέματα και ασφαλιστική τοποθέτηση, που φθάνουν μέχρι τη δέσμευση της περιουσίας και την ανάκληση άδειας λειτουργίας, ενώ στο άρθρο 10 (παράγραφος 1.2) αναλύεται η σπουδαιότητα της ασφαλιστικής τοποθέτησης σαν δικλείδας ουσιαστικής ασφάλειας για του; ασφαλισμένους. Σαφώς δηλαδή προβλέπεται ότι στην ασφαλιστική τοποθέτηση έχουν προνόμιο οι ασφαλισμένοι και δικαιούχοι αποζημίωσης και στο βαθμό που έχει εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση και δεν αποζημιώνονται, μπορούν να προβούν σε κατάσχεση της ασφαλιστικής τοποθέτησης, δηλαδή εκείνων των συγκεκριμένων

στοιχείων των ενεργητικού της ασφαλιστικής εταιρίας που καλύπτουν υποχρεώσεις για τεχνικά αποθέματα.

3.8 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Στο κεφάλαιο αυτό έγινε εκτενή αναφορά στην ασφαλιστική αγορά, αναλύθηκαν όλοι οι φορείς που την αποτελούν όπως το κέντρο πληροφοριών, οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις, το ασφαλιστικό κοινό, τα διαμεσολαβούντα πρόσωπα, ο Αλληλασφαλιστικός συνεταιρισμός κ.α.

Αναλύθηκε ακόμα η ασφαλιστική τεχνική που στηρίζεται στο νόμο των μεγάλων αριθμών και στις πιθανότητες.

Επίσης, αναφέρθηκε με μεγάλη σαφήνεια το περιθώριο φερεγγυότητας και η χρήση του σε σχέση με την ασφαλιστική αγορά όπως επίσης και την υποχρέωση του εγγυητικού κεφαλαίου που έχει η κάθε ασφαλιστική εταιρεία. Στη συνέχεια ακολούθησε ανάλυση του εγγυητικού κεφαλαίου στις εταιρείες ασφαλίσεων ζημιών και στις ασφαλίσεις ζωής. Τέλος έγινε μια γρήγορη αναφορά στα αποθέματα και στις ασφαλιστικές τοποθετήσεις, δείχνοντάς μας τον διαχωρισμό τους σε τεχνικά αποθέματα ασφαλίσεων κατά ζημιών και ασφαλειών ζωής.

Κεφάλαιο

4

ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ

Στο κεφάλαιο αυτό θα εξετάσουμε τα κοινά χαρακτηριστικά των διαφόρων ασφαλιστηρίων συμβολαίων, ώστε να γίνει, κατανοητή η λειτουργία ενός ασφαλιστηρίου.

4.2 ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟΥ

Βιβλιογραφία: Μουρτζούκος Ν., Οργάνωση Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων, Αθήνα 1973.

Τα ασφαλιστήρια είναι σύνθετα νομικά κείμενα, που βασικά αποτελούνται από τα εξής μέρη:

- § Δηλώσεις (Declarations)
- § Συμφωνία ασφάλισης (Insuring Agreement)
- § Εξαιρέσεις (Exclusions)
- § Όροι (Conditions)
- § Διάφορες προβλέψεις (Miscellaneous Provisions)

Αν και όλα τα ασφαλιστήρια δεν περιέχουν απαραίτητα όλα αυτά τα μέρη, με τη δεδομένη σειρά, η ταξινόμηση αυτή δίνει ένα απλό πλαίσιο ανάλυσης των περισσότερων ασφαλιστηρίων.

4.2.1 ΔΗΛΩΣΕΙΣ

Το τμήμα των δηλώσεων είναι το πρώτο μέρος του ασφαλιστηρίου. Από τις δηλώσεις προκύπτουν οι πληροφορίες για τη ζωή ή την περιουσία του

ασφαλισμένου και χρησιμοποιούνται για το underwriting ή την τιμολόγηση των κινδύνων. Οι δηλώσεις είναι είτε στην πρώτη σελίδα του ασφαλιστηρίου ή σε ξεχωριστό έντυπο. Σε μερικά συμβόλαια είναι μέρος της γραπτής αίτησης ασφάλισης που επισυνάπτεται στο ασφαλιστήριο. Στις ασφαλίσεις περιουσίας το τμήμα των δηλώσεων περιλαμβάνει πληροφορίες για τον ασφαλιστή, το όνομα του ασφαλισμένου, την τοποθεσία της περιουσίας, το ποσό της ασφάλισης, το ύψος του ασφαλιστρού και του ασφαλίματος, το όριο της απαλλαγής κ.λπ. Στις ασφαλίσεις ζωής η πρώτη σελίδα του ασφαλιστηρίου συνήθως περιλαμβάνει το όνομα και την ηλικία του ασφαλισμένου, τον τύπο και το ύψος της ασφάλισης, το ασφάλιστρο, την ημερομηνία έκδοσης του ασφαλιστηρίου, τον αριθμό του ασφαλιστηρίου κ.λπ.

4.2.2 ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Η συμφωνία ασφάλισης είναι η ψυχή του ασφαλιστηρίου και βασικά συνοψίζει τις κύριες υποχρεώσεις του ασφαλιστή. Η εταιρία αναλαμβάνει να κάνει συγκεκριμένα πράγματα, όπως να πληρώνει αποζημιώσεις, να παρέχει συγκεκριμένες υπηρεσίες, να υπερασπίζει τον ασφαλισμένο στο δικαστήριο κ.λπ. Οι υποσχέσεις του ασφαλιστή και οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες πληρώνονται οι αποζημιώσεις περιγράφονται στη συμφωνία ασφάλισης. Υπάρχουν δυο βασικοί τύποι:

1. κάλυψη συγκεκριμένων κινδύνων
2. κάλυψη παντός κίνδυνου

Στην πρώτη περίπτωση καλύπτονται μόνο οι κίνδυνοι που σαφώς κατονομάζονται. Για παράδειγμα, στο ασφαλιστήριο κατοικιών, καλύπτονται ζημιές από πυρκαγιά ή κεραυνό (επειδή αυτοί οι κίνδυνοι κατονομάζονται στο συμβόλαιο), αλλά όχι από πλημμύρα (αφού δεν κατονομάζεται).

Στα ασφαλιστήρια κατά παντός κινδύνου, καλύπτονται όλες οι ζημιές πλην όσων συγκεκριμένα εξαιρούνται. Για παράδειγμα, με το ασφαλιστήριο ζημιών ενός αυτοκινήτου καλύπτονται όλες οι φυσικές ζημιές στο αυτοκίνητο. Έτσι αν ένα άλογο κλωτσήσει και ξύσει την μοτογιά του αυτοκινήτου, η ζημία καλύπτεται, αφού δεν εξαιρείται.

Η ασφάλιση ζωής είναι ένα παράδειγμα ασφαλιστηρίου κατά παντός κινδύνου, εφόσον συνήθως καλύπτει το θάνατο από οποιαδήποτε αιτία. Βασική εξαίρεση είναι ο θάνατος λόγω αυτοκτονίας τα πρώτα δύο χρόνια του ασφαλιστηρίου.

4.2.3 ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ

Υπάρχουν τρεις βασικοί τύποι εξαιρέσεων:

- § εξαιρούμενοι κίνδυνοι
- § εξαιρούμενες αποζημιώσεις
- § εξαιρούμενη περιουσία

4.2.3.1 ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Το συμβόλαιο μπορεί να εξαιρεί συγκεκριμένους κινδύνους. Για παράδειγμα, στο σύννηθες συμβόλαιο κατοικιών εξαιρούνται οι κίνδυνοι πλημμύρας, σεισμού, ραδιενέργειας. Στην ασφάλιση ζωής και αυτοκινήτου εξαιρείται συχνά ο κίνδυνος πολέμου.

4.2.3.2 ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ

Συγκεκριμένοι τύποι αποζημιώσεων μπορεί να εξαιρούνται. Για παράδειγμα, στο σύνηθες πυρασφαλιστήριο εξαιρούνται οι έμμεσες ή συνεπαγόμενες αποζημιώσεις, όπως η απώλεια κερδών ή ενοικίων ή η απώλεια χρήσης του κτιρίου.

4.2.3.3 ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

Το συμβόλαιο μπορεί επίσης να εξαιρεί ή να βάζει περιορισμούς στην κάλυψη συγκεκριμένης περιουσίας. Για παράδειγμα, το σύνηθες πυρασφαλιστήριο εξαιρεί χρήματα, τίτλους κ.λπ.

4.2.4 ΛΟΓΟΙ ΕΞΑΙΡΕΣΗΣ

Οι εξαιρέσεις τίθενται εξαιτίας:

- § μη ασφαλίσιμων κινδύνων
- § παρουσίας εξαιρετικών κινδύνων
- § κάλυψης από άλλους τύπους συμβολαίων

4.2.4.1 ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΛΟΓΩ ΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΙΜΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Ένας δεδομένος κίνδυνος μπορεί να αποκλίνει σημαντικά από τις προϋποθέσεις ενός ασφαλίσιμου κινδύνου. Μπορεί να υπάρχει μη υπολογίσιμη καταστροφική ζημία ή η ζημία να ελέγχεται απόλυτα από τον ασφαλισμένο ή να οφείλεται σε προβλέψιμη απόκλιση της αξίας. Αυτές οι ζημίες δεν είναι

ασφαλίσιμες. Για παράδειγμα, τα περισσότερα ασφαλιστήρια περιουσίας και ευθύνης εξαιρούν ζημίες από καταστροφικά γεγονότα, όπως ο πόλεμος και η ραδιενέργεια. Ένα ασφαλιστήριο υγείας εξαιρεί ζημίες υπό τον έλεγχο του ασφαλισμένου, όπως το σκόπιμο αυτοτραυματισμό. Τέλος, προβλέψιμες αποκλίσεις αξίας, όπως η υποτίμηση, η αποσύνθεση του φρούτου, η τάση των διαμαντιών να σπάνε κ.λπ., δεν ασφαρίζονται.

4.2.4.2 ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΛΟΓΩ ΑΥΞΗΜΕΝΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Μία ζημία μπορεί να εξαιρείται λόγοι αυξημένου κινδύνου. Η ασφάλιση στηρίζεται στη συγκέντρωση κινδύνου, με τα ίδια χαρακτηριστικά, που ομαδοποιούνται.

Η τεχνική της συγκέντρωσης βασίζεται στην υπόθεση ότι κάθε κίνδυνος αντιστοιχεί σε ένα ασφάλιστρο που αντανακλά μακροπρόθεσμα το ενδεχόμενο ζημίας. Αν για μία περίπτωση υπάρχει αυξημένος κίνδυνος, τότε το ασφάλιστρο είναι ανεπαρκές και θα πρέπει να υποστηριχθεί από το ασφάλιστρο των υπολοίπων κινδύνων.

Για παράδειγμα, το ασφάλιστρο αστικής ευθύνης ενός ατομικού ασφαλιστηρίου αυτοκινήτου στηρίζεται στην υπόθεση ότι αυτό χρησιμοποιείται σαν Ι.Χ. και όχι σαν TAXI. Η πιθανότητα ατυχήματος και έγερσης αγωγής είναι πολύ υψηλότερη στα TAXI από ότι στα Ι.Χ. Έτσι το να δοθεί κάλυψη σε TAXI με το ίδιο ασφάλιστρο του Ι.Χ. θα σήμαινε ανεπαρκές ασφάλιστρο για τον ασφαλιστή και άδικη τιμολόγηση για τους άλλους κατόχους Ι.Χ. Γι' αυτό υπάρχει διαφορετική τιμολόγηση για τα TAXI που δεν καλύπτονται με το ασφάλιστρο των Ι.Χ.

4.2.4.3 ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΛΟΓΩ ΚΑΛΥΨΗΣ ΑΠΟ ΑΛΛΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΑ

Οι εξαιρέσεις χρησιμοποιούνται για να αποφευχθεί η επικάλυψη μεταξύ συμβολαίων και να δοθεί η κάλυψη μόνο από το συμβόλαιο που είναι καλύτερα σχεδιασμένο γι' αυτήν. Για παράδειγμα, η ασφάλιση θραύσης κρυστάλλων εξαιρεί την κάλυψη της ζημίας, στα κρύσταλλα από πυρκαγιά, διότι το πυρασφαλιστήριο καλύπτει τις ζημίες στα κρύσταλλα, συνεπώς θα περίττευε να υπάρχει η ίδια κάλυψη στην ασφάλιση θραύσης κρυστάλλων.

4.3 ΟΡΟΙ

Βιβλιογραφία: Χοϊδός Θ., Οι Έντυποι Όροι των Ασφαλιστηρίων, Αθήνα 1939.

Η τήρηση των όρων του ασφαλιστηρίου συμβολαίου, είναι προϋπόθεση για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του ασφαλιστή. Κατά συνέπεια οι όροι αυτοί (γενικοί και ειδικοί) επιβάλλουν υποχρεώσεις στον ασφαλισμένο, αν θέλει να αποζημιωθεί. Σχετικά παραδείγματα αποτελούν η απαίτηση να προστατεύεται από τον ασφαλισμένο η περιουσία μετά τη ζημία για να μην επιδεινωθεί ο κίνδυνος ή η συνεργασία με τον ασφαλιστή σε περίπτωση άσκησης αγωγής εναντίον του. Για παράδειγμα, αν πιάσει φωτιά το σπίτι σας, δεν μπορείτε απλά να πάρετε τηλέφωνο τον πράκτορα σας και να του πείτε να το φτιάξει και, όταν είναι έτοιμο, να σας ειδοποιήσει. Πρέπει να συνεργασθείτε ενεργά με την ασφαλιστική εταιρία για τον καθορισμό και την αποκατάσταση της ζημίας.

4.3.1 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια περιέχουν ορισμένες διατάξεις κοινές για όλα, που αφορούν τη σχέση μεταξύ ασφαλιστού και ασφαλισμένου καθώς και τη σχέση και την ευθύνη τον ασφαλιστή προς τρίτους.

Για παράδειγμα, στις ασφαλίσεις περιουσίας και ευθύνης, ορισμένες διατάξεις αναφέρονται στην ακύρωση, την υποκατάσταση, στις απαιτήσεις σε περίπτωση ζημίας, στην εκχώρηση του ασφαλιστηρίου κ.λπ. Στις ασφαλίσεις ζωής και υγείας, ορισμένοι όροι αναφέρονται στην περίοδο χάριτος, την επαναφορά σε ισχύ ακυρωθέντος συμβολαίου και την εσφαλμένη δήλωση ηλικίας.

4.4 ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥ

Βιβλιογραφία: Muller Lutzhl, Λεξικό Ασφαλιστικών Όρων.

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια περιέχουν πάντα έναν ορισμό του ασφαλισμένου. Το συμβόλαιο πρέπει να αναγράφει το πρόσωπο ή τα πρόσωπα τα οποία καλύπτονται από συγκεκριμένους κινδύνους. Υπάρχουν πολλές δυνατότητες σχετικά με τα ασφαλισμένα πρόσωπα.

1. Το συμβόλαιο είναι δυνατό να ασφαλίζει ένα μόνο πρόσωπο. Για παράδειγμα, σε πολλά ασφαλιστήρια ζωής και υγείας, ένα μόνο πρόσωπο αναφέρεται σαν ασφαλισμένος στο συμβόλαιο.

2. Το ασφαλιστήριο μπορεί να περιέχει έναν επίσημο ορισμό του κατονομαζόμενου ασφαλισμένου. Ο ασφαλισμένος είναι το πρόσωπο ή τα πρόσωπα που κατονομάζονται στο τμήμα των δηλώσεων, σε αντίθεση με κάποιον που μπορεί να έχει συμφέρον στο ασφαλιστήριο, αλλά δεν κατονομάζεται ως ασφαλισμένος. Για παράδειγμα, στο ασφαλιστήριο

αυτοκινήτου, ασφαλισμένος είναι το πρόσωπο που αναφέρεται στις δηλώσεις, αλλά και η σύζυγος που οδηγεί.

3. Το ασφαλιστήριο μπορεί επίσης να καλύπτει και άλλους ασφαλισμένους, που δεν κατονομάζονται ειδικά. Για παράδειγμα, το ασφαλιστήριο αυτοκινήτου καλύπτει (κατονομασμένα) το σύζυγο και τη σύζυγο, αλλά και τους συγγενείς ή άλλα πρόσωπα που χρησιμοποιούν το αυτοκίνητο με την άδεια του κυρίως ασφαλισμένου. Ένα ομαδικό ασφαλιστήριο υγείας μπορεί να καλύπτει τα εξαρτώμενα μέλη του εργαζόμενου. Κοντολογίς, το συμβόλαιο μπορεί να προσφέρει ευρεία κάλυψη σε όλα τα πρόσωπα που ασφαλίζονται με αυτό.

4.5 ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ (ENDORSEMENTS)

Βιβλιογραφία: Χοϊδά Θ., Οι Έντυποι Όροι των Ασφαλιστηρίων, Αθήνα 1939.

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια συχνά περιέχουν πρόσθετες πράξεις. Μία πρόσθετη πράξη είναι μία γραπτή διάταξη που προσθέτει, αφαιρεί ή τροποποιεί τις διατάξεις του αρχικού συμβολαίου. Για παράδειγμα, το σύνηθες πυρασφαλιστήριο μπορεί με πρόσθετη πράξη να επεκταθεί, για να καλύψει πρόσθετους κινδύνους. Στις ασφαλίσεις ζωής και υγείας, με πρόσθετη πράξη μπορεί να προστεθούν ή να αφαιρεθούν παροχές, να προστεθεί η συμπληρωματική κάλυψη Α.Π.Α. (Απαλλαγή Πληρωμής Ασφαλιστρών) κ.λπ. Οι όροι μίας πρόσθετης πράξης υπερισχύουν των όρων του συμβολαίου, αν υπάρχει αντίθεση, αλλά, αν αντιτίθενται στο νόμο, υπερισχύει ο νόμος.

4.6 ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ (DEDUCTIBLES)

Η «απαλλαγή» είναι ένας άλλος συνήθης όρος του ασφαλιστηρίου, που απαιτεί από τον ασφαλισμένο να καταβάλει μέρος της ζημίας, πριν ο ασφαλιστής προβεί σε οποιαδήποτε πληρωμή, βάσει του ασφαλιστηρίου. «Απαλλαγές» συναντώνται στις ασφαλίσσεις αυτοκινήτων, υγείας, περιουσίας. Η «απαλλαγή» δε χρησιμοποιείται στην ασφάλιση ζωής, γιατί ο θάνατος του ασφαλισμένου είναι πάντα ολική απώλεια και η «απαλλαγή» απλά θα μείωνε το ποσό του ασφαλιστηρίου. Επίσης δε χρησιμοποιείται στην ασφάλιση προσωπικής ευθύνης, γιατί ο ασφαλιστής πρέπει να προετοιμάσει νομική υπεράσπιση, ακόμη και για μικρή ζημία. Επίσης η μείωση ασφαλιστρού λόγω μίας μικρής «απαλλαγής» στις καλύψεις ευθύνης έναντι τρίτων θα ήταν σχετικά μικρή.

4.6.1 ΣΚΟΠΟΙ ΤΗΣ ΑΠΑΛΛΑΓΗΣ

Η απαλλαγή έχει σοβαρούς λόγους ύπαρξης, ήτοι:

- § να εξαλείψει τις μικροζημιές
- § να μειώσει τα ασφάλιστρα
- § να μειώσει τον ηθικό κίνδυνο

Η απαλλαγή εξαλείφει τις μικροζημιές που έχουν ακριβή διαχείριση. Για παράδειγμα, ο ασφαλιστής μπορεί να ξοδέψει πάνω από 20.000 € για μία αποζημίωση 10.000 €. Με την απαλλαγή τα έξοδα διακανονισμού των μικροζημιών ελαττώνονται.

Οι απαλλαγές μειώνουν τα ασφάλιστρα. Αφού οι μικροζημιές εξαφανίζονται, μεγαλύτερο μέρος του ασφαλιστρού χρησιμοποιείται για τις μεγάλες και σοβαρές ζημιές, πράγμα που αποτελεί και την ουσία της ασφάλισης.

Η ασφάλιση που προστατεύει από καταστροφικές ζημίες αγοράζεται οικονομικότερα, όταν χρησιμοποιείται απαλλαγή. Αυτή η αρχή, να χρησιμοποιείς τα ασφάλιστρα για τις μεγάλες και όχι τις μικρές ζημίες, ονομάζεται «αρχή των μεγάλων ζημιών» και αποσκοπεί στην κάλυψη των ζημιών που μπορούν να καταστρέψουν τον ασφαλισμένο, και όχι εκείνων που άνετα μπορούν να προγραμματισθούν ως έξοδα από το προσωπικό εισόδημα.

Τέλος, οι απαλλαγές χρησιμοποιούνται για να μειωθεί ο ηθικός κίνδυνος και η αμέλεια. Ορισμένοι ανέντιμοι ασφαλισμένοι, μπορεί να προκαλέσουν επίτηδες ζημία, για να επωφεληθούν η ύπαρξη απαλλαγής μειώνει τον ηθικό κίνδυνο. Ακόμη οι απαλλαγές ενθαρρύνουν τους ανθρώπους να είναι πιο προσεκτικοί στην προστασία της περιουσίας τους. Ενθαρρύνεται δηλαδή η πρόληψη ζημιών, αφού ο ασφαλισμένος πρέπει να πληρώνει μέρος της ζημίας.

4.6.2 ΤΥΠΟΙ ΑΠΑΛΛΑΓΩΝ

Διάφοροι τύποι απαλλαγών συναντώνται στην ασφάλιση αυτοκινήτων, περιουσίας, υγείας. Οι κυριότεροι είναι:

- § ευθεία απαλλαγή
- § σωρευτική απαλλαγή
- § franchise απαλλαγή
- § περίοδος αναμονής

Με την ευθεία απαλλαγή ο ασφαλισμένος πληρώνει μέχρι ένα συγκεκριμένο ποσό πριν να αναμιχθεί ο ασφαλιστής. Για παράδειγμα, στην ασφάλιση «ιδίων ζημιών» του αυτοκινήτου έστω ότι η απαλλαγή ισούται με 200.000 € Αυτό σημαίνει ότι οποιαδήποτε ζημία του αυτοκινήτου μέχρι 200.000 € την πληρώνετε μόνοι σας, ενώ, αν η ζημία είναι 300.000 € ο ασφαλιστής πληρώνει 100.000 €

Σε ορισμένα συμβόλαια περιουσίας χρησιμοποιείται η σωρευτική απαλλαγή, με την οποία όλες οι καλυπτόμενες ζημίες στη διάρκεια του χρόνου προστίθενται μέχρι να φθάσουν ένα συγκεκριμένο επίπεδο. Εάν το σύνολο των ζημιών είναι κάτω από τη σωρευτική απαλλαγή, ο ασφαλιστής δεν πληρώνει τίποτε. Αν το σύνολο των ζημιών υπερβεί τη σωρευτική απαλλαγή, τότε όλες οι επόμενες ζημίες πληρώνονται εξολοκλήρου. Για παράδειγμα, έστω συμβόλαιο περιουσίας με απαλλαγή 3.000 € το χρόνο. Αν τον Ιανουάριο παρουσιασθεί μία ζημία 1.500 € ο ασφαλιστής δεν πληρώνει τίποτε. Αν το Φεβρουάριο παρουσιασθεί ζημία 6.000 € ο ασφαλιστής πληρώνει 4.500 €. Από εκεί και πέρα κάθε ζημία πληρώνεται ολόκληρη.

Με τη franchise απαλλαγή, που συναντιέται συνήθως στις θαλάσσιες ασφαλίσεις, ο ασφαλιστής δεν έχει καμία ευθύνη, αν η ζημία είναι κάτω από ένα ποσό, αλλά μόλις το υπερβεί, η ζημία αποζημιώνεται εξολοκλήρου. Για παράδειγμα, ας υποθέσουμε ότι ένας μεταφορέας μεταφέρει εμπορεύματα στην Αγγλία, αξίας 30.000 € και το συμβόλαιο ασφάλισης έχει απαλλαγή 5%. Οποιαδήποτε ζημία μέχρι 1.500 € πληρώνεται από τον ασφαλισμένο. Αν όμως η ζημία υπερβεί τα 1.500 € αποζημιώνεται ολόκληρη. Χρησιμοποιείται στις ασφαλίσεις μεταφορών, όπου αναμένονται μικρές ζημίες από κακοκαιρία κ.λπ.

Τέλος, άλλη μορφή απαλλαγής είναι η περίοδος αναμονής, δηλαδή η συγκεκριμένη περίοδος χρόνου, στην αρχή μίας ζημίας, κατά την οποία δεν καταβάλλονται ασφαλιστικές παροχές. Η περίοδος αναμονής είναι κατάλληλη για συγκεκριμένες μεμονωμένες ζημίες που παρουσιάζονται κατά καιρούς, όπως, για παράδειγμα, παρατεταμένα νοσοκομειακά έξοδα ή απώλεια εισοδήματος από εργασία. Χρησιμοποιείται συχνά στις ασφαλίσεις υγείας και ανικανότητας. Για παράδειγμα, μία νοσοκομειακή ασφάλιση μπορεί να προβλέπει τρεις ημέρες παραμονή στο νοσοκομείο, πριν αρχίσουν να πληρώνονται οι παροχές. Τα συμβόλαια αναπλήρωσης μέρους του εισοδήματος, σε περίπτωση ανικανότητας για εργασία, έχουν περιόδους αναμονής από 7 έως

90 ημέρες. Άλλα συμβόλαια μπορεί να πληρώνουν από την 1^η ημέρα του ατυχήματος, αλλά να έχουν περίοδο αναμονής για την ασθένεια.

4.7 ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΣ ΟΡΟΣ (CONDITION OF AVERAGE)

Βιβλιογραφία: Κιόχος Π., Εφαρμογές Αναλογιστικών Μελετών, Αθήνα 1997.

Ο αναλογικός όρος παρουσιάζεται συχνά στις ασφαλίσεις περιουσίας αλλά και υγείας και καλείται και όρος «ποσοστιαίας συμμετοχής». Θα εξετάσουμε πρώτα τους όρους της συνασφάλισης που εμφανίζονται στα συμβόλαια περιουσίας.

4.7.1 ΦΥΣΗ ΤΟΥ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΥ ΟΡΟΥ

Ο αναλογικός όρος, σε ένα ασφαλιστήριο περιουσίας, απαιτεί ο ασφαλισμένος να έχει ασφαλισμένη την περιουσία για συγκεκριμένο ποσοστό της τρέχουσας αξίας της, τη στιγμή της ζημιάς. Αν ο ασφαλισμένος δεν εκπληρώνει την απαίτηση αυτή τη στιγμή της ζημιάς, πρέπει να συμμετέχει στη ζημία σαν συνασφαλιστής. Αν ο ασφαλισμένος θέλει να πληρωθεί στο σύνολο μία μερική ζημία, πρέπει να πληρούται η προϋπόθεση του αναλογικού όρου. Αλλιώς, ο ασφαλισμένος τιμωρείται. Χρησιμοποιείται ο κατώτερος τύπος για τον καθορισμό του πληρωτέου ποσού σε μία ζημία.

$$\frac{\text{Ποσό ασφάλισης}}{\text{Απαιτούμενο ποσό ασφάλισης}} \times \text{πληρωτέο ποσό}$$

Για παράδειγμα, υποθέστε ότι ένα κτίριο έχει τρέχουσα αξία 150.000 € αλλά ο ιδιοκτήτης του το έχει ασφαλίσει μόνο για 90.000 €. Αν το συμβόλαιο έχει αναλογικό όρο 80%, το απαιτούμενο ποσό ασφάλισης επί τη βάση της τρέχουσας αξίας είναι 120.000 €. Αν εμφανισθεί ζημιά 3.000 € θα πληρωθούν μόνο τα 2,250 € Δηλαδή:

$$\begin{array}{r} 90.000 \text{ €} \\ \text{-----} \times 3.000 \text{ €} = 2.250 \text{ €} \\ 120.000 \text{ €} \end{array}$$

Αφού ο ασφαλισμένος έχει μόνο τα 3/4 του απαιτούμενου ποσού ασφάλισης, θα εισπράξει μόνο τα 3/4 της ζημιάς και θα συμμετέχει ο ίδιος με το υπόλοιπο 1/4.

4.7.2 ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΥ ΟΡΟΥ

Ο βασικός σκοπός του αναλογικού όρου είναι να επιτευχθεί ισότητα στην τιμολόγηση. Οι περισσότερες ζημίες περιουσίας είναι μερικές και οι λιγότερες είναι ολικές. Αλλά αν ο καθένας ασφαλίζεται μόνο για τη μερική και όχι για την ολική ζημιά, το ασφάλιστρο για κάθε 100 € ασφαλισμένης αξίας θα είναι υψηλότερο. Αυτό θα ήταν άδικο για όσους επιθυμούν να ασφαλίσουν την περιουσία τους σε όλη της την αξία (βλ. Πίνακα 4.1).

Πίνακας 4.1

Ασφάλιση σε ολόκληρη την αξία

Υποθέστε ότι 10.000 κτίρια, αξίας 20.000 € το ένα, ασφαλιζονται για όλη την αξία τους, για 200.000.000 €, για πυρκαγιά. Εμφανίζονται οι έξης ζημιές:

2 ολικές ζημιές	40.000 €
30 μερικές ζημιές, 3.000 €	90.000 €
Σύνολο ζημιών	130.000 €

Πίνακας 4.2

Ασφάλιση στη μισή αξία

Υποθέστε ότι 10.000 κτίρια, αξίας 20.000 € το καθένα, ασφαλιζονται στη μισή τους αξία, για 100.000 € συνολικά, για πυρκαγιά. Εμφανίζονται οι εξής ζημιές:

2 ολικές ζημιές	20.000 €
30 μερικές ζημιές, 3.000 € εκάστη	90.000 €
Σύνολο ζημιών	110.000 €

Αν όλοι επιθυμούν να ασφαλιστούν για ολόκληρη την αξία, το καθαρό ασφάλιστρο είναι 0,065 %.

Αν όλοι ασφαλίσουν την περιουσία τους για τη μισή αξία (βλ. Πίνακα 4.2), το καθαρό ασφάλιστρο θα αυξηθεί από 0,065 % σε 0,11 %. Αυτό θα αδικούσε εκείνον που θέλει να ασφαλίσει ολόκληρη την αξία του σπιτιού του, αφού θα πρέπει να πληρώνει καθαρό ασφάλιστρο 0,11% αντί του 0,065%. Έτσι

λοιπόν, όποιος πληρεί την απαίτηση του αναλογικού όρου παίρνει έκπτωση, ενώ όσοι υπασφαλίζονται τιμωρούνται.

4.7.3 ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΥ ΟΡΟΥ

Στην πράξη παρουσιάζονται μερικά προβλήματα, όταν υπάρχει ο αναλογικός όρος στο συμβόλαιο.

1. Αποτελεί πρόβλημα ο πληθωρισμός, αν το ασφαλιζόμενο ποσό δεν αναθεωρείται περιοδικά λόγω πληθωρισμού. Ο ασφαλισμένος μπορεί να έχει, ασφαλισθεί για ολόκληρη την αξία, όταν ξεκινά το συμβόλαιο, όμως λόγω υψηλού πληθωρισμού το κόστος αντικατάστασης να αυξάνεται απότομα. Αποτέλεσμα είναι ο ασφαλισμένος να μην είναι ασφαλισμένος στο απαιτούμενο ποσό ασφάλισης τη στιγμή της ζημίας και να τιμωρείται αν συμβεί ζημία. Έτσι λοιπόν, αν υπάρχει ο αναλογικός όρος, το ποσό της ασφάλισης θα πρέπει να εκτιμάται περιοδικά.

2. Ο ασφαλισμένος μπορεί να αντιμετωπίσει πρόβλημα συνασφάλισης αν οι ασφαλιστικές αξίες κυμαίνονται ευρέως μέσα στην ασφαλιστική περίοδο. Για παράδειγμα, μπορεί να υπάρξει σημαντική αύξηση στις αξίες απογραφής εξαιτίας μίας απρόσμενης άφιξης φορτίου. Αν συμβεί ζημία, ο ασφαλισμένος μπορεί να μην είναι ασφαλισμένος στη σωστή αξία. Μία λύση στο πρόβλημα είναι μία πρόσθετη πράξη «συμφωνημένου ποσού», δια της οποίας ο ασφαλιστής συμφωνεί εκ των προτέρων ότι το ασφαλισμένο ποσό είναι το σωστό, ή η περιοδική αναφορά προς τον ασφαλιστή των ασφαλισμένων αξιών.

4.7.4 ΟΡΟΣ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Ο όρος ποσοστιαίας συμμετοχής είναι μία απλή μορφή εφαρμογής του αναλογικού όρου, που συναντάται στις ασφαλίσεις υγείας. Πολλά νοσοκομειακά προγράμματα έχουν όρο ποσοστιαίας συμμετοχής, που επιβάλλει ο ασφαλισμένος να συμμετέχει στα έξοδα, τα πέραν της ενδεχόμενης απαλλαγής. Συνήθως το ποσοστό αυτό κυμαίνεται στο 20%.

Για παράδειγμα, η Α έχει νοσοκομειακό πρόγραμμα για 150.000 € με 15.000 € απαλλαγή και 20% συμμετοχή. Αν τα νοσοκομειακά έξοδα από την παραμονή στο νοσοκομείο ανέλθουν σε 60.000 €, ο ασφαλιστής θα πληρώσει 80% $(60.000 - 15.000) = 36.000$ €

Ο σκοπός του όρου ποσοστιαίας συμμετοχής είναι:

- § Να μειώσει τα ασφάλιστρα. Αφού ο ασφαλισμένος πληρώνει ένα μέρος του κόστους, τα ασφάλιστρα μειώνονται.
- § Να παρεμποδίσει την κατάχρηση των παροχών του ασφαλιστηρίου. Όταν ο ασφαλισμένος συμμετέχει στο κόστος, προσπαθεί να το επηρεάσει προς τα κάτω (αμοιβές ιατρών κ.λπ.).

4.8 ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Βιβλιογραφία: Πρεβελάκης Ν., Περί αναλογισμού και Αναλογιστών, Αθήνα 1970.

Όροι για την παράλληλη ασφάλιση εμφανίζονται στην ασφάλιση περιουσίας, ευθύνης και υγείας, και εφαρμόζονται όταν η ίδια ζημία καλύπτεται από περισσότερα από ένα συμβόλαια. Σκοπός αυτών των όρων είναι να παρεμποδίσουν το κέρδος από την ασφάλιση και την παραβίαση της αρχής της αποζημίωσης. Αν ο ασφαλισμένος μπορούσε να εισπράττει όλο το ποσό της αποζημίωσης από κάθε ασφαλιστή, θα έβγαζε κέρδος από την ασφάλιση και ο

ηθικός κίνδυνος θα αύξανε, δηλαδή κάποιοι ανέντιμοι ασφαλισμένοι θα προκαλούσαν σκόπιμα ζημίες.

Τέτοιοι όροι είναι:

- § ο όρος της αναλογικής ευθύνης (pro-rata clause)
- § η συνεισφορά σε ίσα μερίδια (equal shares)
- § η πρωτεύουσα και η ασφάλιση υπερβάλλοντος (primary and excess insurance)

4.8.1 ΟΡΟΣ ΑΝΑΛΟΓΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ (PRO-RATA CLAUSE)

Ο όρος της αναλογικής ευθύνης εφαρμόζεται όταν περισσότερα από ένα ασφαλιστήρια καλύπτουν το ίδιο ασφαλισμένο συμφέρον στην περιουσία. Το μερίδιο κάθε εταιρίας στη ζημία βασίζεται στην αναλογία της κάλυψης της στο συνολικό ποσό ασφάλισης (ανεξάρτητα από τη δυνατότητα είσπραξης του μεριδίου κάθε εταιρίας).

Για παράδειγμα, έστω ότι ο Δ έχει ένα διαμέρισμα και θέλει να το ασφαλίσει για 60 εκ. δρχ. Έστω ότι ένας πράκτορας τοποθετεί:

30.000 €στην εταιρία Α

15.000 €στην εταιρία Β

15.000 €στην εταιρία Γ

Αν συμβεί ζημία 3.000 € κάθε εταιρία θα καταβάλει το αναλογικό της μερίδιο (βλ. Πίνακα 4.3). Έτσι ο Δ παίρνει 3.000 € και όχι 9.000 € Σημειωτέον ότι, αν η εταιρία Α για κάποιο λόγο αρνηθεί την καταβολή, οι άλλες πληρώνουν μόνο το μερίδιο τους και όχι και αυτό της Α.

Ο βασικός σκοπός του όρου της αναλογικής ευθύνης είναι να στηρίζει την «αρχή της αποζημίωσης» και να εμποδίσει να κερδίσει κανείς από την ασφάλιση. Στο παράδειγμα μας, αν δεν υπήρχε ο όρος της αναλογικής ευθύνης, ο ασφαλισμένος θα έπαιρνε 9.000 € Προφανής η αύξηση του ηθικού κινδύνου.

Πίνακας 4.3

30.000 €

Εταιρία Α ----- ή $\frac{1}{2} \times 3.000 \text{ €} = 1.500 \text{ €}$

60.000 €

15.000 €

Εταιρία Β ----- ή $\frac{1}{4} \times 3.000 \text{ €} = 750 \text{ €}$ **4.8.2 ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΣΕ ΙΣΑ ΜΕΡΙΔΙΑ (EQUAL SHARES)**

Εισφορές σε ίσα μερίδια είναι ένας διαφορετικός τύπος όρου παράλληλης ασφάλισης, που συναντάται συνήθως στην ασφάλιση ευθύνης. Κάθε εταιρία μετέχει εξίσου στη ζημία, μέχρις ότου το μερίδιο κάθε ασφαλιστή να φθάσει το κατώτερο όριο ευθύνης ή να εξαντληθεί το ποσό της ζημίας (βλ. Πίνακες 4.4 και 4.5).

Πίνακας 4.4

Ποσό ζημίας – 15.000 €

Ποσό ασφάλισης	Εισφορά σε ίσα μερίδια	Σύνολο καταβολών
Εταιρία Α 3.000 €	1.500 €	1.500 €
Εταιρία Β 6.000 €	1.500 €	1.500 €
Εταιρία Γ 9.000 €	1.500 €	1.500 €

Πίνακας 4.5

Ποσό ζημίας = 15.000 €

Ποσό ασφάλισης	Εισφορά σε ίσα μερίδια	Σύνολο καταβολών
Εταιρία Α 3.000 €	3.000 €	3.000 €
Εταιρία Β 6.000 €	3.000 €+ 3.000 €	6.000 €
Εταιρία Γ 9.000 €	3.000 €+ 3.000 €	6.000 €

Στον Πίνακα 4.5 φαίνεται πόσο θα πλήρωνε κάθε εταιρία, αν η ζημία ανήρχετο σε 15.000 €. Αν η ζημία ήταν 18.000 €, η Εταιρία Γ θα πλήρωνε τα υπόλοιπα 3.000 €

4.8.3 ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗ & ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΥΠΕΡΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Η πρωτεύουσα ασφάλιση (primary insurance) και η ασφάλιση υπερβάλλοντος (excess insurance) είναι μία ακόμη μορφή παράλληλης ασφάλισης. Ο πρωτεύων ασφαλιστής πληρώνει πρώτος και ο ασφαλιστής του υπερβάλλοντος μόνο όταν τα όρια του πρωτεύοντος ασφαλιστηρίου εξαντληθούν.

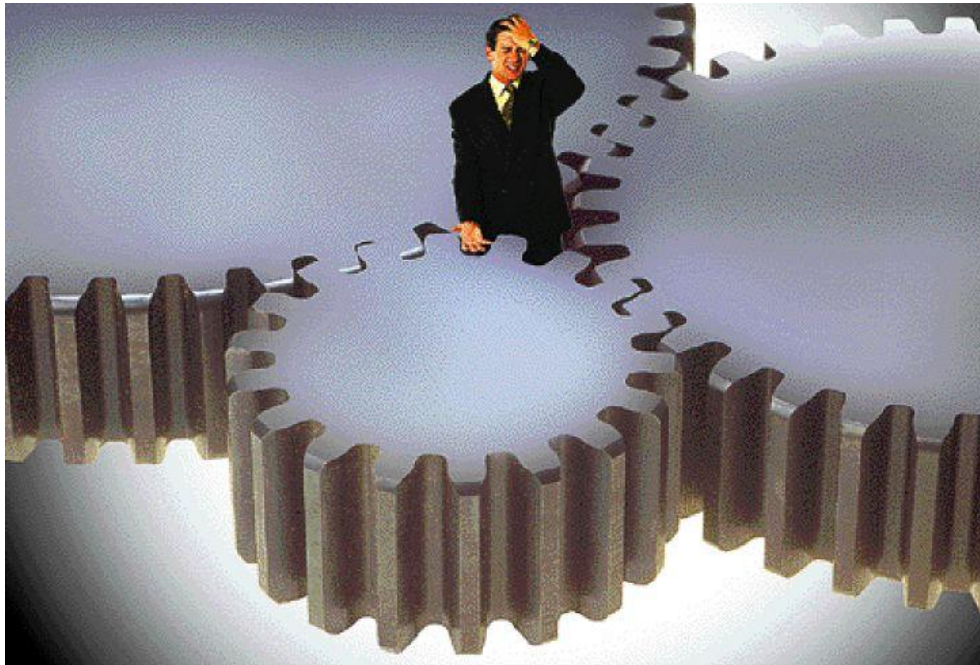
Τυπικό παράδειγμα είναι το ασφαλιστήριο αστικής ευθύνης αυτοκινήτου. Για παράδειγμα, ο Α πάει διακοπές και νοικιάζει αμάξι. Έχει ασφαλιστήριο αστικής ευθύνης που περιλαμβάνει την περίπτωση τραυματισμού τρίτων. Το ίδιο έχει και η εταιρία που νοικιάζει τα αμάξια. Εάν ο Α τραυματίσει κάποιον εξ αμελείας, ενώ οδηγεί, τη ζημία θα καλύψουν και τα 2 ασφαλιστήρια. Ο κανόνας είναι ότι πρωτεύουσα θεωρείται η ασφάλιση του ενοικιαζόμενου αυτοκινήτου και υπερβάλλουσα του Α. Έτσι, αν το δικαστήριο επιδικάσει ένα ποσό, για

παράδειγμα 200.000 € ο ασφαλιστής της εταιρίας ενοικιάσεων θα πληρώσει τα
πρώτα 150.000 € και ο ασφαλιστής του Α τα υπόλοιπα 50.000 €

Κεφάλαιο 5

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΟΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Βιβλιογραφία: Μουρτζούκος Ν., Οργάνωσης Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων, Αθήνα 1973.

5.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι σπουδαιότερες λειτουργίες μίας ασφαλιστικής επιχείρησης είναι οι εξής:

- § Τιμολόγηση
- § Επιλογή και ανάληψη κινδύνων (underwriting)
- § Παραγωγή
- § Διακανονισμός ζημιών
- § Αντασφάλιση
- § Μηχανογράφηση - Επενδύσεις
- § Λογιστήριο

Ακόμη στις λειτουργίες μίας ασφαλιστικής επιχείρησης συμπεριλαμβάνονται και νομικές υπηρεσίες και υπηρεσίες ελέγχου ζημιών. Θα ασχοληθούμε αναλυτικά με καθεμία από τις λειτουργίες αυτές.

5.2 ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ

Η τιμολόγηση, μία από τις σπουδαιότερες λειτουργίες μίας ασφαλιστικής επιχείρησης, αναφέρεται στην τιμή της ασφάλισης. Η τιμολόγηση της ασφάλισης διαφέρει σημαντικά από την τιμολόγηση άλλων προϊόντων. Όταν πωλούνται τα άλλα προϊόντα, η εταιρία γνωρίζει προκαταβολικά τα κόστη

παραγωγής και έτσι μπορεί να ορισθεί η τιμή, ώστε να καλύπτει όλα τα κόστη και να αφήνει κάποιο κέρδος για την εταιρία. Η ασφαλιστική εταιρία όμως δεν γνωρίζει εκ των προτέρων το πραγματικό κόστος. Το ασφάλιστρο που χρεώνει μπορεί να είναι ανεπαρκές για την πληρωμή των ζημιών και των εξόδων στην διάρκεια της περιόδου ασφάλισης, και μόνο μετά την λήξη της η εταιρία γνωρίζει ακριβείς αποζημιώσεις και έξοδα. Άρα η ασφαλιστική εταιρία ελπίζει τα ασφάλιστρα να επαρκέσουν για ζημιές - έξοδα - κέρδος.

Ο άνθρωπος που καθορίζει τα ασφάλιστρα είναι ο αναλογιστής. Ο αναλογιστής είναι μαθηματικός υψηλού επιπέδου εξειδίκευσης, που παίζει σημαντικό ρόλο στον προγραμματισμό, την τιμολόγηση και την έρευνα. Στις ασφαλίσεις ζωής ο αναλογιστής μελετά τα στατιστικά στοιχεία για τκ γεννήσεις, τους θανάτους, τις ασθένειες, την απασχόληση, την συνταξιοδότηση, τα ατυχήματα. Επί τη βάση αυτών των πληροφοριών ο αναλογιστής καθορίζει τα ασφάλιστρα στις ασφαλίσεις Ζωής και Υγείας. Στόχος είναι να υπολογισθούν ασφάλιστρα που να κάνουν την ασφαλιστική εργασία κερδοφόρο και ανταγωνιστική και βεβαίως επαρκή για την πληρωμή αποζημιώσεων και εξόδων. Ακόμη ο αναλογιστής, στις ασφαλίσεις ζωής, πρέπει να καθορίσει το νόμιμο Μαθηματικό Απόθεμα για τις μελλοντικές υποχρεώσεις.

Για να λάβει κανείς άδεια αναλογιστή πρέπει να περάσει μία σειρά από εξετάσεις και να έχει σχετική προϋπηρεσία. Εκτός από την τιμολόγηση ο αναλογιστής ασχολείται με τις πωλήσεις, τις επενδύσεις, το marketing κ.λπ.

Ο αναλογιστής χρειάζεται και στις γενικές ασφαλίσεις για τον καθορισμό των ασφαλίσεων. Τα ασφάλιστρα εκεί καθορίζονται με βάση την εμπειρία της εταιρίας και τα στατιστικά της Αγοράς. Μελετώνται και αναλύονται τα στατιστικά στοιχεία για φωτιές, ασθένειες, τροχαία, το κόστος ζωής κ.λπ. Άλλες εταιρίες χρησιμοποιούν τα δικά τους στατιστικά στοιχεία και άλλες στοιχεία Αγοράς.

Στις Γενικές Ασφαλίσεις, οι αναλογιστές, εκτός από τα ασφάλιστρα, καθορίζουν την επάρκεια των Τεχνικών Αποθεμάτων, το ύψος των εξόδων, και

ετοιμάζουν τα στατιστικά στοιχεία για την διεύθυνση της εταιρίας και την Εποπτική Αρχή. Ακόμη βοηθούν στην επίλυση διαχειριστικών προβλημάτων, στις πωλήσεις, στις αποζημιώσεις, στον σχεδιασμό νέων προϊόντων κ.λπ.

5.3 UNDERWRITING

Το underwriting είναι από τις σπουδαιότερες λειτουργίες μίας ασφαλιστικής επιχείρησης. Το underwriting ορίζεται ως η επιλογή και ταξινόμηση ασφαλιζόμενων κινδύνων. Ο underwriter είναι το πρόσωπο που αποφασίζει για την αποδοχή ή την απόρριψη μίας αίτησης ασφάλισης. Βασικός στόχος του underwriter είναι να δημιουργήσει ένα ασφαλές και κερδοφόρο χαρτοφυλάκιο εργασιών για την εταιρία. Ο underwriter συνεχώς επιλέγει ή απορρίπτει εργασίες ώστε το χαρτοφυλάκιο εργασιών να είναι κερδοφόρο.

5.3.1 ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ UNDERWRITING

Το underwriting ξεκινά από την διατύπωση της σχετικής πολιτικής underwriting. Η Εταιρία πρέπει να διατυπώσει πολιτική underwriting συνεπή με τους στόχους της. Στόχος της μπορεί να είναι μεγάλος όγκος εργασιών με μικρό κέρδος ή μικρότερος όγκος εργασιών με μεγαλύτερο κέρδος. Η εταιρία πρέπει να καθορίσει ποιες εργασίες είναι επιθυμητές, οριακά αποδεκτές ή απαγορευμένες.

Η πολιτική underwriting της εταιρίας καθορίζεται από την διεύθυνση της σε συνεργασία με τον προϊστάμενο underwriting. Οι άλλοι underwriters, δηλαδή οι άνθρωποι που λαμβάνουν τις καθημερινές αποφάσεις για την αποδοχή ή απόρριψη εργασιών, ακολουθούν την εταιρική πολιτική. Η πολιτική αυτή περιγράφεται λεπτομερώς σε έναν οδηγό underwriting (manual), όπου

καθορίζονται οι αποδεκτές ασφαλίσεις, οι επιθυμητές περιοχές, οι απαγορευμένες ασφαλίσεις, οι εργασίες που απαιτούν την έγκριση του προϊσταμένου κ.λπ.

5.3.2 ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ UNDERWRITING

Όπως προαναφέρθηκε, ο στόχος του underwriting είναι να δημιουργήσει έναν κερδοφόρο όγκο εργασιών. Προς τούτο, ακολουθούνται διάφορες αρχές underwriting οι κυριότερες των οποίων είναι:

- § επιλογή των ασφαλισμένων σύμφωνα με τα εταιρικά standards
- § κατάλληλη ισορροπία μέσα σε κάθε τιμολογιακή κλάση
- § δικαιοσύνη ανάμεσα στους ασφαλισμένους

Η πρώτη αρχή είναι ότι ο underwriter πρέπει να επιλέξει ασφαλισμένους σύμφωνα με τα standards της εταιρίας. Αυτό σημαίνει ότι η εταιρία δεν επιθυμεί ζημιές πέραν αυτών που προβλέπει κατά την τιμολόγηση. Οι underwriters πρέπει να επιλέγουν για ασφαλισμένους μόνο εκείνους που μπορούν να ικανοποιήσουν το ποσοστό ζημιών που έχει προβλεφθεί. Για παράδειγμα, έστω μια εταιρία που επιθυμεί να ασφαλίσει μόνο υψηλού επιπέδου εργοστάσια και επιζητεί δείκτη ζημιών κάτω του μέσου όρου. Θέτει κριτήρια underwriting και έστω επιθυμητό δείκτη ζημιών (loss ratio) 30%, βάσει του οποίου υπολογίζει τα ασφάλιστρα. Οι underwriters πρέπει να ασφαλίσουν εκείνα τα εργοστάσια που ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις τους, ώστε ο δείκτης των πραγματικών ζημιών να μην ξεπεράσει το 30%.

Ο σκοπός των κριτηρίων underwriting είναι να μειωθεί η αντεπιλογή κατά της εταιρίας. Η εταιρία πρέπει να επιλέξει, αλλιώς θα επιλεγεί. Χωρίς κριτήρια underwriting ασφαλίζονται συνήθως όσοι έχουν μεγάλη πιθανότητα ζημιάς. Έτσι η ομάδα θα περιέχει δυσανάλογο αριθμό «υψηλού κινδύνου» ασφαλισμένων και τα αποτελέσματα θα είναι ζημιογόνα.

Η δεύτερη αρχή είναι ότι πρέπει, να υπάρχει σωστή ισορροπία μέσα σε κάθε τιμολογιακή κλάση. Αυτό σημαίνει ότι για κάθε ασφαλισμένο κάτω του μέσου όρου στην κλάση πρέπει να υπάρχει ένας ασφαλισμένος άνω του μέσου όρου, ώστε το ασφάλιστρο της συγκεκριμένης κλάσης να επαρκεί για την πληρωμή ζημιών και εξόδων. Για παράδειγμα, το underwriting σήμερα γίνεται κυρίως κατά κλάσεις. Κίνδυνοι με παρόμοια χαρακτηριστικά ταξινομούνται μαζί και μπαίνουν στην ίδια τιμολογιακή κλάση. Όλοι οι κίνδυνοι στην ίδια κλάση τιμολογούνται το ίδιο, χωρίς να είναι ακριβώς ίδιοι. Κάποιος θα είναι άνω του μέσου όρου της κλάσης και κάποιος κάτω. Ο underwriter πρέπει να επιλέξει την σωστή αναλογία, ώστε το μέσο ασφάλιστρο της κλάσης να επαρκεί.

Τέλος, μία άλλη αρχή είναι η δικαιοσύνη μεταξύ των ασφαλισμένων. Αυτό σημαίνει ότι τα ασφάλιστρα πρέπει να είναι δίκαια και κάθε κλάση ασφαλισμένων να πληρώνει αυτά που της αναλογούν βάσει των ζημιών και των εξόδων. Με άλλα λόγια δεν πρέπει μία κλάση ασφαλισμένων να πληρώνει για άλλη. Για παράδειγμα, μία ομάδα εικοσάχρονων δεν μπορεί να πληρώνει το ίδιο ασφάλιστρο με μία ομάδα ογδοντάχρονων, γιατί θα ήταν άδικο. Μόλις οι νέοι αντιλαμβάνονταν την υπερχρέωση τους θα έψαχναν άλλη εταιρία με δικαιότερο σύστημα ασφαλίσεων. Έτσι η πρώτη εταιρία θα έμενε με όλους τους γέροντες με επισφαλή υγεία και βεβαίως θα είχε κακά αποτελέσματα. Έτσι λόγω ανταγωνισμού, πρέπει να υπάρχει δικαιοσύνη μεταξύ των ασφαλισμένων.

5.3.3 Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΟΥ UNDERWRITING

Μόλις η εταιρία ετοιμάσει την πολιτική της στο underwriting πρέπει να την γνωστοποιήσει στο δυναμικό των πωλήσεων. Το underwriting ξεκινά από τον πωλητή, όπως θα δούμε.

5.3.3.1 Ο ΠΩΛΗΤΗΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΠΡΩΤΟΣ UNDERWRITER

Ο πωλητής είναι ο πρώτος underwriter. Ο πωλητής ενημερώνεται για το ποιους κινδύνους πρέπει να επιζητεί να ασφαλίσει, ποιοι απαγορεύονται κ.λπ. Για παράδειγμα, στην ασφάλιση αυτοκινήτων, μπορεί να έχει ενημερωθεί να αποφεύγει όσους έχουν καταδικαστεί για οδήγηση «εν μέθη», τους πολύ νέους ή τους πολύ νέους με πολύ δυνατά αυτοκίνητα.

Στις ασφαλίσσεις περιουσίας και ευθύνης, ο πωλητής (για παράδειγμα, ο πράκτορας) έχει συχνά την αρμοδιότητα να δεσμεύσει άμεσα την εταιρία υπό την αίρεση της ενδεχόμενης απόρριψης από τον underwriter της εταιρίας. Άρα είναι σημαντικό ο πωλητής να ακολουθεί την εταιρική πολιτική. Για να ενθαρρυνθεί η επιλογή κερδοφόρων εργασιών, καταβάλλεται συχνά προμήθεια «βάσει αποτελεσμάτων» του πωλητή.

Στις ασφαλίσσεις ζωής, ο πωλητής πρέπει αντίστοιχα να επιλέγει άτομα που δεν είναι χρήστες ναρκωτικών, αλκοολικοί, πρώην κατάδικοι ή απασχολούμενοι σε επικίνδυνα επαγγέλματα. Πηγές πληροφοριών. Ο underwriter χρειάζεται πληροφορίες για να αποφασίσει αν θα αποδεχθεί ή θα απορρίψει τον υποψήφιο προς ασφάλιση. Οι πληροφορίες αυτές ποικίλλουν κατά είδος ασφάλισης. Για παράδειγμα, στην ασφάλιση φωτιάς είναι σημαντικά τόσο τα φυσικά χαρακτηριστικά του κινδύνου, όσο και τα προσωπικά χαρακτηριστικά του υποψηφίου. Τα φυσικά χαρακτηριστικά του κινδύνου περιλαμβάνουν τον τύπο της κατασκευής, την χρήση του κτιρίου, την τοποθεσία, την ποιότητα της αντιπυρικής προστασίας, τα αποθέματα νερού, τα γειτονικά κτίρια. Από τα προσωπικά χαρακτηριστικά του υποψηφίου για ασφάλιση, προκύπτουν πληροφορίες σχετικά με την σημασία του ηθικού κινδύνου ή της αμέλειας. Ο underwriter πρέπει να απορρίψει τόσο αυτούς που μπορεί σκόπιμα να προκαλέσουν ζημιά, όσο και τους απρόσεχτους και τους αμελείς. Έτσι η οικονομική κατάσταση του υποψηφίου, το παρελθόν του, ο χαρακτήρας του κ.λπ. είναι πολύ σημαντικά.

Οι κυριότερες πηγές για την λήψη πληροφοριών είναι:

- § η αίτηση ασφάλισης
- § η αναφορά του πωλητή
- § η έρευνα
- § η επιθεώρηση
- § η εξέταση υγείας

Η αίτηση ασφάλισης είναι βασική πηγή πληροφοριών. Η αίτηση ασφάλισης διαφέρει ανάλογα με τον τύπο της ασφάλισης, αλλά είναι έτσι σχεδιασμένη ώστε να αποκαλύπτει τα ουσιαστικά στοιχεία. Για παράδειγμα, στην ασφάλιση ζωής από την αίτηση ασφάλισης πρέπει να προκύπτει η ηλικία, το φύλο, το βάρος, το επάγγελμα, το προσωπικό και οικογενειακό ιστορικό υγείας, τα επικίνδυνα χόμπι κ.λπ.

Άλλη πηγή πληροφοριών είναι η αναφορά του πωλητή. Πολλές εταιρίες ζητούν την εκτίμηση του πωλητή για τον υποψήφιο, για παράδειγμα, πόσον καιρό τον γνωρίζει, την οικονομική του επιφάνεια, τα σχέδια του για τις άλλες ασφαλίσεις που έχει κ.λπ.

Μπορεί να χρειασθεί να γίνει και κάποια έρευνα αν ο underwriter υποψιάζεται ηθικό κίνδυνο. Μπορεί δηλαδή να χρειασθεί να ερευνηθεί η τρέχουσα οικονομική κατάσταση του υποψηφίου, αν πίνει, να χρωστάει, αν έχει καταδίκες, αν έχει δηλώσει πτώχευση κ.λπ.

Επίσης μπορεί να χρειασθεί επιθεώρηση, πριν από την έγκριση της αίτησης ασφάλισης. Στην ασφάλιση περιουσίας και ευθύνης ο εκπρόσωπος της εταιρίας μπορεί να επισκεφθεί το προς ασφάλιση κτίριο και μετά να κάνει έκθεση στον underwriter. Για παράδειγμα, στην ασφάλιση εργατικών ατυχημάτων, η επιθεώρηση μπορεί να αποκαλύψει την έλλειψη συνθηκών ασφαλείας και την παραβίαση σχετικών κανόνων ασφαλείας, την ύπαρξη τοξικών, την ύπαρξη ισχυρών θορύβων κ.λπ.

Στις ασφαλίσεις ζωής είναι πολύ σημαντική η εξέταση υγείας που θα δείξει αν ο υποψήφιος είναι υπέρβαρος, έχει υψηλή πίεση, καρδιολογικά ή άλλα

προβλήματα. Μπορεί ακόμη να απαιτείται και έκθεση του θεράποντος ιατρού του υποψηφίου. Στην εξέταση υγείας συνήθως ανάλογα με το ύψος του ασφαλισμένου κεφαλαίου, ζητούνται ορισμένες εξετάσεις, μεταξύ των οποίων και εξετάσεις αίματος. Για πολύ υψηλά ασφαλισμένα κεφάλαια οι εξετάσεις αίματος περιλαμβάνουν και την εξέταση για αντισώματα Aids.

Σημείωση: Το τελευταίο είναι ένα ζήτημα που έχει απασχολήσει πολύ τις κυβερνήσεις διαφόρων χωρών, αλλά και την Κοινή Γνώμη, λόγω της μεγάλης εξάπλωσης του ιού. Συγκεκριμένα σε πολλά μέρη αμφισβητείται, από άποψη δεοντολογίας, η δυνατότητα να ζητούν οι εταιρίες Aids test. Σε ορισμένες, για παράδειγμα, πολιτείες της Αμερικής έχει απαγορευθεί στις ασφαλιστικές εταιρίες να ζητούν το test, δημιουργώντας σοβαρότατα και ουσιαστικά προβλήματα στις εταιρίες. Όπως ισχυρίζονται οι ασφαλιστικές εταιρίες, η ασφάλιση είναι κάλυψη τυχαίων ενδεχομένων, κάτι που δεν ισχύει όταν αναλαμβάνεται η ασφαλιστική κάλυψη ατόμων με Aids, που έχουν εξαιρετικά αυξημένη πιθανότητα θανάτου. Το απαιτούμενο κόστος κάλυψης ενός φορέα Aids, τα προσεχή επτά χρόνια από την προσβολή του από τον ιό, είναι 2600% πάνω από το αντίστοιχο κόστος ενός υγιούς ατόμου. Δεδομένου ότι είναι απόλυτα φυσικό, όλοι οι προσβαλλόμενοι να επιζητούν ασφάλιση ζωής και κυρίως υγείας, είναι απορίας άξιο πώς η ασφαλιστική εταιρία θα μπορέσει να μαζέψει από τους υγιείς τα απαιτούμενα ποσά για τις αποζημιώσεις από την περίθαλψη ή τους θανάτους των ατόμων με Aids.

5.3.3.2 ΟΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ UNDERWRITER

Μετά την αξιολόγηση των πληροφοριών, ο underwriter πρέπει να αποφασίσει. Τρεις είναι οι βασικές αποφάσεις που μπορεί να πάρει:

- § να δεχθεί την αίτηση ασφάλισης
- § να δεχθεί την αίτηση ασφάλισης με περιορισμούς ή τροποποιήσεις

§ να απορρίψει την αίτηση ασφάλισης

Ο underwriter μπορεί να δεχθεί την αίτηση ασφάλισης και να δώσει εντολή για έκδοση του ασφαλιστηρίου. Ή μπορεί να δεχθεί την αίτηση υπό ορισμένους περιορισμούς ή τροποποιήσεις. Για παράδειγμα, πριν εκδοθεί ασφαλιστήριο για διάρρηξη - κλοπή, μπορεί να ζητηθεί από τον υποψήφιο να πάρει μέτρα ασφαλείας, π.χ. βάζοντας κάγκελα στα παράθυρα ή συναγερμό. Μπορεί ακόμη να ζητηθεί από τον υποψήφιο υψηλότερο ασφάλιστρο ή να μειώσει το ασφαλισμένο κεφάλαιο. Στις ασφαλίσεις ζωής και υγείας μπορεί να ζητηθεί επασφάλιστρο. Αν ο υποψήφιος συμφωνήσει σε τέτοιες τροποποιήσεις, εκδίδεται το ασφαλιστήριο.

Τέλος, η πρόταση ασφάλισης μπορεί να απορριφθεί. Υψηλός αριθμός απορρίψεων μειώνει όμως την κερδοφορία της εταιρίας και αποθαρρύνει τους πωλητές της. Προς τούτο, για να απορριφθεί μία πρόταση ασφάλισης πρέπει ξεκάθαρα να μην ανταποκρίνεται στα κριτήρια underwriting της εταιρίας.

Πολλοί ασφαλιστές χρησιμοποιούν μηχανογραφημένο underwriting σε ορισμένους τύπους ασφαλίσεων που επιδέχονται τυποποίηση, όπως, για παράδειγμα, στην ασφάλιση αυτοκινήτων. Δηλαδή χρησιμοποιείται ο υπολογιστής για να βοηθήσει στην επιλογή των κινδύνων, στις περιπτώσεις όπου οι επιλογές είναι περιορισμένες. Στόχος είναι συνήθως ο υπολογιστής να εντοπίζει άμεσα τις ξεκάθαρες περιπτώσεις που πρέπει να επιλεγούν ή να απορριφθούν και να παραπέμπει στον underwriting μόνο εκείνες που είναι αμφιλεγόμενες.

5.3.3.3 ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ & UNDERWRITING

Αν τα ασφάλιστρα είναι επαρκή, οι εταιρίες είναι πιο πρόθυμες να αναλάβουν εργασίες. Αν τα ασφάλιστρα είναι ανεπαρκή, το συνετό

underwriting απαιτεί συντηρητισμό. Αν υπάρχει μεγάλος ηθικός κίνδυνος, οι κίνδυνοι δεν μπορούν να αναληφθούν με οποιοδήποτε ασφάλιστρο.

5.3.3.4 ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΗ & UNDERWRITING

Αν υπάρχει εύκολη πρόσβαση σε Αντασφάλιση, το underwriting γίνεται ευκολότερο. Αν όμως δεν μπορεί να εξευρεθεί εύκολα Αντασφάλιση με ικανοποιητικούς όρους, το underwriting πρέπει να είναι πιο περιοριστικό.

5.3.3.5 UNDERWRITING & ΑΝΑΝΕΩΣΕΙΣ

Στις ασφαλίσεις ζωής τα ασφαλιστήρια δεν ακυρώνονται. Στις ασφαλίσεις περιουσίας και ευθύνης, τα περισσότερα ασφαλιστήρια μπορούν να ακυρωθούν ή να μην ανανεωθούν. Αν η εμπειρία ζημιών είναι κακή, η εταιρία μπορεί να ακυρώσει ή να μην ανανεώσει το ασφαλιστήριο.

5.4 ΠΑΡΑΓΩΓΗ (PRUDACTION)

Ο όρος παραγωγή αναφέρεται στις δραστηριότητες πωλήσεων και MARKETING των ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Οι πωλητές ασφαλίσεων συχνά αποκαλούνται παραγωγοί (ασφαλιστικοί σύμβουλοι). Η λέξη αυτή χρησιμοποιείται γιατί μία ασφαλιστική εταιρία μπορεί να έχει συσταθεί νομοθετικά, να έχει προσλάβει προσωπικό, να έχει εκτυπώσει έντυπα, αλλά κατ' ουσίαν δεν έχει κάνει τίποτε, μέχρι να πουλήσει ένα ασφαλιστήριο. Το κλειδί για την οικονομική επιτυχία μίας εταιρίας είναι το αποτελεσματικό δίκτυο πωλήσεων.

5.4.1 ΤΜΗΜΑ ΠΩΛΗΣΕΩΝ (SALES DEPARTMENT)

Οι περισσότερες εταιρίες έχουν τμήμα ή διεύθυνση πωλήσεων. Το τμήμα αυτό είναι υπεύθυνο για την στρατολόγηση, την εκπαίδευση και την εποπτεία πωλητών (παραγωγών), συντονιστών και πρακτόρων.

Παράλληλα με την ανάπτυξη μίας αποτελεσματικής δύναμης πωλήσεων, η ασφαλιστική επιχείρηση δραστηριοποιείται και στο marketing. Οι δραστηριότητες marketing περιλαμβάνουν την ανάπτυξη φιλοσοφίας marketing, εντοπισμό βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων στόχων, έρευνα αγοράς, ανάπτυξη νέων προϊόντων ικανών να αντιμετωπίσουν τις μεταβαλλόμενες ανάγκες των καταναλωτών και των επιχειρήσεων, ανάπτυξη νέων στρατηγικών marketing και την διαφήμιση των εταιρικών προϊόντων.

5.4.2 Ο ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΣΜΟΣ ΣΤΙΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ

Η προώθηση των ασφαλειών χαρακτηρίζεται τα τελευταία χρόνια διεθνώς από μία τάση επαγγελματισμού. Αυτό σημαίνει ότι ο σύγχρονος πωλητής πρέπει να είναι επαγγελματίας, με υψηλή τεχνική κατάρτιση στις ασφάλειες, που δίνει προτεραιότητα στις ανάγκες των πελατών του. Ο επαγγελματίας πωλητής εντοπίζει υποψήφιους πελάτες, αναλύει τις ασφαλιστικές τους ανάγκες και τους προτείνει την καλύτερη λύση στα προβλήματα τους. Μετά την πώληση, συνεχίζει να εξυπηρετεί τους πελάτες του και να ενημερώνει το ασφαλιστικό τους πρόγραμμα. Συνήθως οι επαγγελματίες πωλητές δεσμεύονται από κώδικα δεοντολογίας.

Σε πολλές χώρες υπάρχουν ειδικά επαγγελματικά προγράμματα για όσους ασχολούνται με τις πωλήσεις ασφαλιστικών προϊόντων ή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Για την απόκτηση των σχετικών πτυχίων ο ενδιαφερόμενος πρέπει να περάσει μία σειρά εξετάσεις.

5.5 ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΖΗΜΙΩΝ (CLAIM SETTLEMENT)

Κάθε ασφαλιστική επιχείρηση έχει τμήμα διακανονισμού ζημιών. Θα εξετάσουμε τους βασικούς στόχους στον διακανονισμό ζημιών, τους διάφορους τύπους διακανονιστών και τα διάφορα βήματα στην διαδικασία τού διακανονισμού.

5.5.1 ΒΑΣΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ

Οι βασικοί στόχοι της εταιρίας στον διακανονισμό αποζημιώσεων είναι:

- § επιβεβαίωση ότι η ζημιά καλύπτεται
- § δίκαιη και γρήγορη αποζημίωση του παθόντος
- § προσωπική βοήθεια στον ασφαλισμένο

Πρώτος στόχος είναι να επιβεβαιωθεί ότι υπάρχει ζημιά που καλύπτεται από το ασφαλιστήριο και να εξακριβωθεί η έκταση της.

Ο δεύτερος στόχος είναι η δίκαιη και γρήγορη αποζημίωση. Αν μία ζημιά δεν αποζημιώνεται, αναιρείται ο λόγος ύπαρξης της ασφάλισης. Βλάπτεται η φήμη της εταιρίας και επηρεάζονται αρνητικά οι πωλήσεις νέων ασφαλιστηρίων. Δίκαιη αποζημίωση σημαίνει ότι η εταιρία πρέπει να αποφεύγει υπερβολικές καταβολές αλλά και την πληρωμή δολίων απαιτήσεων που θα συνεπάγονταν αύξηση ασφαλιστρών. Αν η εταιρία ακολουθεί φιλελεύθερη πολιτική αποζημιώσεων, οι ασφαλισμένοι θα αντιμετωπίζουν αυξήσεις ασφαλιστρών.

Στη χώρα μας πρόσφατα ψηφίσθηκε διάταξη νόμου βάσει της οποίας η ασφαλιστική εταιρία υποχρεούται να διακανονίζει την ζημιά εντός 30 ημερών.

Τρίτος στόχος είναι η παροχή προσωπικής βοήθειας στον ασφαλισμένο μετά τη ζημιά. Πέρα από συμβατικές υποχρεώσεις, η εταιρία θα πρέπει να βοηθά και να ανακουφίζει τον ασφαλισμένο. Πολλές φορές η ζημιά μπορεί να

συνεπάγεται, τον θάνατο ή τον σοβαρό τραυματισμό μελών της οικογένειας. Η βοήθεια, στην διάρκεια της κρίσης, μπορεί να είναι πολύ χρήσιμη. Για παράδειγμα, μετά από μία φωτιά ο διακανονιστής μπορεί να βοηθήσει την οικογένεια να βρει προσωρινή κατοικία, να πληρωθεί μία προκαταβολή για να αγοράσει η οικογένεια ρούχα, να συμπληρωθεί ενδεχομένως το πιστοποιητικό θανάτου κ.λπ. Πάνω από όλα μπορεί να δοθεί ψυχολογική υποστήριξη στη οικογένεια.

5.5.2 ΤΥΠΟΙ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΤΩΝ

Το πρόσωπο που διακανονίζει την ζημιά καλείται «διακανονιστής ζημιών». Οι κύριοι τύποι διακανονιστών είναι:

- § ο πράκτορας
- § ο υπεύθυνος αποζημιώσεων της εταιρίας
- § ανεξάρτητος διακανονιστής
- § γραφείο διακανονισμών

Ο πράκτορας συχνά έχει την αρμοδιότητα να διακανονίζει μικρές ζημιές, ως ένα συγκεκριμένο ύψος. Ο ασφαλισμένος υποβάλλει αίτημα για την αποζημίωση απευθείας στον πράκτορα. Αυτή η προσέγγιση είναι γρήγορη, μειώνει τα διαχειριστικά έξοδα και διευκολύνει τον ασφαλισμένο.

Η συνηθέστερη περίπτωση αποζημίωσης είναι μέσω του υπεύθυνου αποζημιώσεων της εταιρίας. Ο διακανονιστής είναι συνήθως έμμισθος υπάλληλος, ο οποίος μόλις ενημερωθεί για τη ζημιά, ερευνά την περίπτωση, προσδιορίζει το ύψος της αποζημίωσης και κανονίζει τα της καταβολής της.

Ο ανεξάρτητος διακανονιστής είναι ένα πρόσωπο που προσφέρει τις υπηρεσίες του στις ασφαλιστικές εταιρίες επ' αμοιβή. Χρησιμοποιείται κυρίως:

- § σε γεωγραφικές περιοχές όπου η εταιρία λόγω μικρού όγκου εργασιών δεν διαθέτει υποκατάστημα και υπεύθυνο αποζημιώσεων

§ σε πολύ εξειδικευμένες περιπτώσεις για τις οποίες ο υπεύθυνος αποζημιώσεων δεν διαθέτει τις απαραίτητες γνώσεις

Τα γραφεία διακανονισμού χρησιμοποιούνται ενίοτε στις αποζημιώσεις. Πρόκειται για οργανισμούς, το προσωπικό των οποίων είναι ειδικά εκπαιδευμένο για αποζημιώσεις.

5.5.3 Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ

Στον διακανονισμό μιας ζημιάς υπάρχουν τα εξής βήματα:

§ η ζημιά πρέπει να γνωστοποιηθεί στην εταιρία

§ η ζημιά πρέπει να διερευνηθεί από την εταιρία

§ πρέπει να υποβληθούν δικαιολογητικά για τη ζημιά

§ απόφαση για την καταβολή αποζημίωσης

5.5.4 ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΖΗΜΙΑΣ

Το πρώτο βήμα είναι η γνωστοποίηση της ζημιάς. Συνήθως όλα τα ασφαλιστήρια περιέχουν όρο που αναφέρεται στην γνωστοποίηση της ζημιάς το συντομότερο δυνατό ή εντός συγκεκριμένης προθεσμίας.

5.5.5 ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΗΣ ΖΗΜΙΑΣ

Το επόμενο βήμα μετά την γνωστοποίηση της ζημιάς είναι η διερεύνηση της. Ο διακανονιστής πρέπει να επιβεβαιώσει ότι η ζημιά συνέβη και να καθορίσει το ύψος της αποζημίωσης. Πρέπει συνεπώς να απαντήσει σε σημαντικά ερωτήματα, όπως:

- § το ασφαλιστήριο ήταν σε ισχύ όταν συνέβη η ζημιά;
- § καλύπτει το ασφαλιστήριο την αιτία της ζημιάς;
- § καλύπτει το ασφαλιστήριο το περιουσιακό στοιχείο που έπαθε ζημιά;
- § δικαιούται αποζημίωση ο αιτών;
- § καλύπτεται αυτός ο τύπος ζημιάς;
- § μήπως η ζημιά προέρχεται από δόλο;

5.5.6 ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ

Πριν την καταβολή της αποζημίωσης, πρέπει ο αιτών να υποβάλει τα σχετικά δικαιολογητικά που περιλαμβάνουν τουλάχιστον ένορκη βεβαίωση ή υπεύθυνη δήλωση του ασφαλισμένου για τη ζημιά. Για παράδειγμα, με το ασφαλιστήριο κατοικιών, ο ασφαλισμένος συμπληρώνει το έντυπο ζημιάς, όπου αναφέρονται ο χρόνος και η αιτία της ζημιάς, το ασφαλιστικό συμφέρον του ασφαλισμένου, αλλά και άλλων, στην περιουσία που έπαθε ζημιά, άλλες ασφαλιστικές εταιρίες που ενδεχομένως καλύπτουν τον ίδιο κίνδυνο, καθώς και οποιαδήποτε μεταβολή ιδιοκτησίας κατά την διάρκεια της ασφάλισης.

5.5.7 ΑΠΟΦΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ

Μετά την διερεύνηση της ζημιάς, ο διακανονιστής πρέπει να αποφασίσει αν θα την πληρώσει. Υπάρχουν τρεις δυνατές αποφάσεις:

1. Η ζημιά μπορεί να πληρωθεί.

Στις περισσότερες περιπτώσεις η ζημιά αποζημιώνεται σωστά, σύμφωνα με τους όρους του ασφαλιστηρίου.

2. Η ζημιά δεν πρέπει να πληρωθεί.

Ο διακανονιστής πιστεύει ότι είτε το ασφαλιστήριο δεν καλύπτει τη ζημιά ή πρόκειται περί δόλιας ζημιάς.

3. Η ζημιά μπορεί να πρέπει να αποζημιωθεί, αλλά αμφισβητείται το ύψος της αποζημίωσης.

Στις περιπτώσεις αυτές υπάρχει όρος στο ασφαλιστήριο που προβλέπει ποιός θα επιλυθεί η αμφισβήτηση (για παράδειγμα, διαιτησία, επιδιαιτησία κ.λπ.).

5.6 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΔΟΛΙΩΝ ΖΗΜΙΩΝ

Το πρόβλημα του δόλου στις ασφαλίσσεις αποκτά συνεχώς ευρύτερες διαστάσεις και χρειάζεται επαγρύπνηση και συντονισμό από τις ασφαλιστικές εταιρίες για να επιλυθεί. Αξίζει να αναφερθούν ορισμένες περιπτώσεις.

5.6.1 ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

5.6.1.1 ΨΕΥΤΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ

Στην Αμερική εκτιμάται ότι το 15% περίπου των κλοπών αυτοκινήτων που αναφέρονται είναι δόλιες ζημιές. Τα αυτοκίνητα αυτά συχνά ασφαλίζονται για ποσά υψηλότερα της αξίας τους, ενώ παράλληλα αναφέρονται και κλοπές διαφόρων αντικειμένων αξίας μέσα από τα αυτοκίνητα.

5.6.1.2 ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΗ ΕΝΑΡΞΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Ανασφάλιστοι οδηγοί, που προκαλούν ατυχήματα, αγοράζουν εκ των υστέρων την ασφάλιση και μετά αναφέρουν τη ζημιά. Ορισμένοι πράκτορες βοηθούν τους ασφαλισμένους με τέτοιες αναδρομικές καλύψεις.

5.6.1.3 ΨΕΥΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

Τα σκηνοθετημένα ατυχήματα είναι ένα πολύ συχνό κρούσμα δόλου.

5.6.1.4 ΕΠΙΔΙΟΡΘΩΣΗ

Είναι δύο φορές ακριβότερο να φτιάξει κανείς ένα αυτοκίνητο αγοράζοντας καινούργια ένα - ένα τα εξαρτήματα του, παρά να το αγοράσει καινούργιο. Πολλές φορές ο ασφαλιστής με βάση την πραγματογνωμοσύνη εγκρίνει την αποκατάσταση με νέα ανταλλακτικά, αλλά δεν ελέγχει μετά τις πράγματι πραγματοποιηθείσες εργασίες.

5.6.1.5 ΓΙΑΤΡΟΙ - ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ

Πολλές φορές, κυρίως στο εξωτερικό, ορισμένοι ανυπόληπτοι γιατροί και δικηγόροι βάζουν ανθρώπους επ' αμοιβή να πλησιάζουν τα θύματα των τροχαίων για να γίνουν πελάτες τους. Συνήθως στις περιπτώσεις αυτές (ωφελούνται επιτήδειοι, δικηγόροι που πιέζουν τις εταιρίες να κλείσουν γρήγορα τις ζημιές. Ορισμένοι γιατροί δεν διστάζουν να δώσουν ψεύτικες ιατρικές εκθέσεις και να γράψουν θεραπείες που δεν χρειάζονται.

5.6.2 ΣΤΙΣ ΑΛΛΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

5.6.2.1 ΓΛΥΣΤΡΙΜΑ

Πολλές φορές κάποιος βρίσκεται φαρδύς - πλατύς στο πάτωμα ενός πολυκαταστήματος και απειλεί με αγωγή την επιχείρηση. Ένας γρήγορος διακανονισμός ικανοποιεί τον ασφαλιστή, τον έμπορο και το θύμα.

5.6.2.2 ΨΕΥΤΙΚΕΣ ΛΙΣΤΕΣ

Πολλά αντικείμενα αξίας ανύπαρκτα, πουλημένα, χαλασμένα κ.λπ. αναφέρονται στους καταλόγους με τα καλυπτόμενα περιουσιακά στοιχεία στις ασφαλίσεις πυρός ή κλοπής.

5.6.2.3 ΨΕΥΤΙΚΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ

Σκηνοθετούνται ενίοτε θάνατοι ασφαλισμένων που είναι ζωντανοί ή ασφαλίζονται άνθρωποι που είναι ήδη πεθαμένοι.

5.6.2.4 ΨΕΥΤΙΚΑ ΠΛΕΟΥΜΕΝΑ

Εμφανίζονται ως βυθισθέντα πλεούμενα που στην πραγματικότητα δεν υπάρχουν και υπάρχουν μόνο πλαστά χαρτιά γι' αυτά. Ή ακόμη πραγματικά πλεούμενα βυθίζονται εκ δόλου.

5.7 ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΗ (REINSURANCE)

Η αντασφάλιση είναι μία ακόμη σημαντική λειτουργία της ασφαλιστικής εταιρίας. Θα εξετάσουμε την έννοια της, τους λόγους που την υπαγορεύουν, τις διάφορες μορφές της. Θα ξεκινήσουμε βεβαίως με τους διάφορους ορισμούς.

5.7.1 ΟΡΙΣΜΟΙ

Αντασφάλιση είναι η μεταφορά μέρους ή του συνόλου της ασφάλισης από έναν ασφαλιστή σε άλλον. Η εταιρία που αρχικά αναλαμβάνει την κάλυψη καλείται, πρωτασφαλίστρια, ενώ αυτή που αποδέχεται την εκχώρηση αντασφαλίστρια. Το μέρος της ασφάλισης που κρατά η πρωτασφαλίστρια εταιρία λέγεται «ιδία κράτηση» ενώ το εκχωρούμενο αντασφάλιση.

Τέλος, ο αντασφαλιστής μπορεί να αντασφαλισθεί εκ νέου σε άλλο ασφαλιστή (επανεκχώρηση).

5.7.2 ΛΟΓΟΙ ΓΙΑ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΗ

Η αντασφάλιση χρησιμοποιείται για διάφορους λόγους, οι κυριότεροι των οποίων είναι:

- § αυξάνει τη δυνατότητα ανάληψης εργασιών
- § σταθεροποιεί τα κέρδη
- § μειώνει το απόθεμα «μη δεδουλευμένοι ασφαλιστρων»
- § παρέχει προστασία από καταστροφικές ζημιές

Ακόμη χρησιμοποιείται από τον πρωτασφαλιστή, για την παροχή συμβουλίων από τον αντασφαλιστή.

5.7.2.1 ΑΥΞΗΣΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑΣ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Η αντασφάλιση χρησιμοποιείται για την αύξηση της δυνατότητας ανάληψης κινδύνων. Η εταιρία μπορεί να χρειασθεί να αναλάβει κινδύνους πέραν του ορίου κρατήσεως της. Αν δεν υπήρχε αντασφάλιση, ο πωλητής θα έπρεπε να τοποθετεί τις μεγάλες ασφαλίσεις σε διάφορες εταιρίες, κάτι που βεβαίως δεν διευκολύνει τον ασφαλισμένο. Με την αντασφάλιση η πρωτασφαλίστρια μπορεί να εκδώσει ένα ασφαλιστήριο πέρα από το όριο κράτησης της, αυξάνοντας έτσι το δυναμικό της.

5.7.2.2 ΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗ ΚΕΡΔΩΝ

Η αντασφάλιση χρησιμοποιείται για την σταθεροποίηση κερδών. Μία εταιρία μπορεί να θέλει να αποφύγει τις μεγάλες διακυμάνσεις στους ετήσιους δείκτες ζημιών. Οι δείκτες ζημιών μπορούν να κυμαίνονται αρκετά εξαιτίας κοινωνικών και οικονομικών συνθηκών, φυσικών καταστροφών και βεβαίως της τύχης. Η αντασφάλιση μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να εξισορροπήσει τις επιδράσεις της. Για παράδειγμα, η αντασφάλιση μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη μίας μεγάλης ζημιάς. Αν μία μεγάλη και αναπάντεχη ζημιά συμβεί, ο αντασφαλιστής θα μπορούσε να πληρώσει το υπερβάλλον ενός συγκεκριμένου ποσού. Άλλη περίπτωση είναι ο αντασφαλιστής να πληρώνει στον πρωτασφαλιστή τις ζημιές που υπερβαίνουν ένα συγκεκριμένο ποσοστό ζημιάς μέσα στο χρόνο. Για παράδειγμα, μία εταιρία μπορεί να θέλει να σταθεροποιήσει τον δείκτη ζημιών στο 70%. Ο αντασφαλιστής τότε συμφωνεί να πληρώνει όλες τις ζημιές που υπερβαίνουν το 70%, έως κάποιο όριο.

5.7.2.3 ΜΕΙΩΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΣ ΜΗ ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ

Η αντασφάλιση χρησιμοποιείται για να μειώσει το απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών. Ιδιαίτερα για τις νέες και μικρές εταιρίες η δυνατότητα να αναλάβουν μεγάλα ποσά νέων εργασιών περιορίζεται από την απαίτηση σχηματισμού αποθέματος «μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών». Το απόθεμα αυτό είναι μία υποχρέωση της εταιρίας που εγγράφεται στο παθητικό της και αντιπροσωπεύει το μη δεδουλευμένο τμήμα του ασφαλιστρου κατά την ημερομηνία υπολογισμού. Αντανακλά δηλαδή το γεγονός ότι τα ασφάλιστρα προκαταβάλλονται, αλλά η περίοδος προστασίας δεν έχει εκπνεύσει. Μόνο με την εκπνοή της περιόδου προστασίας το ασφάλιστρο θεωρείται δεδουλευμένο. Η υποχρέωση λοιπόν για την δημιουργία αυτού του αποθέματος, εμποδίζει την ανάπτυξη της εταιρίας, αφού μεγάλο μέρος του ασφαλιστρου αποθεματοποιείται τη στιγμή που η εταιρία αντιμετωπίζει υψηλές πρωτοετείς προμήθειες, φόρους, έξοδα έκδοσης κ.λπ.

Η αντασφάλιση μειώνει το απαιτούμενο ύψος του αποθέματος «μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών». Για παράδειγμα, αν αντασφαλίζεται το 50% κάθε εργασίας, το αντίστοιχο απόθεμα «μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών» μειώνεται στο μισό, (δεδομένου ότι το άλλο μισό, το σχηματίζει μεν ο πρωτασφαλιστής, αλλά το λαμβάνει από τον αντασφαλιστή) αυξάνοντας έτσι τη ρευστότητα της εταιρίας.

5.7.2.4 ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΕΝΑΝΤΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΩΝ ΖΗΜΙΩΝ

Η αντασφάλιση χρησιμοποιείται για προστασία έναντι καταστροφικών ζημιών. Οι ασφαλιστές αντιμετωπίζουν συχνά καταστροφικές ζημιές από εκρήξεις, σεισμούς, πλημμύρες, τυφώνες, αεροπορικά δυστυχήματα κ.λπ. Η

αντασφάλιση μπορεί να προστατεύσει τον πρωτασφαλιστή από τις καταστροφικές ζημιές, αφού ο αντασφαλιστής αναλαμβάνει να πληρώσει τις ζημιές που ξεπερνούν ένα συγκεκριμένο όριο (και μέχρι ένα όριο).

Τέλος, η αντασφάλιση μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να πάρει ο πρωτασφαλιστής τεχνική βοήθεια και συμβουλές από τον αντασφαλιστή. Μία ασφαλιστική εταιρία μπορεί να θέλει να αναλάβει εργασίες αλλά να έχει μικρή εμπειρία στο συγκεκριμένο είδος. Ο αντασφαλιστής συχνά μπορεί να δώσει πολύτιμη βοήθεια στην τιμολόγηση, τα όρια κράτησης, τις καλύψεις κ.λπ.

5.7.3 ΤΥΠΟΙ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Υπάρχουν δυο βασικοί τύποι αντασφάλισης:

- § Προαιρετική αντασφάλιση
- § Αυτόματη (ή συμβατική) αντασφάλιση

5.7.3.1 ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΗ

Η προαιρετική αντασφάλιση είναι μία μέθοδος που χρησιμοποιείται κατά περίπτωση, όταν η πρωτασφαλίστρια εταιρία παίρνει μία πρόταση ασφάλισης που υπερβαίνει το όριο κράτησης. Πριν εκδοθεί το συμβόλαιο, ο πρωτασφαλιστής ψάχνει για αντασφαλιστές χωρίς ούτε ο πρωτασφαλιστής να είναι υποχρεούμενος να αντασφαλίσει ούτε ο αντασφαλιστής να αποδεχθεί. Αν βρεθεί πρόθυμος αντασφαλιστής και συμφωνήσει, το συμβόλαιο εκδίδεται.

Συνήθως η προαιρετική αντασφάλιση χρησιμοποιείται όταν ζητείται μεγάλο ύψος ασφάλισης. Για παράδειγμα, ένας ασφαλιστής δέχεται πρόταση για ένα δισεκατομμύριο δρχ. ασφάλιση μεταφοράς με Jet. Πρέπει πρώτα να δει αν μπορεί να βρει προαιρετικό αντασφαλιστή.

Η προαιρετική αντασφάλιση έχει το πλεονέκτημα της ευελιξίας αφού η αντασφαλιστική σύμβαση μπορεί να φτιαχτεί για να ταιριάζει στην συγκεκριμένη περίπτωση. Ωστόσο, το μεγάλο της μειονέκτημα είναι ότι είναι αβέβαιη. Ο πρωτασφαλιστής δεν ξέρει αν θα βρει αντασφαλιστή και ακόμη και όταν τον βρίσκει, υπάρχει συνήθως μία καθυστέρηση.

5.7.3.2 ΑΥΤΟΜΑΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ

Με την αυτόματη σύμβαση, ο πρωτασφαλιστής πρέπει, βάσει της υπάρχουσας συμφωνίας, να εκχωρήσει στον ανασφάλιστη και ο αντασφαλιστής πρέπει να αποδεχθεί. Αν η εργασία εμπίπτει στο πεδίο της συμφωνίας, αντασφαλίζεται αυτόματα σύμφωνα με τους όρους της. Η αυτόματη σύμβαση έχει συγκεκριμένα πλεονεκτήματα για τον πρωτασφαλιστή. Είναι αυτόματη και δεν συνεπάγεται αβεβαιότητα και καθυστερήσεις. Ακόμη είναι οικονομική αφού η εταιρία δεν χρειάζεται να ψάχνει για αντασφαλιστή πριν εκδώσει το συμβόλαιο.

Όμως η αυτόματη σύμβαση μπορεί να αποδειχθεί ζημιογόνα για τον αντασφαλιστή. Ο αντασφαλιστής δεν γνωρίζει τον υποψήφιο για ασφάλιση και στηρίζεται στις πληροφορίες και την κρίση του πρωτασφαλιστή. Ο πρωτασφαλιστής μπορεί να κάνει κακή επιλογή κινδύνων ή κακή τιμολόγηση, οπότε ζημιώνεται και ο αντασφαλιστής.

Υπάρχουν πολλές μορφές αυτόματων συμβάσεων, οι κυριότερες των οποίων είναι:

- § Αναλογική σύμβαση
- § Σύμβαση Surplus
- § Σύμβαση υπερβάλλοντος
- § Αντασφαλιστικό Pool

5.7.3.2.1 ΑΝΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ

Με την αναλογική σύμβαση πρωτασφαλιστής και αντασφαλιστής συμφωνούν να μοιράσουν ασφάλιστρα και ζημίες με κάποια συγκεκριμένη αναλογία. Η κράτηση του πρωτασφαλιστή ορίζεται σαν ποσοστό και όχι σαν απόλυτο νούμερο. Για παράδειγμα, η εταιρία Α εκχωρεί στον αντασφαλιστή Β το 50% των ασφαλίσεων και των ζημιών και έτσι ο αντασφαλιστής αναλαμβάνει να πληρώσει το 50% κάθε αποζημίωσης.

Πέραν της αναλογικής κατανομής ασφαλίσεων και αποζημιώσεων, ο αντασφαλιστής πληρώνει στον πρωτασφαλιστή μία προμήθεια για τα έξοδα του πρώτου χρόνου.

Το κύριο πλεονέκτημα της αναλογικής μεθόδου είναι ότι το απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλίσεων μειώνεται. Από την άλλη πλευρά το κύριο μειονέκτημα είναι ότι μεγάλο μέρος κερδοφόρων εργασιών εκχωρείται στον αντασφαλιστή.

5.7.3.2.2 ΣΥΜΒΑΣΗ SURPLUS

Με την σύμβαση Surplus αντασφαλιστής συμφωνεί να αποδέχεται ασφάλιση πέραν του ορίου κράτησης του πρωτασφαλιστή, μέχρι κάποιο όριο. Το όριο ίδιας κράτησης του πρωτασφαλιστή αναφέρεται ως μία γραμμή και εκφράζεται ως ποσό σε €. Αν το ποσό ασφάλισης ενός συγκεκριμένου ασφαλιστηρίου υπερβαίνει το όριο κράτησης, το υπερβάλλον τοποθετείται στον αντασφαλιστή. Πρωτασφαλιστής και ανασφάλιστης μοιράζονται ζημίες και ασφάλιστρα κατά την αναλογία του μέρους της ασφάλισης που κρατά κάθε μέρος.

Για παράδειγμα, η εταιρία Α έχει όριο ίδιας κράτησης 20.000 € (μία γραμμή) για κάθε ασφαλιστήριο και 80.000 € (4 γραμμές) τοποθετούνται στην

εταιρία Β. Έτσι η Α έχει δυνατότητα να καλύπτει κάθε κίνδυνο μέχρι 100.000 € Αν ένας πράκτορας συνάψει ένα πυρασφαλιστήριο 50.000 € η Α κρατά τα πρώτα 20.000 € και εκχωρεί στην Β τα άλλα 30.000 € Αυτές οι αναλογίες καθορίζουν και τα μερίδια τους στις αποζημιώσεις. Αν συμβεί μία ζημιά 5.000 € η Α θα πληρώσει 2.000 € και η Β 3.000 € Αυτό συνοψίζεται ως εξής:

A B

Συνολική δυνατότητα ανάληψης

20.000 €(1 γραμμή) 80.000 €(4 γραμμές) 100.000 €

Ασφάλιση: 50.000 €

A : 20.000 €(2/5)

B : 30.000 €(3/5)

Ζημιά: 5.000 €

A : 2.000 €(2/5)

B : 3.000 €(3/5)

Με τη σύμβαση Surplus, τα ασφάλιστρα κατανέμονται όπως και οι αποζημιώσεις. Ο αντασφαλιστής επίσης πληρώνει μία προμήθεια στον πρωτασφαλιστή για τα πρωτοετή έξοδα.

Το κύριο πλεονέκτημα της σύμβασης Surplus είναι ότι αυξάνει την δυνατότητα αναλήψεων του πρωτασφαλιστή. Το κύριο μειονέκτημά της: τα διαχειριστικά Έξοδα. Η σύμβαση Surplus είναι σύνθετη και απαιτεί γραφειοκρατική εργασία αφού πρέπει να φτιάχνεται κατάλογος των αντασφαλιστικών συμβολαίων προς περιοδική ενημέρωση του αντασφαλιστή.

5.7.3.2.3 ΣΥΜΒΑΣΗ ΥΠΕΡΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Η σύμβαση υπερβάλλοντος σχεδιάστηκε σε μεγάλο βαθμό για τις καταστροφικές ζημιές. Οι ζημιές που ξεπερνούν το όριο ίδιας κράτησης

πληρώνονται — ως κάποιο όριο — από τον αντασφαλιστή. Η σύμβαση υπερβάλλοντος χρησιμοποιείται για να καλύψει:

§ ένα μεμονωμένο κίνδυνο

§ ένα μεμονωμένο συμβάν, όπως καταστροφική ζημιά από τυφώνα

§ τις υπερβάλλουσες ζημιές όταν συγκεντρωτικά οι ζημιές του πρωτασφαλιστή υπερβούν μέσα σε ένα χρόνο, για παράδειγμα, ένα συγκεκριμένο ποσό.

Για παράδειγμα, η εταιρία Α ζητά προστασία για τις ζημιές από τυφώνα που ξεπερνούν τα 100 εκατομμύρια δρχ. Έστω ότι συμφωνεί με την εταιρία Β να καλύπτονται τα μεμονωμένα περιστατικά μέσα σε μία συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Η Β συμφωνεί να πληρώνει όλες τις ζημιές που υπερβαίνουν τα 100 εκ. δρχ. με max το 1 δισ. δρχ. Αν συμβεί ζημιά 500 εκ. δρχ., η Β θα πληρώσει τα 400 εκ. δρχ.

5.7.3.2.4 ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ POOL

Η αντασφάλιση μπορεί να παρέχεται και από αντασφαλιστικό Pool. Το αντασφαλιστικό Pool είναι μία οργάνωση ασφαλιστών που κάνει αντασφαλίσεις από κοινού). Τα αντασφαλιστικά Pool φτιάχτηκαν γιατί κάθε μεμονωμένος ασφαλιστής δεν μπορεί να έχει την οικονομική ισχύ να αναλάβει μεγάλα ποσά ασφάλισης, αλλά πολλοί μαζί μπορούν να ενώσουν τις δυνάμεις τους. Για παράδειγμα, οι κίνδυνοι μεταφοράς φορτίου και ευθύνης για ένα γεμάτο αεροσκάφος DC10 μπορεί να ξεπερνούν τα 100 δισ. δρχ. σε περίπτωση σύγκρουσης. Τέτοια ποσά δεν μπορεί να αναλάβει μία εταιρία. Όμως ένα αντασφαλιστικό Pool για την ασφάλιση αεροπορικών μεταφορών μπορεί. Αντασφαλιστικά Pool υπάρχουν και για την κάλυψη κινδύνων πυρηνικής ενέργειας, διυλιστηρίων, θαλάσσιων μεταφορών κ.λπ.

Η μέθοδος κατανομής ζημιών και ασφαλιστρών εξαρτάται από τη μορφή του ΡοοΙ. Τα ΡοοΙ δουλεύουν με δύο τρόπους:

- § Κάθε μέλος του ΡοοΙ πληρώνει συγκεκριμένο ποσοστό κάθε ζημιάς. Για παράδειγμα, αν προκύψει ζημιά 10 εκ. δρχ. και υπάρχουν 50 μέλη, κάθε μέλος πληρώνει το 2% της ζημιάς.
- § Κάθε μέλος ευθύνεται για τις ζημιές του, ως ένα συγκεκριμένο ποσό. Ζημιές που υπερβαίνουν αυτό το ποσό μοιράζονται σε όλα τα μέλη.

5.8 ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗ

Άλλη σημαντική εταιρική λειτουργία είναι η Μηχανογράφηση. Η χρήση του υπολογιστή έχει φέρει επανάσταση στην ασφαλιστική βιομηχανία επιτυγχάνοντας τη διακίνηση πληροφοριών και καταργώντας πολλές εργασίες ρουτίνας;. Ο υπολογιστής χρησιμοποιείται τώρα στο Λογιστήριο, στην έκδοση συμβολαίων, στα ειδοποιητήρια, στην αναζήτηση πληροφοριών, στις τηλεπικοινωνίες, στην έρευνα αγοράς, στις προβλέψεις πωλήσεων, στην εκπαίδευση. Μπορεί κανείς να έχει γρήγορα πληροφορίες για ασφάλιστρα, ζημιές, δείκτες ζημιών, επενδύσεις, τεχνικά αποθέματα κ.λπ.

Υπάρχουν διάφορα επαγγέλματα στην Μηχανογράφηση. Ο αναλυτής συστημάτων μελετά τις διάφορες εργασίες που γίνονται με το χέρι και αναπτύσσει τρόπους αντιμετώπισης τους από τον υπολογιστή. Συζητά με άλλους για να εξακριβώσει τις ανάγκες τους σε πληροφορίες. Αναλύει προβλήματα σε σχέση με τις δυνατότητες και τις απαιτήσεις του συστήματος και αποφασίζει πώς ο υπολογιστής μπορεί να χρησιμοποιηθεί καλύτερα στην λύση των προβλημάτων.

Ο προγραμματιστής εργάζεται με τις πληροφορίες για ζημιές, ασφάλιστρα, επενδύσεις κ.λπ. Προγραμματίζει τον υπολογιστή για τις διάφορες εργασίες.

Λόγω του μεγάλου όγκου των στατιστικών και οικονομικών δεδομένων που πρέπει να αναλύονται και να επεξεργάζονται, αναμένεται όχι θα υπάρξει στο μέλλον συνεχής ζήτηση για προσωπικό στη Μηχανογράφηση.

5.9 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Οι επενδύσεις αποτελούν μία από τις σημαντικότερες λειτουργίες της ασφαλιστικής επιχείρησης. Εφόσον τα ασφάλιστρα προκαταβάλλονται, μπορούν να επενδυθούν μέχρις ότου χρειασθούν για την πληρωμή ζημιών και εξόδων. Θα εξετάσουμε εν συντομία την λειτουργία των επενδύσεων στις ασφαλίσεις ζωής και γενικών κλάδων.

5.9.1 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ

Τα κεφάλαια που επενδύονται στις ασφαλίσεις ζωής προέρχονται από τα ασφάλιστρα, τα έσοδα εξ επενδύσεων και τις υπάρχουσες ήδη επενδύσεις που πρέπει να επενδυθούν εκ νέου.

Οι επενδύσεις στις ασφαλίσεις ζωής έχουν οικονομική και κοινωνική σημασία. Πρώτον, τα ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής είναι από τη φύση τους μακροχρόνια και οι υποχρεώσεις του ασφαλιστή εκτείνονται σε περιόδους που φθάνουν τα 30 - 40 χρόνια. Άρα και οι επενδύσεις είναι μακροχρόνιες. Ο βασικός στόχος των επενδύσεων στις ασφαλίσεις ζωής είναι η ασφάλεια.

Δεύτερον, το εισόδημα από τις επενδύσεις είναι πολύ σημαντικό για την μείωση του κόστους της ασφάλισης, εφόσον τα ασφάλιστρα επενδύονται και αποδίδουν εισόδημα. Το εισόδημα αυτό, αποδίδεται ως μέρος στους ασφαλισμένους, μειώνοντας τους το κόστος.

Τρίτον, τα αποθέματα των ασφαλίσεων ζωής είναι σημαντική πηγή κεφαλαίων για την οικονομία.

5.9.2 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗΣ

Δύο είναι τα βασικά στοιχεία που πρέπει να επισημανθούν:

1. Αντίθετα με τις ασφαλίσεις ζωής, τα ασφαλιστήρια συμβόλαια στις ασφαλίσεις περιουσίας και ευθύνης είναι βραχυπρόθεσμα. Συνήθως η περίοδος ασφάλισης είναι ένας χρόνος ή και λιγότερο. Ακόμη οι ζημιές διακανονίζονται γρήγορα, με εξαίρεση ορισμένες περιπτώσεις αποζημιώσεων ευθύνης. Επιπλέον αντίθετα με τις ασφαλίσεις ζωής, όπου οι αποζημιώσεις έχουν συγκεκριμένο και προκαθορισμένο ύψος, οι αποζημιώσεις στις ασφαλίσεις περιουσίας και ευθύνης κυμαίνονται ανάλογα με τον πληθωρισμό, το κόστος περίθαλψης, το κατασκευαστικό κόστος, το κόστος επισκευής αυτοκινήτων, τις οικονομικές συνθήκες, τις τάσεις στις αποφάσεις δικαστηρίων κ.λπ. Έτσι, ο στόχος της ρευστότητας αποκτά ιδιαίτερη σημασία.
2. Το εισόδημα από τις επενδύσεις είναι πολύ σημαντικό για την διόρθωση των κακών τεχνικών αποτελεσμάτων. Τα έσοδα από τις επενδύσεις του κεφαλαίου και των ελεύθερων αποθεματικών, μαζί με αυτό από τις επενδύσεις του αποθέματος «μη δεδουλευμένων ασφαλίστρου» και του αποθέματος «εκκρεμών ζημιών», επιτρέπουν στην ασφαλιστική επιχείρηση να ισορροπήσει τα συνολικά αποτελέσματα της, παρά τα ενδεχομένως κακά τεχνικά αποτελέσματα.

5.10 ΑΛΛΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ

Πέρα από τις λειτουργίες που ήδη περιγράψαμε, οι ασφαλιστές ασχολούνται και με άλλες, όπως, για παράδειγμα, με λογιστικά, νομικά και υπηρεσίες πρόληψης.

5.10.1 ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ

Το Λογιστήριο είναι υπεύθυνο για την οικονομική λειτουργία της ασφαλιστικής επιχείρησης. Οι λογιστές ετοιμάζουν τις οικονομικές καταστάσεις και τον προϋπολογισμό, αναλύουν τις οικονομικές λειτουργίες της εταιρίας και παρακολουθούν όλα τα έσοδα και έξοδα της. Ετοιμάζουν περιοδικά αναφορές για τα ασφάλιστρα, τα λειτουργικά έξοδα, το εισόδημα από επενδύσεις, τις ζημιές, τα μερίσματα. Ακόμη ετοιμάζουν τις δηλώσεις προς την εφορία και την ετήσια αναφορά προς την εποπτεύουσα αρχή.

5.10.2 ΝΟΜΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

Άλλη σημαντική λειτουργία μίας ασφαλιστικής επιχείρησης είναι η νομική. Σε πολλές εταιρίες γενικών ασφαλίσεων το νομικό τμήμα είναι συχνά μέρος της διεύθυνσης αποζημιώσεων. Οι δικηγόροι υπερασπίζονται τις θέσεις της εταιρίας, στις υποθέσεις που φθάνουν στο δικαστήριο και υπεισέρχονται στις περιπτώσεις υποκατάστασης όταν ο ασφαλιστής προσπαθεί να εισπράξει από τον αμελή τρίτο που προξένησε τη ζημιά.

Ακόμη οι δικηγόροι φροντίζουν ώστε το ασφαλιστήριο συμβόλαιο, που είναι ένα νομικό κείμενο, να είναι σύμφωνο με τον νόμο, άρα πρέπει να εξετάζουν ένα νέο ασφαλιστήριο πριν αρχίσει η προώθηση του και να

επιμελούνται τους όρους του ασφαλιστηρίου. Ακόμη μπορούν να επιμελούνται τα έντυπα που εκδίδει ή μέσω των οποίων διαφημίζεται η εταιρία και γενικά να παρέχουν νομικές συμβουλές για τη φορολογία, το marketing, τις επενδύσεις και τους νόμους, και βεβαίως να κάνουν τις απαραίτητες επαφές για την προώθηση ασφαλιστικής νομοθεσίας, ευνοϊκής για την ασφαλιστική βιομηχανία.

Τέλος, πρέπει να είναι συνεχώς ενήμεροι των αλλαγών της νομοθεσίας, που επηρεάζουν την εταιρία και τους πελάτες της και αφορούν θέματα καταναλωτών, διαφάνεια κόστους, παραπλανητικής διαφήμισης κ.λπ.

5.10.3 ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΖΗΜΙΩΝ

Το τμήμα αυτό, που υπάρχει σε ορισμένες μεγάλες εταιρίες (συνήθως είναι μέρος του τμήματος ανάληψης κινδύνων), είναι υπεύθυνο για να βοηθά άτομα και επιχειρήσεις να μειώσουν τη συχνότητα και τη σοβαρότητα των ζημιών. Οι υπηρεσίες πρόληψης αποτελούν σημαντικό μέρος της διαχείρισης κινδύνων και ο ασφαλιστής γενικών κλάδων παρέχει διάφορες υπηρεσίες πρόληψης. Τέτοιες υπηρεσίες είναι συμβουλές για:

- § συστήματα συναγερμού
- § αυτόματου sprinkler
- § πρόληψη πυρκαγιάς
- § μέτρα επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας
- § μείωση της έκθεσης σε κινδύνους
- § πρόληψη εκρήξεων κ.λπ.

Ακόμη, το τμήμα αυτό μπορεί να παρέχει πολύτιμες συμβουλές για την κατασκευή νέων γραφείων ή εργοστασίων, σχετικά με την ασφάλεια τους και πώς να είναι πιο ανθεκτικά στις ζημιές, ώστε να υπάρχει και σημαντική μείωση ασφαλίσεων.

Κεφάλαιο

6

ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

i. ΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΚΑΛΥΨΕΙΣ

Κάνοντας μια ανασκόπηση στους κινδύνους και τις καλύψεις όπου παρέχονται από τις εταιρίες, θα ξεκινήσουμε με το γενικό κλάδο και συγκεκριμένα με τα προσωπικά ατυχήματα. Η κάλυψη των προσωπικών ατυχημάτων περιλαμβάνει κάθε ατύχημα που συμβαίνει σε φυσικά πρόσωπα. Η κάλυψη της ασθένειας αφορά την κάθε πάθηση του ασφαλισμένου. Ακόμη υποχρεωτική είναι η ασφάλιση (όσον αφορά την Αστική τους ευθύνη) που απευθύνεται σε όλα τα χερσαία οχήματα τα οποία είναι αυτοκινούμενα. Το ίδιο ισχύει και στα αεροσκάφη και τα πλοία όπου και εδώ είναι υποχρεωτική η αστική ευθύνη έναντι τρίτων. Μια σοβαρή και συνηθισμένη κάλυψη είναι όταν γίνεται διακίνηση εμπορευμάτων με οποιοδήποτε μέσο όπου καλύπτονται από όλες τις ζημιές που μπορεί να προκύψουν. Στον κλάδο πυρκαγιάς και στοιχεία της φύσης εντάσσονται όλες οι ζημιές που υφίστανται τα αγαθά από πυρκαγιά και διάφορα στοιχεία της φύσης (σεισμός, πλημμύρα κ.α.). Η Γενική Αστική Ευθύνη είναι ένας ιδιαίτερος κλάδος, καθώς δεν αποζημιώνει εμάς τους ίδιους αλλά τις δικές μας ευθύνες και ζημιές που μπορεί να προκαλέσουμε είτε από την επιχείρησή μας, είτε από την ευθύνη που έχει κάποιος σαν οικογενειάρχης είτε ακόμα και από την ευθύνη του ως ιδιοκτήτη ζώου. Στον Γενικό κλάδο ζημιών συμπεριλαμβάνονται επίσης οι πιστώσεις από την οποία καλύπτουν την ζημιά που μπορεί να πάθει κάποιος επιχειρηματίας από τους χρεώστες του, καθώς και τις χρηματικές απώλειες που μπορεί να έχει από κακοκαιρίες απώλεια μισθωμάτων κ.α. Τέλος όλοι μας μπορούμε να καλυφθούμε από την Νομική Προστασία όπου μας παρέχει προστασία πάνω στα νομικά προβλήματα ή στην ανάληψη δικαστικών εξόδων.

Η μεγαλύτερη κερδοφορία των ασφαλιστικών εταιριών προέρχεται από τον κλάδο Ζωής, όπου υπάρχουν ασφαλίσεις ζωής οι οποίες είναι συνδεδεμένες με επενδύσεις για να παρέχουν μεγαλύτερο κέρδος στους ασφαλισμένους. Παρεμφερής είναι και ο κλάδος κεφαλαιοποίησης.

Στις ασφαλίσεις υγείας καλύπτονται όλες οι νοσοκομειακές και εξωνοσοκομειακές παροχές, όπως επίσης και κάποιες επιδοματικές παροχές (χειρουργικό επίδομα, Ημερήσιο νοσοκομειακό επίδομα κ.α.). Στον κλάδο Ζωής συναντούμε και τις ομαδικές ασφαλίσεις όπου για παράδειγμα υπάρχουν τα ομαδικά προγράμματα διαχείρισης κεφαλαίων, τα οποία καλύπτουν ένα εφάπαξ κεφάλαιο στον ασφαλισμένο εάν πάθει Μ.Ο.Α. ή θάνατο. Τέλος υπάρχει η ομαδική ασφάλεια ζωής και υγείας όπου γίνεται χρήση κυρίως από τις Τράπεζες για τους δανειολήπτες και από επιχειρήσεις για το προσωπικό τους αντίστοιχα.

Αξίζει να σημειωθεί πως από τις 85 ασφαλιστικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην ελληνική αγορά, οι 17 είναι αμιγώς εταιρείες Ζωής, 55 είναι εταιρείες Ζημιών και οι υπόλοιπες 13 ασκούν και τους 2 κλάδους. Επιπλέον η προώθηση ασφαλιστικών προϊόντων μέσω των τραπεζικών δικτύων, κερδίζει συνεχώς έδαφος στην ελληνική αγορά, ειδικότερα μέσω της πώλησης ασφαλιστικών - επενδυτικών προγραμμάτων καθώς και προγραμμάτων ασφάλισης Ζωής /ΜΟΑ δανειοληπτών.

Ο ανταγωνισμός και οι προοπτικές εξέλιξης της ασφαλιστικής αγοράς, δημιουργούν ισχυρές προσκλήσεις για τις εταιρείες, που οφείλουν να προσανατολίσουν τη στρατηγική τους σε νέες κατευθύνσεις. Για το λόγο αυτό ο ασφαλιστικός κλάδος προσφέρει σημαντικές υπηρεσίες στην οικονομία και τους πολίτες της χώρας μας. Δημιουργεί εκατοντάδες θέσεις εργασίας. Διασφαλίζει συνθήκες σταθερότητας και συνέχειας στο οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον. Ενθαρρύνει την ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών. Αξιοποιεί και επενδύει τις αποταμιεύσεις των ασφαλισμένων.

Ο κλάδος της ιδιωτικής ασφάλισης έχει μεγάλες αναπτυξιακές και κοινωνικές δυνατότητες και προοπτικές. Προϋπόθεση όμως για να αρχίσουν αυτές οι προσδοκίες να γίνονται πράξη, είναι να δημιουργηθούν σχέσεις εμπιστοσύνης μεταξύ κράτους - ασφαλιστικών επιχειρήσεων - ασφαλισμένων.

Αυτά ήταν και η αφορμή για τις τέσσερις πρωτοβουλίες, που είτε έχουν ξεκινήσει, είτε βρίσκονται στη φάση της ολοκλήρωσης τους και οι οποίες είναι:

- Η τροποποίηση του Ν. 489/76 που αφορά την « Υποχρεωτική ασφάλιση για την αστική ευθύνη έναντι τρίτων από ατυχήματα αυτοκινήτου» και προωθείται για ψήφιση στη Βουλή.
- Το σχέδιο νόμου για την εκκαθάριση των ασφαλιστικών εταιρειών το οποίο ολοκληρώνεται και σύντομα θα τεθεί σε δημόσια διαβούλευση.
- Το Π.Δ. για τους διαμεσολαβούντες.
- Η τροποποίηση του Ν. 2190 περί ανωνύμων εταιρειών, την οποία επεξεργάζεται η νομοπαρασκευαστική επιτροπή που έχει συσταθεί και που μόλις ολοκληρωθεί, θα δοθεί επίσης σε δημόσια διαβούλευση.

ii. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Η ιδιωτική ασφάλιση μπορεί και πρέπει να αποτελέσει τον τρίτο πυλώνα στήριξης του συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης, ενεργώντας συμπληρωματικά προς τα κύρια και επικουρικά ταμεία. Πρόκειται για μια εξέλιξη που διαμορφώνει σε σημαντικό βαθμό την πορεία ανάπτυξης του κλάδου.

Ο κλάδος ιδιωτικής ασφάλισης θα μπορέσει να αναπτυχθεί με ταχύτερους ρυθμούς στο επόμενο διάστημα και να αποτελέσει σημαντικό παράγοντα ενίσχυσης της επιχειρηματικής δραστηριότητας στη χώρα μας. Τα τελευταία 15 χρόνια οι ασφαλιστικές εταιρείες “προσφέρουν” στους ασφαλισμένους τους τη δυνατότητα ευκολότερης πρόσβασης σε νοσοκομειακή περίθαλψη ιδιωτικών νοσοκομείων. Με δεδομένη την ανεπάρκεια των κρατικών νοσοκομείων,

τουλάχιστον σε ότι αφορά την ποιότητα της περίθαλψης, η ιδιωτική ασφάλιση ήρθε να συμπληρώσει το κενό αυτό με προγράμματα που καλύπτουν τα έξοδα περίθαλψης σε ιδιωτικά νοσηλευτήρια, ικανοποιώντας πολλούς ασφαλισμένους που επιθυμούσαν πρόσβαση σε υψηλότερης ποιότητας υπηρεσίες. Στην τελευταία διετία παρατηρήθηκε αύξηση του ρυθμού ανάπτυξης των ασφαλίσεων Ζωής και της συμμετοχής τους στη συνολική παραγωγή του ασφαλιστικού κλάδου.

Στον χώρο των επιχειρήσεων και ιδιαίτερα στον Ασφαλιστικό κλάδο ο ανταγωνισμός είναι πολύ μεγάλος και συνήθως τον διαμορφώνει το ασφαλιστικό κοινό όπου αρκετές φορές δεν διαμορφώνεται υπέρ του.

Ένα εμφανές παράδειγμα είναι η ασφάλιση του αυτοκινήτου όπου ασχολείται το πλήθος των ασφαλιστικών εταιριών καθώς όλες προσπαθούν με προσφορές και χαμηλά ασφάλιστρα να προσελκύσουν περισσότερους πελάτες. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα ο δυνητικός πελάτης να μην ξέρει τι να επιλέξει και για ποιόν λόγο να επιλέξει την συγκεκριμένη εταιρία και το συγκεκριμένο πρόγραμμα. Έχουμε περιπτώσεις όλοι μας από συνανθρώπους μας όπου ψάχνουν συνεχώς για τα χαμηλότερα ασφάλιστρα στην αγορά όπως επίσης και κάποιοι άλλοι οι οποίοι δεν τους απασχολούν τα χαμηλά ασφάλιστρα αλλά μόνο το κύρος και η σιγουριά της ασφαλιστικής εταιρίας καθώς θέλουν να ασφαλιστούν για περισσότερους κινδύνους πέραν από την ευθύνη τους προς τους άλλους (αστική ευθύνη οχήματος) όπως την κλοπή του αυτοκινήτου, την θραύση κρυστάλλων, την κάλυψη ιδίων ζημιών κ.α.

Εάν στρέψουμε το ενδιαφέρον μας και μελετήσουμε έναν επίσης μεγάλο ασφαλιστικό κλάδο όπως η κάλυψη της νοσοκομειακής περίθαλψης, θα διακρίνουμε ότι οι ασφαλιστικές εταιρίες απευθύνονται σε συγκεκριμένα target group (ομάδες ανθρώπων) τα οποία επιλέγουν οι ίδιες. Το αρνητικό σε αυτές τις περιπτώσεις είναι ότι, όταν οι υποψήφιοι πελάτες έχουν κάποιο πρόβλημα με την υγεία τους, οι ασφαλιστικές εταιρίες δεν τους αποδέχονται. Ακόμα εάν έχουν υπερβεί συγκεκριμένο όριο ηλικίας ή είναι υπέρβαροι όπου θεωρούνται

ζημιογόνοι για τις εταιρίες, τότε δεν ασφαρίζονται ή θα ασφαλιστούν με εξαιρέσεις. Άρα διαπιστώνουμε ότι οι εταιρίες σε αυτή την περίπτωση που δεν βλέπουν κέρδος από τον συγκεκριμένο πελάτη δεν τον ασφαρίζουν, αυτό είναι αρνητικό στοιχείο για τους ασφαλιζόμενους. Το ίδιο ισχύει και για τις ασφαλίσεις ζωής (θανάτου), μόνιμης ολικής ανικανότητας, προσωπικού ατυχήματος, κάλυψη σοβαρών ασθενειών κ.α.

Ένα επίσης αρνητικό στοιχείο για τους ασφαλισμένους είναι το γεγονός ότι για να καλύψουν οι ασφαλισμένοι όλες τις παροχές που έχουν από την κοινωνική ασφάλιση (σύνταξη, επιδόματα, νοσοκομειακή περίθαλψη και μόνιμη ολική ανικανότητα) θα χρειαστεί να καταβάλλουν ασφάλιστρα περισσότερα από την κοινωνική. Ακόμα όμως και εάν κάποιος από τους ασφαλισμένους δεν έχει κοινωνική ασφάλιση, κατά πάσα πιθανότητα η ιδιωτική ασφάλιση να μην τον καλύψει πλήρως όπως θα τον κάλυπτε η κοινωνική ασφάλιση. Δηλαδή η ιδιωτική ασφάλιση λειτουργεί κατά κύριο λόγο ως συμπληρωματική ασφάλιση πάνω στην κοινωνική.

Σε ένα ακόμα μεγάλο δίλλημα που έρχονται όλοι οι πελάτες των ασφαλιστικών εταιριών είναι αυτό της επιλογής των καλύψεων. Διότι προκειμένου οι ασφαλιστικές εταιρίες να διασφαλίσουν την κερδοφορία τους και γνωρίζοντας ότι κάποιοι κίνδυνοι είναι αρκετά ζημιογόνοι, προσπαθούν να “πουλήσουν” στον πελάτη τους ακόμα περισσότερες καλύψεις όπου θα ανεβάσουν το κόστος του προγράμματος για τον πελάτη. Η ασφαλιστική εταιρία έχει αναλάβει έναν “καθαρό” κίνδυνο (χωρίς μεγάλη πιθανότητα αποζημίωσης). Ένα τέτοιο παράδειγμα, είναι όταν μια νεαρή γυναίκα ασφαρίζεται σε νοσοκομειακό πρόγραμμα το οποίο καλύπτει τον τοκετό ως επίδομα με 2.000 € ενώ τα ασφάλιστρα που εισπράττει η εταιρία δεν ξεπερνούν τα 550 € το έτος. Σε αυτό το παράδειγμα η εταιρία θα της προωθήσει επιπλέον καλύψεις όπως ο θάνατος, οι σοβαρές ασθένειες, η μόνιμη ολική ανικανότητα, νοσοκομειακό επίδομα κ.α. για τους οποίους κινδύνους έχει ελάχιστες πιθανότητες, βάση στατιστικής, να της συμβούν. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την

αύξηση των ασφαλιστρών βάση των επιθυμιών της εκάστοτε εταιρίας. Βέβαια δεν είναι μόνο αυτός ο τρόπος για την αύξηση των ασφαλιστρών, καθώς η ετήσια αύξηση εξαρτάται μόνο από τις εταιρίες οι οποίες δεν ελέγχονται από κανέναν παρά μόνο από τον ανταγωνισμό.

Σήμερα ο ανταγωνισμός δεν έχει προσφέρει μόνο θετικά στοιχεία για τους καταναλωτές. Καθώς οι εταιρίες όλο ένα και περισσότερο προσπαθούν να μειώσουν τα ασφάλιστρα χρησιμοποιούν διάφορους τρόπους για να το πετύχουν, όπως για παράδειγμα σε ένα ασφαλιστήριο κλάδου πυρός αντί να αναφερθεί η κάλυψη ως «ευρεία έκρηξη» αναφέρεται απλά ως «έκρηξη». Για τον καταναλωτή μπορεί η διαφορά αυτή να είναι μην είναι αισθητή αλλά στην ουσία η διαφορά είναι ιδιαίτερα σημαντική καθώς αφαιρώντας μια λέξη, την λέξη ευρεία, πλέον από το ασφαλιστήριο καλύπτονται συγκεκριμένες περιπτώσεις εκρήξεων και όχι όλες και από οποιαδήποτε αιτία όπως καλύπτει η «ευρεία έκρηξη». Το ίδιο ακριβώς συμβαίνει με τις απαλλαγές και τις εξαιρέσεις που ισχύουν σε ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο. Για τον λόγο αυτό, κάθε υποψήφιος πελάτης να διαβάζει προσεκτικά τα “ψιλά” γράμματα των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Εν κατακλείδι θα λέγαμε ότι για την επιλογή ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου, θα πρέπει να προσεχθεί, το πρόγραμμα, οι καλύψεις, η ασφαλιστική εταιρία, οι απαλλαγές, οι εξαιρέσεις και τέλος να διαβάσουν οι όροι του συμβολαίου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Υ ΠΟΔΕΙΓΜΑ 1

ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟ
ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

§ 1 Για δωρεάν κέρδος ή αποβλήσι ζήτη
§ 2 Για δωρεάν προς τόν σκοπό αναβάθμισης του χώρου, που επιλέγη από την επέλευση ασφαλιστικού κινδύνου, ως και αποκατάστασης συντηρήσεων και γενικά υπολειμμάτων ή καταλοίπων κλπ

3.2 ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΣ

- (1) Ασφαλισμένος, με την σύμβαση αυτή είναι ο δικαιούχος (κύριος) του ασφαλισμένου αντικείμενου. Αν αυτός είναι δικαιούχος κατά ορισμένους προσώπα εξ' αμοιβαίου, η ασφαλιστική κάλυψη εκτελείται μόνο στο πρόσωπο αυτό.
- (2) Ο Ασφαλισμένος υποχρεούται να ανακομίζονα εγκαίρως και αμέσως στην Εταιρία κάθε μεταβολή που επέρχεται στην κυριότητα, όπως στο πέντε, καθ' όλη τη διάρκεια της ασφαλιστικής σύμβασης αυτής.
- (3) Ασφαλιστική κάλυψη υπό όλοι προϋπότι, κατά την έκτακτη, όπως στο πέντε, (π.χ. υπέρ εισπληκτικού ή ενχυρούχου δωρεστή ή υπέρ νομίμου ή κλητός, η γενικά, υπό συνθήκες εκτός δικαιοκράτους ασφαλιστικό συμφέρον για την διατήρηση του αντικείμενου ή των αντικείμενων), σχημα μόνον εφόσον υπάρχει ειδική προς τούτο συμφωνία και με τους όρους αυτής.

3.3 ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ

Η ασφαλιστική κάλυψη υπό όρους αναφέρεται για τους ασφαλιστικούς κινδύνους των παρόντων Ασφαλιστηρίων, τριών και καθόσον ο Ασφαλισμένος ή Αιτήτης της Ασφάλισης έχει ασφαλιστικό συμφέρον για τη διατήρηση αυτών.

3.4 ΥΠΟΧΡΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥ

- (1) Το ασφαλισμένο υποχρεώται να καθορίσει με βάση την αξία που έχει το ασφαλισμένο αντικείμενο, κατά τον χρόνο που επιλέγει ο ασφαλιστικός κίνδυνος.
- (2) Εφόσον δεν υπάρχει διαφορετική συμφωνία, ως αξία του ασφαλισμένου αντικείμενου λαμβάνεται η πρόταση η, αν δεν υπάρχει, η συνθήσιμη αξία αυτής, κατά τον χρόνο που επιλέγει η ζημία και στον τόπο, όπου συμβαίνει αυτή. Κοινό αξία αξία δεν λαμβάνεται υπόψη, όπως αξία προσυμβατική ή συνθησιμητική, με οποιαδήποτε κριτήρια.
- (3) Το ασφαλισμένο αποβλήσι από το πέντε που προκύπτει, όταν από την κατά το ανωτέρω αξία, που είχε το βάσει ή καταστραφέν αντικείμενο αδιάλυτο την από την επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου ασφαρισθεί αξία (ον σημειώνεται) αυτής ειδικά μετά την επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου.
- (4) Ειδικότερα, βάση υπολογισμού και καθορισμού του ασφαλιστικού ποσού είναι:
  - (α) Για κτίρια και γενικά για κτίρια, η αναγκαία δαπάνη ανακατασκευής τους, κατά την ασφαλιστική αξία χρησιμής ή παλαιότητας μειώσης της κατασκευαστικής τους αξίας.
  - (β) Για κινητά κτίρια, εξάρτητα με τη μετακίνησή τους, δηλαδή ενταξιμόνο κομής, χρήσης, εργαλίου, ασφαλιστική και μηχανής, η αξία αντικατάστασης τους με καινούρια ξύλινα ή μεταλλικά τύπου ή προδιαγραφών, μετά την ασφαλιστική αξία χρησιμής ή παλαιότητας μειώσης της κατασκευαστικής τους αξίας.
  - (γ) Για κτιριακά κτίρια που κατασκευάζονται, κατά οποιαδήποτε τρόπο, ολικώς ή μερικώς ο Ασφαλισμένος ή Αιτήτης της Ασφάλισης, η δαπάνη κατασκευής ορισμένων νέων κτιριακών κτιρίων, μετά την ασφαλιστική αξία εξόδων εφικτών εργαζομένων από πρόβλεψη των οποίων η κατασκευή δε είχε ολοκληρωθεί όταν επιλέγει ο ασφαλιστικός κίνδυνος. Σε αυτή περίπτωση το ασφαλιστικό ποσό θα εμπεριλαμβάνει αυτό, δεν μπορεί να υπερβεί την αξία που θα υπακούσει να επιτελεστεί με την πώληση των ασφαλισμένων αντικείμενων ασφαλισμένου του μετρώ κέρδους, κατά τον χρόνο και στον τόπο της επέλευσης του ασφαλιστικού κινδύνου.
  - (δ) Για Συμπράκτορα που κατέχει ο Ασφαλισμένος ή Αιτήτης της Ασφάλισης προοριζόμενα για μεταπώληση κατ' επήνεμα, περιλαμβανομένων πρώτων μόνων και ημερομηνιών πωλήσεων, καθώς και για πρόβλεψη της φύσης, η δαπάνη για την απόκτηση ορισμένων νέων εμπόρευμάτων κλπ, εφορμαζόμενων και εν προκειμένω των ανωτέρω υπό στοιχείο (γ) όρων και προσηλωθέντων, ως προς τα εμπόρευματα που κατασκευάζονται από τον Ασφαλισμένο ή Αιτήτη της Ασφάλισης.
- (5) Σε περίπτωση κατά την οποία το ασφαλιστικό ποσό είναι μικρότερο (κατώτερο) της αξίας που εξαρτάται με βάση τα ανωτέρω οριζόμενα στο παρόν άρθρο (υποπάρκεια), τότε το ασφαλιστικό ποσό καθορίζεται με βάση τον λόγο (αναλογία) μεταξύ ασφαλιστικού ποσού και εφικτού κέρδους, σύμφωνα με το πέντε, ασφαλιστικής αξίας.
- (6) Ο Ασφαλισμένος ή Αιτήτης της Ασφάλισης δεν έχει δικαίωμα να εγκαταλείψει στην Εταιρία ασφαλισμένο αντικείμενο (σε οποιαδήποτε κατάσταση και αν βρίσκεται αυτό, για να λάβει (και) την αξία αυτήν ως κέρδος.
- (7) Ο Ασφαλισμένος ή Αιτήτης της Ασφάλισης, εάν αυτής είναι φυσικό πρόσωπο, δικαιούται να ζητήσει ασφαλισμό μόνον κέρδους και από την ημέρα κατά την οποία δε υπεβλήθη στην Εταιρία νόμιμο πιστοποιητικό που δε αποδεικνύει ότι, αν δεν υφίσταται εκκείμενη κατηγορία ανηθικών του ή των προσώπων της διατάξης της παρ. (3.4.9) για εμπιστοσύνη σχετικά προς τα ασφαλισμένα αντικείμενα, ότι, αν υπάρχει, μεν τέτοια κατηγορία ή απόδειξη ύπαυσης ή απόδειξη με τελεσθέντα αποκατάσταση αυτού ή των προσώπων της διατάξης της παρ. (3.4.9).
- (8) Η Εταιρία υποχρεούται να καταβάλει το ασφαλισμένο ή δικαιούχο του Ασφαλισμένου υπό από την ημέρα κατά την οποία επέρχεται συμφωνία μεταξύ της Εταιρίας και του Ασφαλισμένου ή Αιτήτη της Ασφάλισης ως προς την έκταση (το είδος, το ποσό, τον τόπο, τον χρόνο, τον ασφαλιστικό κίνδυνο) της ασφαλιστικής κάλυψης, από την ημέρα που υποβλήθηκε στην Εταιρία οριστική απόφαση εκδόσεως επί της διατητικής πραγματοποιησιμότητας που προβλέπεται στη διαταγή του άρθρου (3.11) του παρόντος Ασφαλιστηρίου.
- (9) Η Εταιρία απαλλάσσεται της υποχρέωσης προς ασφαλισμένο, αν η επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου ασφαλιστεί σε δόμο ή βαριά αμέλεια του, Αιτήτη της Ασφάλισης καθώς και σε δόμο των προσώπων που συνυφάνη με τους ή των νομίμων αντιπροσώπων τους ή των εκπαιδευτικών τους ή των τριών στους οποίους έχει υποβληθεί επαγγελματικό ή άλλος ή των ασφαλισμένων αντικείμενων. Η Εταιρία δικαιούται μόνο το δικαιολογημένο ασφαλιστικό.
- (10) Μετά από ζήτημα το Ασφαλιστήριο σχηματίζεται μετρώ κέρδος που καταβλήθει σαν αποβλήσιμ στην Ασφαλισμένο ή Αιτήτη της Ασφάλισης, ή δικαιούχο του Ασφαλισμένου.

3.5 ΥΠΟΧΡΩΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

- (1) Κατά την σύναψη της ασφαλιστικής σύμβασης, ο Αιτήτης της Ασφάλισης υποχρεούται να δηλώσει στην εταιρία κάθε στοιχείο ή περιστάση που γνωρίζει, το οποίο είναι ουσιώδες ως προς την επέλευση του κινδύνου καθώς επίσης να απαντήσει σε κάθε σχετική ερώτηση της Εταιρίας.
- (2) Αν για οποιαδήποτε λόγο, που δεν αφορά σε υποχρέωση της εταιρίας ή του Αιτήτη της Ασφάλισης, δεν έχουν περιέλθει σε γνώση της Εταιρίας στοιχεία ή περιστάσεις που είναι ουσιώδεις και αναγκαία για την κρίση του κινδύνου, η Εταιρία δικαιούται να καταγγείλει τη σύμβαση ή να ζητήσει τροποποίηση της, μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός αφότου ελαβε γνώση αυτών των στοιχείων ή των περιστάσεων.
- (3) Η πρόταση της Εταιρίας για τροποποίηση της σύμβασης θεωρείται ως καταγγέλιση, αν μέσα σε ένα μήνα από τη λήψη της δεν γίνει δεκτή.
- (4) Σε περίπτωση παράβασης της διατάξης της παρ. (3.5.1) από αμέλεια του Ασφαλισμένου ή του Αιτήτη της Ασφάλισης, η Εταιρία έχει το δικαίωμα της διατάξης της παρ. (3.5.2) και επιπλέον, αν η ασφαλιστική περίπτωση επέλθει πριν τροποποιηθεί η σύμβαση, σύμφωνα με την διαταγή της παρ. (3.5.2) ή πριν η καταγγέλιση αρχίσει να παύσει οποιαδήποτε, το ασφαλιστικό ποσό μειώνεται κατά το λόγο του ασφαλιστικού ποσού που έχει καταβληθεί προς το ασφαλισμένο ή δικαιούχο του Ασφαλισμένου, αν δεν υπάρχει η παράβαση.
- (5) Σε περίπτωση παράβασης της διατάξης της παρ. (3.5.1) από δόλο του Ασφαλισμένου ή Αιτήτη της Ασφάλισης, η Εταιρία έχει δικαίωμα να καταγγείλει τη σύμβαση μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από τότε που ελαβε γνώση της παράβασης. Αν η ασφαλιστική περίπτωση επέλθει εντός της προσηλωμένης προθεσμίας, Εταιρία απαλλάσσεται της υποχρέωσης του προς καταβολή του Ασφαλισμένου. Ο Αιτήτης της Ασφάλισης υποχρεούται σε επανοπώληση κάθε ζημίας της Εταιρίας.
- (6) Η καταγγελία της ασφαλιστικής σύμβασης εκ μέρους της Εταιρίας στις περιπτώσεις των διατάξεων των παρ. (3.5.2) & (3.5.4) επέφερε αποτέλεσμα μόνο μετά την παρόμοια διαταγή (15) ημερών από τότε που θα περιέλθει στον Αιτήτη της Ασφάλισης ή Ασφαλισμένο ή μετά πάροδο ενός (1) μηνός από την λήψη της πρότασης τροποποίησης που προβλέπεται στη διαταγή της παρ. (3.5.3). Στην περίπτωση της διατάξης της παρ. (3.5.4) η καταγγελία επέφερε άμεσο αποτέλεσμα. Η Εταιρία δικαιούται των ασφαλισμάτων που (σαν ληξιπρόθεσμοι κατά τον χρόνο, κατά τον οποίο επέλθει το ασφαλισμένο της καταγγελίας της σύμβασης) κατά τον χρόνο επέλευσης του ασφαλιστικού κινδύνου, στην περίπτωση που κατά της διατάξης των παρ. (3.5.4) & (3.5.5) περιελάμβανον η ειδική της ή απαλλάσσεται αυτής.

3.6 ΕΝΑΡΞΗ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΚΑΛΥΨΕΩΣ ΠΗΡΟΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΩΝ

- (1) Η ασφαλιστική κάλυψη αρχίζει από το χρονικό σημείο που αναφέρεται στο Ασφαλιστήριο και εφόσον έχει καταβληθεί το πρώτο ασφαλιστικό ή η πρώτη δόση της τμηματικής καταβολής (2) Στο Ασφαλιστήριο αναγράφεται και η διάρκεια ασφαλιστικής κάλυψης (δωρεάν ασφαλισμός).
- (3) Η καταβολή του ασφαλιστικού αποδεικνύεται αποκριστική και μόνο με απόφαση, που εκδίδεται προσηλωτικώς από την Εταιρία.
- (4) Η καλύτερη των καταβολών ληξιπρόθεσμης δόσης ασφαλιστικού δίνει το δικαίωμα στην Εταιρία να καταγγείλει γραπτώς τη σύμβαση. Η καταγγελία επέφερε αποτέλεσμα μετά πάροδο ενός (1) μηνός από τότε που θα περιέλθει στον Αιτήτη της Ασφάλισης ή Ασφαλισμένο και εφόσον η δόση δεν έχει καταβληθεί μέχρι τότε.
- (5) Εάν η ασφαλιστική σύμβαση ληξει νομίμως πριν από την αρχική συμφωνηθείσα διάρκεια αυτής, η Εταιρία δικαιούται των δικαιολογημένων ασφαλισμάτων. Αν όμως ο Αιτήτης της Ασφάλισης ή Ασφαλισμένος ή δικαιούχος του Ασφαλισμένου, κατά τη διάρκεια της σύμβασης γνωρίζει ότι η ασφαλιστική περίπτωση έχει ήδη επέλθει, η Εταιρία δεν υποχρεούται να παύσει και δικαιούται, εφόσον δεν γνωρίζει την επέλευση του κινδύνου το ασφαλιστικό μέχρι τέλος της διάρκειας ασφαλιστικής.

3.7 ΑΛΛΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

- (1) Εάν, κατά τον χρόνο σύναψης της ασφαλιστικής σύμβασης υπάρχει ήδη άλλη ή περισσότερες ασφαλιστικές συμβάσεις καλύπτοντας το ίδιο ασφαλιστικό συμφέρον, ολικώς ή μερικώς, ο Ασφαλισμένος ή ο Αιτήτης της Ασφάλισης υποχρεούται να δηλώσει εν γνώσει του στην Εταιρία, δίδοντας κάθε αναγκαίο λεπτομέρεια. Η υπαγωγή άλλων ασφαλιστικών συμφερόντων στο Ασφαλιστήριο.
- (2) Εάν, μετά τη σύναψη της παρούσας ασφαλιστικής σύμβασης και κατά την διάρκεια αυτής, συμβαίνει άλλη ασφαλιστική σύμβαση καλύπτοντας το ίδιο ασφαλιστικό συμφέρον, ολικώς ή μερικώς, ο Ασφαλισμένος ή ο Αιτήτης της Ασφάλισης υποχρεούται να δηλώσει εν γνώσει του στην Εταιρία, δίδοντας κάθε αναγκαίο λεπτομέρεια, η Εταιρία δικαιούται να καταγγείλει γραπτώς τη σύμβαση, δίδοντας κάθε αναγκαίο λεπτομέρεια, η Εταιρία δικαιούται να καταγγείλει γραπτώς τη σύμβαση.
- (3) Σε περίπτωση που, δεν δηλωθεί ως ανωτέρω, η οποία ή η άλλων άλλων ασφαλιστικών συμβάσεων, η Εταιρία έχει το δικαίωμα να καταγγείλει την παρούσα ασφαλιστική σύμβαση, δικαιούται δε τότε σε παράβαση των μέχρι του χρόνου κληθέντων της σύμβασης δικαιολογημένα ασφαλισμάτων. Αν η παράβαση δηλώσει κατά το παρόν άρθρο έγινε οριστικά (από δόλο του Ασφαλισμένου ή του Αιτήτη της Ασφάλισης), εφικτότατα ο δικαιούχος των παρ. (3.5.4) & (3.5.5) του παρόντος Ασφαλιστηρίου.
- (4) Όταν υπάρχουν άλλες ασφαλιστικές που είναι ασφαλισμένου αντικείμενου και επέλθει ο ασφαλιστικός κίνδυνος, η Εταιρία υποχρεούται να καταβάλει ποσού, μόνον, του ασφαλισμένου που προβλέπεται στην παρούσα ασφαλιστική σύμβαση, ίσου προς τον λόγο (αναλογία συμμετοχής άλλων των ασφαλιστικών) που προκύπτει, εάν ληφθούν υπόψη όλες οι άλλες ασφαλιστικές (συμβασιολογικές).

3.8 ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΗ ΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

- (1) Ο Ασφαλισμένος ή Αιτήτης της Ασφάλισης υποχρεούται να δηλώσει εγκαίρως στην Εταιρία κάθε μεταβολή, οποιαδήποτε φύσης, περιλαμβανομένων, εκδόσεως κλπ, που επέρχεται στο ασφαλισμένο αντικείμενο, ενδεικτικώς δε, εκποίηση, ολική ή μερική, οποιαδήποτε φύσης μεταβολή, π.χ. πώληση, δωρεά του ασφαλισμένου αντικείμενου, κληρονομική διαδοχή και γενικά, κάθε περίπτωση ένεκα της οποίας εξάγεται το ασφαλιστικό συμφέρον ή, Αιτήτης της Ασφάλισης, ή αναστολή πληρωμής ή αναστολή πληρωμής εκ μέρους του ή βεβαιού αυτού υπό οποιαδήποτε ή υπό ανέγνωρη κατάσταση.
- (2) Εφόσον δεν έχει εκδοθεί Ασφαλιστήριο σε διαταγή ή στον κομιστή, Εταιρία και Αιτήτης της Ασφάλισης ή Ασφαλισμένος δικαιούται, να καταγγείλουν τη σύμβαση μέσα σε προθεσμία τριών (3) ημερών από την ημέρα που έγινε γνωστό το αφερις περιστατικό. Η καταγγελία εκ μέρους της Εταιρίας επέφερε αποτέλεσμα μετά πάροδο διακατην (15) ημερών από τότε που περιελθεί στον Αιτήτη της Ασφάλισης ή Ασφαλισμένο.
- (3) Η Εταιρία απαλλάσσεται, αν ο ασφαλιστικός κίνδυνος επιλέγει πριν από την παρόμοια περιστατικό, σε χρόνο επέλευσης το αποτέλεσμα της καταγγελίας που επιτελεσθεί αμέσως η Εταιρία και εφόσον αποδειχθεί ότι δεν θα είχε αναλάβει τον κίνδυνο ή δεν θα τον είχε αναλάβει, με τους ίδιους όρους, αν γνωρίζει το περιστατικό. Η Εταιρία υποχρεούται να

επιτρέπεται η μη δεδουλευμένη ασφαλίτρια. Η διαταγή αυτή δεν εφαρμόζεται αν ο κίνδυνος επέλευς εντός τριάντα (30) ημερών από το περιστατικό.

3.9 ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΟΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΔΥΝΟ

(1) Κατά τη διάρκεια ασφαλισμού, ο Ασφαλιστής της Ασφάλισης ή Ασφαλισμένος υποχρεούται να δηλώνει στην Εταιρία μέσα σε δεκαπέντε (14) ημέρες από τότε που περιήλθε σε γνώση του, κάθε στοιχείο ή περιστατικό, το οποίο μπορεί να επηρεάσει σημαντική επίπτωση τον κίνδυνο σε βάρος του, αν η Εταιρία το γνώριζε, δεν θα είχε συνάψει την ασφαλίση ή δεν θα την είχε συνεχίσει με τους ίδιους όρους.

(2) Η Εταιρία, μέσω κάθε νόμιμης γνώσης της επίστασης του κινδύνου, δικαιούται να καταγγείλει τη σύμβαση ή να ζητήσει την τροποποίηση της. Οι διατάξεις των παρ. (3.5, 2), (3.5,3), (3.5, 4), (3.5, 6) και (3.5, 8) του παρόντος Ασφαλιστικού συμβολαίου και στην επίσημη του κίνδυνου κατά τη διάρκεια ασφαλίσεως.

3.10 ΥΠΟΧΡΩΣΕΙΣ ΑΙΤΗΤΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ Η ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΖΗΜΙΑΣ

(1) Ο Αιτών της Ασφάλισης ή Ασφαλισμένος υποχρεούται, εντός ενός (1) ημερών από τότε που έλαβε γνώση της επέλευσης της ασφαλιστικής περίπτωσης να ειδοποιήσει την Εταιρία. Ο Αιτών της Ασφάλισης ή Ασφαλισμένος υποχρεούται να δίνει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες, στοιχεία και έγγραφα που σχετίζονται με τις περιστάσεις και τις συνέπειες της επέλευσης του κινδύνου που του ζητάει η Εταιρία. Ο Αιτών της Ασφάλισης ή Ασφαλισμένος δεν μπορεί να καχυποβάλλει ή να γνωρίζει την επέλευση της ασφαλιστικής περιπτώσεως, αν τούτο οφείλεται σε βλάβη του οφέλους.

(2) Ο Αιτών της Ασφάλισης ή Ασφαλισμένος υποχρεούται να λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα προς αποφυγή ή μείωση της ζημίας και να ακολουθεί τις οδηγίες της Εταιρίας.
(3) Η υπαίτια παράβαση από τον Αιτών της Ασφάλισης ή Ασφαλισμένου των υποχρεώσεων των διατάξεων των παρ. (3.10, 1) και (3.10, 2) πορεύεται το δικαίωμα στην Εταιρία να ζητήσει την αποκατάσταση της ζημίας της.

3.11 ΔΙΑΠΙΣΤΗΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗ

(1) Εάν προκύψει βεβαιότητα ως προς το ποσό ύψους του ασφαλιστικού, που είναι καταβαλλόμενο από την Εταιρία και υπό την προϋπόθεση ότι, η Εταιρία δεν αρνείται την κατ' αρχήν ύπαρξη υποχρεώσεως για καταβολή ασφαλιστικού, τότε, το ζήτημα, αποκλειστικά και μόνον, του ύψους του ασφαλιστικού υποβάλλεται στην κρίση και απόφαση ενός Διαπιστητή (Διαπιστητή) πραγματογνωμοσύνης), που διορίζεται εγγράφως και από κοινό από τα μέρη.

(2) Ο Ασφαλισμένος ή ο Αιτών της Ασφάλισης καλείται την διαδικασία για διαπιστική πραγματογνωμοσύνη, η δε Εταιρία θεωρεί ότι δεν υπάρχει καμία υποχρέωση για καταβολή ασφαλιστικού, τότε, οφείλει τούτο εγγράφως στον Ασφαλισμένο ή Αιτών της Ασφάλισης, η δε σύλληψη του στην διαδικασία γίνεται υπό την σφραγή επιμέλειας ότι το ποσό ασφαλιστικού, που τυχόν θα οφείλετο Διαπιστητής, δεν θα είναι καταβαλλόμενο στον Ασφαλισμένο ή Αιτών της Ασφάλισης, παρά μόνον, εάν και όταν κριθεί με τελεσίδικη απόφαση των αρμοδίων δικαστηρίων, ότι υφίσταται κατ' αυτήν υποχρέωση της Εταιρίας για καταβολή ασφαλιστικού.

(3) Εάν το μέρη δεν υποχρεούνται να συμφωνήσουν στις προτάσεις του ενός μόνου Διαπιστητή, τότε διορίζονται δύο Διαπιστητές, ένας από κάθε μέρος. Όταν, το ένα μέρος, παύσει, θεωρείται εγγράφως του Διαπιστητή του, τότε, το άλλο μέρος, πρέπει να διορίσει Διαπιστητή με δική του διαπίστωση ενός ημερολογιακού μηνός, από την ημέρα που κοινοποιήθηκε στο μέρος αυτό ο διορισμός του τρίτου Διαπιστητή. Αν η πρόβλεψη αυτή του, ενός μηνός παρέλθει άπρακτη, τότε, στην περίπτωση διαδίκασιο, χωρίς ο ήδη διορισθείς Διαπιστητής, αναμένοντας ως μονοδικός Διαπιστητής.

(4) Οι δύο Διαπιστητές, μέσα σε πρόβλεψη δύο μήνες πριν από τον διορισμό του δεύτερου Διαπιστητή διορίζονται από κοινού, εγγράφως, ένα επιδιαιτητή. Αν, ο Διαπιστητής, δεν συμφωνήσει στο ποσό του οποίου επιδιαιτητής, τότε, τον επιδιαιτητή ορίζει ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου, ή ο νόμιμος αναπληρωτής του, κατόπιν αιτήσεως οποιουδήποτε μέρους ή Διαπιστητή.

(5) Ο επιδιαιτητής προεδρεύει των σχετικών συνεδριάσεων και διεκδικεί αυτές, χωρίς υπέρ. Σε περίπτωση που οι δύο Διαπιστητές δεν μπορούσαν να ακολουθήσουν ομόφωνα απόφαση επί της διαφοράς, μέσα σε δύο μήνες από την ημέρα που διορισθεί, καθ' οιονδήποτε τρόπο, ο επιδιαιτητής, τότε, το ζήτημα της κρίσεως και αποφάσεως επί της διαφοράς, περνάει στον επιδιαιτητή, ο οποίος, πρέπει να εκδώσει απόφαση μέσα σε ένα μήνα, από την ημέρα που περιήλθε ο αυτόν η όλη υπόθεση. Παράβαση της τελεσίδικης αυτής προδιαγραφής, ως και κάθε άλλης προδιαγραφής του παρόντος άρθρου, επιστρέφεται μόνον, κατόπιν γραπτής συμφωνίας των μερών. Σε περίπτωση θανάτου ή παραπτώσεως ορισμένου Διαπιστητή ή του επιδιαιτητή, διορίζεται, ανάλογα με την περίπτωση, ο Διαπιστητής, μαζί με τον επιδιαιτητή ορίζουν την ελλογή εμορφή αυτών.

(6) Η απόφαση των Διαπιστητών, εφόσον είναι ομόφωνη ή του επιδιαιτητή (μόν και οι δύο Διαπιστητές δεν συμφωνήσαν), είναι υποχρεωτική και δεσμευτική για τα μέρη, κρινόντων επληρώσαν όλο το συνολικό και συμπληρωματικό το μέρος.

3.12 ΑΥΤΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

(1) Η παρούσα σύμβαση ασφαλίσεως τεύει κηρύσσεται εντός ενός μηνός, μετά από ο συμπληρωμένος χρόνος διάρκειας αυτής είτε, αυτός είναι αρχικός είτε, συμπληρωμένος μεταγενεστέρως.

(2) Ο Αιτών της Ασφάλισης έχει το δικαίωμα καταγγελίας της παρούσας σύμβασης.

(3) Πάνω των εκ του Νόμου προδιαγεγραμμένων προϋποθέσεων καταγγελίας, η Εταιρία έχει το δικαίωμα να καταγγείλει την παρούσα σύμβαση για σπουδαίο λόγο.

(4) Η Εταιρία διορίζει το δικαίωμα καταγγελίας της σύμβασης την επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου. Ο Αιτών της Ασφάλισης ή Ασφαλισμένος έχει το δικαίωμα.

(5) Η καταγγελία της σύμβασης προς τον έτερο συμβολαζόμενο γίνεται εγγράφως και με συστημένη επί αποδείξει παραλαβής επιστολή. Η Εταιρία δικαιούται να παρακρατήσει τα δεδουλευμένα ασφαλιστικά.

(6) Το Ασφαλιστικό θεωρείται ολοκληρωτικό όργανο, χωρίς επιστροφή απαιτούμενης ποσότητας ασφαλιστικών όταν, μετά από τη ζημία επιφέρει πλήρως αντιστροφή των συνθηκών του κινδύνου. Η ολοκλήρωση γίνεται με εγγράφη καταγγελία όταν ακολουθεί από την Εταιρία, το ασφαλισμένο της επέλευση την 31η ημέρα από τότε που αυτή θα περιήλθε στην Αίτηση της Ασφάλισης ή/και του Ασφαλισμένου.

Στην περίπτωση αυτή, επιστρέφονται τα ασφαλιστικά που αναλογούν στον υπόλοιπο χρόνο της ασφαλίσεως. Ο Αιτών της Ασφάλισης ή / και ο Ασφαλισμένος έχει την υποχρέωση, να επιστρέψει το Ασφαλιστικό, πληρώνοντας σχετικά επιδόσεις.

Αν η εκχώρηση ζητηθεί από τον Αιτών της Ασφάλισης ή / και τον Ασφαλισμένο, η Εταιρία επιστρέφει ασφαλιστικά σύμφωνα με τον εξής πίνακα:

Για διάρκεια ασφαλίσεως από:	ημέρα	έως	1 μήνα	το 75% του ετήσιου ασφαλιστικού
1	1η	έως	3 μήνες	το 60% του ετήσιου ασφαλιστικού
2	1 μήνες	έως	6 μήνες	το 30% του ετήσιου ασφαλιστικού
3	1 μήνες	έως	9 μήνες	το 15% του ετήσιου ασφαλιστικού
6	1 μήνες	και πάνω	δεν γίνεται καμία επιστροφή ασφαλιστικού.	

Σε περίπτωση καταγγελίας από ασφαλισμένους ή σχετική κάλυψη εξακολουθεί να ισχύει, για το αντίστοιχο ασφαλιστικό ποσό που απαιτείται.

3.13 Το παρόν Ασφαλιστικό Συμβόλαιο, κατά το μέρος που αφορά την κάλυψη ζημιών που, προέρχονται από Τρομοκρατικές Ενέργειες, δύναται να ακιρωθεί μονομερώς από τον Ασφαλιστή επιδεικνύοντας κατόπιν έγγραφου προειδοποίησης προ 14 ημερών. Η ακίρωση επέχει αυτομάτως μετά την λήξη της 14ήμερου αυτής προειδοσίας.

3.14 ΑΡΜΟΔΙΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Κάθε διαφορά από το παρόν Ασφαλιστικό υποβάλλεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα των δικαστηρίων της παλαιάς Αθήνας.

3.15 ΤΟΚΩΔΙ ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑΣ

Την υπερωριότητα ή η Ασφαλιστική Εταιρία για όλες τις περιπτώσεις που προβλέπονται στο παρόν ασφαλιστικό, δεν υποχρεούται στην καταβολή τόκων υπερημερίας εάν η αποζημίωση χωρικοί εξωδικαστικά ή κρίσει εκδοθείς δικαστικής αποφάσεως.

Κατ' έφεση οφείλονται τόκοι υπερημερίας αποκλειστικά και μόνον μετά την πάροδο τριάντα ημερών από της επέλευσε ως την Εταιρία τελεσίδικα δικαστικής αποφάσεως, η οποία αναγνωρίζει και επίδικα την αγωγή, και όχι από της επέλευσε αγωγής. Εάν, να αποδοθεί λόγω η Ασφαλιστική Εταιρία καταβάλει σε τρίτους τόκους κατ' εξαίρεση των ανωτέρω, δικαιούται να επιστρέψει αναλογικά κατά το ασφαλισμένο της και να οφείλει την επιστροφή των ήδη καταβληθέντων τόκων. Α.Π. 1268/85

3.16 ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

(1) Εάν ο Αιτών της Ασφάλισης ή Ασφαλισμένος, έχει αξίωση προς αποκατάστασης της ζημίας κατ' τρίτον ή αξίωση περαιτέρω στην Εταιρία στην έκταση του ασφαλιστικού που καταβάλει.
(2) Εάν οι αξιώσεις του Αιτών της Ασφάλισης στρέφονται κατά του Ασφαλισμένου ή του δικαιούχου Ασφαλιστικού ή των ανήκοντων, κατόντων και των συζύγων τους ή άλλων προσώπων που συνιστούν μέρος του, καθώς και των νόμιμων εκπροσώπων του ή των εκπαιδευτών του, η αξίωση δεν περιέχεται στην Εταιρία, παρά μόνον αν τα πρόσωπα αυτά εντάχθηκαν με δική του (3) Ο Αιτών της Ασφάλισης και, σε περίπτωση ασφαλίσεως για λογαριασμό, ο Ασφαλισμένος και ο τυχόν τρίτος δικαιούχος του Ασφαλιστικού, υποχρεούνται να διαφυλάξουν το δικαίωμα τους κατά του τρίτου που περιφέρονται στην Εταιρία. Παράβαση της υποχρεώσεως αυτής επάγει ευθύνη των υποχρεωτών, προς αποκατάσταση κάθε ζημίας της Εταιρίας.
(4) Σε περίπτωση υποκατάστασης της Εταιρίας ή παραγραφή των αξιώσεων του Αιτών της Ασφάλισης ή Ασφαλισμένου, κατά του τρίτου δεν συμπληρώνεται την την παράβαση (3) (6) μηνών από την υποκατάσταση και εφόσον αυτή έλαβε χώρα πριν από την παραγραφή ή την αποδεδειγμένη αυτών των αξιώσεων.

3.17 ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

Αξιώσεις που προκύπτουν από την ασφαλιστική σύμβαση, παραγράφονται μετά από τέσσερα (4) χρόνια, από το τέλος του έτους μέσα στο οποίο γεννήθηκαν.

3.18 ΕΙΔΙΚΟΣ ΟΡΟΣ ΜΗ ΚΑΛΥΨΗΣ ΖΗΜΙΩΝ ΑΠΟ ΜΕΤΑΔΟΣΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ "ΚΟΩ"

ΔΕΝ αποτελεί καλυπτόμενο κίνδυνο οποιαδήποτε ζημία ή απώλεια που προέρχεται ή προκαλείται άμεσα ή έμμεσα από:

- 1.- την απώλεια, απελευθέρωση ή μεταγραφή ή βλάβη ή
- 2.- την μείωση της λειτουργικότητας, διαθεσιμότητας ή λειτουργίας, συστήματος ηλεκτρονικού υπολογιστή μηχανογραφικού εξοπλισμού (ηλεκτρονική), προγράμματος λογισμικού (software), δεδομένων, συστημάτων αποθήκευσης πληροφοριών, μικροπτεχνολογική, ενσωματωμένου ή οδική/αεροναυτική κυκλώματος ή παρόμοιες συσκευές που βρίσκεται μέσα σε εξοπλισμό ηλεκτρονικού υπολογιστή, ή οποία οφείλεται σε καθάρση ή σε πρόσδεση ή από ομοίως μέθοδο ή μεταφορά (με ηλεκτρονικό ή άλλο τρόπο) προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή το οποίο περιλαμβάνει κωδικό και / ή εξεικονισμένο κώδικα (κωδικό προγραμματισμού), περιλαμβανομένων - ενδεικτικά και όχι περιοριστικά - των "νισμάτων με τις συλλογές ορισμούς "strings", "words", "code blocks", ή "code hashes" ή "code hashes" ή "code hashes", κατ' το οποίο πρόγραμμα μπορεί να αναγνωριστεί ως το ίδιο της απώλειας.

4. ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ

4.1 Σχετικά με το Έξοδο Απομνηστικής και Περιεχομένου Ζημίας - διατάξεις του άρθρου (3.1) του παρόντος Ασφαλιστικού - η Εταιρία δεν ευθύνεται για τις ζημιές ή / και βλάβες, που:

- αναφέρονται στο κάτω μέρος και αν αυτές είναι επαρκώς της επίλυσης του ασφαλιστικού ενδίκου, δηλαδή
- (α) Για διατάξεις στις οποίες ελέγχω ενόψει των περιστάσεων υποβλήθηκε ο Αήτης της Ασφάλισης ή ο Ασφαλιζόμενος ή ζημιές που τυχόν υπέστη, με σκοπό να αποτραπεί ή να περιοραθεί η ζημία.
- (β) Για διατάξεις ή και ζημιές που υπέστη ο Ασφαλιζόμενος κατά την μετακίνηση ή μετακίνηση ασφαλισμένων αντικείμενων, που ελέγχο ενόψει αυτών για τον έσο ως συνιέρει σκοπό
- 4.2 Σχετικό με τη βασική εδωμένη πυροσβεστής συμφωνείται ότι: διατάξεις του άρθρου (3.4) του παρόντος Ασφαλιστηρίου - τέλη χαριστικού, ως και διάφορα άλλα τέλη (βασικός φόρος κλπ) συμβολοσυννορηστικά και γενικές κείες διατάξεις, που, κατά νόμο, συνδέεται με την καταβολή και εξόφληση του ασφαλιστικού, βεβαιώνουν στολολογικά τον Ασφαλιζόμενο ή Αήτη της Ασφάλισης και θεωρούνται από τα ασφαλιστικά, όπως και έχει συμφωνηθεί διαμορησικά.
- 4.3 Σχετικό με τον Υπολογισμό και καταβολή του Ασφαλιστικού - διατάξεις του άρθρου (3.4) του παρόντος Ασφαλιστηρίου - το ασφαλιστικό συνίσταται σε χρήμα, η Εταιρία μπορεί όμως να προβεί σε φυσική αποκατάσταση (in natura) εξ ολοκλήρου ή εν μέρει.
- 4.4 Σχετικό με τις άλλες Ασφαλίσεις - διατάξεις του άρθρου (3.7) του παρόντος Ασφαλιστηρίου - εάν κατά το χρόνο επίλυσης του ενδίκου υπάρχουν μια ή/ και περισσότερες ασφαλίσεις μεταφορών οι οποίες καλύπτουν το κινητό που φέρονται στον ασφαλιζόμενο με το παρόν Ασφαλιστήριο ή που οι ασφαλίσεις αυτές μεταφορών θα καλύπτουν αν το παρόν Ασφαλιστήριο δεν έχει γίνει η Εταιρία δεν θα καθοριστεί, παρά μόνον για τις ζημιές που θα υπερβαίνουν το ποσό της αποζημίωσης που η Εταιρία μεταφορών θα έχει την υποχρέωση να πληρώσει, αν δεν έχει συναρθεί το παρόν Ασφαλιστήριο.
- 4.5 Αν ο Αήτης της Ασφάλισης ή Ασφαλιζόμενος ενεργούν στην ασφαλίση για επαγγελματικούς λόγους, συμφωνούνται τα εξής:
- π.α. η Εταιρία απολαμβάνεται της υποχρέωσης της προς ασφαλίση στο μέτρο που από υπαχθέντα των υπαχθέντων μεταωθήσει η άσκηση του επαγγελματικού δικαιώματος της (διατάξεις του άρθρου (3.14) του παρόντος).
- π.β. η Εταιρία απολαμβάνεται της υποχρέωσης της προς ασφαλίση αν η περκαία διεκδικεί σε βάνα ή βαριά αμέλεια των προσώπων που αναφέρονται στη διαταξη της παρ. (3.4, β).
- 4.6 Σχετικό με τη βασική εδωμένη πυροσβεστής συμφωνείται ότι: δεν θα καλύπτεται η κλάση των ασφαλισμένων αντικείμενων αν συμβεί κατά τη διάρκεια παραγωγής ή ύστερα από αυτή και ανεξάρτητα εάν έχει δοθεί η πρόθεση η κάλυψη, κλάσης ή όχι.
- 4.7 Δηλώσεις και συμφωνίες ότι για ζημιές που τηρήζον και προεβλήθηκαν από ένα και το αυτό συμβάν, σεμικό, το σύνολο των καταβλητέων αποζημιώσεων δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των τριάντα εκατομμυρίων ευρώ, με όλους τους ζημιωθέντες.
- Όπως το σύνολο των καταβλητέων αποζημιώσεων προς περισσότερους ζημιωθέντες από τα ένα και το αυτό συμβάν υπερβαίνει το παραπάνω ασφαλιστικό ποσό το δικαίωμα καθενός περκαίεται σύμφωνα με την συμπλήρωση του ασφαλιστικού αυτού ποσού.
- Η παρκαία δεν οβλίνεται εάν υποχρεωθεί να καταβάλει σε κάποιον από το συνιέρει πρόσωπο ποσό μεγαλύτερο από εκείνο που του αναλογεί σύμφωνα με τον παραπάνω περκαισμό, το οποίο και μόνο θα οβλίνεται έναντι των λοιπών για να υπερβεί τον ποσό το οποίο έλαβε.
- 4.8 Κάθε ζημία από σπασμό που τυχόν καλύπτεται από το παρόν ασφαλιστήριο θα αποτελεί μια χωριστή απόζημιωση, με την προϋπόθεση ότι εάν συμβούν περισσότερες από μια σεμωμικές διατάξεις, σεμωμικό κύμα, εντός περκαίου εβδομήντα δύο συνεχών ωρών (72) στην ένα περκαίο κατά τη διάρκεια ισχύος αυτού του ασφαλιστηρίου, θα θεωρούνται ως μία ζημία σύμφωνα με την διαταξη αυτή χωρής τίσια περκαίου να περκαίεται από την ημερομηνία Αήτης του παρόντος ασφαλιστικού.
- 4.9 Όρος Βιομηχανικών κινδύνων.
- Αν με αυτή την Ασφαλιστική Σύμβαση καλύπτονται βιομηχανικοί κίνδυνοι συμφωνείται από ότι:
- Απαγορεύεται το κάλυμμα στους διάφορους χώρους του ασφαλισμένου εργοστασίου όπου υπάρχουν ασφαλισμένα αντικείμενα, όπως των γραμμών. Εξαιρέση αυτής της απαγόρευσης πρέπει να είναι γραμμένη σε ειδική εφωμένη πινακίδα σε κάθε χώρο. Τα υλικά που χρησιμοποιούνται για τον καθαρισμό των μηχανών, πρέπει να απομακρύνονται στο τέλος κάθε εργοστασιακής ημέρας, έξω από τον χώρο του εργοστασίου. Το υπόλοιπο της βιομηχανικής εργασίας (πρινάδια και ρακινάδια) πρέπει να απομακρύνονται έξω από τον χώρο του εργοστασίου, από τέλος κάθε εργοστασιακής ημέρας.
- Ο Αήτης της Ασφάλισης ή / και ο Ασφαλιζόμενος είναι υποχρεωμένοι να πληροφορούν την Εταιρία για κάθε προέβηση ή τροποποίηση στις αποδομές του εργοστασίου ή στο σύστημα φωτισμού και γενικά στην ημερομηνία εγκατάστασης.
- 4.10 Όρος ηλεκτροπληγών κινδύνων - Οξυγονοκαυστήρων
- Συμφωνείται ότι η Εταιρία δεν έχει καμία υποχρέωση για αποζημίωση σε περίπτωση παρακίνησης πυρκαϊάς από την χρήση οικιακών ηλεκτροσυγκολλητήρων ή οξυγόνου - καυστήρων, κατά την απόδοση εργασιών, επικείμενη ή κατασκευών στον ασφαλιζόμενο χώρο, εκτός αν ο Αήτης της Ασφάλισης ή / και ο Ασφαλιζόμενος, δεν έλαβαν την άδεια για την επίλυση των εργασιών αυτών από την Εταιρία και δεν οβλίσκωκε να ανατερόμενος στη εργασία, όπως προβλεπόμενα μέτρα ασφαλείας.
- 4.11 Η συνολική οβλήση της παρκαίας για όλη την περκαίο ασφαλίσης αυτής και από την επίλυση ενός ή περισσότερων από τους καλυπτομένους κινδύνους δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπερβεί το συνολικό ασφαλιζόμενο κεφάλαιο.

Τέλος Γενικών Όρων

Β. ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

(0001) ΠΥΡΚΑΓΙΑ - ΚΕΡΑΥΝΟΣ - ΕΚΡΗΞΗ

Διόριται και συμφωνείται ότι, πάντα σύμφωνα με τους Ορισμούς, Γενικές Εξαιρέσεις, Γενικές Ορους/διατάξεις και Ειδικές Συμφωνίες αλλά κατά τροποποίηση παντός αντίθετου όρου του παρόντος ασφαλιστηρίου (κατά την έκταση που δεν τροποποιούνται δια του παρόντος), το παρόν ασφαλιστήριο επικλείνεται ώστε να καλύπτει τον ασφαλισμένο ή λήπτη της Ασφάλισης για ζημία στα ασφαλισμένα αντικείμενα ορισμένης προερχόμενη από:
Εμπρησμός από γήινο - αέριο ασφαλισμένο - πυρκαγιά που θα προέλθει από βροχολύκωμα - ζημία από μετάδοση πυρκαγιάς - ζημία κατά την κατάρρευση πυρκαγιάς - πυρκαγιά από γήινο και καταιγίδες - ζημία από υψηλή θερμοκρασία (προϊόντα) ή ύπαρξη ασίας φωτιάς). Εκκρήξη, έστω και αν δεν επακολουθήσει πυρκαγιά προερχόμενη εντός ή εκτός του ασφαλιστικού τόπου.
Εκκρήξη ή ζημία σ' αυτό τούτο το μηχανήμα, συσκευή ή εγκατάσταση (συμπεριλαμβανομένων αυτών που χρησιμοποιούνται για οικιακούς ή ερασιμαχόμενους με οικιακούς σκοπούς).

(0001) ΠΤΩΞΗ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ

Διόριται και συμφωνείται ότι, πάντα σύμφωνα με τους Ορισμούς, Γενικές Εξαιρέσεις, Γενικές Ορους/διατάξεις και Ειδικές Συμφωνίες αλλά κατά τροποποίηση παντός αντίθετου όρου του παρόντος ασφαλιστηρίου (κατά την έκταση που δεν τροποποιούνται δια του παρόντος), το παρόν ασφαλιστήριο επικλείνεται ώστε να καλύπτει τον ασφαλισμένο ή λήπτη της Ασφάλισης για ζημία ή ζημία στα ασφαλισμένα αντικείμενα που θα γίνει άμεσα από αεροσκάφη ή από αντικείμενα που πέσουν από αυτά. Η εμβόλη της εισφοράς σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό του ασφαλιστηρίου συμβολαίου.
Αυτή η ασφάλιση δεν καλύπτει ζημία ή ζημία που θα γίνει από αεροσκάφος που για την προέλευσή του δόθηκε άδεια από τον ασφαλισμένο.

ΕΙΔΙΚΟΣ ΟΡΟΣ: (0016) ΣΕΙΣΜΟΣ ΚΑΙ / Η ΠΥΡΚΑΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΣΕΙΣΜΟΥ

Διόριται και συμφωνείται ότι, πάντα σύμφωνα με τους Ορισμούς, Γενικές Εξαιρέσεις, Γενικές Ορους/διατάξεις και Ειδικές Συμφωνίες αλλά κατά τροποποίηση παντός αντίθετου όρου του παρόντος ασφαλιστηρίου (κατά την έκταση που δεν τροποποιούνται δια του παρόντος), το παρόν ασφαλιστήριο επικλείνεται ώστε να καλύπτει τον ασφαλισμένο ή λήπτη της Ασφάλισης για ζημία στα ασφαλισμένα αντικείμενα, που θα προέλθει άμεσα από Σεισμό καί/ή πυρκαγιά συνεργεία Σεισμού.

Ειδικές Εξαιρέσεις

1. Ζημία που προκλήθηκε ή προκύψει ή επιβλήθηκε άμεσα ή έμμεσα από προγενέστερες της παρούσης ασφάλισης καταπολέμησης και / ή ζημιές στην ασφαλισμένη οικοδομή.
2. Ζημία που προκλήθηκε ή προκύψει, ή επιβλήθηκε άμεσα ή έμμεσα από κατασκευαστικό ελάττωμα της ασφαλισμένης οικοδομής.
3. Απώλεια εσοδείματος ή οποιαδήποτε έμμεση και / ή αποδοτική ζημία
4. Από την ασφάλιση αυτή εξαιρούνται οι ασφαλισμένα αντικείμενα και των οικοδομών τους που δεν έγιναν σύμφωνα με τον αντίστοιχο κανονισμό που ίσχυε κατά τον χρόνο κατασκευής του κτίριου.
5. Την ακόλουθη υπαίτιση Προϊποθέσεις
1. Δημιουργία ασφαλισμένου για την αντιστατική κατασκευή του κτίριου.
2. Ο Ασφαλισμένος ή λήπτης της Ασφάλισης οφείλει να λάβει όλα εκείνα τα ενδεδειγμένα και απαραίτητα μέτρα και να ενθαρρύνει να κρατήσει την ασφαλισμένη οικοδομή και το περιεχόμενό της, από ασφαλεία, σε κατάλληλη κατάσταση και συντήρηση. Εφόσον το απαιτούν οι περιστάσεις θα πρέπει να ληφθούν και πρόσθετα μέτρα ασφαλείας για την πρόληψη ζημιών από οποιαδήποτε ελάττωμα παραμεληθεί στην ασφαλισμένη ιδιοκτησία.

ΕΙΔΙΚΟΣ ΟΡΟΣ ΕΝΕΧΥΡΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΥΠΟΘΗΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

(Μόνον δια Τραπεζών, δια το Τμήμα Συντάξεων Νομίμων, Μ.Τ.Π.Υ., Τ.Σ.Α.Υ., Μ.Τ.Σ., Μ.Τ.Β.Ν., Τ.Α.Κ.Ε., Ι.Κ.Α., Ταχυδρομικό Ταχυμηνίο, Τμήμα Παρακαταθηκών και Δανείων, Οργανισμών Εργασίας Κατοίκων και δια τον Αυτόνομο Οικονομικό Οργανισμό Αξιομαχικών).

Διόριται και συμφωνείται ότι, πάντα σύμφωνα με τους Ορισμούς, Γενικές Εξαιρέσεις, Γενικές Ορους/διατάξεις και Ειδικές Συμφωνίες αλλά κατά τροποποίηση παντός αντίθετου όρου του παρόντος ασφαλιστηρίου είτε έχει εκδοθεί από την αρχή είτε έχει μεταρρυθμιστεί εκ των υστέρων με πρόβλεψη πρόξη δηλαδή μετά την έκδοσή του, αλλά πριν από κάθε ζημία, υπέρ του ενχυρωσικού ή υπεπόμενου δανειστή (που ερείσει στο κεφάλαιο «ο δανειστής») και υπέρ του συμβολογούντων/λήπτη της ασφάλισης/ασφαλισμένου ως αυτού που έχει προβεί σε ενχυρωσική ή έχυ παρασχέ υπόθηξη, θα ισχύουν οι ακόλουθες ειδικές ρητρές και θα εφαρμόζονται όλοι οι υπόλοιποι γενικοί ή, ειδικό όροι, μόνον εφόσον οι τελευταίοι δεν τροποποιούνται με τις παρακάτω ρητρές.

- 1) Ο δανειστής απαλλάσσεται από κάθε υποχρέωση δηλώσεως, οποιαδήποτε προς την ασφαλιστική εταιρία, άλλων ασφαλιστών που συνυπολογίζονται με άλλες ασφαλιστικές εταιρίες και ασφαλιστές αντικείμενα που καλύπτονται με το παρόν ασφαλιστήριο. Είναι όμως υποχρεωμένος να προβεί σε τέτοια δήλωση σε περίπτωση σκελετώσεως, ασαφούς ή ζημιάς, εάν και εφόσον γίνει ζημία την ύπαρξη άλλων ασφαλιστών.
- 2) Η υπεπόμενη από τον ενχυρωσικό υποθήκη, γεννηθείσα υποχρέωση για την εκμίσση του κτιρίου ή κάθε μεριδίου ή ασφαλισμένη δόξαση ή κακή παραγραφή των ασφαλισμένων αντικείμενων και γενικώς κάθε παράβαση υποχρέωσης που προβάλλεται από το ασφαλιστήριο και συνίσταται σε μη συμμόρφωση σε οποιαδήποτε όρο αυτού, έστω και εάν η δήλωση ή αποκριση ή κακή παραγραφή θα συνεπαγόταν διαφθορά της όριστης της εισφοράς όπως ορίζεται στην ασφάλιση ή όπως διαδραματίζεται την ζημία δεν θα επιτρέψει την παρούσα ασφάλιση και δεν θα γίνεται επικλήση της καθ' όσον αφορά τον δανειστή υπό τον όρο ότι αυτός υποχρεούται να γνωστοποιήσει στην εταιρία κάθε κακή παραγραφή, αποκριση γεγονός ή μεριδίο ή ασφαλισμένη δόξαση, αμέσως μόλις λάβει γνώση αυτής.
Εάν η απώλεια ή η ζημία οφείλεται σε πτώχευση ή δόμο του ενχυρωσικού ή παράχοντος υποθήκης ή των υφ' αυτού προστηθέντων ή προσώπων που ελέγχουν στην υπηρεσία του ο δανειστής θα έχει το δικαίωμα αποζημιώσεως σύμφωνα με τους όρους του ασφαλιστηρίου, όπως αυτά τροποποιούνται δια των παρούσων ρητρών, υπό τον όρο ότι ο δανειστής οφείλει να γνωστοποιήσει προς την εταιρία κάθε μεταβολή ή επίσημη του κινδύνου αμέσως μόλις λάβει γνώση αυτής.
3. Σε περίπτωση απώλειας ή ζημιάς ο δανειστής, δικαστής, νομομαχικός απειθείας και όθεν αναγκαστικώς του ενχυρωσικού ή παράχοντος την υποθήκη, δια κάθε κεφάλαιο μετά των τόκων προμηθειών και άλλων εξόδων αυτού, όχι μόνο δια τα καταβληθέντα υπό του δανειστή προς τον ενχυρωσικό ή παράχοντα την υποθήκη κατά εμπορημίου ασφαλείας, των εξ' ου ασφαλιστηρίου συμβολαίου παραγραφόμενων ως ασφαλισμένων αντικείμενων, ποσό, αλλά επίσης και δια πόσο προς τον δανειστή οφείλ' του ενχυρωσικού ή παράχοντος την υποθήκη προσώπων, που προέρχεται από οποιαδήποτε άλλες συναλλαγές μεταξύ των δανειστών και του ενχυρωσικού ή παράχοντος την υποθήκη, από τον όρο ότι οι τούτοις οφείλεις θα έχουν διασφαλισθεί με ρητρές στο συμβόλαιο υποθήκης ή ενχυρώσεως και υπό τον όρο πάντως ότι το ποσό που θα καταβληθεί στον δανειστή, δεν θα υπερβεί το ποσό δια το οποίο η εταιρία υποχρεούται από τις συνθήκες διαθήκης του ασφαλιστηρίου συμβολαίου όπως αυτές τροποποιούνται δια των δανειστών ή συμφώνων με τις παραπάνω ρητρές 1 και 2.
- Κάθε ποσό που τυχόν οφείλεται σύμφωνα με το ασφαλιστήριο συμβόλαιο πέραν του ποσού που θα καταβληθεί στην Τράπεζα, θα μπορεί να το απαιτήσει ο ενχυρωσικός ή ο παράχοντος την υποθήκη, υπό τον όρο πάντως ότι θα έχουν τηρηθεί και μεριδωθεί από αμυν όποιανδήποτε όρο, οι συμφωνίες, οι ρητρές και οι υποχρεώσεις του ασφαλιστηρίου συμβολαίου.
4. Σε περίπτωση αμείψιμης του παρόντος ασφαλιστηρίου συμβολαίου από την ασφαλιστική εταιρία σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού, ο δανειστής θα ειδοποιείται για την αμείψιμη από την εταιρία, αλλά το ασφαλιστήριο συμβόλαιο θα παραμένει σε ισχύ καθ' όσον αφορά τον δανειστή, επιδοκίμους (15) ημέρες μετά την ημέρα που θα κοινοποιηθεί η αμείψιμη.

Τέλος Ειδικών Όρων

Υ ΠΟΔΕΙΓΜΑ

2

ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟ

ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ

ΣΥΝΤΑΞΗΣ

ΟΡΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟΥ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ ΖΩΗΣ

ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

1. "ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΣ" (ΛΗΠΤΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ).

Είναι αυτός που υποβάλλει την αίτηση για ασφάλιση και συνάπτει τη σύμβαση με την Εταιρία. Μπορεί να συμβληθεί για λογαριασμό δικό του ή τρίτου. Ο Συμβαλλόμενος θεωρείται και Ασφαλισμένος, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στο συμβόλαιο. Κατά τη διάρκεια της ζωής του Ασφαλισμένου, όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από το συμβόλαιο αναφέρονται στο Συμβαλλόμενο, με εξαίρεση τις περιπτώσεις εκχώρησης των δικαιωμάτων και αμετακλήτου ορισμού Δικαιούχου. Τον Συμβαλλόμενο βαρύνουν όλες οι υποχρεώσεις που απορρέουν από την ασφαλιστική σύμβαση, εκτός από εκείνες που από τη φύση τους πρέπει να εκπληρωθούν από τον Ασφαλισμένο.

Ο Συμβαλλόμενος μπορεί, με έγγραφό του που προσκομίζει στα Κεντρικά Γραφεία της Εταιρίας, να ορίσει άλλο Συμβαλλόμενο με την συναίνεσή του ή και υποκατάστατο Συμβαλλόμενο. Ο υποκατάστατος Συμβαλλόμενος αποκτά την ιδιότητα του Συμβαλλόμενου, στην περίπτωση που ο Συμβαλλόμενος πεθάνει πριν από τον Ασφαλισμένο. Η αλλαγή στο πρόσωπο του Συμβαλλόμενου δεν έχει καμία ισχύ αν δεν έχει καταχωρηθεί στο ασφαλιστήριο με πρόσθετη πράξη. Η αλλαγή θα ισχύει από την ημερομηνία παραλαβής του σχετικού εγγράφου από την Εταιρία. Αν ο Συμβαλλόμενος πεθάνει πριν από τον Ασφαλισμένο και δεν έχει οριστεί υποκατάστατος, όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που πηγάζουν από το ασφαλιστήριο μεταδίδονται στους νόμιμους κληρονόμους του Συμβαλλόμενου, εκτός αν έχει γίνει κάποια άλλη πρόβλεψη.

2. "ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΣ".

Είναι το πρόσωπο για τη ζωή του οποίου συννομολογείται η ασφάλιση.

3. "ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ".

Είναι το πρόσωπο που δικαιούται να εισπράξει το ασφάλισμα σε περίπτωση θανάτου του Ασφαλισμένου πριν από την ημερομηνία λήξης του συμβολαίου. Σε περίπτωση επιβίωσης του Ασφαλισμένου κατά τη λήξη του συμβολαίου και εφόσον δεν έχει οριστεί διαφορετικά, Δικαιούχος του ασφαλισματος θα είναι ο "ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΣ", έστω και αν αυτός είναι πρόσωπο διαφορετικό από τον Ασφαλισμένο. Ο Δικαιούχος που μπορεί να είναι οποιοδήποτε πρόσωπο, ορίζεται με γραπτή δήλωση του Συμβαλλόμενου. Μπορούν να οριστούν σαν Δικαιούχοι οι καλούμενοι στην εξ'αδιαθέτου διαδοχή κληρονόμοι του Ασφαλισμένου χωρίς να αναφέρονται τα ονόματά τους. Τα δικαιώματα ενός Δικαιούχου χάνονται αν αυτός πεθάνει πριν ή την ίδια στιγμή με τον Ασφαλισμένο, οπότε το ασφάλισμα περιέρχεται στον Συμβαλλόμενο και σε περίπτωση θανάτου αυτού στους νόμιμους κληρονόμους του.

Όταν υπάρχουν περισσότεροι Δικαιούχοι, το ασφάλισμα κατανέμεται σε ίσα μερίδια εκτός αν στο συμβόλαιο ορίζεται κάτι διαφορετικό. Η αλλαγή στο πρόσωπο του Δικαιούχου είναι αναφαίρετο δικαίωμα του Συμβαλλόμενου και γίνεται με γραπτή δήλωσή του. Ο Συμβαλλόμενος μπορεί να ορίσει στην ασφαλιστική σύμβαση και υποκατάστατους Δικαιούχους για καθέναν από τους αρχικούς. Αυτοί εισπράτουν το ασφάλισμα σε περίπτωση που οι αρχικοί Δικαιούχοι εκπέσουν από οποιαδήποτε αιτία ή αποποιηθούν το ασφάλισμα ή πεθάνουν πριν ή την ίδια στιγμή με τον Ασφαλισμένο.

4. ΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΟ, της βασικής και οποιασδήποτε συμπληρωματικής ασφάλισης, θα καταβάλλεται όπως ορίζεται στο ασφαλιστήριο.

Η έναρξη και συνέχιση κάθε ασφάλισης εξαρτάται από την πληρωμή των ασφαλιστρών.

5. ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΧΑΡΙΤΟΣ

Παρέχεται προθεσμία χάριτος 30 ημερών για την πληρωμή κάθε ασφαλιστρου του συμβολαίου. Καθυστέρηση καταβολής ληξιπρόθεσμης δόσης ασφαλιστρου, δίνει δικαίωμα στην Εταιρία να καταγγείλει τη σύμβαση. Η καταγγελία γίνεται με γραπτή δήλωση στον Συμβαλλόμενο, στην οποία γνωστοποιείται ότι περαιτέρω καθυστέρηση καταβολής ασφαλιστρου, θα επιφέρει μετά την πάροδο ενός (1) μηνός από την κοινοποίηση της δήλωσης, τη λύση της σύμβασης.

Αν ο κίνδυνος επέλθει κατά την διάρκεια της προθεσμίας χάριτος ή πριν η καταγγελία για καθυστέρηση καταβολής ληξιπρόθεσμης δόσης παράγει αποτελέσματα κατά τα ανωτέρω, η δόση του ετησίου ασφαλιστρου που οφείλεται, θα αφαιρείται από το ποσό που πρέπει να καταβάλλεται σύμφωνα με το συμβόλαιο. Μόνο η επίσημη απόδειξη της Εταιρίας αποτελεί εξοφλητική απόδειξη οποιουδήποτε ασφαλιστρου.

6. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ ή ΑΣΦΑΛΙΣΜΑΤΟΣ

Οποιοδήποτε ποσό που πρέπει να καταβάλει η Εταιρία σύμφωνα με το ασφαλιστήριο αυτό, θα πληρώνεται στα Κεντρικά της Γραφεία ή σε οποιοδήποτε υποκατάστημά της στην Ελλάδα.

7. ΕΠΙΛΟΓΕΜΑ ΚΑΙ ΑΣΧΟΛΙΕΣ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥ

Οι παροχές της ασφάλισης Ζωής δεν επηρεάζονται από το μελλοντικό επάγγελμα, κατοικία, ταξίδια ή ψυχαγωγικές ασχολίες του Ασφαλισμένου.

8. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥ

Κατά τη σύναψη της σύμβασης, ο Συμβαλλόμενος και ο Ασφαλισμένος υποχρεούνται να δηλώσουν στην Εταιρία κάθε στοιχείο ή περιστατικό που γνωρίζουν, το οποίο είναι αντικειμενικά ουσιώδες για την εκτίμηση του κινδύνου, καθώς επίσης να απαντήσουν σε κάθε σχετική ερώτηση της Εταιρίας.

9. ΚΥΡΟΣ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟΥ

Σε περίπτωση παράβασης από όλο της υποχρέωσης του παραπάνω άρθρου 8, η Εταιρία έχει δικαίωμα να καταγγείλει τη σύμβαση μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από τότε που έλαβε γνώση της παράβασης. Αν η ασφαλιστική περίπτωση επέλθει εντός της παραπάνω προθεσμίας, η Εταιρία απαλλάσσεται της υποχρέωσης προς καταβολή ασφάλισματος. Ο Συμβαλλόμενος δικαιούται μόνο την αξία εξαγοράς του ασφαλιστηρίου, αν υπάρχει. Ο Συμβαλλόμενος υποχρεούται σε αποκατάσταση κάθε ζημίας της Εταιρίας.

Η παραπάνω καταγγελία επιφέρει άμεσα αποτελέσματα. Η Εταιρία δικαιούται των ασφαλιστρών που ήταν ληξιπρόθεσμα κατά τον χρόνο κατά τον οποίο επήλθαν τα αποτελέσματα της καταγγελίας της σύμβασης ή κατά τον χρόνο επέλευσης του ασφαλιστικού κινδύνου σε περίπτωση απαλλαγής από της ευθύνης της κατά τα ανωτέρω.

10. ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑ

Αν ο Ασφαλισμένος αυτοκτονήσει μέσα σε 12 μήνες από την έναρξη της κάλυψης Ζωής ή 12 μήνες από την επαναφορά της σε ισχύ, το ποσό πληρωμής θα περιορίζεται στο σύνολο του λογαριασμού αποταμιεύσεως μέχρι την ημερομηνία θανάτου. Ασφαλιστήριο που παραμένει σε ισχύ για 12 ολόκληρους μήνες από την ημερομηνία έναρξης ή επαναφοράς σε ισχύ της ασφάλισης, καλύπτει και τον κίνδυνο θανάτου του Ασφαλισμένου από αυτοκτονία, ανεξάρτητα από τη διανοητική του κατάσταση.

11. ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΣΕ ΙΣΧΥ

Αν το συμβόλαιο αυτό ακυρωθεί λόγω καθυστέρησης καταβολής ληξιπρόθεσμης δόσης ασφαλιστρού, μπορεί να επαναφερθεί σε ισχύ για ολόκληρο το ασφαλισμένο κεφάλαιο. Για να γίνει αυτό, η Εταιρία πρέπει να λάβει γραπτή αίτηση επαναφοράς από το Συμβαλλόμενο και να εισπράξει με τόκο τα οφειλόμενα ασφάλιστρα εφαρμόζοντας επιτόκιο ίσο προς το εκάστοτε ποσοστό απόδοσης από την επένδυση των μαθηματικών αποθεμάτων που διανέμει η Εταιρία, αυξημένο κατά 2 μονάδες.

Εάν η αίτηση για επαναφορά γίνει πριν από την παρέλευση 3 μηνών από την ημερομηνία της ακύρωσεως, δεν απαιτείται κανένα αποδεικτικό στοιχείο για την καλή υγεία ή ασφαλισιμότητα του Ασφαλισμένου και το δικαίωμα επαναφοράς θα υπάρχει ακόμα και αν ο Ασφαλισμένος πέθανε μετά από την υποβολή της παραπάνω γραπτής αίτησης για επαναφορά. Μετά την πάροδο των 3 μηνών θα γίνεται έλεγχος της ασφαλισιμότητας.

Όταν υπάρχει Αποταμιευτικό Πρόγραμμα μη συνδεδεμένο με αμοιβαία κεφάλαια, σε περίπτωση επαναφοράς, ο λογαριασμός αποταμιεύσεως του συμβολαίου θα πιστώνεται κανονικά με όλες τις αποδόσεις αναδρομικά από την ημερομηνία ακύρωσης του συμβολαίου.

Εάν η Βασική ασφάλιση του παρόντος συμβολαίου είναι συνδεδεμένη με αμοιβαία κεφάλαια, θα εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στο άρθρο 5 του σχετικού παραρτήματος.

12. ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΚΑΛΥΨΕΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΓΕΝΙΚΟ ΔΕΙΚΤΗ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τα κεφάλαια κάλυψης, όπως επίσης και τα ασφάλιστρα που αναφέρονται στο παρόν ασφαλιστήριο, αναπροσαρμόζονται κατά την έναρξη εκάστου ασφαλιστικού έτους ανάλογα με το ποσοστό του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή που έχει συμφωνηθεί.

Ο δείκτης που θα χρησιμοποιείται κάθε ημερολογιακό έτος θα είναι η ποσοστιαία μεταβολή του Γενικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή κατά το δωδεκάμηνο από Σεπτέμβριο σε Σεπτέμβριο του προηγούμενου ημερολογιακού έτους.

Τουλάχιστον ένα μήνα πριν την επέτειο του ασφαλιστηρίου, οι λεπτομέρειες της αύξησης των κεφαλαίων και ασφαλιστρών αποστέλλονται εγγράφως προς το Συμβαλλόμενο. Ο Συμβαλλόμενος δικαιούται ανά πάσα στιγμή να αρνηθεί αύξηση ασφαλιστρών. Εάν όμως αρνηθεί αυτή την αναπροσαρμογή 3 συνεχείς φορές, τα κεφάλαια και τα ασφάλιστρα θα παραμείνουν σταθερά στις τιμές που είχαν εκείνη την στιγμή και η Εταιρία θα πάψει να προτείνει αυτόματες αναπροσαρμογές στον Συμβαλλόμενο. Σε μία τέτοια περίπτωση ο Συμβαλλόμενος δικαιούται να ζητήσει εκ νέου τιμαριθμική αναπροσαρμογή, αλλά η Εταιρία τότε δικαιούται να ζητήσει έλεγχο της ασφαλισιμότητας του Ασφαλισμένου και να αρνηθεί την αύξηση, αν κρίνει ότι η υγεία του ασφαλισμένου δεν το επιτρέπει.

Όταν υπάρχει Αποταμιευτικό Πρόγραμμα, διευκρινίζεται ότι στις άκρας εξαιρετικές περιπτώσεις όπου το κόστος κάλυψης μπορεί σε κάποια χρονική στιγμή να υπερβεί το καταβαλλόμενο κοφάλιστρο, η Εταιρία διατηρεί το δικαίωμα να σταματήσει τις προσφορές περαιτέρω τμημαθμικών αναπροσαρμογών.

13. ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Η Εταιρία δεν θα λάβει υπόψη της καμία ειδοποίηση για οτιδήποτε έχει σχέση με το συμβόλαιο αυτό, αν δεν έχει γίνει με έγγραφο που να έχει φθάσει στα Κεντρικά Γραφεία της Εταιρίας. Καμία μεταβολή των όρων του συμβολαίου δεν θα δεσμεύει την Εταιρία, εκτός αν έχει γίνει με έγγραφο υπογεγραμμένο από το αρμόδιο όργανο της Εταιρίας.

14. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΕΠΕΛΕΥΣΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Ο Συμβαλλόμενος και ο Ασφαλισμένος υποχρεούνται εντός οκτώ (8) ημερών από τότε που έλαβαν γνώση της επέλευσης της ασφαλιστικής περίπτωσης, να ειδοποιήσουν την Εταιρία. Επίσης υποχρεούνται να δίνουν όλες τις αναγκαίες πληροφορίες, στοιχεία και έγγραφα που σχετίζονται με τις περιστάσεις και τις συνέπειες της επέλευσης του κινδύνου που τους ζητάει η Εταιρία.

15. ΕΚΧΩΡΗΣΗ & ΕΝΕΧΥΡΙΑΣΗ

Εκχώρηση ή ενεχυρίαση αξιώσεων, που πηγάζουν από το ασφαλιστήριο, θα ισχύει για την Εταιρία μόνο αν έχει πιστοποιηθεί με πρόσθετη πράξη καταχωρημένη στο ασφαλιστήριο, ή αν έγινε με συμβολαιογραφική πράξη που αντίγραφο της επιδόθηκε στην Εταιρία σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Π.Δ.

Καταβολή της Εταιρίας σε ένα τέτοιο εκδοχέα ή ενεχυρούχο πιστωτή, σε εκπλήρωση υποχρέωσής της που πηγάζει από το ασφαλιστήριο, δεν μπορεί για κανένα λόγο να θεωρηθεί ότι κακώς έγινε. Τα δικαιώματα του Εκδοχέα είναι επικρατέστερα από τα δικαιώματα κάθε Δικαιούχου και από τα δικαιώματα του υποκατάστατου που όρισε ο Συμβαλλόμενος. Ο Εκδοχέας δεν μπορεί να ζητήσει αντικατάσταση Δικαιούχου.

16. ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΠΟΛΕΜΟΥ

Η Εταιρία καλύπτει σε καιρό ειρήνης και όλους τους κινδύνους αυτών που υπηρετούν στις Ενοπλες Δυνάμεις. Η Εταιρία καλύπτει τους κινδύνους πολέμου μόνο για τους πολίτες. Σε περίπτωση πολέμου (κηρυγμένου ή ακήρυκτου), αν ο Ασφαλισμένος υπηρετεί στις Ενοπλες Δυνάμεις ή κληθεί στα όπλα, η ισχύς του ασφαλιστηρίου αναστέλλεται μέχρι αυτός να απολυθεί. Η ασφάλιση μπορεί να επαναφερθεί σε ισχύ μετά την απόλυση του Ασφαλισμένου, με την προϋπόθεση ότι αυτός θα είναι τότε ασφαλίσιμος και θα αρχίσει να καταβάλλει τα ασφάλιστρα από την στιγμή της επαναφοράς.

Όταν υπάρχει Αποταμιευτικό Πρόγραμμα, ο λογαριασμός αποταμιεύσεως θα εξακολουθήσει να πιστώνεται με τις αποδόσεις και θα χρεώνεται μόνο με έξοδα προσκλήσεως και διαχειρίσεως. Σε περίπτωση θανάτου του Ασφαλισμένου κατά το χρονικό διάστημα που υπηρετεί η Εταιρία υποχρεώνεται να καταβάλει το λογαριασμό αποταμιεύσεως του ασφαλιστηρίου. Στην περίπτωση της επαναφοράς σε ισχύ κατά τη χρονική στιγμή της απόλυσης του Ασφαλισμένου, η κάλυψη θανάτου θα είναι ίδια με την κάλυψη αμέσως πριν από την αναστολή της ισχύος του συμβολαίου και εάν στο συγκεκριμένο πρόγραμμα προβλέπεται εγγυημένη αξία στη λήξη, αυτή θα αναπροσαρμόζεται.

17. ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Το εφαρμοστέο δίκαιο στην παρούσα σύμβαση είναι το Ελληνικό. Για κάθε θέμα που δεν ρυθμίζεται από το παρόν ασφαλιστήριο και τους Γενικούς και Ειδικούς όρους (παραρτήματα) αυτού, εφαρμόζονται οι διατάξεις του νόμου για την ασφαλιστική σύμβαση και της ισχύουσας ελληνικής νομοθεσίας.

Τα Δικαστήρια της Αθήνας θα είναι αποκλειστικά αρμόδια για οποιαδήποτε δικαστική επιδίωξη ή λύση διαφοράς που απορρέει από την ερμηνεία των όρων αυτού του ασφαλιστηρίου. Κάθε χρηματικό ποσό που θα πληρώνει ή θα εισπράττει η Εταιρία, πρέπει να καταβάλεται στο νόμισμα της Ελληνικής Δημοκρατίας.

18. ΧΑΡΤΟΣΗΜΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΙΣ

Φορολογική επιβάρυνση, κάτω από οποιαδήποτε μορφή (φόρων, τελών και λοιπών δικαιωμάτων), του ασφαλιστηρίου ή των επενδυτικών εισοδημάτων που έχουν σχέση με αυτό, των αποδείξεων καταβολής του ασφαλισματος, πράξης χορήγησης δανείων κ.λπ., βαρύνει αποκλειστικά και μόνο το Συμβαλλόμενο ή το Δικαιούχο κατά περίπτωση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ALPHA UNIT LINKED

ΚΩΔ. ΚΑΛ. 101/01/02/0302

1. ΟΡΙΣΜΟΙ

ΑΜΟΙΒΑΙΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ : Το "Alpha Μετοχικό Α/Κ Εσωτερικού", το "Alpha Euro TOP 100 Index Fund Μετοχικό Εξωτερικού", το "Alpha US Μετοχικό Α/Κ Εξωτερικού", το "Alpha Μικτό Α/Κ Εσωτερικού", το "Alpha Ομολογιακό Α/Κ Εξωτερικού" και το "Alpha Ομολογιακό Α/Κ Εσωτερικού", με διαχειριστή την "ALPHA ΕΤΑΙΡΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ" και θεματοφύλακα την "ALPHA BANK".

ΜΕΡΙΔΙΟ ΑΜΟΙΒΑΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ : Η ελάχιστη ακέραια μονάδα υποδιαίρεσης του ενεργητικού κάθε αμοιβαίου κεφαλαίου με τη ρήτρα μεριδίων του οποίου συνάπτεται η ασφάλιση.

ΚΑΘΑΡΗ ΤΙΜΗ ΜΕΡΙΔΙΟΥ : Η καθαρή τιμή του μεριδίου κάθε αμοιβαίου κεφαλαίου, όπως αυτή υπολογίζεται και δημοσιεύεται καθημερινά στον οικονομικό τύπο με ευθύνη της διαχειρίστριας εταιρίας του αμοιβαίου κεφαλαίου με τη ρήτρα μεριδίων του οποίου συνάπτεται η ασφάλιση.

ΤΙΜΗ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΜΕΡΙΔΙΟΥ : Η τιμή διάθεσης του μεριδίου κάθε αμοιβαίου κεφαλαίου, η οποία διαμορφώνεται με την προσαύξηση της "καθαρής τιμής" του μεριδίου κατά το ποσοστό που αναφέρεται στη στήλη (α) του παρακάτω πίνακα.

ΤΙΜΗ ΕΞΑΓΟΡΑΣ ΜΕΡΙΔΙΟΥ : Η τιμή εξαγοράς του μεριδίου κάθε αμοιβαίου κεφαλαίου, η οποία διαμορφώνεται με τη μείωση της "καθαρής τιμής" του μεριδίου κατά το ποσοστό που αναφέρεται στη στήλη (β) του παρακάτω πίνακα.

ΑΜΟΙΒΑΙΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	Ποσοστό κατά το οποίο η "τιμή διάθεσης" μεριδίου υπερβαίνει την "καθαρή τιμή" του μεριδίου ^(α)	Ποσοστό κατά το οποίο η "τιμή εξαγοράς" μεριδίου υπολείπεται της "καθαρής τιμής" του μεριδίου ^(β)
ALPHA ΜΕΤΟΧΙΚΟ Α/Κ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	4%	1%
ALPHA EURO TOP 100 INDEX FUND ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	4%	1%
ALPHA US ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	5%	1%
ALPHA ΜΙΚΤΟ Α/Κ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	5%	1%
ALPHA ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟ Α/Κ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	2%	1%
ALPHA ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟ Α/Κ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	2%	1%

ΕΙ ΕΝΔΥΟΜΕΝΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΟ: Το μέρος εκείνο του ετησίου ασφαλιστρού που κατανέμεται σε μερίδια των αμοιβαίων κεφαλαίων με τη ρήτρα των οποίων συνάπτεται η ασφάλιση. Το ύψος του επενδύόμενου ασφαλιστρού εξαρτάται από τη διάρκεια της ασφάλισης κατά το έτος κατά το οποίο καταβάλλεται, σύμφωνα με τον πίνακα ποσοστών που αναφέρεται στις πρώτες σελίδες του συμβολαίου. Εάν τα ασφαλιστρα καταβάλλονται εξαμηνιαίως, τριμηνιαίως ή μηνιαίως θα κατανέμεται σε μερίδια το αντίστοιχο τμήμα του επενδύόμενου ασφαλιστρού.

ΕΙ ΕΝΔΥΤΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ: Η επιλογή του Συμβαλλομένου που αφορά τα αμοιβαία κεφάλαια με τη ρήτρα των μεριδίων των οποίων συνάπτεται η ασφάλιση αλλά και τα ποσοστά του επενδυσόμενου ασφαλιστρού που θα χρησιμοποιηθούν για την αγορά μεριδίων από το καθένα εξ αυτών.

ΑΛΛΑΓΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ: Ο Συμβαλλόμενος μπορεί να ζητήσει την αλλαγή της επενδυτικής του επιλογής ένα (1) μήνα μετά την παράδοση του ασφαλιστηρίου με αίτηση που υποβάλλεται γραπτά στην Εταιρία.

Η πρώτη αλλαγή επενδυτικής επιλογής σε κάθε ημερολογιακό έτος θα γίνεται χωρίς χρέωση. Κάθε επόμενη θα χρεώνεται με ποσό που αναγράφεται στον "πίνακα ειδικών ρυθμίσεων" του ασφαλιστηρίου.

ΛΙ ΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΕΩΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟΥ: Ισούται με το άθροισμα των επιμέρους ποσών που προκύπτουν από τον πολλαπλασιασμό του αριθμού των μεριδίων των αμοιβαίων κεφαλαίων που έχουν κατανεμηθεί στο ασφαλιστήριο επί την αντίστοιχη "τιμή εξ'οράς" τους κατά την ημερομηνία του υπολογισμού.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ: Στον "πίνακα ειδικών ρυθμίσεων", ο οποίος εμφανίζεται στις πρώτες σελίδες του ασφαλιστηρίου, αναφέρονται οι κανόνες που θεσπίζονται από την Εταιρία για κάθε ασφαλιστικό έτος.

2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Η Ασφαλιστική Εταιρία ΑΙΡΗΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ εγγυάται την καταβολή:

- ενός κεφαλαίου ίσου με την αξία του λογαριασμού αποταμίευσης κατά τη λήξη του συμβολαίου

ή

- σε περίπτωση θανάτου του Ασφαλισμένου πριν από την λήξη του συμβολαίου, ενός κεφαλαίου ίσου με την αξία του λογαριασμού αποταμίευσης τη στιγμή εκείνη, ή της καλύψεως ζωής (κεφάλαιο θανάτου) που αναφέρεται στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο, εάν η τελευταία είναι μετέωρη.

Για τον υπολογισμό της αξίας του λογαριασμού αποταμίευσης στις παραπάνω περιπτώσεις, θα χρησιμοποιείται η "καθαρή τιμή" των μεριδίων των αμοιβαίων κεφαλαίων.

3. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΕΩΣ

Ο λογαριασμός αποταμιεύσεως :

- A.** Πιστώνεται με μερίδια των αμοιβαίων κεφαλαίων με τα οποία συνδέεται το ασφαλιστήριο συμβόλαιο. Ο αριθμός των πιστωμένων μεριδίων κατά αμοιβαίο κεφάλαιο θα προκύπτει από την διαίρεση του τμήματος του επενδυμένου ασφαλιστήριου που αντιστοιχεί σε κάθε αμοιβαίο κεφάλαιο, σύμφωνα με την επενδυτική επιλογή που έχει οριστεί στο ασφαλιστήριο, με την τιμή διάθεσης του μεριδίου την ημέρα της πίστωσης. Ημέρα πίστωσης ορίζεται η έκτη εργάσιμη ημέρα που έπεται της ημέρας λήψης του οφειλομένου ασφαλιστήριου, από το ταμείο των Κεντρικών Γραφείων της Εταιρίας.
- B.** Στην περίπτωση που τα αμοιβαία κεφάλαια διανείμουν μερίσματα, θα πιστώνεται με τον αριθμό των μεριδίων που προκύπτουν από τη διαίρεση του συνολικού μερίσματος χρήσεως ανά αμοιβαίο κεφάλαιο, με την τιμή διάθεσης των αντιστοιχών μεριδίων την πρώτη εργάσιμη ημέρα κάθε ημερολογιακού έτους. Το συνολικό μέρισμα χρήσεως θα υπολογίζεται από τον πολλαπλασιασμό του μερίσματος χρήσεως ανά μερίδιο, μετά την αφαίρεση φόρων και τελών, επί τον αριθμό των κατανεμημένων στο ασφαλιστήριο μεριδίων κατά αμοιβαίο κεφάλαιο την τελευταία ημέρα του προηγούμενου έτους.
- Γ.** Χρεώνεται κατά αμοιβαίο, με το τμήμα του ετησίου κόστους κάλυψης που αναλογεί σε αυτό το αμοιβαίο κεφάλαιο και το οποίο υπολογίζεται με βάση την ηλικία του Ασφαλισμένου και τη διαφορά μεταξύ του ασφαλισμένου κεφαλαίου και του "Λογαριασμού Αποταμιεύσεως" την ημέρα της χρέωσης. Η χρέωση πραγματοποιείται με την ακύρωση από το ασφαλιστήριο μεριδίων αυτού του αμοιβαίου κεφαλαίου, ο αριθμός των οποίων προκύπτει από τη διαίρεση του τμήματος του κόστους κάλυψης με την "τιμή εξαγοράς" του μεριδίου την ίδια μέρα.
Στην περίπτωση που ο "Λογαριασμός Αποταμιεύσεως" κατά την ημέρα της χρέωσης είναι ίσος ή μεγαλύτερος από το ασφαλισμένο κεφάλαιο, η χρέωση του κόστους κάλυψης δεν πραγματοποιείται.
Ο πίνακας θνησιμότητας που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του κόστους κάλυψης και η συχνότητα χρέωσης του κόστους κάλυψης καθορίζονται στον "πίνακα ειδικών ρυθμίσεων" του ασφαλιστηρίου.
- Δ.** Χρεώνεται με τα "έξοδα διαχείρισεως ασφαλιστηρίου και επενδύσεων". Η χρέωση πραγματοποιείται με την ακύρωση μεριδίων, σύμφωνα με τα ποσοστά και τη συχνότητα που αναφέρονται στον "πίνακα ειδικών ρυθμίσεων".

4. ΕΤΗΣΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥ

Μετά τη συμπλήρωση του πρώτου ασφαλιστικού έτους, η Εταιρία αποστέλλει κάθε χρόνο στον Συμβαλλόμενο μία ανάλυση του λογαριασμού αποταμιεύσεως που δείχνει την κίνηση του λογαριασμού του κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους και το σύνολό του στο τέλος του έτους.

Η Εταιρία επίσης υποχρεούται να ενημερώνει τον Συμβαλλόμενο κάθε φορά που γίνονται αλλαγές στους κανόνες οι οποίοι αναφέρονται στον "πίνακα ειδικών ρυθμίσεων".

5. ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ

Όν η Βασική Ασφάλιση έχει ακυρωθεί λόγω μη καταβολής των οφειλομένων δόσεων ασφαλιστρών μέσα στα τρία πρώτα έτη ισχύος του ασφαλιστηρίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 των Γενικών Όρων, ο αποταμιευτικός λογαριασμός που αντιστοιχεί στα καί κνεμημένα στο συμβόλαιο μερίδια, μηδενίζεται.

Το συμβόλαιο είναι δυνατόν να επαναφερθεί σε ισχύ μέσα σε δώδεκα (12) μήνες από την ημέρα που τα οφειλόμενα ασφαλιστρά έγιναν απαιτητά, με την προϋπόθεση ότι θα καταβληθούν οι οφειλόμενες δόσεις ασφαλιστρών από την ημερομηνία ισχύος της ακύρωσης.

Σε περίπτωση τέτοιας επαναφοράς, το σύνολο του λογαριασμού αποταμιεύσεως κατά τη στιγμή της ακύρωσης θα χρησιμοποιηθεί για την αγορά εκ νέου μεριδίων στην τιμή διάθεσής τους την ημέρα της πίστώσης, σύμφωνα με την ισχύουσα επενδυτική επιλογή.

6. ΑΞΙΑ ΕΞΑΓΟΡΑΣ

Το συμβόλαιο αυτό θα αποκτήσει αξία εξαγοράς μετά από την πληρωμή των ασφαλιστρών τριών ελκκλήρων ετών και τη συμπλήρωση τριών ασφαλιστικών ετών από την ημερομηνία έναρξης της ασφάλισης.

Η αξία εξαγοράς του ασφαλιστηρίου θα είναι ίση με ποσοστό της αξίας του λογαριασμού αποταμιεύσεως και θα εξαρτάται από τα συμπληρωμένα ασφαλιστικά έτη ισχύος του συμβολαίου σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα και με την προϋπόθεση ότι έχουν εξοφληθεί τα αντίστοιχα ασφαλιστρά.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΟΣΟΣΤΩΝ ΕΞΑΓΟΡΑΣ	
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΕΝΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΕΤΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΕΩΣ
3	50%
4	60%
5	70%
6	80%
7	90%
8 και άνω	100%

Γε τον υπολογισμό της αξίας του Λογαριασμού Αποταμιεύσεως, θα χρησιμοποιείται η "Τιμή Εξαγοράς" των μεριδίων των αμοιβαίων κεφαλαίων που ισχύει μετά δύο εργάσιμες μέρες από την ημερομηνία λήψεως της αίτησης για εξαγορά στα Κεντρικά Γραφεία της Εταιρίας στην 10 να.

Ο Συμβαλλόμενος μπορεί να ζητήσει μερική εξαγορά του ασφαλιστηρίου μέχρι το 70% της αξίας εξαγοράς και εφόσον έχουν εξοφληθεί όλες οι απαιτητές δόσεις ασφαλιστρών. Σε αυτή την περίπτωση θα ισχύει ο ανωτέρω πίνακας ποσοστών εξαγοράς σύμφωνα με το έτος του υπολογισμού.

Αξία εξαγοράς για τις πρόσθετες εφ'άπαξ καταβολές ασφαλιστρού θα υπάρχει για κάθε ασφαλιστικό έτος και θα είναι πάντοτε ίση με το 100% του τμήματος του λογαριασμού αποταμιεύσεως που θα αντιστοιχεί στις εφ'άπαξ καταβολές.

7. ΑΥΤΟΜΑΤΗ ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΟΥ

Όπως έχει συμφωνηθεί στην αίτηση ασφάλισης και εφόσον το συμβόλαιο έχει αποκτήσει αξία εξαγοράς, η Εταιρία θα ρευστοποιεί μερίδια για την αυτόματη εξόφληση ληξιπρόθεσμων ασφαλιστρών Ζωής και Συμπληρωματικών καλύψεων που δεν πληρώθηκαν μέσα στην προθεσμία χάριτος, σύμφωνα με τα οριζόμενα περί εξαγοράς στο άρθρο 6 του παρόντος παραρτήματος.

Σε περίπτωση εξαντλήσεως της εξαγοράς, το συμβόλαιο ακυρώνεται με έκδοση πρόσθετης πράξης που κοινοποιείται στον Συμβαλλόμενο.

8. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ

Ο Συμβαλλόμενος μπορεί να ζητήσει την τροποποίηση του συμβολαίου σε κάθε επέτειο στις εξής περιπτώσεις:

- α. Αύξηση ή μείωση του κεφαλαίου κάλυψης επιλέγοντας διαφορετικό επίπεδο προστασίας από εκείνο που είχε αρχικά επιλεγεί (Κάλυψη ή Επένδυση ή Ολική Επένδυση).
- β. Αύξηση ή μείωση των ετησίων ασφαλιστρών.
Στην περίπτωση αύξησεως του ασφαλιστρού, η αύξηση του κεφαλαίου κάλυψης θα είναι ίση με πολλαπλάσιο του τμήματος του ασφαλιστρού που αντιστοιχεί στην αύξηση. Το πολλαπλάσιο θα επιλέγεται από το επίπεδο καλύψεως (Κάλυψη, Επένδυση ή Ολική Επένδυση) που ισχύει για το παρόν συμβόλαιο.
Σε περίπτωση μειώσεως του ασφαλιστρού, το κεφάλαιο καλύψεως και ο λογαριασμός αποταμιεύσεως θα μειώνονται αναλογικά. Όταν το συμβόλαιο έχει αξία εξαγοράς, για το τμήμα του λογαριασμού που αντιστοιχεί στη μείωση του ασφαλιστρού, θα υπολογίζεται εξαγορά σύμφωνα με το άρθρο 6 του παρόντος παραρτήματος. Το ποσό που θα προκύπτει θα κατατίθεται σαν εφ'άπαξ ασφαλιστρού σύμφωνα με το άρθρο 9 του παρόντος παραρτήματος.

Πριν από κάθε αύξηση καλύψεως, πλην της περιπτώσεως του άρθρου 12 των Ορισμών και Γενικών Όρων Ασφάλισης Ζωής, η Εταιρία διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει αποδεικτικά στοιχεία για την καλή υγεία ή ασφαλισιμότητα του ασφαλισμένου. Κάθε τροποποίηση ισχύει από την επέτειο του συμβολαίου που ακολουθεί την έγγραφη αίτηση του Συμβαλλομένου που έχει γίνει αποδεκτή από την Εταιρία και εφόσον η τελευταία έχει αποστείλει στο Συμβαλλόμενο τη σχετική πρόσθετη πράξη με τη νέα εικόνα των καλύψεων και ασφαλιστρών και έχει καταβληθεί το σχετικό ασφαλιστρού.

Οποιοσδήποτε προϋπάρχουσες παθήσεις, αναπηρίες ή σωματικές βλάβες οι οποίες ήταν άγνωστες στον Ασφαλισμένο κατά τη στιγμή της ασφάλισης και δεν δηλώθηκαν.

Οι προϋπάρχουσες παθήσεις που ήταν άγνωστες στον Ασφαλισμένο κατά τη στιγμή της ασφάλισης, καλύπτονται δώδεκα (12) μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης της ασφάλισης ή παναφοράς αυτής σε ισχύ.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥ - ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥ

Ο Συμβαλλόμενος και ο Ασφαλισμένος είναι υποχρεωμένοι μέσα σε τρεις μήνες από τη χρονική στιγμή της έναρξης της ανικανότητας ή σε εύλογο χρονικό διάστημα από αυτή, να στέλνουν στη Εταιρία γραπτή ειδοποίηση για κάθε απαίτησή τους που πηγάζει από το παράρτημα αυτό και να παρέχουν αποδεικτικά στοιχεία ικανοποιητικά για την Εταιρία σχετικά με την ανικανότητα του Ασφαλισμένου και τη συνέχισή της.

Η Εταιρία έχει δικαίωμα να απαιτεί κατά λογικά διαστήματα την εξέταση του Ασφαλισμένου από ιατρό της εκλογής της για να εξακριβώνει κατά πόσο ο Ασφαλισμένος παραμένει ανίκανος για εργασία.

ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΑΛΥΨΗΣ

Το παράρτημα αυτό θα παύσει να ισχύει από την επέτειο της έναρξης ισχύος του που είναι πλησιέστερη στην 65η επέτειο των γενεθλίων του Ασφαλισμένου και μετά από την ημερομηνία αυτή δεν θα καταβάλλεται κανένα ασφάλιστρο σχετικό με αυτή τη συμπληρωματική ασφάλιση.

Σχετικά με τις καλύψεις Ατυχήματος και Ασθενείας (Αίρφα Σωματοφύλακας), το παράρτημα θα παύσει να ισχύει με την παύση ισχύος της Βασικής Ασφάλισης ζωής και οπωσδήποτε στην επέτειο του Συμβολαίου την πλησιέστερη στην 65η επέτειο των γενεθλίων του Ασφαλισμένου.

Υ ΠΟΔΕΙΓΜΑ

3

ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟ
ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗΣ
ΚΑΛΥΨΗΣ

**ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ**

Οι παρόντες Πρόσθετοι Γενικοί Όροι Συμπληρωματικών Παροχών διέπονται από τους Γενικούς Όρους Ζωής και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του παρόντος Ασφαλιστηρίου.

- Ατύχημα:** κάθε τυχαίο γεγονός που οφείλεται σε αιφνίδια και βίαιη εξωτερική αιτία, ανεξάρτητη από τη θέληση του Ασφαλισμένου, το οποίο μπορεί να προκαλέσει θάνατο, μόνιμη ή πρόσκαιρη ανικανότητα, νόσοκομειακά ή εξανοσοκομειακά έξοδα.
- Ασθένεια:** κάθε νόσος ή κατάσταση που δεν οφείλεται σε ατύχημα και που προέρχεται από αιτίες οι οποίες δεν υπήρχαν ή υπήρχαν, αλλά ο Ασφαλισμένος αγνοούσε την ύπαρξή τους κατά την έναρξη ή επαναφορά σε ισχύ της ασφάλισης.
- Νοσοκομείο:** κάθε νοσηλευτικό ίδρυμα, δημόσιο ή ιδιωτικό, που λειτουργεί νόμιμα για την περίθαλψη και θεραπεία ασθενών και τραυματιών, διαθέτει μόνιμο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, παρέχει περίθαλψη κατά τη διάρκεια όλου του εικοσιτετράωρου και έχει τον εξοπλισμό και τα μέσα για διάγνωση και γενικά για χειρουργικές επεμβάσεις. Δεν θεωρούνται "Νοσοκομεία" τα ανακουτήρια, τα αναρρωτήρια, οι αίθουσες ευγηρίας, τα φυσιοθεραπευτήρια, τα λουτροθεραπευτήρια, τα ιδρύματα ομοιοπαθητικής θεραπείας, βελονισμού ή ασθητικής αγωγής, τα ιδρύματα για αλκοολικούς ή τοξικομανείς καθώς και οι νευρολογικές και ψυχιατρικές κλινικές.
- Νοσηλεία:** η εισαγωγή και παραμονή του Ασφαλισμένου στο Νοσοκομείο, σύμφωνα με το εισιτήριο-εξιτήριο, λόγω προβλημάτων υγείας που δεν εμπίπτουν στις εξαιρέσεις και τα οποία χρήζουν Εισαγωγής στο Νοσοκομείο και απαιτούν άμεση χειρουργική αντιμετώπιση ή άμεση θεραπευτική (φαρμακευτική ή αεμαβατική) αγωγή η οποία δεν μπορεί να γίνει σε άλλο περιβάλλον.
- Περίοδος αναμονής:** ο αριθμός των ημερών, πριν από την παρέλευση των οποίων καμία αποζημίωση δεν καταβάλλεται.
- Συνασφάλιση:** το ποσοστό με το οποίο, σύμφωνα με τις Ειδικές Διατάξεις του ασφαλιστηρίου, ο Ασφαλισμένος συμμετέχει στα έξοδα που υπέβαλε στην Εταιρία για αποζημίωση.
- Εκπιετόμενο ποσό:** το ποσό με το οποίο, σύμφωνα με τις Ειδικές Διατάξεις του ασφαλιστηρίου, ο Ασφαλισμένος συμμετέχει στα έξοδα που υπέβαλε στην Εταιρία για αποζημίωση.
- Ασφαλισμένος:** το φυσικό πρόσωπο, κυρίως Ασφαλισμένος ή εξαρτώμενο μέλος, που καλύπτεται με τις Συμπληρωματικές παροχές.
- Εξαρτώμενο μέλος:** ο /η σύζυγος ή /και τα άγαμα τέκνα του κυρίως Ασφαλισμένου, από ηλικίας τριών (3) μηνών μέχρι την ηλικία των δεκαοχτώ (18) ετών ή την ηλικία των είκοσι πέντε (25) ετών εφόσον αποδεδειγμένα σπουδάζουν.

Άρθρο 2. Προϋποθέσεις ισχύος των Συμπληρωματικών παροχών

Οι Συμπληρωματικές παροχές ισχύουν για ατυχήματα ή ασθένειες που υπέστη ο Ασφαλισμένος, μετά την έναρξη ή επαναφορά σε ισχύ της ασφάλισης. Ισχύουν επίσης κατά τη διάρκεια στρατιωτικής υπηρεσίας σε καιρό ειρήνης μετά από πρόσκληση για συνθησμένα γυμνάσια, αναστέλλονται όμως κατά τη διάρκεια θητείας, εθελοντικής κατάταξης, επιστράτευσης ή έκτακτης ανάγκης και επανέρχονται σε ισχύ μόλις εκλείψουν οι πιο πάνω περιπτώσεις αναστολής.

Ακαρπύτη προϋπόθεση για να ισχύουν οι Συμπληρωματικές παροχές, είναι να βρίσκεται σε ισχύ η βασική ασφάλιση ζωής, αλλά όχι υπό τη μορφή ασφάλισης ελεύθερης περαιτέρω καταβολής ασφαλίσεων καθώς και η έγκαιρη καταβολή των εκτατοτε οφειλομένων ασφαλίσεων.

Ημερομηνία λήξης ισχύος των Συμπληρωματικών παροχών, είναι αυτή που αναγράφεται στην πρώτη σελίδα του ασφαλιστηρίου, είτε η ημερομηνία συμπλήρωσης του εβδομηκοστού (70) έτους της ηλικίας του Ασφαλισμένου εάν αυτή επέλθει νωρίτερα, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στις Ειδικές Διατάξεις.

- οποιαδήποτε δαπάνη αφορά έλεγχο ικανότητας ή θεραπεία ανικανότητας για τεκνοποίηση,
- άμεσες ή έμμεσες συνέπειες από το μετασχηματισμό του ατομικού πυρήνα καθώς και από ακτινοβολίες που προκαλούνται από την τεχνητή επιτάχυνση ατομικών σωματιδίων,
- άμεσες ή έμμεσες συνέπειες επιδημιών που προέρχονται από κόλλεμο, σιστιμό, πλημμύρα, έκρηξη ηφαιστείου ή άλλες φυσικές καταστροφές μεγάλης έκτασης,
- άμεσες ή έμμεσες συνέπειες λόγω χρήσης ναρκωτικών ή τοξικών ουσιών, παραισθησιογόνων ή ψυχοφαρμάκων καθώς και κατάχρησης οπιονειμωατιδών κοτιών,
- νοσοκομειακά και εξανοσοκομειακά έξοδα που προκαλούνται από το σύνδρομο επίκτητης ανοσολογικής ανεπάρκειας (AIDS) καθώς και από τις επιπλοκές αυτού.

Άρθρο 5. Παλλαπλή ασφάλιση

Ο Αντισυμβαλλόμενος ή ο Ασφαλισμένος έχουν υποχρέωση να δηλώσουν κατά τη σύναψη της ασφάλισης, την ύπαρξη ασφάλισεων σε άλλες Ασφαλιστικές Εταιρίες. Εάν από δόλο δεν έγιναν αυτές οι δηλώσεις, η Εταιρία έχει το δικαίωμα, όπως προβλέπεται από το νόμο, να καταγγείλει την ασφάλιση και να αρνηθεί οποιαδήποτε αποζημίωση.

Άρθρο 6. Αναγγελία ατυχήματος ή ασθένειας και υποχρεώσεις Αντισυμβαλλόμενου και Ασφαλισμένου

Η αναγγελία του ατυχήματος πρέπει να αναφέρει τον τόπο, την ημερομηνία, την ώρα καθώς και τα αίτια που το προκάλεσαν. Η αναγγελία του ατυχήματος ή της ασθένειας, πρέπει να συνοδεύεται από πιστοποιητικό ιατρού και να γίνει μέσα σε οκτώ (8) ημέρες από την ημερομηνία του συμβάντος. Σε περίπτωση Νοσήλειας ισχύουν τα προβλεπόμενα από τις Ειδικές Διατάξεις των Νοσοκομειακών Προγραμμάτων.

Ο Ασφαλισμένος έχει την υποχρέωση να υποβληθεί σε θεραπεία από ιατρό και να ακολουθήσει τις σχετικές εντολές του. Στη συνέχεια ο Ασφαλισμένος έχει την υποχρέωση να ενημερώνει την Εταιρία για την εξέλιξη της κατάστασής του και να προσκομίζει όποτε του ζητηθούν ιατρικές βεβαιώσεις.

Σε περίπτωση που το ατύχημα ή η ασθένεια προκαλέσει τελικά το θάνατο του Ασφαλισμένου, η Εταιρία πρέπει να ειδοποιηθεί αμέσως με συστημένη επιστολή.

Ο Αντισυμβαλλόμενος και ο Ασφαλισμένος, υπογράφοντας την αίτηση ασφάλισης, εξουσιοδοτούν την Εταιρία και τα υπ' αυτής εξουσιοδοτημένα πρόσωπα ή/ και εταιρίες, να παίρνει κάθε πληροφορία ή ιστορικό από τους ιατρούς και τα νοσηλευτικά ιδρύματα που περιέβαλαν και νοσηλεύσαν τον ασθενή και να διενεργεί κάθε απαραίτητη σχετική έρευνα. Παρέχουν την εντολή στους παραπάνω ιατρούς και τα νοσηλευτικά ιδρύματα, να δίνουν γραπτά ή προφορικά τα στοιχεία που θα ζητήσει η Εταιρία, απαλλάσσοντάς τους έτσι από τη δέσμευση του ιατρικού απορρήτου.

Αναλαμβάνουν επίσης την υποχρέωση, να εφοδιάζουν την Εταιρία με κάθε άλλο απαραίτητο έγγραφο, το οποίο κατά την κρίση της συμβάλλει στην αντικειμενική εκτίμηση της υποχρέωσής της για την καταβολή της αποζημίωσης και το ύψος αυτής. Τέλος συμφωνούν σε οποιονδήποτε έλεγχο θέλήσει να κάνει η Εταιρία, προκειμένου να εκτιμήσει το περιστατικό του ατυχήματος ή της ασθένειας.

Σε περίπτωση που δεν τηρηθούν αυτές οι υποχρεώσεις, η Εταιρία δεν θα καταβάλει οποιαδήποτε αποζημίωση.

Ενέργειες της Εταιρίας που αποβλέπουν στην εξακρίβωση των συνθηκών του ατυχήματος, της ασθένειας ή των συνεπειών τους, δεν μπορούν ποτέ να ερμηνευθούν ως παραδοχή υποχρέωσής της να καταβάλει οποιαδήποτε αποζημίωση.

Άρθρο 7. Κριτήρια αποζημίωσης λόγω ατυχήματος ή ασθένειας

Η Εταιρία καταβάλλει την αποζημίωση στον Ασφαλισμένο ή στους Δικαιούχους, για τις άμεσες και αποκλειστικές συνέπειες του ατυχήματος ή της ασθένειας, που είναι ανεξάρτητες από σωματικές ή παθολογικές βλάβες οι οποίες προϋπήρχαν της ημερομηνίας έναρξης ή επανέναρξης σε ισχύ της ασφάλισης.

Σε περιπτώσεις αναπηρίας, ανώμαλης διαμόρφωσης της διάπλασης και συγγενών παθήσεων που προϋπήρχαν της ασφάλισης, η αποζημίωση για μόνιμη ή πρόσκαιρη ανικανότητα καταβάλλεται μόνο για τις άμεσες συνέπειες που προκαλούνται από το

ατύχημα, συν να είχε προσβληθεί άτομο σωματικά ακέραιο, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η επιδείνωση των βλαβών που προϋπήρχαν.

Η αποζημίωση καταβάλλεται μετά τη λήξη της θεραπείας ή της περιόδου ανικανότητας, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στις Ειδικές Διατάξεις.

Οι αποζημιώσεις καταβάλλονται στον Ασφαλισμένο, με βάση πρωτότυπα δικαιολογητικά και άλλα έγγραφα που ζητά η Εταιρία.

Σε περίπτωση που μέρος της ζημιάς καλυφθεί από άλλο Ασφαλιστικό φορέα, ο Ασφαλισμένος θα πρέπει να προσκομίσει στην Εταιρία φωτοτυπίες των δικαιολογητικών (τιμολόγιο ή αποδείξεις παροχής υπηρεσιών), εκκαθαριστικό σημείωμα του φορέα και πρωτότυπη βεβαίωση για την Εφορία.

Σε περίπτωση εξόδων τα οποία έγιναν στο εξωτερικό, η σχετική αποζημίωση καταβάλλεται στην Ελλάδα σε Ευρώ, με βάση την ισχύουσα μέση τιμή fixing του ξένου νομίσματος κατά την ημερομηνία έκδοσης των σχετικών δικαιολογητικών. Ως τιμή του συναλλάγματος θεωρείται η αναγραφόμενη στο δελτίο τιμών συναλλάγματος της Τράπεζας Ελλάδας.

Όλα τα δικαιολογητικά αποζημίωσης που αφορούν περίθαλψη στο εξωτερικό (αποδείξεις, γνωματεύσεις, τιμολόγια, κ.λπ.), πρέπει προτού υποβληθούν στην Εταιρία, να φέρουν θεώρηση των Ελληνικών Προξενικών Αρχών της χώρας όπου εκδόθηκαν και να είναι νόμιμα μεταφρασμένα.

Όλα τα δικαιολογητικά αποζημίωσης κρατούνται από την Εταιρία, η οποία στο τέλος του ημερολογιακού έτους εκδίδει βεβαίωση για την Εφορία, για το ποσό που δεν κατέβαλε ως αποζημίωση.

Τα δικαιολογητικά θα πρέπει να υποβάλλονται στην Εταιρία, το αργότερο έξι (6) μήνες από την ημερομηνία που εκδόθηκαν.

Άρθρο 8. Διαιτητική πραγματεγνωμοσύνη

Σε περίπτωση που προκύψει διαφωνία όσον αφορά την έναρξη, τις συνέπειες της ασθένειας ή του ατυχήματος, την αιτία, την έκταση, την αποκατάσταση ή το βαθμό ανικανότητας, τα μέρη συμφωνούν να δώσουν τη σχετική εντολή για την επίλυση της διαφωνίας αυτής, με ιδιωτικό έγγραφο, σε διαιτητική επιτροπή που αποτελείται από τρεις ιατρούς. Ένας από κάθε πλευρά και ο τρίτος ορίζεται από κοινού ή σε περίπτωση διαφωνίας από το Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών. Η επιτροπή αυτή, δεν έχει αρμοδιότητα να καθορίσει το ποσό της τυχόν οφειλόμενης αποζημίωσης, η διεκδίκηση του οποίου πρέπει να γίνει στα τακτικά δικαστήρια, σύμφωνα με το Άρθρο 28 των Γενικών Όρων Ασφάλισης Ζωής.

Η επιτροπή των ιατρών, συνέρχεται στον τόπο που επιλέγει κατά περίπτωση η Εταιρία. Η κάθε πλευρά καταβάλλει τα δικά της έξοδα καθώς και την αμοιβή του ιατρού που ορίζει και προκαταβάλλει από κοινού τα μισά έξοδα για την αμοιβή του τρίτου ιατρού.

Οι αποφάσεις της ιατρικής επιτροπής λαμβάνονται κατά πλειοψηφία, χωρίς δικονομικές διατυπώσεις, παρουσιάζονται εγγράφως και είναι δεσμευτικές για τα μέρη, ακόμα και εάν ένας από τους ιατρούς αρνηθεί να υπογράψει το σχετικό πρακτικό, στο οποίο η άρνησή του πρέπει να πιστοποιείται από τους άλλους δύο ιατρούς.

Άρθρο 9. Αναπροσαρμογή των ασφαλιστρών

Η Εταιρία με γνώμονα τη συνεχή εξασφάλιση των Ασφαλισμένων της, διατηρεί το δικαίωμα αναπροσαρμογής του ασφαλιστρού στις Συμπληρωματικές παροχές, ανάλογα με τις οικονομικές συνθήκες που επικρατούν.

Η πιο πάνω αναπροσαρμογή, επιτρέπεται σε οποιαδήποτε επέτειο του ασφαλιστηρίου ή κατά την επαναφορά του σε ισχύ, με την προϋπόθεση ότι η Εταιρία θα αναπροσαρμόσει τα ασφάλιστρα μιας ολόκληρης κατηγορίας Ασφαλισμένων της.

Το ποσοστό αναπροσαρμογής των ασφαλιστρών, δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσοστό αύξησης του δείκτη τιμών καταναλωτή, κατά το διανυθέν χρονικό διάστημα από την ημερομηνία ισχύος του τιμολογίου της Συμπληρωματικής παροχής ή της τελευταίας αναπροσαρμογής του και την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νέου, αυξημένου, τιμολογίου.

Άρθρο 1. Παροχή

Σύμφωνα με τους Γενικούς Όρους Ασφάλισης Ζωής που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του ασφαλιστηρίου και τις παρούσες Ειδικές Διατάξεις, η Εταιρεία αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλλει στους δικαιούχους ασφάλισμα ίσο με το ασφαλισμένο κεφάλαιο που αναφέρεται στον Πίνακα Παροχών.

Το εγγυημένο τεχνικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των παροχών είναι 3%

Άρθρο 2. Μη Ισχύς των άρθρων

Το άρθρο 14 των Γενικών όρων της παρούσης Συμβάσεως, περί δικαίωματος δανεισμού του Αντισυμβαλλομένου, δεν ισχύει στην περίπτωση της συγκεκριμένης Βασικής κάλυψης.

Άρθρο 3. Διάρκεια ασφάλισης

Η παρούσα κάλυψη είναι "ισοβίου" διάρκειας και λήγει με τον θάνατο του Ασφαλισμένου ή με την ακύρωση ή εξαγορά του ασφαλιστηρίου.

Άρθρο 4. Πληρωμή των ασφαλίσεων

Η ασφαλιστική κάλυψη παρέχεται έναντι πληρωμής μηνιαίων ασφαλίσεων, το ύψος των οποίων αναγράφεται στο ασφαλιστήριο. Η καταβολή των ασφαλίσεων συνεχίζεται για όλη τη χρονική περίοδο που έχει συμφωνηθεί και αναγράφεται στο ασφαλιστήριο.

Άρθρο 5. Αναπροσαρμογή των ασφαλίσεων

Τα ασφαλίσιμα αναπροσαρμόζονται ετησίως σε ποσοστό που αναφέρεται στον Πίνακα Παροχών.

Άρθρο 1. Παροχή

Σύμφωνα με τους Γενικούς Όρους Ασφάλισης Ζωής και Συμπληρωματικών Παροχών, που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του ασφαλιστηρίου και τις παρούσες Ειδικές Διατάξεις, η Εταιρία παρέχει κάλυψη Απαλλαγής περαιτέρω καταβολής ασφαλιστρών της Βασικής ασφάλισης ζωής του ασφαλισμένου και των τυχόν συμπληρωματικών παροχών που καλύπτουν τον ασφαλισμένο και τα εξαρτώμενα μέλη, εάν ο Αντισυμβαλλόμενος καταστεί Μόνιμα και Ολικά Ανίκανος κατά τη διάρκεια ισχύος της ασφάλισης και πριν από την 65^η επέτειο των γενεθλίων του.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την ισχύ της συγκεκριμένης κάλυψης είναι ο Αντισυμβαλλόμενος να βρίσκεται εν ζωή κατά τη διάρκεια των καταβολών του ασφαλισματος.

Οι κάλυψεις για τις οποίες ισχύει η Απαλλαγή Ασφαλιστρου λόγω Μόνιμης και Ολικής Ανικανότητας του Αντισυμβαλλομένου αναφέρονται στον Πίνακα Παροχών του ασφαλιστηρίου.

Άρθρο 2. Ορισμοί

Για την εφαρμογή αυτής της Συμπληρωματικής παροχής Μόνιμη και Ολική θεωρείται η ανικανότητα που προέρχεται από ατύχημα ή ασθένεια και που εμποδίζει τελείως τον Ασφαλισμένο να εκτελεί οποιαδήποτε εργασία ή επάγγελμα με αμμοβή ή κέρδος και η οποία, ανικανότητα, κράτησε για συνεχές χρονικό διάστημα εξ (6) μηνών από την ημερομηνία οριστικής διακοπής (λόγω ανικανότητας) οποιασδήποτε επαγγελματικής του δραστηριότητας και συνεχίζει στο τέλος αυτού του διαστήματος να είναι αμετάβλητη για όλη τη διάρκεια ζωής του ασφαλισμένου.

Προϋπόθεση καταβολής ασφαλισματος είναι η ημερομηνία συμβάντος του γεγονότος που προκάλεσε την ανικανότητα να είναι μεταγενέστερη της ημερομηνίας έναρξης ισχύος ή της επαναφοράς σε ισχύ της παρούσας κάλυψης.

Η Εταιρία θα αποδεχθεί ως Μόνιμη Ολική Ανικανότητα την:

- α) ολική και ανεπανόρθωτη απώλεια της όρασης και των δύο ματιών,
- β) ανεπανόρθωτη λειτουργική απώλεια και των δύο χεριών ή και των δύο ποδιών ή ενός χεριού και ενός ποδιού και θα προχωρήσει στην απαλλαγή από τον Αντισυμβαλλόμενο της περαιτέρω καταβολής των αναλογούντων ασφαλιστρών για τις κάλυψεις που ισχύει η κάλυψη της απαλλαγής.

Η Εταιρία διατηρεί το δικαίωμα αναμονής εξ (6) μηνών από την ημερομηνία αναγγελίας του ατυχήματος ή της ασθένειας, πριν προχωρήσει στην αποδοχή της ανικανότητας και την απαλλαγή των αναλογούντων ασφαλιστρών.

Εάν ο Ασφαλισμένος επανакτήσει την ικανότητά του για εργασία, είτε εξολοκλήρου είτε εν μέρει, η Εταιρία θα διακόψει άμεσα την απαλλαγή του Αντισυμβαλλομένου περαιτέρω καταβολής ασφαλιστρών.

Στην περίπτωση που η εταιρία έχει οριστικά αποδεχθεί την Μόνιμη Ολική Ανικανότητα, διακόπτεται αμέσως η πληρωμή των ασφαλιστρών που αφορούν την παροχή αυτή. Εάν η Μόνιμη Ολική Ανικανότητα έχει μεν εγγράφως γνωστοποιηθεί στην Εταιρία, δεν έχει γίνει όμως η αποδοχή της από την Εταιρία, ο Ασφαλισμένος οφείλει να καταβάλλει κανονικά τα ασφαλίστρα. Η Εταιρία οφείλει να επιστρέψει, χωρίς τόκο, τα ασφαλίστρα που έχουν εισπραχθεί στην περίοδο μεταξύ της ημερομηνίας υποβολής της σχετικής αίτησης και της αποδοχής της ανικανότητας.

Εάν ο Ασφαλισμένος επανакτήσει την ικανότητά του για εργασία, είτε εξολοκλήρου είτε εν μέρει, η Εταιρία δεν θα καταβάλει οποιοδήποτε οφειλόμενο ποσό.

Η Εταιρία διατηρεί το δικαίωμα να διαπιστώνει με δικές της δαπάνες, οποιοδήποτε κρίνει αναγκαίο, κατά πόσο συνεχίζεται η ανικανότητα.

Άρθρο 3. Πληρωμή των ασφαλιστρών

Η ασφαλιστική κάλυψη παρέχεται έναντι πληρωμής ετησίων ασφαλιστρών, το ύψος των οποίων αναγράφεται στο ασφαλιστήριο. Η καταβολή των ασφαλιστρών συνεχίζεται για όλη τη χρονική περίοδο ισχύος της κάλυψης που έχει συμφωνηθεί και αναγράφεται στο ασφαλιστήριο ή μέχρι την αποδοχή της ανικανότητας του Ασφαλισμένου, εφόσον επέλθει πριν τη λήξη της ασφάλισης.

Άρθρο 4. Διάρκεια ισχύος της κάλυψης

Η διάρκεια ισχύος της παρούσας κάλυψης είναι η αναφερόμενη στον Πίνακα Παροχών του ασφαλιστηρίου.

Άρθρο 5 Λήξη της ασφάλισης

Η παρούσα συμπληρωματική κάλυψη λήγει όταν :

- α) Ακυρωθεί το Βασικό Ασφαλιστήριο Ζωής ή γίνει ελεύθερο κεραιτέρω καταβολών ή εξεγοραστεί.
- β) Με την συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας του ασφαλισμένου.
- γ) Όταν επέλθει η ασφαλιστική περίπτωση.
- δ) Όταν το ασφαλιστήριο καταγγείλθει εγγράφως από τον αντισυμβαλλόμενο ή τον ασφαλιζόμενο ή την Εταιρία.

Για οτιδήποτε δεν προβλέπεται από τις Ειδικές Διατάξεις, έχουν εφαρμογή οι Γενικοί Όροι Ασφάλισης Ζωής και Συμπληρωματικών Παροχών.

Οποιαδήποτε τροποποίηση των ανωτέρω, πιστοποιείται με την έκδοση σχετικής Πρόσθετης Πράξης, η οποία καταχωρείται στο ασφαλιστήριο.

Άρθρο 1. Παροχή

Σύμφωνα με τους Γενικούς Όρους Ασφάλισης Ζωής και Συμπληρωματικών Παροχών, που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του ασφαλιστηρίου και τις παρούσες Ειδικές Διατάξεις, η Εταιρία αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλλει στον Ασφαλισμένο το ασφάλισμα, σε περίπτωση που εισαχθεί και νοσηλευθεί σε Νοσοκομείο από ασθένεια ή ατύχημα, για κάθε ημέρα παραμονής του εντός του Νοσοκομείου, με ανώτατο όριο τις τριακόσιες εξήντα πέντε (365) ημέρες για κάθε νοσηλεία, με την προϋπόθεση ότι ο ασφαλισμένος έχει εννήντα (90) συνεχείς ημέρες ασφάλισης από την ημερομηνία έναρξης ισχύος ή επαναφοράς σε ισχύ της κάλυψης και μέχρι την ημερομηνία επέλευσης της ασφαλιστικής περίπτωσης.

Το ποσό της ημερήσιας αποζημίωσης (ασφάλισμα) για κάθε νοσηλεία από ασθένεια ή ατύχημα, αναγράφεται στον Πίνακα Παροχών του ασφαλιστηρίου. Το ποσό αυτό, διπλασιάζεται σε περίπτωση νοσηλείας σε μονάδα εντατικής παρακολούθησης στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, με ανώτατο όριο τις τριάντα (30) ημέρες για κάθε νοσηλεία.

Διαδοχικές περιόδους νοσηλείας με αιτία την ίδια ασθένεια ή ατύχημα καθώς και οι επιπλοκές αυτών, υπολογίζονται ως μία και μόνη περίοδος νοσηλείας, όταν η επόμενη εισαγωγή στο Νοσοκομείο, γίνει μέσα σε εννήντα (90) ημέρες από την τελευταία ημερομηνία εξόδου.

Κατά παρέκκλιση των εξαιρέσεων ασθενειών του Αρθρου 6 των Γενικών Όρων Συμπληρωματικών Παροχών, η ασφάλιση ισχύει και για τις περιπτώσεις παραμονής σε Νοσοκομείο λόγω φυσιολογικού ή πρόωρου τοκετού ή καισαρικής τομής, με την προϋπόθεση ότι η Ασφαλισμένη έχει τριακόσιες (300) συνεχείς ημέρες ασφάλισης από την ημερομηνία έναρξης ισχύος ή επαναφοράς σε ισχύ της κάλυψης και μέχρι την ημερομηνία επέλευσης της ασφαλιστικής περίπτωσης.

Άρθρο 2. Πληρωμή των ασφαλιστρών

Η ασφαλιστική κάλυψη παρέχεται έναντι πληρωμής ετησίων ασφαλιστρών, το ύψος των οποίων αναγράφεται στο ασφαλιστήριο. Τα ετήσια ασφαλίτρα της κάλυψης αυξάνονται σε κάθε ασφαλιστική επέτειο, με ποσοστό αύξησης που αναγράφεται στον Πίνακα Παροχών. Μετά την συμπλήρωση των 65 ετών του ασφαλισμένου το ποσοστό αύξησης διαμορφώνεται σε 6% ετησίως. Η καταβολή των ασφαλιστρών συνεχίζεται για όλη τη χρονική περίοδο ισχύος της κάλυψης που έχει συμφωνηθεί και αναγράφεται στο ασφαλιστήριο.

Για σιδήριστα δεν προβλέπεται από τις Ειδικές Διατάξεις, έχουν εφαρμογή οι Γενικοί Όροι Ασφάλισης Ζωής και Συμπληρωματικών Παροχών.

Οποιαδήποτε τροποποίηση των ανωτέρω, πιστοποιείται με την έκδοση σχετικής Πρόσθετης Πράξης, η οποία καταχωρείται στο ασφαλιστήριο.

Άρθρο 3. Διάρκεια ισχύος της κάλυψης

Η κάλυψη ισχύει μέχρι την συμπλήρωση των 65 ετών του ασφαλισμένου. Η ισχύς της μπορεί να παραταθεί μέχρι την λήξη της Βασικής ασφάλισης ζωής με την προϋπόθεση ότι το ασφαλιστήριο ήταν σε ισχύ κατά την τελευταία 5ετία, πριν την 65^η επέτειο των γενεθλίων του ασφαλισμένου.

Άρθρο 1. Παροχή

Σύμφωνα με τους Γενικούς Όρους Ασφάλισης Ζωής και Συμπληρωματικών Παροχών, που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του ασφαλιστηρίου και τις παρούσες Ειδικές Διατάξεις, η Εταιρεία αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλλει στον Ασφαλισμένο το ασφάλισμα, σε περίπτωση που υποβληθεί σε χειρουργική επέμβαση σε Νοσοκομείο λόγω ασθένειας ή ατυχήματος.

Το ποσό του ασφαλισματος για κάθε είδους επέμβασης αναγράφεται στον συνημμένο Πίνακα, είναι ανεξάρτητο από το ύψος των χειρουργικών δαπανών και την αποζημίωση που ενδέχεται να έχει λάβει ο ασφαλισμένος από άλλο ασφαλιστικό φορέα. Εάν γίνουν περισσότερες από μία επεμβάσεις στη διάρκεια της ίδιας χειρουργικής διαδικασίας, τότε η Εταιρεία καταβάλλει το μεγαλύτερο αντίστοιχο ποσό. Εάν το είδος της χειρουργικής επέμβασης δεν αναγράφεται στον Πίνακα Επεμβάσεων η Εταιρεία καταβάλλει ποσό ίσο με αυτό που προβλέπεται για χειρουργική επέμβαση αντίστοιχης σοβαρότητας.

Διαδοχικές επεμβάσεις με αιτία την ίδια ασθένεια ή ατύχημα καθώς και οι επιπλοκές αυτών, υπολογίζονται ως μία και μόνη, όταν η επόμενη γίνει μέσα σε ενενήντα (90) ημέρες από την τελευταία ημερομηνία.

Κατά παρέκκλιση των εξαιρέσεων του Άρθρου 6 των Γενικών Όρων Συμπληρωματικών Παροχών, η ασφάλιση ισχύει με την προϋπόθεση ότι ο ασφαλισμένος έχει ενενήντα (90) συνεχείς ημέρες ασφάλισης από την ημερομηνία έναρξης ισχύος ή επαναφοράς σε ισχύ της κάλυψης και μέχρι την ημερομηνία επέλευσης της ασφαλιστικής περίπτωσης.

Ειδικά για την καταβολή του εκδόματος λόγω καισαρικής τομής απαιτείται περίοδος τριακοσίων (300) ημερών συνεχούς ασφάλισης από την ημερομηνία έναρξης ισχύος ή επαναφοράς σε ισχύ της κάλυψης και μέχρι την ημερομηνία επέλευσης της ασφαλιστικής περίπτωσης.

Άρθρο 2. Πληρωμή των ασφαλιστρών

Η ασφαλιστική κάλυψη παρέχεται έναντι πληρωμής ετησίων ασφαλιστρών, το ύψος των οποίων αναγράφεται στο ασφαλιστήριο. Τα ετήσια ασφάλιστρα της κάλυψης αυξάνονται σε κάθε ασφαλιστική επέτειο, με ποσοστό αύξησης που αναγράφεται στον Πίνακα Παροχών. Μετά την συμπλήρωση των 65 ετών του ασφαλισμένου το ποσοστό αύξησης διαμορφώνεται σε 4% ετησίως. Η καταβολή των ασφαλιστρών συνεχίζεται για όλη τη χρονική περίοδο ισχύος της κάλυψης που έχει συμφωνηθεί και αναγράφεται στο ασφαλιστήριο.

Για οπδήποτε δεν προβλέπεται από τις Ειδικές Διατάξεις, έχουν εφαρμογή οι Γενικοί Όροι Ασφάλισης Ζωής και Συμπληρωματικών Παροχών.

Οποιαδήποτε τροποποίηση των ανωτέρω, πιστοποιείται με την έκδοση σχετικής Πρόσθετης Πρόβλεψης, η οποία καταχωρείται στο ασφαλιστήριο.

Άρθρο 3. Διάρκεια ισχύος της κάλυψης

Η κάλυψη ισχύει μέχρι την συμπλήρωση των 65 ετών του ασφαλισμένου. Η ισχύς της μπορεί να παραταθεί μέχρι την λήξη της Βασικής Ασφάλισης Ζωής με την προϋπόθεση ότι το ασφαλιστήριο ήταν σε ισχύ κατά την τελευταία 5ετία, πριν την 65^η επέτειο των γενεθλίων του ασφαλισμένου.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΩΝ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ και ΠΟΣΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΜΑΤΟΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ	ΠΟΣΟ ΑΣΦΑΛΙΣΜΑΤΟΣ EURO
ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	
1 Κρανιοτομή	5.200
2 Υποφυσεκτομή	4.300
3 Επέμβαση για ανεύρυσμα ή αρτηριοφλεβώδη δυσπλασία	5.200
4 Εκτομή ακουστικού νευρινώματος	5.200
5 Χειρουργική δημιουργία αναστόμωσης	3.700
6 Εγχείριση κοιλιοπεριτοναϊκής παροχέτευσης	3.700
7 Οσφυϊκή πεταλεκτομή	2.100
8 Θωρακική ή Αυχενική πεταλεκτομή ή Πεταλοτομή	3.500
9 Εκπυρήνιση δίσκου	1.600
10 Σπονδυλοθεσία τύπου Isula	6.700
11 Σπονδυλοθεσία τύπου VSP	4.300
12 Διερεύνηση	4.500
ΕΓΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΑΤΙΩΝ	
13 Αφαίρεση καταράκτη	1.100
14 Αφαίρεση καταράκτη & Μεταμόσχευση φακού	1.600
15 Αφαίρεση Τριδας / Ιριδοκτομία	1.600
16 Αποκόλληση αμφιβληστροειδούς (χειρουργική αποκατάσταση)	2.000
17 Αποκόλληση αμφιβληστροειδούς (αποκατάσταση με LASER))	1.100
18 Υαλοειδεκτομή	2.300
19 Μεταμόσχευση Κερατοειδούς	1.800
20 Επέμβαση αποκατάστασης Γλαυκώματος	1.200
21 Διόρθωση στραβισμού	1.100
22 Αφαίρεση πτερυγίου	900
23 Διόρθωση εκτροπίου ή εντροπίου	1.000
24 Αποκατάσταση Αμφιβληστροειδούς ή Κερατοειδούς με LASER	400
25 Εκπυρήνιση οφθαλμικού βολβού	1.800
ΕΓΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (ΑΥΤΙΩΝ - ΜΥΤΗΣ - ΛΑΙΜΟΥ)	
26 Διόρθωση ρινικού διαφράγματος	1.000
27 Κογχεκτομία	1.000
28 Επέμβαση ρινικής πολυποδίασης	900
29 Ρινοφαρυγγοσκόπηση και βιοψία	1.100
30 Αδενοειδεκτομή	900
31 Γλώσσεκτομή	1.400
32 Αμυγδαλεκτομή	1.100
33 Επέμβαση "Υπινικής Άκνους"	2.100
34 Λαρυγγασκόπηση & Καταστροφή λαρυγγικής βλάβης	1.300
35 Ολική λαρυγγεκτομή	3.200
36 Τραχειοστομία	900
37 Μυρριγγεκτομή	700
38 Τυμπανοπλαστική 1	900
39 Τυμπανοπλαστική 2,3	2.000
40 Αναβολεκτομή	1.600
41 Μαστοειδεκτομή	1.800
42 Επεμβάσεις κόλπων	1.200
43 Ολική θυρεοειδεκτομή	2.200
44 Παραθυρεοειδεκτομή	2.700

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΩΝ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ και ΠΟΣΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΜΑΤΟΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ	ΠΟΣΟ
	ΑΣΦΑΛΙΣΜΑΤΟΣ EURO
45 Εκτομή σιελογόνων αδένων	1.400
46 Εκτομή Παρωτίδας	2.300
47 Ριζικός τραχηλικός καθαρισμός	2.300
48 Ημί ή Υφολική θυροειδεκτομή	1.900
ΕΓΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΙΚΟΥ	
49 Διαστολή Οισοφάγου	300
50 Αλοκατάσταση Οισοφάγου	2.000
51 Εξαίρεση όγκου ή εκκολπώματος του οισοφάγου	3.600
52 Οισοφαγεκτομή	5.100
53 Γαστροστομία	2.500
54 Ολική ή μερική γαστρεκτομή	4.500
55 Βαγοτομή & Πυλωροπλαστική	3.600
56 Υπερεκλεκτική βαγοτομή	3.300
57 Γαστροδωδεκαδακτυλοστομική ή Γαστρονηστιδική αναστόμωση ή Γαστροεντεροαναστόμωση	3.600
58 Γαστροσκόπηση & αφαίρεση πολύποδα η θεραπεία με LASER	900
59 Ραφή αιμορροαίντος έλκους	1.900
60 Αφαίρεση λεπτού εντέρου	3.700
61 Εύλεστομία	2.900
62 Ολική ή μερική κολεκτομή	4.600
63 Κολοστομία	2.900
64 Σύγκλιση κολοστομίας	2.000
65 Κολονοσκοπική πολυποδεκτομή	500
66 Σκωληκοειδεκτομή	1.900
67 Διαστολή Πρωκτού	900
68 Επέμβαση αιμορροΐδων	1.100
69 Άλλες επεμβάσεις του πρωκτού (συρίγγιο, ραγάδα)	1.100
70 Εκτομή του ορθού	2.500
71 Εκτομή όγκου του ορθού	2.700
72 Πρόπτωση ορθού	900
73 Κούλιοπερνεϊκή εκτομή	3.600
74 Επέμβαση Miles	3.600
75 Διερευνητική λαπαροτομή	2.300
76 Λαπαροσκόπηση	1.200
77 Ολική ή μερική παγκρεατεκτομή	4.700
78 Ριζική παγκρεατοδωδεκαδακτυλεκτομή (Επέμβαση Whipple)	5.000
79 Χολοκυστεκτομή & χοληδοχοτομή	3.700
80 Λαπαροσκοπική χολοκυστεκτομή	1.900
81 E.R.C.P. & πατύλλοτομή	1.100
82 E.R.C.P. & πατύλλοτομή & εισαγωγή Stent	1.800
83 Χολοκυστεκτομή	2.900
84 Σπληνεκτομή	2.300
85 Ανοιχτή βίωση ήπατος	1.400
86 Μερική λοβεκτομή ήπατος	4.500
87 Μεταμόσχευση ήπατος	86.000

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΩΝ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ και ΠΟΣΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΜΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ	ΠΟΣΟ ΑΣΦΑΛΙΣΜΑ
ΚΗΛΗ	EURO
88 Επέμβαση διαφραγματοκήλης	3.200
89 Αποκατάσταση βουβωνοκήλης ή μηροκήλης	1.700
90 Αποκατάσταση αμφοτερόπλευρης βουβωνοκήλης ή μηροκήλης	2.000
91 Αποκατάσταση ομφαλοκήλης ή κήλης λευκής γραμμής (επιγαστρικής)	2.100
92 Αποκατάσταση άλλων ειδών κήλης κοιλιακού τοιχώματος	2.800
ΜΑΣΤΟΣ	
93 Βιοψία μαστού	900
94 Αφαίρεση ψηλαφητής μάζας μαστού	1.900
95 Απλή μαστεκτομή	4.000
96 Μαστεκτομή & αφαίρεση μασχαλιαίων λεμφαδένων	4.000
97 Μαστεκτομή & άμεση ανακατασκευή	4.400
98 Ανακατασκευή του μαστού	6.400
ΑΓΓΕΙΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	
99 Αφαίρεση κισσών κάτω άκρου (ενός άκρου)	1.100
100 Αφαίρεση κισσών κάτω άκρου (άμφω)	1.600
101 Αρτηριακή παράκαμψη by pass (εξαιρείται C.A.B.G.)	5.100
102 Καρωτιδικό by pass	3.600
103 Αορτομηνιαία, Μηροκνημιαία, Μασχαλιαία-Μηνιαία παράκαμψη, ανεύρυσμα αορτής	5.300
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΘΩΡΑΚΟΣ – ΚΑΡΔΙΑΣ	
104 Αορτοστεφανιαία παράκαμψη (by pass)	12.500
105 Διαδερμική διαυλική στεφανιαία αγγειοπλαστική	12.800
106 PTCA επιπλέον στεφανιαίας αρτηρίας	900
107 Καρδιακός & Στεφανιαίος καθετηριασμός	1.400
108 Αντικατάσταση βαλβίδας/ων	13.700
109 Βαλβιδοπλαστική	6.700
110 Κλειστή βαλβιδοτομία	3.600
111 Εκτόμή καρδιακού ανευρύσματος	12.500
112 Τοποθέτηση μόνιμου βηματοδότη (περιλαμβάνει και την τιμή του βηματοδότη)	4.000
113 Αποκατάσταση ανευρύσματος θωρακικής αορτής	13.000
114 Μεταμόσχευση καρδιάς	63.900
115 Μεταμόσχευση καρδιάς & πνευμόνων	73.200
116 Λοβεκτομή ή πνευμονεκτομή	4.500
117 Αφαίρεση μεσοθωρακικού όγκου	3.200
118 Θωρακοπλαστική	3.200
119 Θεραπευτική βρογχοσκόπηση ή μεσοθωρακοσκόπηση	700
ΕΓΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΟΥΡΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	
120 Μερική ή ολική νεφρεκτομή	3.700
121 Πυελολιθοτομία	2.500
122 Ουρητηρολιθοτομία	2.500

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΩΝ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ και ΠΟΣΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΜΑΤΟΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ	ΠΟΣΟ
	ΑΣΦΑΛΙΣΜΑΤΟΣ EURO
123 Εξωσωματική λιθοτριψία	1.600
124 Πυελοπλαστική	2.500
125 Νεφροστομία ή ουρηθροστομία	2.100
126 Μερική κυστεκτομή	3.400
127 Ολική κυστεκτομή μετά ουρητηροεντερικής αναστόμωσης	5.000
128 Διουρηθρική αφαίρεση όγκων ουροδόχου κύστης	900
129 Αποκατάσταση ουρήθρας, ουρηθροτομία	1.100
130 Χειρουργική διάνοξη στομίου ουρήθρας	500
131 Ορχεκτομή, επιδιδυμεκτομία	1.400
132 Αποκατάσταση υδροκήλης	1.000
133 Απολίνωση προσαγωγών αγγείων	1.100
134 Απολίνωση σπερματικής φλέβας	1.100
135 Ορχεοπηξία	1.400
136 Προστατεκτομή	4.000
137 Διουρηθρική προστατεκτομή	2.500
138 Μεταμόσχευση νεφρού	20.000
ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΓΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	
139 Ωοθηκεκτομή (ετερόπλευρη ή αμφοτερόπλευρη)	3.200
140 Αφαίρεση κύστης ωοθυλακίου	2.000
141 Σάλπιγγεκτομή	3.200
142 Σάλπιγγοπλαστική	4.000
143 Ολική υστερεκτομή (κουλιακή ή διακολπική)	2.900
144 Ινομυομαστεκτομή	2.500
145 Υστερεκτομή + Ωοθηκεκτομή	4.100
146 Ριζική υστερεκτομή	5.000
147 Κολποραφή	2.500
148 Αποκατάσταση κυστεοκήλης ή ακράτειας ούρων	2.400
149 Θεραπευτική λαπαροσκόπηση	2.000
150 Καισαρική τομή	2.000
151 Εκτοπή (εξωμήτριος) κύησης	1.700
152 Κωνοειδής εκτομή τραχήλου	700
153 Τραχηλικό, κοιλιακό, αιδοϊκό	500
154 Επέμβαση βαρθολίνιας κύστης	500
155 Διαγνωστική απόξεση	700
156 Αποβολή 2ου τριμήνου	1.800
157 Αποκατάσταση κύλιου	2.000
ΕΓΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΔΕΡΜΑΤΟΣ	
158 Αφαίρεση λιπώματος ή βασικοκυτταρικού καρκινώματος	200
159 Ευρεία εξαίρεση μελανώματος και μεταμόσχευση δέρματος	900
160 Εξαίρεση μελανώματος και λεμφαδένων	1.600
161 Αφαίρεση γιγαντιαίου λιπώματος	1.100
162 Αφαίρεση σμηγματογόνου κύστης	1.100
163 Εκτομή βλεφάρων	700
164 Επέμβαση δακρυϊκού αδένος	700
165 Βιοψία λεμφαδένος	400
166 Ριζική λεμφαδεκτομή	1.800

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΩΝ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ και ΠΟΣΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΜΑΤΟΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ	ΠΟΣΟ ΑΣΦΑΛΙΣΜΑΤΟΣ EURO
167 Μεταμόσχευση μυελού των οστών	30.600
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΕΣ ΕΓΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	
168 Ολική αρθροπλαστική ισχίου	5.300
169 Ολική αρθροπλαστική γόνατος	5.300
170 Ολική αρθροπλαστική αγκώνος	5.300
171 Αρθροπλαστική ισχίου	4.100
172 Αρθροπλαστική γόνατος	3.800
173 Αρθροπλαστική αγκώνος	2.300
174 Αρθροπλαστική ώμου	2.300
175 Εκτομή εντοπισμένων οστικών βλαβών	900
176 Βλαιοδοακτυλία μεγάλου δακτύλου ποδός (ετερόπλευρη)	1.000
177 Βλαιοδοακτυλία μεγάλου δακτύλου ποδός (αμφοτερόπλευρη)	1.400
178 Αρθροδεσία	400
179 Ηλώση οστών	3.800
180 Αφαίρεση ήλων	800
181 Θεραπευτική αρθροσκόπηση	1.200
182 Αρθροσκοπική αφαίρεση μηνίσκου	1.100
183 Ακρωτηριασμός κάτω άκρου	3.800
184 Αποσυμπίεση σε σ. καρπιαίου σωλήνα	1.000
185 Επέμβαση σε εκτινασσόμενο δάκτυλο	600
186 Μερική εκτομή παλαμιαίας απονεύρωσεως	900
187 Επέμβαση για επικονδυλίτιδα αγκώνος	1.000
188 Αποκατάσταση τένοντα	1.200
189 Επέμβαση σε μυ ή/και σε περιτονία	1.300
ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΓΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	
190 Πυλωρομυοτομία	1.900
191 Τοποθέτηση καθετήρα Hickman ή Tenckhoff	800
192 Παροχέτευση αποστήματος	200
193 Αποκατάσταση κήλης σε παιδιά	900
194 Υποσπυαδίας	1.300

Οι Όροι που ακολουθούν διέπονται από τους Γενικούς Όρους Ζωής τους Πρόσθετους Γενικούς Όρους Συμπληρωματικών παραγών και είναι αναπόσπαστο μέρος του παρόντος Ασφαλιστηρίου.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. **Εισαγωγή στο Νοσοκομείο:** Η εισαγωγή του Ασφαλισμένου στο Νοσοκομείο για Νοσηλεία, εφόσον έχει γίνει επαρκής έλεγχος των προβλημάτων υγείας του στο Τμήμα Εισιγόντων Περιστατικών ή τα Εξωτερικά Ιατρεία και έχει τεκμηριωθεί επαρκώς η ιατρική αναγκαιότητα της εισαγωγής.
2. **Γιατρός ή Χειρουργός:** Κάθε φυσικό πρόσωπο, το οποίο ασκεί νόμιμα το επάγγελμα του Γιατρού ή του Χειρουργού, με εξείρεση τον Ασφαλισμένο ή κάποιου μέλος από την άμεση οικογένειά του.
3. **Χειρουργικό Περιστατικό:** Το περιστατικό νοσηλείας το οποίο σχετίζεται με την αντιμετώπιση προβλημάτων υγείας τα οποία απαιτούν χειρουργική επέμβαση.
4. **Ελεύθερη Πρόσβαση:** Η ανάληψη από την Εταιρία της απευθείας εξόφλησης προς το Συμβεβλημένο Δίκτυο Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων όλων των Αναγνωρισμένων Εξόδων, που έγιναν σύμφωνα με τους όρους του παρόντος.
5. **Συμβεβλημένο Νοσοκομείο:** Νοσοκομείο ή Κλινική, στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό, που αναφέρεται στον εκάστοτε ισχύοντα Πίνακα Συμβεβλημένων με την Εταιρία Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων και αποδέχεται να παρέχει στον Ασφαλισμένο Ελεύθερη Πρόσβαση στις ιατρικές του υπηρεσίες, με βάση τους όρους και τις καλύψεις του παρόντος ασφαλιστηρίου συμβολαίου.
6. **Μη Συμβεβλημένο Νοσοκομείο:** Κάθε Νοσοκομείο και Κλινική, που δεν ανήκει στο Συμβεβλημένο Δίκτυο Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων.
7. **Εύλογα και Συνήθη Έξοδα Νοσηλείας:** Οι δαπάνες για ιατρικές και νοσοκομειακές υπηρεσίες οι οποίες είναι σύμφωνες με τις συνήθειες και λογικές χρεώσεις της αγοράς, σχετικές με τη διάγνωση της ασθένειας, απαραίτητες για ιατρικούς λόγους και σύμφωνες με την ιατρική πρακτική και την επιστημονική βιβλιογραφία. Η χρέωση θεωρείται λογική, όταν είναι σύμφωνη με το γενικό επίπεδο τιμών για παρόμοια ή συγκρίσιμη υπηρεσία και δεν υπερβαίνει την αντίστοιχη χρέωση από άλλους φορείς, του ίδιου επιπέδου, της πέρυχης που παραστέθηκε η υπηρεσία.
8. **Αναγνωρισμένα έξοδα:** Τα εύλογα και συνήθη έξοδα περίθαλψης του Ασφαλισμένου τα οποία καλύπτονται από τους Όρους του παρόντος ασφαλιστηρίου συμβολαίου σύμφωνα με το ετήσιο και κατά περιστατικό όριο.
9. **Απολογιστική Αποζημίωση:** Το ποσό των Αναγνωρισμένων Εξόδων, όπως αυτό ορίζεται στο παρόν ασφαλιστήριο συμβόλαιο και το οποίο θα καταβληθεί από την Εταιρία στον Ασφαλισμένο, μετά την προσκόμιση των πρωτότυπων παραστατικών για την κατάβολή του ασφαλισματος.
10. **Προϋπάρχουσες παθήσεις:** Οποιαδήποτε διαταραχή της υγείας του Ασφαλισμένου, η οποία είτε είχε παρουσιάσει συμπτώματα, είτε είχε διαγνωστεί, είτε είχε αντιμετωπιστεί με ιατρική ή και φαρμακευτική αγωγή, είτε είναι επακόλουθο γενετικής ανωμαλίας ή τραυματισμού ή ασθένειας, πριν από την ημερομηνία έναρξης του στην ασφάλιση. Οποιαδήποτε Μη Δηλωθείσα Προϋπάρχουσα Πάθηση, θα αποτελεί αιτία μη κάλυψης των Αναγνωρισμένων Εξόδων, ή και καταργείας του παρόντος ασφαλιστηρίου συμβολαίου.
11. **Επείγον περιστατικό:** Η απρόβλεπτη και αιφνίδια διαταραχή της υγείας του Ασφαλισμένου, λόγω ατυχήματος ή ασθένειας, που μπορεί να εκφύρει απώλεια της ζωής του ή να έχει σαν συνέπεια, μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα, τη σημαντική επιδείνωση της κατάστασης της υγείας του αν δεν του παρασχεθεί άμεσα και χωρίς καθυστέρηση ιατρική ή χειρουργική θεραπεία σε Νοσοκομείο.
12. **Τηλεφωνική εξυπηρέτηση πελατών για θέματα υγείας:** Τηλεφωνικό Κέντρο υπηρεσιών που λειτουργεί 24 ώρες το 24ωρο, 365 ημέρες το χρόνο, στελεχωμένο με ομάδα ειδικών σε ιατρικά και ασφαλιστικά θέματα για την υποστήριξη και παρακολούθηση της σωστής εφαρμογής του παρόντος προγράμματος. Το Κέντρο παρέχει στον Ασφαλισμένο καθοδήγηση και πληροφορίες μέσω τηλεφώνου, ελέγχει την ασφαλιστική κάλυψη, διακερμαίνει την απαραίτητη διαδικασία πριν τη νοσηλεία και γνωστοποιεί για το εάν θα ισχύσει η Ελεύθερη Πρόσβαση του Ασφαλισμένου σε συγκεκριμένο Νοσηλευτικό Ιδρυμα.

- 13. Περιστατικό Νοσηλείας** Νοσηλεία λόγω ασθένειας που οφείλεται στις ίδιες ή συναφείς αιτίες, καθώς και όλες οι σωματικές βλάβες που οφείλονται στο ίδιο ατύχημα θα θεωρούνται σαν ένα Περιστατικό Νοσηλείας.
Διαδοχικές νοσηλείες που οφείλονται στην ίδια αιτία ή στις επιλοκές της θεωρείται σαν ένα Περιστατικό Νοσηλείας εφόσον δεν απέχουν μεταξύ τους περισσότερα από ενενήντα (90) ημέρες.
- 14. Πληρωμή των ασφαλιστρών** Το ασφαλιστικό πρόγραμμα παρέχεται έναντι πληρωμής ετήσιων ασφαλιστρών, το ύψος των οποίων αναγράφεται στο ασφαλιστήριο.
Η καταβολή των ασφαλιστρών συνεχίζεται για όλη τη χρονική περίοδο ισχύος του προγράμματος που έχει συμφωνηθεί και αναγράφεται στο ασφαλιστήριο.
- 15. Υπολογισμός ετήσιου ασφαλιστρου** Τα ετήσια ασφαλιστρά του προγράμματος αυξάνονται σε κάθε ασφαλιστική επέτειο, με ποσοστό αύξησης που αναγράφεται στον Πίνακα Παροχών. Μετά τη συμπλήρωση των 65 ετών του Ασφαλισμένου, το ποσοστό αύξησης διαμορφώνεται σε 4% ετησίως.
Εκτός των ανωτέρω, η Εταιρία είναι δυνατόν να αναπροσαρμόζει τα ετήσια ασφαλιστρά αλλά η αναπροσαρμογή αυτή θα γίνεται για όλους όσους είναι ήδη Ασφαλισμένοι και μόνο κατά την επέτειο του συμβολαίου.
Η αναπροσαρμογή αυτή του ετήσιου ασφαλιστρου για το παρόν πρόγραμμα καθορίζεται από τους εξής παράγοντες:
Την ηλικία του Ασφαλισμένου κατά την έναρξη της ασφαλιστικής περιόδου.
Το ύψος των παροχών.
Τη σχέση ανάμεσα στις αποζημιώσεις και τα ασφαλιστρά, της ίδιας οικονομικής χρήσης.
Τον τιμώριμο των νοσηλείων, τις αμοιβές των χειρουργών, αναισθησιολόγων, θεραπόντων γιατρών και όλων των εξόδων για την περίθαλψη.
Τις θεραπευτικές και διαγνωστικές μεθόδους οι οποίες χρησιμοποιούνται ανάλογα με την πρόοδο της τεχνολογίας και της ιατρικής επιστήμης.
- 16. Ανώτατο ετήσιο όριο προγράμματος** Το ανώτατο ετήσιο όριο του παρόντος προγράμματος, ανά Ασφαλισμένο άτομο για κάθε Περιστατικό Νοσηλείας, ανέρχεται σε τριακόσιες χιλιάδες (€ 300.000,00) και αναγράφεται στον Πίνακα Παροχών.
- 17. Αναπροσαρμογή ανώτατου ετήσιου ορίου προγράμματος** Το ανώτατο ετήσιο όριο του προγράμματος αυξάνεται κατά δέκα χιλιάδες (€ 10.000) κάθε ασφαλιστικό έτος, από την έναρξη ή την επαναφορά σε ισχύ του ασφαλιστηρίου συμβολαίου.
- 18. Εκπιπόμενο ποσό** Το εφάλαξ ποσό, ανά Περιστατικό Νοσηλείας, κατά το οποίο συμμετέχει ο Ασφαλισμένος στα έξοδα νοσηλείας.
Το ετήσιο εκπιπόμενο ποσό του παρόντος προγράμματος, ανά Ασφαλισμένο και ανά Περιστατικό Νοσηλείας, είναι χίλια πεντακόσια (€ 1.500).
- 19. Διάρκεια ισχύος του προγράμματος** Το παρόν ασφαλιστικό πρόγραμμα ισχύει μέχρι τη συμπλήρωση των 65 ετών του Ασφαλισμένου.
Η ισχύς του μπορεί να παραταθεί μέχρι τη λήξη της Βασικής Ασφάλισης Ζωής με την προϋπόθεση ότι το ασφαλιστήριο ήταν σε ισχύ κατά την τελευταία 5ετία, πριν την 65^η επέτειο των γενεθλίων του Ασφαλισμένου.
- 20. Δικαίωμα ασφαλισιμότητας** Στα εξαρτώμενα μέλη παρέχεται το δικαίωμα να ασφαλιστούν με ατομικό ασφαλιστήριο συμβόλαιο, με το πλησιέστερο πρόγραμμα με το παρόν και το ισχύον τιμολόγιο της Εταιρίας που θα διαθέτει τότε, χωρίς έλεγχο ασφαλισιμότητας, στις εξής περιπτώσεις:
1. Στα παιδιά εξαρτώμενα μέλη κατά τη λήξη του παρόντος προγράμματος (ηλικία 18 ή 25 ετών εφόσον σπουδάζουν).
2. Όταν αποβιώσει ο κυρίως Ασφαλισμένος κατά τη διάρκεια ισχύος του παρόντος προγράμματος. Το δικαίωμα αυτό ασκείται με έγγραφη αίτηση, η οποία πρέπει να υποβληθεί στην Εταιρία εντός ενός μηνός από την ημερομηνία της λήξης του προγράμματος ή του θανάτου του Ασφαλισμένου.
- 21. Κατακία – Διαμονή** Ο Αντισυμβλλόμενος ή ο Ασφαλισμένος θεωρείται ότι διαμένει στη διεύθυνση που αναγράφεται στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο, και οφείλει να ενημερώνει την Εταιρία για κάθε αλλαγή της.
Το παρόν πρόγραμμα ισχύει για διαμονή του Ασφαλισμένου σε όλη την Ελληνική Επικράτεια.
Επίσης ισχύει και κατά τη διάρκεια παραμονής του Ασφαλισμένου στο εξωτερικό για ταξίδια τουρισμού ή και επιχειρηματικής δραστηριότητας όχι όμως για διάστημα μεγαλύτερο των τριών (3) μηνών, ανά ασφαλιστικό έτος.

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ο κυρίως Ασφαλισμένος και τα τυχόν εξαρτώμενα μέλη αυτού, καλύπτονται για τους κινδύνους ασθένειας και ατυχήματος που απαιτούν Νοσοκομειακή Περιθαλψη με βάση τις καλύψεις που αναγράφονται παρακάτω.
 Προϋπόθεση για την υλοποίηση της Εταιρίας να θεωρήσει τα έξοδα ομοιασθήποτε νοσηλείας σαν Αναγνωρισμένα είναι η επικοινωνία του Ασφαλισμένου με το Τηλεφωνικό Κέντρο Εξυπηρέτησης Πελατών για Θέματα Υγείας.

Άρθρο 1. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΛΥΨΗΣ

1.1. Νοσοκομειακή Περιθαλψη στην Ελλάδα

Τόσο στα Συμβεβλημένα Νοσοκομεία (Ελεύθερη Πρόσβαση), όσο και στα Μη Συμβεβλημένα Νοσοκομεία (Απολογιστική Αποζημίωση) καλύπτεται το εκατό τοις εκατό (100%) του συνόλου των Αναγνωρισμένων Εξόδων νοσοκομειακής περιθαλψης, όπως ορίζονται στις Γενικές Διατάξεις του παρόντος, με βάση το ανώτατο ετήσιο όριο της κάλυψης, αφαιρούμενου του εκπαιτόμενου ποσού.

1.2. Νοσοκομειακή περιθαλψη στο εξωτερικό

Τόσο στα Συμβεβλημένα Νοσοκομεία (Ελεύθερη Πρόσβαση), όσο και στα Μη Συμβεβλημένα Νοσοκομεία (Απολογιστική αποζημίωση) καλύπτεται το ογδόντα τοις εκατό (80%) του συνόλου των Αναγνωρισμένων Εξόδων νοσοκομειακής περιθαλψης για νοσηλείας που θα πραγματοποιηθούν παγκοσμίως (εξαιρουμένων των ΗΠΑ και Καναδά) όπως ορίζονται στις Γενικές Διατάξεις του παρόντος.

Για νοσηλείας που θα πραγματοποιηθούν στις ΗΠΑ και στον Καναδά, καλύπτεται το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του συνόλου των Αναγνωρισμένων Εξόδων νοσοκομειακής περιθαλψης, όπως ορίζονται στις Γενικές Διατάξεις του παρόντος.

Η Εταιρία θα καταβάλλει αποζημίωση με βάση το ανώτατο ετήσιο όριο της κάλυψης, αφού αφαιρέσει το εκπαιτόμενο ποσό και υκολογήσει το ποσοστό συμμετοχής της.

Άρθρο 2. ΠΑΡΟΧΕΣ

2.1. Ανώτατο όριο αποζημίωσης για Δωμάτιο και Τροφή

Καλύπτονται οι δαπάνες δωματίου και τροφής, με ανώτατο όριο τη χρέωση, από το Νοσηλευτικό Ίδρυμα, δίκλινο (B) δωματίου.

2.2. Ανώτατο όριο αποζημίωσης για δαπάνες Νοσοκομείου, εκτός του Δωματίου και Τροφής

Το ανώτατο όριο για τις καλυπτόμενες δαπάνες Νοσοκομείου, οι οποίες περιγράφονται στο Άρθρο 2.3, είναι τα εύλογα και συνήθη έξοδα νοσηλείας που αντιστοιχούν σε δίκλινο δωμάτιο.

2.3. Δαπάνες Νοσοκομείου

Στις καλυπτόμενες δαπάνες στα πλαίσια νοσηλείας, ή παράτασης αυτής, ή αντιμετώπισης επειγόντων περιστατικών περιλαμβάνονται (ενδεικτικά και όχι αποκλειστικά):

- δαπάνες για τη χρήση των μονάδων εντατικής θεραπείας,
- δαπάνες για την ιατρική παρακολούθηση,
- δαπάνες νοσοκομειακής περιθαλψης (π.χ. φαρμάκων, οξυγόνου, επιδέσμων, χυμών γύψινων κ.λ.π.)
- δαπάνες για τη χρήση του ιατρικού εξοπλισμού του νοσοκομείου (π.χ. υποστηρικτικών μηχανημάτων καρδιάς και πνευμόνων),
- ενδοφλέβια διαλύματα, ενέσεις και οροί,
- αστινογραφίες, ηλεκτροκαρδιογραφήματα, σπινθηρογραφήματα και άλλες εξετάσεις, μόνο όταν αυτές σχετίζονται με την κύρια (βασική) αιτία της καλυπτόμενης νοσηλείας.
 Στην περίπτωση που πραγματοποιηθούν εξετάσεις που σχετίζονται με δευτερεύουσες διαγνώσεις μίας καλυπτόμενης νοσηλείας, θα θεωρηθούν Αναγνωρισμένα Έξοδα αν ανταποκρίνονται στα κριτήρια της ιατρικής αναγκαιότητας και καταλληλότητας όπως αυτές ορίζονται στο παρόν (Παράγραφος 7. των Γενικών Διατάξεων).
- διάφορες θεραπείες, όπως χημειοθεραπεία, ακτινοθεραπεία (μόνο όταν αυτές σχετίζονται άμεσα και αποτελούν μέρος της καλυπτόμενης νοσηλείας),
- δαπάνες αισθητικών χειρουργικών επεμβάσεων εξαιτίας καλυπτόμενου ατυχήματος.

- δαπάνες θεραπείας οδόντων, ούλων και της ακουστικής οξύτητας εξαιτίας καλυπτόμενου ατυχήματος,
- δαπάνες αγοράς προσθετικών τμημάτων σώματος (π.χ. χέρι, πόδι) και δαπάνες διορθωτικών συσκευών (π.χ. βαλβίδες καρδιάς, βηματοδότη).

2.4. Δαπάνες σε Εξωτερικά Ιατρεία Νοσοκομείου

Καλύπτονται οι δαπάνες αντιμετώπισης επειγόντων περιστατικών υγείας στα εξωτερικά ιατρεία Νοσοκομείων.

2.5. Δαπάνες Μεταμσχεύσεων

Καλύπτονται οι δαπάνες νοσηλείας του Ασφαλισμένου ως λήπτη του μσχεύματος, εκτός των σχετικών δαπανών που αναφέρονται στο Άρθρο 4. των Πρόσθετων Γενικών Όρων Συμπληρωματικών Παροχών «Εξυπρέσεις Ασθενειών».

2.6. Νοσηλεία Μίας Ημέρας

Καλύπτονται οι δαπάνες νοσηλείας ή χειρουργικών επεμβάσεων, που δεν απαιτούν τη διανυκτέρευση στο Νοσοκομείο.

2.7. Αμοιβή Αποκλειστικής Νοσοκόμας

Καλύπτονται οι δαπάνες για υπηρεσίες αποκλειστικής νοσοκόμας, εφόσον είναι ιατρικά επιβεβλημένες και παρέχονται από νοσηλεύτη ή νοσηλεύτρια με εξαίρεση κάποιου μέλους από την άμεση οικογένεια του Ασφαλισμένου, κάτοχο αναγνωρισμένου τίτλου σπουδών.

2.8. Έξοδα χειρουργού και αναισθησιολόγου

Καλύπτεται η δαπάνη που αφορά στην αμοιβή του χειρουργού για την εγχείρηση και την εντός του Νοσοκομείου παρακολούθηση καθώς και του αναισθησιολόγου για την αναισθησία η οποία απαιτείται για τη διεξαγωγή εγχείρησης ή εξέτασης.

2.9. Ημερήσιο Επίδομα Νοσηλείας

Η Εταιρία, λόγω συμμετοχής άλλου ασφαλιστικού φορέα, καταβάλλει ημερήσιο επίδομα για κάθε ημέρα νοσηλείας, όπως αναγράφεται στο Άρθρο 3.2 του παρόντος.

2.10. Έξοδα Πριν & Μετά τη Νοσηλεία

Έξοδα Πριν τη Νοσηλεία

Καλύπτονται τα έξοδα για ιατρικές και διαγνωστικές εξετάσεις τα αποτελέσματα ή πορίσματα των οποίων είχαν σαν αναγκαίο επακόλουθο την εντός ενός (1) μηνός από την πραγματοποίησή τους, εισαγωγή του Ασφαλισμένου για νοσηλεία.

Έξοδα Μετά τη νοσηλεία

Καλύπτονται τα έξοδα, τα οποία είναι απολύτως σχετικά με τη Νοσηλεία που προηγήθηκε, και έχουν πραγματοποιηθεί το αργότερο εντός ενός (1) μηνός από την ημερομηνία εξόδου από το Νοσοκομείο και αφορούν παρακολούθηση γιατρών, θεραπεία, φάρμακα, φυσικοθεραπεία και διαγνωστικές εξετάσεις.

Το ανώτατο επίσημο ποσό κάλυψης των πριν και μετά τη νοσηλεία εξόδων, ανά Περιστατικό Νοσηλείας ανέρχεται σε χίλια (€ 1.000) και καταβάλλεται στο εκατό τοις εκατό (100%).

Άρθρο 3. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ Ή ΑΛΛΟΥ ΦΟΡΕΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

3.1. Σε περίπτωση καταβολής μέρους των εξόδων νοσηλείας από άλλο ασφαλιστικό φορέα, Δημόσιο ή Ιδιωτικό, τότε :

3.1.1. Αν το ποσό που κατέβαλε ο άλλος φορέας είναι ίσο ή μεγαλύτερο του εκπιπόμενου ποσού, η Εταιρία θα καταβάλει το εκατό τοις εκατό (100%) της διαφοράς μεταξύ των Αναγνωρισμένων Εξόδων και του ποσού που κατέβαλε ο άλλος φορέας, σύμφωνα με το Άρθρο 1.1. των Ειδικών Διατάξεων του παρόντος.

Σε περίπτωση που η νοσηλεία πραγματοποιηθεί στο εξωτερικό, η διαφορά των εξόδων νοσηλείας θα καταβληθεί στο σκόδινο τοις εκατό (80%), ή στο εβδομήντα τοις εκατό (70%) για νοσηλείες στις ΗΠΑ και Καναδά, σύμφωνα με το Άρθρο 1.2. των Ειδικών Διατάξεων του παρόντος.

3.1.2. Αν το ποσό που κατέβαλε ο άλλος φορέας είναι μικρότερο του εκπιπόμενου ποσού, η Εταιρία θα καταβάλει το 100% της διαφοράς μεταξύ των Αναγνωρισμένων Εξόδων και του ποσού που κατέβαλε ο άλλος φορέας, αφού αφαιρέσει το εκπιπόμενο ποσό μειωμένο όμως κατά το ποσό που κατέβαλε ο άλλος φορέας.

Αν η νοσηλεία πραγματοποιηθεί στο εξωτερικό, τότε το ποσοστό (100%) της ανωτέρω παραγράφου μειώνεται σε σκόδινο τοις εκατό (80%), ή εβδομήντα τοις εκατό (70%), (ΗΠΑ και Καναδά), σύμφωνα με το Άρθρο 1. των Ειδικών Διατάξεων του παρόντος.

3.2. Αν το ποσό της συμμετοχής άλλου ασφαλιστικού φορέα (Δημόσιου ή Ιδιωτικού), επί των Αναγνωρισμένων Εξόδων νοσηλείας, υπερβαίνει το ποσό του εκπαιτούμενου ποσού κατά το ποσό των χιλίων (1.000) € και άνω, τότε η Εταιρία θα καταβάλλει, επί πλέον κάθε άλλης παροχής, «Ημερήσιο Επίδομα Νοσηλείας» το οποίο είναι ίσο με εκατό (100) € για κάθε ημέρα νοσηλείας και με ανώτατο όριο τις 90 ημέρες για κάθε ασφαλιστικό έτος.

Άρθρο 4. ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΑΝΑΜΟΝΗΣ

4.1. Κατά παρέκκλιση του Άρθρου 8, των Γενικών Όρων Ζωής:

4.1.1. Νοσηλείες ή χειρουργικές επεμβάσεις που οφείλονται σε ασθένεια δεν καλύπτονται κατά τον πρώτο μήνα από την ημερομηνία έναρξης ισχύος ή επαναφοράς σε ισχύ, της παρούσας κάλυψης.

4.1.2. Ειδικότερα για τις παρακάτω περιπτώσεις ισχύουν οι αναφερόμενες περίοδοι αναμονής, από την ημερομηνία έναρξης ισχύος ή επαναφοράς σε ισχύ, της παρούσας κάλυψης:

ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΑΝΑΜΟΝΗΣ
Κήλες (πάσης φύσεως συμπεριλαμβανομένης και της κήλης μεσοσπονδυλίου δίσκου)	12 μήνες
Αιμορροΐδες	12 μήνες
Αμυγδαλές, σκολίωση ρινικού διαφράγματος	12 μήνες
Ινομυώματα και καλοήθεις όγκοι μήτρας, κάθε μορφής	12 μήνες
Θεραπεύες/ επεμβάσεις παθήσεων του μυοσκελετικού συστήματος	12 μήνες
Καρδιαγγειακά νοσήματα	12 μήνες
Καλοήθεις όγκοι	12 μήνες
Κακοήθεις όγκοι	6 μήνες

4.2. Διευκρινίζεται ότι ασθένεια που εκδηλώνεται για πρώτη φορά στη διάρκεια περιόδου αναμονής, όπως αναφέρεται ενωτέρω στις παραγράφους 4.1.1. και 4.1.2., και δεν εμπίπτει στις εξαιρέσεις του παρόντος ασφαλιστηρίου, και εκδηλωθεί και πάλι μετά το πέρας της περιόδου αναμονής, είναι καλυπτόμενη.

Άρθρο 5. ΜΗΤΡΟΤΗΤΑ

Κατά παρέκκλιση του Άρθρου 4, των Πρόσθετων Γενικών Όρων Συμπληρωματικών Παροχών, «Εξαιρέσεις Ασθενειών», ο τοκετός (φυσιολογικός ή με καισαρική τομή) καλύπτεται με ένα εφάπαξ επίδομα, το οποίο ανέρχεται σε πεντακόσια (500) €, μετά από είκοσι τέσσερις (24) μήνες συνεχούς ασφάλισης από την ημερομηνία έναρξης ισχύος ή της επαναφοράς σε ισχύ της παρούσας κάλυψης.

Άρθρο 1. ΠΑΡΟΧΗ

Η Εταιρία μέσω Διεθνούς Κέντρου Βοήθειας παρέχει, σε κάθε ένα Ασφαλισμένο άτομο, επείγουσα ιατρική βοήθεια για τις περιπτώσεις αιφνίδιας ασθένειας ή ατυχήματος τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό υπό την προϋπόθεση ότι ο ασφαλισμένος βρίσκεται σε απόσταση άνω των 50 χιλιομέτρων από τον τόπο μόνιμης κατοικίας του για ταξίδια διάρκειας όχι μεγαλύτερης των ενενήντα (90) συνεχών ημερών.

Η Εταιρία δίνει τη δυνατότητα στον Ασφαλισμένο να επικοινωνεί, όλο το 24ωρο, 365 ημέρες το χρόνο με το Τηλεφωνικό Κέντρο Εξυπηρέτησης Πελατών για θέματα Υγείας, το οποίο αναλαμβάνει τον αναγκαίο συντονισμό των ενεργειών για τις καλύψεις που παρέχονται με το παρόν πρόγραμμα.

Άρθρο 2. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΟΡΙΑ

Η παροχή αυτή ισχύει για την Ελλάδα και για όλες τις χώρες του εξωτερικού εκτός από την Αλβανία και τις χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης.

Οι καλύψεις των Άρθρων 3.1., 3.3., 3.4. και 3.5, παρέχονται τόσο στην Ελλάδα όσο και το εξωτερικό.

Οι καλύψεις του Άρθρου 3.2., παρέχονται μόνο στο εξωτερικό.

Άρθρο 3. ΚΑΛΥΨΕΙΣ

Η Εταιρία παρέχει τις εξής υπηρεσίες και καλύψεις:

3.1. Υγειονομική Μεταφορά

Σε περίπτωση ατυχήματος ή ξαφνικής ασθένειας και μετά από συνεννόηση με τον θεράποντα ιατρό, η Εταιρία αναλαμβάνει την οργάνωση και τα έξοδα μεταφοράς του Ασφαλισμένου στην πλησιέστερη νοσηλευτική μονάδα του τόπου συμβάντος, προσαρμοσμένη στις ανάγκες αντιμετώπισης του περιστατικού. Η μεταφορά γίνεται με αεροσκάφος της γραμμής, ασθενοφόρο ή άλλο κατάλληλο δημόσιο ή ιδιωτικό μεταφορικό μέσο. Σε περίπτωση που η μεταφορά αποδειχθεί ιατρικά αδύνατη με αεροσκάφος της γραμμής, θα πραγματοποιηθεί με ιδιωτικό αεροσκάφος.

Σε όλες τις περιπτώσεις, η επιλογή του μέσου μεταφοράς γίνεται από τους γιατρούς του Διεθνούς Κέντρου Βοήθειας και τους θεράποντες γιατρούς.

3.2. Επιστροφή/ Επαναπατριsmός Ασθενών

Σε περίπτωση ατυχήματος ή ξαφνικής ασθένειας του Ασφαλισμένου, η Εταιρία αναλαμβάνει μετά τη σταθεροποίηση της κατάστασης της υγείας του, στην πλησιέστερη νοσηλευτική μονάδα του τόπου συμβάντος, την οργάνωση και τα έξοδα επιστροφής / επαναπατριsmού του Ασφαλισμένου, προς μία νοσηλευτική μονάδα κλησίων του τόπου κατοικίας του.

3.3. Επίσκεψη και έξοδα διανυκτέρευσης συγγενικού προσώπου

Αν ο ασφαλισμένος νοσηλεύεται σε νοσοκομείο και η διάρκεια νοσηλείας είναι μεγαλύτερη των δέκα (10) ημερών, η Εταιρία:

α) θέτει στη διάθεση ενός συγγενικού προσώπου του Ασφαλισμένου, ένα εισιτήριο με επιστροφή τρένου, Α' θέσης, πλοίου, λεωφορείου ή αεροπλάνου, οικονομικής θέσης, (αν η αντίστοιχη διαδρομή με τρένο ή πλοίο διαρκεί περισσότερο από έξι ώρες).

β) Αναλαμβάνει τα έξοδα διανυκτέρευσης ενός συγγενικού προσώπου του Ασφαλισμένου σε ξενοδοχείο μέχρι του ποσού των ενενήντα (90) € την ημέρα και για μέγιστη διάρκεια επτά (7) ημερών.

Σαν συγγενείς ορίζονται οι γονείς, τα αδέρφια, ο/η σύζυγος και τα παιδιά του Ασφαλισμένου.

3.4. Επαναπατριsmός σορού

Σε περίπτωση θανάτου από ατύχημα ή από ξαφνική ασθένεια, η Εταιρία αναλαμβάνει:

- τις επί τόπου διαδικασίες και την άμεση πληρωμή των εξόδων της μεταφοράς της σορού του ασφαλισμένου που βρήκε το θάνατο, κατά τη διάρκεια ενός ταξιδιού, στον τόπο ταφής του στην Ελλάδα, μέχρι του ποσού των τριών χιλιάδων (€ 3.000).
- τα έξοδα των απαραίτητων εργασιών ταρίχευσης και τοποθέτησης στο φέρετρο για τη μεταφορά. Τα έξοδα ταφής και κηδείας δεν περιλαμβάνονται.
- οργανώνει τον επαναπατριsmό της σορού του Ασφαλισμένου μόνον εφόσον της μεταβιβάζονται τα απαραίτητα στοιχεία, πληροφορίες και δικαιολογητικά.

3.5. Επαναπατριsmός των υπολοίπων μελών της οικογένειας

Η Εταιρεία οργανώνει και αναλαμβάνει το κόστος σε περίπτωση επαναπατριsmού του ασφαλισμένου, σύμφωνα με τα Άρθρα 3.2. και 3.4. , την επιστροφή των μελών της οικογένειας του Ασφαλισμένου ή του συνοδού του που ταξίδευε μαζί του, εφόσον εκτιμηθούν να διακόψουν το ταξίδι τους .

Άρθρο 4. ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ

Επί πλέον των εξαιρέσεων που αναφέρονται στους Πρόσθετους Γενικούς Όρους Συμπληρωματικών Παροχών, Άρθρο 3. και 4., δεν καλύπτονται από την παρούσα κάλυψη τα παρακάτω αναφερόμενα:

Οι ιατρικές παθήσεις των σκευών η εμφάνιση είναι προβλεπόμενη λόγω του προγενέστερου ιατρικού ιστορικού σε γνώση του Ασφαλισμένου.

Προϋπάρχουσα, επαναλαμβανόμενη, χρόνια ασθένεια, η κατάσταση της σκευας είναι γνωστή από τον Ασφαλισμένο και για την οποία υφίσταται σε θεραπεία.

Οι περιπτώσεις (χειρουργικές ή μη) που μπορούν να νοσηλευτούν οκτανόμως επί τόπου σε βραχέ χρονικό διάστημα ενώ η μεταφορά θα μπορούσε να αποτελέσει κίνδυνο για τη ζωή του ασφαλισμένου.

Οι Ασφαλισμένοι που βρίσκονται σε ταξίδι για ιατρικούς ή θεραπευτικούς σκοπούς.

Άρθρο 5. ΕΥΘΥΝΕΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΕΝΤΡΟΥ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

5.1. Τόσο η Εταιρεία όσο και το Διεθνές Κέντρο Βοήθειας δεν ευθύνονται αν δεν είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί η επείγουσα μεταφορά λόγω καιρικών ή άλλων συνθηκών (κανόνες αεροπλοΐας που απαγορεύουν την απογείωση, πτήση ή προσγείωση αεροπλάνου ή ελικοπτήρου, αεργιών, αποκλειsmού οδικών αρτηριών κ.λ.π.).

5.2. Τόσο η Εταιρεία όσο και το Διεθνές Κέντρο Βοήθειας δεν ευθύνονται για ατυχήματα ή επιδεινώσεις της κατάστασης της υγείας του παθόντος Ασφαλισμένου ή του συνοδού του, που συμβαίνουν κατά τη διάρκεια επείγουσας μεταφοράς.

Η πραγματοποίηση μιας επείγουσας μεταφοράς δεν συνεπάγεται αυτόματα και τη δέsmευση της Εταιρείας για καταβολή ασφαλισμotos που αφορά σε άλλες καλύψεις του παρόντος ασφαλιστηρίου.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΜΒΕΒΛΗΜΕΝΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ, ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Εάν έχετε την πρόθεση να χρησιμοποιήσετε τις υπηρεσίες κάποιου από τα Συμβεβλημένα Νοσοκομεία, επικοινωνήστε προηγουμένως με το «Τηλεφωνικό Κέντρο Εξυπηρέτησης πελατών για θέματα υγείας» καλώντας, όπου και εάν βρισκόσαστε, τον αριθμό 210 9555600

ΑΘΗΝΑ – ΠΕΙΡΑΙΑΣ

«ΑΘΗΝΑΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ Α.Ε.»	Δαρυλαίου 24, Αρτελόκηποι	210-6475000
«ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ»	Λεωφ.Μεσογείων 107	210-6972000-15
«ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΠΑΙΔΩΝ»	Λεμεσού 39-41 & Αχαρνών 209, Αθήνα	210-8681800
«ΕΥΡΟΜΕΔΙΣΑ - ΑΘΗΝΑΙΟΝ Α'»	Κόνωνας 123, Βύρωνας	210-7655811-15
«ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ ΚΥΨΕΛΗΣ»	Ι.Δρασοπούλου 24, Κυψέλη	210-8236721-3
«ΚΑΡΡΑΣ ΕΠΕ – ΩΡΛ ΚΛΙΝΙΚΗ»	Μαραθώνος 1, Αθήνα	210-5234432/5234457
«ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ»	Ασκληπιδίου 31 & Σκουφά, Αθήνα	210-3674000
«ΚΥΑΝΟΥΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΘΗΝΩΝ»	Λεωφ. Βασ.Σοφίας 102, Αθήνα	210-7488800
«ΛΕΥΚΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΘΗΝΩΝ»	Παπαδιαμαντιπούλου 16 & Σισίνη 1, Ιλίσσια	210-7214156/7253961
«ΛΕΥΚΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ – ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ»	Φιλελλήνων 34, Πειραιάς	210-4582200
«ΜΕΡΙΜΝΑ (ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΣ)»	2ος Μεραρχίας 32, Πειραιάς	210-4518611-3 210-4284640-5
«METROPOLITAN»	Εθν.Μακαρίου 9, Ν.Φάληρο	210-4809000
«ΟΡΑΣΙΣ-ΟΦΘΑΛΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ»	Υμηττού 7 & Πεντέλης, Παλ. Φάληρο	210-9408100
«ΥΓΕΙΑ ΔΙΑΓΝ.& ΘΕΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ»	Κηφισίας & Ερ. Σταυρού, Μαρούσι	210-6827940-9

ΗΡΑΚΛΕΙΟ

«CRETA INTERCLINIC»	Μίνωας 63	2810-373800
«ΑΣΚΛΗΠΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ»	Ζωγράφου 8	2810-246140
«ΜΗΤΕΡΑ ΚΡΗΤΗΣ»	Αρχ.Μακαρίου & Ελευθ.Βενζέλου	2810-396700

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

«ΑΓΙΟΣ ΛΟΥΚΑΣ»	Πανόραμα	2310-38000
«ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΘΕΣ/ΚΗΣ»	Νέα Παραλιακή & Γραβιάς 2	2310-695100 (30 γραμμές)
«ΔΙΑΒΑΛΚΑΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΘΕΣ/ΚΗΣ»	Ασκληπιδίου 10, Πυλαία	2310-400000
«ΕΥΡΟΜΕΔΙΣΑ – ΚΥΑΝΟΥΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΘΕΣ/ΚΗΣ»	Βιζύης-Βυζάντος 1	2310-966100

ΚΑΛΑΜΑΤΑ

«ΜΕΣΣΗΝΙΑΚΟ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ»	Πολυχάρους 3	27210-84141/2
---------------------------	--------------	---------------

ΚΑΤΕΡΙΝΗ

«ΒΕΛΙΚΗ – ΙΔΙΩΤ. ΚΛΙΝΙΚΗ»	Κασσάνδρου 20	23510-23860/74200
---------------------------	---------------	-------------------

ΚΕΡΚΥΡΑ

«ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΚΕΡΚΥΡΑΣ»	Εθνική Παλαιοκαστρίτσας	26610-36044
---------------------------	-------------------------	-------------

Η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα να τροποποιεί το περιεχόμενο του καταλόγου των συμβεβλημένων Νοσοκομείων, εάν και όταν η ίδια το κρίνει απαραίτητο

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΜΒΕΒΛΗΜΕΝΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ, ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΚΟΡΙΝΘΟΣ

«ΗΡΑ – ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ» Εθν. Αντίστασης 8 27410-76780

ΠΥΡΓΟΣ

«ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ – ΓΕΝ. ΚΛΙΝΙΚΗ» Πραξιπέλους & Αχόλου 26210-26060

ΡΕΘΥΜΝΟ

«ΑΣΚΛΗΠΙΟΣ – ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ & Χ. Δασκαλάκη 11 28310-24524-6
ΘΕΡΑΠΕΥΤ. ΚΕΝΤΡΟ ΡΕΘΥΜΝΟΥ» 28310-56640

ΧΑΝΙΑ

«ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΧΑΝΙΩΝ» Νικ. Φωκά 3 28210-52688/54523
«ΚΛΙΝΙΚΗ ΓΑΒΡΙΛΑΚΗ» Μ. Μπότσαρη 76 28210-70800/70814

ΧΙΟΣ

«ΑΓΙΟΙ ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ » Αγ. Αποστόλων 7 22710-22487/23485
«ΕΛΕΥΘΩ» Δελαγραμμάτικα 15 22710-29777
«ΣΩΟΔΟΧΟΣ ΠΗΓΗ» Ευαγγελιστρίας 10 22710-43303-4

Η Εταιρία διατηρεί το δικαίωμα να τροποποιεί το περιεχόμενο του καταλόγου των συμβεβλημένων Νοσοκομείων, εάν και όταν η ίδια το κρίνει απαραίτητο

(1/07/2005)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΜΒΕΒΑΗΜΕΝΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ, ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

ΕΥΡΩΠΗ

ΗΝΟΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

Bath Clinic
Avon

Beardwood Hospital
Lancs

Bishops Wood Private Hospital
Northwood

Devonshire Hospital
London
London

HealthCare International Hospital
Glasgow, Scotland

Highfield Hospital
Lancashire

Lister Hospital
London

London Bridge Hospital
London

Princess Grace Hospital
London

Ross Hall Hospital
Glasgow, Scotland

Runnymede Private Hospital
Surrey

The Alexandra Hospital
Manchester

The Alexandra Hospital
Cheshire, Cheshire

The Blackheath Hospital
London

The Children Hospital
Buckinghamshire

The Clementine Churchill
Middlesex

The London Clinic
London

The Park Hospital
Nottingham

The Harley Street Clinic
London

The Priory Hospital Clinic
Birmingham

The Portland Hospital
London

The Chaucer Hospital
Kent

Thornbury Hospital
Sheffield

The Sloane Hospital
Kent

The Wellington Hospital
London

ΚΥΠΡΟΣ

Gynec. & Obstetr. Clinic
Chr. & M. Morfaki
Nicosia

Orthopedic Clinic
Dr. S. Stergiou
Larnaka

Agios Nektarios Clinic
Limassol

The Limassol Clinic
Limassol

Medical Center Economou
Limassol

Medical Center Galinos
Limassol

The Royal Artemis Medical Center
Paphos

Napa Olympic Polyclinic
Agia Napa

ΓΑΛΛΙΑ

Polyclinique de Savole
Annesmasse Cedex

Clinique du Bois de Verrieres
Antony

Clinica
Cannes la Bocca

CERS
Capbreton

Clinique des Vallees
Chatenay-Malabry

Clinique du Petit Colmoullins

Honleur

Clinique des Hauts/Seine
Chatanay
Malabry

Clinic Sourdille
Nantes

American Hospital of Paris
Paris

Clinique des Maussins
Paris

Clinique Saint Martin
Pessac

Polyclinique Les Bleuets
Reims

Polyclinique de Bois Bernard
Rouvroy

Η Εταιρία διατηρεί το δικαίωμα να τροποποιεί το περιεχόμενο του καταλόγου των συμβεβλημένων Νοσοκομείων, εάν και όταν η ίδια το κρίνει απαραίτητο

(1/07/2005)

ΕΛΒΕΤΙΑ

Klinik im Schachen
Aarau

Klinik Beau-Site
Bern

Hopital de la Tour
Geneve

Clinic Cecil
Lausanne

Klinik Hirslanden
Zurich

Klinik im Park
Zurich

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Krankenhaus Tabea
Hamburg

Sana Klinik Muenchen-Sendingen
Muenchen

Sana Klinik Muenchen-Solin
Muenchen

Baumann Klinik
Stuttgart

Karl-Olga Krankenhaus
Stuttgart

ΑΥΣΤΡΙΑ

Privatklinik Doabling
Vienna

Privatklinik Josefstadt
Vienna

ΙΤΑΛΙΑ

Madre Fortunato Toniolo
Bologna

Villa Donatello
Florence

Villa Montalegre
Geneva

Columbus
Milan

European Institute of Oncology
Milan

Human Clinic Institute
Milan

San Raffaele Hospital
Milan

The Mediterranean Clinic
Napoli

A. Gemelli University Policlinic
Rome

Rome American Hospital
Rome

San Raffaele Hospital
Rome

Pinna Pintor Clinic
Turin

Salus

Venice

Η Εταιρία διατηρεί το δικαίωμα να τροποποιεί το περιεχόμενο του καταλόγου των συμβεβλημένων Νοσοκομείων, εάν και όταν η ίδια το κρίνει απαραίτητο

(1/07/2005)

ΛΟΙΠΕΣ ΧΩΡΕΣ

ΣΑΟΥΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ

Al Jedani Hospital
Al-Ghull

Al Mana General Hospital
Al-Khobar

Al Mowasat
Al-Khobar

Fakhry Hospital
Al-Khobar

Al Jedaani Hospital
Al-Sala

Al Mana General Hospital
Dammam

El Maghraby Eye Center
Dammam

Al Salamah Hospital
Jeddah

Dr Erfan & Bagedo Hospital
Jeddah

Saudi German Hospital
Jeddah

United Doctors Hospital
Jeddah

GNB Hospital
Jeddah

El Maghraby Eye Center
Medina

Dalieh Hospital
Riyadh

Al Hammad
Riyadh

Green Crescent Health Services
Riyadh

Al Salam Hospital-Makkah
Makkah

El Maghraby Eye & Ear Center
Khamis Mushait

El Maghraby Eye & Ear Center
Jeddah

Consulting Clinics
Riyadh

ΙΣΡΑΗΛ

Herziya Medical Centers
Herziya-On-Sea

Herziya Medical Center
Haifa

ΤΟΥΡΚΙΑ

Amerikan Hospital
Istanbul

International Hospital
Istanbul

Acibadem Hospital
Istanbul

Bayindir Hospital
Ankara

Ozel Akdeniz Saglik Vakfi Hospital
Antalya

Sevqi Hospital
Ankara

ΙΟΡΔΑΝΙΑ

Aqaba Modern Hospital
Aqaba

Al-Rahmeh General Hospital
Amman

Al-Ahli Hospital
Amman

Palestine Hospital
Amman

Rosary College Hospital
Amman

Shmalsamni Hospital
Amman

Irbid Speciality Hospital
Irbid

Jerusalem Hospital
Al Zuhoor

ΑΙΓΥΠΙΟΣ

Nile Badrawi Hospital
Maadi-Cairo

Shaalan Surgical Center
Cairo

Η Εταιρία διατηρεί το δικαίωμα να τροποποιεί το περιεχόμενο του καταλόγου των συμβεβλημένων Νοσοκομείων, εάν και όταν η ίδια το κρίνει απαραίτητο

(1/07/2005)

ΛΙΒΑΝΟΣ

American University Hospital
Beirut

Hotel Dieu de France Hospital
Beirut

Libanais (Jeltawi) Hospital
Beirut

Makassed Hospital
Beirut

St George Orthodoxe Hospital
Beirut

Dar El Amal Hospital
Baalbeck

Sainte Therese Hospital
Hadath

Hammoud Hospital
Saida

Mazloun Hospital
Tripoli

Hiram Hospital
Tyr

ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Ο αριθμός των συμβεβλημένων νοσοκομείων στις ΗΠΑ ξεπερνά τις 2000 και καλύπτουν όλες τις πολιτείες. Για οποιαδήποτε πληροφορία αφορά τα νοσοκομεία του δικτύου μας, επικοινωνήστε με το «Τηλεφωνικό Κέντρο Εξυπηρέτησης πελατών για θέματα υγείας» στο 9555600

Η Εταιρία διατηρεί το δικαίωμα να τροποποιεί το περιεχόμενο του καταλόγου των συμβεβλημένων Νοσοκομείων, εάν και όταν η ίδια το κρίνει απαραίτητο

(1/07/2005)

Υ ΠΟΔΕΙΓΜΑ

4

ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟ

ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ

ΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ

1. Ασφαλιστικής προστασίας απολαμβάνει ο ασφαλισμένος με την ιδιότητα του ασφαλιστικού διαμεσολαβητή, για την επαγγελματική δραστηριότητα που αναφέρεται στο ασφαλιστήριο και την οποία ασκεί νομίμως. Εάν η διαμεσολάβηση ασκείται από εταιρία, η ασφαλιστική προστασία παρέχεται στον νόμιμο εκπρόσωπό της.
2. Ασφαλιστική προστασία σύμφωνα με το άρθρο 1 των γενικών όρων ασφαλίσεως Νομικής Προστασίας, παρέχεται:
  - Για την υπεράσπιση σε ποινικά δικαστήρια λόγω κατηγορίας που αναφέρεται στην εξ αμελείας παράβαση ποινικών διατάξεων και αφορούν την ασφαλισμένη επαγγελματική δραστηριότητα.
  - Για την παραφύλαξη των έννομων συμφερόντων του ασφαλισμένου με τις διοικητικές αρχές που εποπτεύουν την δραστηριότητά του.
  - Για την προσετίκηση της ασφαλιστικής εταιρίας που καλύπτει την επαγγελματική αστική ευθύνη του ασφαλισμένου, σε περίπτωση αγωγής τρίτων εναντίον του.
  - Για την παραφύλαξη των έννομων συμφερόντων του ασφαλισμένου στις διαφορές του με την ασφαλιστική εταιρία που ασφαρίζει την επαγγελματική του αστική ευθύνη.
3. Η κάλυψη επεκτείνεται στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αρμοδιότητα έχουν τα ελληνικά δικαστήρια.
4. Η ασφαλιστική προστασία παρέχεται για ασφαλιστικές περιπτώσεις που γεννήθηκαν μετά την έναρξη της ασφάλισης.
5. Η ασφαλιστική προστασία αποκλείεται:
  - Για τη διεκδίκηση αξιώσεων απαζημίωσης, σύμφωνα με διατάξεις νόμων περί αστικής ευθύνης.
  - Για την παραφύλαξη έννομων συμφερόντων από εργατικές σχέσεις και ασφαλιστικά ταμεία.
  - Σε περιπτώσεις διαφορών από συμβάσεις εγγυήσεως, εγγυοδοσίας και αναδοχής χρέους, από συμβάσεις ασφαλιστικής συνεργασίας, από ασφαλιστήρια συμβόλαια, πλην της επαγγελματικής αστικής ευθύνης και γενικότερα από ενοχικές συμβάσεις για τα οποία απαιτείται ασφαλιστήριο επαγγελματικής Νομικής Προστασίας Ενοχικών Συμβάσεων.
  - Σε περιπτώσεις διαφορών από σχέσεις μισθώσεως ή δουλείας επί ακινήτων.
  - Σε περιπτώσεις διαφορών από συμβάσεις προσλήψεως των νόμιμων εκπροσώπων νομικών προσώπων.
  - Σε περιπτώσεις διαφορών από το δικαίω της πνευματικής ιδιοκτησίας ή διαφορών γύρω από τα σήματα, τις ευρεσιτεχνίες κλπ.
  - Σε περιπτώσεις διαφορών φορολογικής ή δασμολογικής φύσεως, περιλαμβάνονται και οι διαφορές που έχουν σχέση με κάθε είδους τέλη ή δικαιώματα του Δημοσίου ή ΝΠΔΔ, καθώς και τα ποινικά αδικήματα για τις σχετικές παραβάσεις.
  - Για διαδικασίες σε διοικητικά δικαστήρια ή διεθνή δικαστήρια και αρχές.
  - Σε περιπτώσεις διαφορών από το οικογενειακό και το κληρονομικό δίκαιο.
  - Αν η παραφύλαξη των έννομων συμφερόντων έχει άμεση ή έμμεση σχέση με πόλεμο, εχθροπραξίες, εξεγέρσεις, εσωτερικές ταραχές, απεργίες, ανταπεργίες, σεισμούς, ζημιές από ραδιενέργεια ή γενετικές ανωμαλίες από ακτινοβολο ραδιενέργεια.
  - Για ασφαλιστικές περιπτώσεις που αναγγέλλονται στον ασφαλιστή, ύστερα από έξι μήνες μετά τη λήξη του ασφαλιστηρίου που καλύπτει τον κίνδυνο.
  - Για διαδικασίες πτωχεύσεως και γενικά συμβιβαστικών διευθετήσεων αναγκαστικής εκτελέσεως.

Υ ΠΟΔΕΙΓΜΑ 5

ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟ
ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

ΕΤΑΙΡΙΑ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ GROUP BALOISE - DEUTSCHER RING - ATLANTIC UNION

ΟΡΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ & ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΩΝ ΚΑΛΥΨΕΩΝ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ

ΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Η "ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΕΓΑ" αναλαμβάνει να αποζημιώνει τον ασφαλιζόμενο/η και τον τρίτο για ζημιές που θα συμβούν κατά τη διάρκεια ισχύος της ασφαλιστικής σύμβασης, σύμφωνα με :

1. Το Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο στο οποίο αναγράφονται μεταξύ άλλων ΟΙ ΚΑΛΥΨΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΟΡΙΑ ΕΥΘΥΝΗΣ ΠΟΥ ΕΧΕΤΕ ΕΠΙΛΕΞΕΙ και η Εταιρία συμφώνησε να καλύπτει.
2. Το Βιβλίο Γενικών & Ειδικών Όρων το οποίο περιλαμβάνει τους Γενικούς και Ειδικούς Όρους, καθώς και όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για το σύνολο των καλύψεων, που είναι δυνατόν να παροσχεθούν από την Εταιρία. Αυτό σημαίνει ότι από τα αναγραφόμενα στο Βιβλίο ισχύουν εφόσον στο επισυναπτόμενο ασφαλιστήριο, στην ειδική θέση, αναγράφονται οι ασφαλιστικές καλύψεις με τα αντίστοιχα ασφαλιζόμενα ποσά και ασφάλιστρα.
3. Την Πρόταση Ασφάλισης και τυχόν λοιπή σχετική αλληλογραφία.
4. Την Ισχύουσα Νομοθεσία και συγκεκριμένα το Ν. Δ/γμα 400/70, το Ν. 489/76 το Π.Δ. 284/91, την Υ.Α Κ4. 585-78/Φ.Ε.Κ. 795, η οποία εκδόθηκε με εξουσιοδότηση της παρ. 7 του άρθρου 6 του Ν. 489/76 και το Ν. 2486/97 όπου δεν τροποποιείται από τους παραπάνω ειδικούς επί της ασφάλισης αυτοκινήτων Νόμους και από τους όρους ασφάλισης του Βιβλίου Γενικών και Ειδικών Όρων.

Παρακαλούμε να εξετάσετε την Ασφαλιστική Σύμβαση και σε περίπτωση που δεν είναι σύμφωνη με όσα μας ζητήσατε, να την επιστρέψετε αμέσως σε εμάς για αλλαγή.

Ορισμοί

Εταιρία : Είναι η ασφαλιστική Εταιρία "ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΕΓΑ" η οποία στο εξής, χάριν συντομίας, θα καλείται η Εταιρία.

Ασφαλιζόμενος : Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο αντλεί τα δικαιώματά του από την ασφαλιστική σύμβαση, για χάρη του οποίου συνάπτεται η ασφάλιση.

Λήπτης της Ασφάλισης : Το πρόσωπο το οποίο συμβάλλεται με την ασφαλιστική εταιρία για την κατάρτιση της ασφαλιστικής σύμβασης.

Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο : Το τμήμα της ασφαλιστικής σύμβασης, στο οποίο περιέχονται τα εξομικευμένα στοιχεία της.

Ασφαλιστική σύμβαση : Σύμβαση με την οποία η ασφαλιστική εταιρία αναλαμβάνει, έναντι ασφαλιστρού, την υποχρέωση να καταβάλλει την αποζημίωση σε περίπτωση επέλευσης του ασφαλιστικού κινδύνου. Συγκεκριμένα, περιλαμβάνει την πρόταση ασφάλισης, το ασφαλιστήριο, τους γενικούς και ειδικούς όρους και τις πρόσθετες πράξεις, που εκδίδονται με βάση τις συμφωνηθείσες και από τα δύο μέρη τροποποιήσεις αυτής.

Αυτοκίνητο : Κάθε όχημα, που κινείται επί του εδάφους και όχι επί τροχιών, με τη βοήθεια μηχανικής δύναμης ή ηλεκτρικής ενέργειας ανεξάρτητα αριθμού τροχών. Επίσης, αυτοκίνητο θεωρείται και κάθε ρυμουλκούμενο τροχοφόρο προσδεμένο με το κυρίως όχημα ή μη, ως και ποδήλατο με βοηθητικό κινητήρα.

Ασφαλιστικό ποσό : Το ανώτατο όριο αποζημίωσης, το οποίο καταβάλλει η ασφαλιστική εταιρία σε περίπτωση πραγματοποίησης του κινδύνου.

Ασφάλιστρο : Είναι το ποσό που πληρώνει ο ασφαλιζόμενος στην Εταιρία, για την παρεχόμενη ασφαλιστική κάλυψη.

Ασφαλιστική αξία : Το πραγματικό κόστος του ασφαλισμένου αυτοκινήτου κατά τον χρόνο κατάρτισης της ασφάλισης.

Περίοδος Ασφάλισης : Η περίοδος ασφάλισης κατά τη διάρκεια της οποίας η Εταιρία παρέχει ασφαλιστική κάλυψη στο ασφαλισμένο αυτοκίνητο.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΑΠΟ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
(Κωδικός Κάλυψης 0001 και 0002) ΚΑΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Η παρούσα Ασφαλιστική Σύμβαση διέπεται από τις διατάξεις του Ν. 400/70, του Ν. 489/76, όπως ισχύει, της Υ.Α. Κ4-585-78/ΦΕΚ 795 όπως ισχύει, η οποία εκδόθηκε με εξουσιοδότηση της παρ. 7 της παρ. 6 του Ν. 489/76 και του Ν. 2496/97 όπου δεν τροποποιείται από τους άνω ειδικούς Νόμους.

ΑΡΘΡΟ 1. ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Η παρόν Ασφαλιστήριο καταρτίστηκε και ισχύει με βάση την Πράξη Ασφάλισης, που έχει υποβάλει στην Εταιρία ο λήπτης της ασφάλισης, συμπληρωμένη πλήρως και με ακρίβεια. Επίσης με βάση τις έγγραφες απαντήσεις, σε όποια συμπληρωματικά πληροφορία έχει ζητηθεί. Ανάλογα υπολογίζονται και τα ασφαλιστήρια.

Η ασφάλιση καλύπτει υποχρεωτικά την Αστική Ευθύνη του κυρίου, του κατόχου και κάθε οδηγού ή προστεθέντος για την οδήγηση, κατέχοντος την κατά νόμο άδεια οδήγησης ή υπευθύνου του ασφαλισμένου αυτοκινήτου. Δια τις προαιρετικές καλύψεις, εφόσον έχουν συμφωνηθεί, ισχύουν οι επιμέρους κατά κίνδυνο αναφερόμενοι κατωτέρω ειδικοί όροι.

ΑΡΘΡΟ 2. ΙΣΧΥΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Οι υποχρεώσεις της Εταιρίας, του λήπτη της ασφάλισης και του Ασφαλισμένου καθορίζονται από:

- το Ασφαλιστήριο
  - τους Γενικούς και Ειδικούς Όρους
  - την Πρόταση Ασφάλισης και
  - τις Πρόσθετες Πράξεις που εκδίδονται, με βάση τις συμφωνηθείσες και από τα δύο μέρη τροποποιήσεις του Ασφαλιστηρίου.
- Όσες που δεν περιλαμβάνεται, σε κάποιο από τα προαναφερθέντα τμήματά της, δεν ισχύει. Οι Ειδικοί Όροι υπερισχύουν των Γενικών.

ΑΡΘΡΟ 3. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Η ασφάλιση Αστικής Ευθύνης περιλαμβάνει την ικανοποίηση νόμιμων απαιτήσεων τρίτων κατά του ασφαλισμένου, από ζημιές προεξέμενες από την κυκλοφορία του αυτοκινήτου που περιγράφεται στο ασφαλιστήριο για τις παρακάτω περιπτώσεις:

- θανάτου ή τραυματισμού προσώπων
- τραυματισμού προσώπων
- υλικών ζημιών σε πρόσωπα που δεν ανήκουν στην οικογένεια του ασφαλισμένου, του οδηγού ή του λήπτη της ασφάλισης
- υλικών ζημιών σε πράγματα που δεν μεταφέρονται με το ασφαλισμένο οχήμα.

Όταν θεωρούνται τρίτοι ο λήπτης της ασφάλισης, ο οδηγός που προεξέμεσε την ζημία, ο κύριος του αυτοκινήτου, κάθε πρόσωπο του οποίου η ευθύνη καλύπτεται με την σύμβαση ασφάλισης, οι εκπρόσωποι του ασφαλισμένου νομικού προσώπου ως και οι εταίροι των πιστωτικών εταιριών. Οι ανωτέρω σε περίπτωση επέλευσης του κινδύνου δεν δικαιούνται αποζημίωσης.

ΑΡΘΡΟ 4. ΤΟΠΙΚΑ ΟΡΙΑ ΙΣΧΥΟΣ

Η υποχρεωτική ασφάλιση Αστικής ευθύνης ισχύει για τα όρια της Ελληνικής Επικράτειας, για τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και για τις χώρες των οποίων τα Εθνικά Γραφεία Διεθνούς Ασφάλισης έχουν προσηγορεύσει την από 15 Μαρτίου 1991 "Πολυμερή Σύμβαση Εγγυήσεως μεταξύ Εθνικών Γραφείων Διεθνούς Ασφάλισης".

Στις υπόλοιπες χώρες εκτός των ανωτέρω, απαιτείται ειδική έγκριση βεβαίωση της Ασφαλιστικής Εταιρίας, κατόπιν προηγούμενης έγγραφης αίτησης του ασφαλισμένου, με την καταβολή πρόσθετων ασφαλιστηρίων.

Τυχόν παρεχόμενες πρόσθετες καλύψεις ισχύουν μόνο εντός της Ελληνικής Επικράτειας.

ΑΡΘΡΟ 5. ΑΝΩΤΑΤΑ ΟΡΙΑ ΕΥΘΥΝΗΣ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗ

Το ανώτατο όριο ευθύνης του ασφαλιστή για κάθε ατύχημα στο οποίο περιλαμβάνονται τα κεφάλαια, οι τόκοι, το δικαστικό έξοδα και κάθε φύσεως αμοιβάδες τρίτων, δεν είναι δυνατό να υπερβεί το

αναγραφόμενο στο ασφαλιστήριο ποσό, για κάθε είδος κινδύνου που καλύπτεται με αυτό. Όταν υπάρχουν περισσότεροι ζημιωθέντες του ενός και εάν το σύνολο της αποζημίωσης υπερβεί το ασφαλιστικό ποσό, το δικαίωμα αυτών περιορίζεται συμμετρικά κατά την διάταξη του νόμου μέχρι συμπληρώσεως του ασφαλιστικού ποσού. Περισσότερες ζημιές από την ίδια αιτία λογίζονται ως ενιαίο στύχημα.

Αν ο ασφαλιστής υποχρεωθεί να πληρώσει δικαστικώς ή εξωδικαστικώς πέραν του ασφαλισματος, έχει δικαίωμα αναγωγής κατά του ασφαλισμένου.

ΑΡΘΡΟ 6. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Η ασφάλιση διαρκεί για το χρονικό διάστημα το οποίο αναγράφεται στο ασφαλιστήριο και με την προϋπόθεση εμπρόθεσμης καταβολής ασφαλιστηρίων για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα.

Η ασφάλιση μπορεί να λυθεί και με αντισυμφωνία των συμβαλλομένων μερών, προ της λήξεως της σύμβασης είτε με έγγραφη καταγγελία εκάστου των μερών κατά τις διατάξεις των νόμων 2496/97 και 489/76. Ο λήπτης της ασφάλισης δικαιούται να ζητήσει με έγγραφη αίτησή του την λύση της ασφάλισης, σπότε δεν απαιτείται ιδιαίτερος άλλος τύπος.

ΑΡΘΡΟ 7. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΒΑΡΗ

1. Ο λήπτης της ασφάλισης ή και ο ασφαλισμένος κατά τη σύναψη της ασφαλιστικής συμβάσεως έχουν υποχρέωση να γνωστοποιούν στον ασφαλιστή όλα τα στοιχεία του ασφαλισμένου οχήματος καθώς και κάθε στοιχείο το οποίο έχει επίδραση στην εκτίμηση του κινδύνου και αποδοχή της ασφάλισης και στον υπολογισμό των ασφαλιστηρίων.

2. Αν για οποιονδήποτε λόγο, που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του ασφαλιστή ή του λήπτη της ασφάλισης ή του ασφαλισμένου, δεν έχουν περιέλθει σε γνώση του ασφαλιστή τα ανωτέρω στοιχεία, ο ασφαλιστής δικαιούται να καταγγείλει τη σύμβαση ή να ζητήσει την τροποποίησή της, μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από τότε έλαβε γνώση αυτών των στοιχείων ή των περιστατικών.

3. Η πρόταση του ασφαλιστή για τροποποίηση της σύμβασης θεωρείται ως καταγγελία, αν μέσα σ' ένα (1) μήνα από τη λήψη της δεν γίνει δεκτή και αυτό αναφέρεται στο έγγραφο της πρότασης.

4. Σε περίπτωση παράβασης από αμέλεια της υποχρέωσης που προβλέπεται στην παρ.1 του παρόντος άρθρου, ο ασφαλιστής έχει τα δικαιώματα της παρ.2 του παρόντος άρθρου και επιπλέον, αν η ασφαλιστική περίπτωση επέλθει πριν τροποποιηθεί σύμφωνα με την παρ.2 του παρόντος άρθρου, η ασφαλιστική σύμβαση ή πριν η καταγγελία αρχίσει να παράγει αποτελέσματα το ασφαλιστικό μειώνεται κατά το λόγο του ασφαλιστή που έχει καθορισθεί προς το ασφαλιστήριο που θα είχε καθορισθεί, αν δεν υπήρχε η παράβαση.

5. Σε περίπτωση παράβασης από δόλο της υποχρέωσης που προβλέπεται στην παρ.1 του παρόντος άρθρου, ο ασφαλιστής έχει δικαίωμα να καταγγείλει τη σύμβαση μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από τότε που έλαβε γνώση της παράβασης. Αν η ασφαλιστική περίπτωση επέλθει εντός της παραπάνω προθεσμίας, ο ασφαλιστής απαλλάσσεται της υποχρέωσής του προς καταβολή του ασφαλισματος. Ο λήπτης της ασφάλισης υποχρεούται σε αποκατάσταση κάθε ζημίας του ασφαλιστή.

6. Η καταγγελία της ασφαλιστικής σύμβασης εκ μέρους του ασφαλιστή στις περιπτώσεις των παρ.2 και 4 του παρόντος άρθρου επιφέρει αποτελέσματα μετά πάροδο δεκαπέντε (15) ημερών από τότε που θα περιέλθει στον λήπτη της ασφάλισης ή μετά πάροδο ενός (1) μηνός από την λήψη της πρότασης τροποποίησης που προβλέπεται στην παρ.3 του άρθρου αυτού. Στην περίπτωση της παρ.4 του παρόντος άρθρου, η καταγγελία επιφέρει άμεσα αποτελέσματα.

7. Κατά τη διάρκεια της σύμβασης ο λήπτης της ασφάλισης ή και ο ασφαλισμένος υποχρεούνται να δηλώσουν στην Εταιρία, μέσα σε δεκατέσσερις (14) ημέρες από τότε που περιήλθαν σε γνώση τους κάθε μεταβολή των στοιχείων του ασφαλισμένου οχήματος καθώς και κάθε στοιχείο ή περιστατικό που μπορεί να επιφέρει σημαντική

επίταξη του κινδύνου, σε βαθμό που αν ο ασφαλιστής το γνώριζε δεν θα είχε συνάψει τη σύμβαση ή δεν θα την είχε συνάψει με τους ίδιους όρους. Σε μία τέτοια περίπτωση η Εταιρία, μόλις λάβει γνώση της επίταξης του κινδύνου δικαιούται να καταγγείλει τη σύμβαση ή να ζητήσει την τροποποίησή της. Σε περίπτωση παράλειψης της γνωστοποίησης εφαρμόζονται οι ανωτέρω παράγραφοι 2, 3, 4, 5 και 6 του παρόντος άρθρου.

Επίσης ο λήπτης της ασφάλισης ή και ο ασφαλισμένος υποχρεούνται να γνωστοποιούν αμέσως και εγγράφως στον ασφαλιστή κάθε μεταβολή της διεύθυνσης κατοικίας του ασφαλισμένου ή της έδρας της επιχειρήσεώς του.

ΑΡΘΡΟ 8. ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΛΗΠΤΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ Ή ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΖΟΜΕΝΟΥ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΖΗΜΙΑΣ

Σε περίπτωση επέλευσης ζημιάς, ο λήπτης της ασφάλισης ή και ο Ασφαλισμένος υποχρεούνται:

1. Να ειδοποιήσει εγγράφως, μέσα σε τρεις (3) ημέρες από τότε που περιήλθε σε γνώση του το ζημιογόνο γεγονός, την Εταιρία ή τον πλησιέστερο εκπρόσωπό της, και να δίδει όλες τις αναγκαίες ειλικρινείς πληροφορίες, ως και στοιχεία και έγγραφα που σχετίζονται με το συμβάν.

2. Ανεξάρτητα από τις ενέργειες των Αρχών, τις οποίες οφείλει να ειδοποιήσει αμέσως μόλις μάθει το ζημιογόνο γεγονός υποχρεούται να λαμβάνει όλα τα ενδεικνυόμενα και κατάλληλα μέτρα προς αποφυγή ή μείωση της ζημιάς, σύμφωνα με την καλή πίστη και τις συναλλακτικές συνήθειες ενός επιμελούς προσώπου, σαν να μην ήταν ασφαλισμένος. Ν' ακολουθεί τις οδηγίες του ασφαλιστή.

3. Να διευκολύνει και να δίνει κάθε δυνατή και εύλογη βοήθεια στους εκπροσώπους ή στους πραγματοποιώμενες της Εταιρίας, για τη διαπίστωση του ατυχήματος και την εκτίμηση των ζημιών.

4. Να προωθεί, μέσα σε οκτώ (8) ημέρες, στην Εταιρία, κάθε δικαστικό ή εξώδικο έγγραφο, που αφορά την επέλευση του κινδύνου, από όπου και αν προέρχεται αυτό.

5. Να μην προβαίνει σε ομολογίες ευθύνης. Οποιοδήποτε ομολογία ευθύνης ή αναγνώριση σφειλής υπό του λήπτη της ασφάλισης ή ασφαλισμένου ή οδηγού προς τρίτον δεν δεσμεύουν τον ασφαλιστή. Είς την περίπτωση αυτή ο λήπτης ασφάλισης και οι ασφαλισμένοι ευθύνονται για αποκτάσταση κάθε ζημιάς του ασφαλιστή, η οποία προήλθε από ανακριβείς, εικονικές ομολογίες και αναγνωρίσεις σφειλών.

6. Να μην προβαίνει σε οποιαδήποτε μορφής ενέργεια, που θα σημαίνει αποδοχή ή απόκρουση ή αναγνώριση ή συμβιβασμό ή διακανονισμό του καλυπτομένου κινδύνου, χωρίς τη γραπτή συναίνεση της Εταιρίας. Η Εταιρία δικαιούται να αναλάβει και να χειριστεί κατά την κρίση της, στο όνομα του Ασφαλιζομένου, την απόκρουση ή το διακανονισμό απαίτησης ή να επιδώσει στο όνομά του αλλά για δικό της όφελος, την αποκατάσταση οποιασδήποτε ζημιάς ή την ικανοποίηση οποιασδήποτε αξίωσης αποζημίωσης, μέχρι το όριο ευθύνης της και αφού τον ειδοποιήσει σχετικά. Έχει δε την πλήρη διακριτική ευχέρεια, όσον αφορά τη διεξαγωγή οποιωνδήποτε δικαστικών ανώνων ή τον διακανονισμό οποιασδήποτε απαίτησης. Ο Ασφαλιζόμενος οφείλει να παρέχει κάθε πληροφορία ή ειδική βοήθεια, που η Εταιρία θα κρίνει αναγκαία και θα ζητήσει από αυτόν. Παρέχει δε αυτός την ειδική πληρεξουσιότητα να τον αντιπροσωπεύει αν τούτο το επιθυμεί η Ασφαλιστική Εταιρία, ενώπιον πάσης αρχής ή δικαστηρίων, υποχρεωμένου σε παροχή ειδικού συμβολαιογραφικού πληρεξουσιού.

Η υπαίτια παράβαση από το λήπτη της ασφάλισης ή και τον Ασφαλισμένο των ως άνω υποχρεώσεών τους, παρέχει στην Εταιρία το δικαίωμα να ζητήσει την αποκατάσταση της ζημιάς της, ενδεικτικά δε περαιτέρω αποζημίωση, τόκους και έξοδα, καταβληθέντα προς τον τρίτο. Ο λήπτης της ασφάλισης δεν δύναται να ισχυριθεί ότι δεν γνώριζε την επέλευση της ασφαλιστικής περιπτώσεως, αν τούτο οφείλεται σε βαρεία αμέλεια.

ΑΡΘΡΟ 9. ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ

Δεν καλύπτονται με το ασφαλιστήριο και αποκλείονται από την ασφάλιση ζημιές που προεβλήθησαν:

1. Από πρόθεση του ασφαλισμένου, του λήπτη της ασφάλισης και του οδηγού του αυτοκινήτου είτε των προστηθέντων υπ' αυτών

προσώπων στην οδήγηση του αυτοκινήτου.

2. Από συμμετοχή του ασφαλισμένου οχήματος σε επιδείξεις ή εορταστικές παρελάσεις ή σε επίσημους ή όχι αγώνες ή σε σχετικές δοκιμαστικές διαδρομές (προπονήσεις), εκτός εάν ειδικά στο ασφαλιστήριο συμφωνήθηκε και η κάλυψη των ανωτέρω περιπτώσεων.

3. Από τρομοκρατικές πράξεις, από επιδρομές, εχθροπραξίες, πολεμικές επιχειρήσεις (είτε προ είτε μετά την κήρυξη του πολέμου), εμφυλίου πολέμου, σχλαγωγίες, διαδηλώσεις, απεργίες, στάσεις, ηραξιοκήματα ή επανάσταση και επίταξη κάθε είδους.

4. Άμεσα ή έμμεσα είτε αποκλειστικά είτε με συνδρομή και άλλων απτών από ιονίζουσες ακτινοβολίες ή από ραδιενεργά μόλυνση από οποιοδήποτε πυρηνικό κύσισμο ή οποιοδήποτε πυρηνικό κατάλοιπο.

5. Άμεσα ή έμμεσα από πλημμύρα, τυφώνα, λαίλαπα, ανεμοθύελλα, έκρηξη ηφαιστείου, σεισμού ή άλλης φυσικής διαταραχής.

6. Από οδηγό που δεν έχει την άδεια οδήγησης που προβλέπει ο νόμος για την κατηγορία του οχήματος που οδηγεί.

Άδεια οδήγησως για άλλους τύπους οχημάτων δεν ισχύει.

7. Όταν ο οδηγός είναι μικρότερος των 23ετών ή έχει άδεια οδήγησης μικρότερη του έτους, εκτός εάν ρητά και ειδικά έχει συμφωνηθεί η κάλυψη των περιπτώσεων αυτών με ειδικό πρόσθετο ασφαλιστήριο.

8. Εάν κατά το ατύχημα ο οδηγός του αυτοκινήτου ευρίσκεται υπό την επίδραση οινοπνεύματος ή τοξικών ουσιών, κατά την έννοια και τις προϋποθέσεις του άρθρου 42 του Κ.Ο.Κ. και ανεξαρτήτως εάν η παράβαση αυτή συνετέλεσε στην πρόκληση του ατυχήματος. Διο την σπόδειξη της μέθης αρκεί και μία εξέταση αίματος.

9. Αν το όχημα χρησιμοποιείται για άλλη χρήση από αυτήν που αναφέρεται στο ασφαλιστήριο και την άδεια κυκλοφορίας του.

10. Από το μεταφερόμενο ή στο μεταφερόμενο με το αυτοκίνητο φορτίο, εκτός εάν ρητά και ειδικά έχει συμφωνηθεί η κάλυψη των περιπτώσεων αυτών με ειδικό πρόσθετο ασφαλιστήριο.

11. Όταν το όχημα μεταφέρει φορτίο ή επιβάτες πέραν από το επιτρεπόμενο ανώτατο όριο στην άδεια κυκλοφορίας του ή των σχετικών αποφάσεων των αρμοδίων αρχών, ανεξαρτήτως αν η υπέρβαση αυτή συνετέλεσε στην επέλευση ή την επαύξηση της ζημιάς, κατά το μέτρο της επαύξεσης.

12. Άμεσα ή έμμεσα από έκρηξη ή φλόγες του οχήματος που μεταδόθηκε από αυτό ή από την διαρροή υγρών ή υγρασιών οποιασδήποτε φύσεως του οχήματος, εκτός εάν ρητά και ειδικά έχει συμφωνηθεί η κάλυψη των περιπτώσεων αυτών με ειδικό πρόσθετο ασφαλιστήριο.

13. Όταν το όχημα

- α) κινηθεί χωρίς τον οδηγό ή
- β) ωθείται από άλλη δύναμη εκτός της δικής του ή ωθεί άλλο όχημα ή αντικείμενο που κινείται σε τροχούς ή
- γ) ρυμουλκεί άλλο όχημα εκτός εάν ρητά και ειδικά έχει συμφωνηθεί η κάλυψη των περιπτώσεων αυτών με ειδικό πρόσθετο ασφαλιστήριο.

14. Εντός φυλασσομένων χώρων στάθμευσης ή συνεργείων επισκευής οχημάτων ή εκθέσεων αυτοκινήτων.

15. Από αυτοκίνητα οχήματα χωρίς αριθμό κυκλοφορίας πο ασφαλιζονται για ατυχήματα εντός συγκεκριμένου χώρου, εφόσον τα ατυχήματα προεβλήθησαν εκτός του χώρου αυτού.

16. Κατά τη στιγμή που το ασφαλισμένο αυτοκίνητο ή μηχανήμ βρίσκεται σε οχηματοαγωγό ή σε φερτηγίδα ή σε οποιοδήποτε πλοίο ή παρθμεία ή σιδηρόδρομο ή κατά την φόρτωση ή εκφόρτωση από αυτόν, όπως και ζημίες που προκαλούνται σε τρίτους κατά με την οποιοδήποτε τρόπο διαμετακόμιση του ασφαλιζόμενου αυτοκινήτου, εκτός εάν ρητά και ειδικά έχει συμφωνηθεί η κάλυψη των περιπτώσεων αυτών με ειδικό πρόσθετο ασφαλιστήριο.

17. Κατά τη διάρκεια της λειτουργίας των ως εργαλείων ειδικού τύπου οχημάτων, εργαλείων ή μηχανημάτων εκτός εάν ρητά και ειδικά έχει συμφωνηθεί η κάλυψη των περιπτώσεων αυτών με ειδικό πρόσθετο ασφαλιστήριο.

18. Από επιβολή προστίμων ή εξαγορά ποινών που επιβάλλονται από διοικητικές, αστυνομικές ή δικαστικές αρχές λόγω παραβάσεων νόμων ή αστυνομικών διατάξεων, από τους ασφαλισμένους ή το

7. της της ασφάλισης όπως και των σχετικών δικαστικών εξόδων που προέρχονται από αποφάσεις των ως άνω αρχών.

19. Σε θημιακές και γεωργικά προϊόντα γενικά, λόγω πυρκαϊγών που προκλήθηκε από οχήματα αλωνιστικά ή θεριστικά ή θερίζο- μηχανικά ή χροτοκοπτικές μηχανές.

20. Σε γέφυρες, γεφυροπλάστιγγες, υδραγωγεία, υπόγειες εν γένει εγκαταστάσεις οργανισμών κοινής ωφελείας και βόθρων εφόσον οι ζημιές προεξηγήθηκαν από τα βάρη του ασφαλισμένου οχήματος.

21. Σε πεζοδρόμια και πρόβαθρα οικιών, εφόσον αυτές προεξηγήθηκαν από την κίνηση σε αυτά του καλυπτομένου οχήματος, εκτός αν αυτό κινηθεί σε αυτό λόγω ή προς αποφυγή ατυχήματος.

22. Στις ανωτέρω περιπτώσεις, αν ο ασφαλιστής σε εφαρμογή των διατάξεων του Ν.489/76 ή μετά από δικαστική απόφαση υποχρεωθεί να πληρώσει σε τρίτους αποζημίωση, έχει δικαίωμα αναγωγής κατά του οδηγού, του ασφαλισμένου και του αντιυμβολαλλόμενου.

ΑΡΘΡΟ 10. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΟΥ

Τα ασφάλιστρα προσδιορίζονται με βάση τη χρήση, την ιπποδύναμη, την έδρα του αυτοκινήτου, την ηλικία του οδηγού του ασφαλισμένου αυτοκινήτου, όπως ισχύουν κάθε φορά, τα τιμολόγια της Εταιρίας.

Σε περίπτωση τροποποίησης των κατωτέρω υποχρεωτικών στοιχείων ασφάλισης από την πώληση ή του τιμολογίου από τον ασφαλιστή, τα ασφάλιστρα αναπροσαρμόζονται και κατά τη διάρκεια της ασφαλιστικής συμβάσεως.

Η καταβολή χρημάτων χωρίς τη χορήγηση εγγράφων δεν γεννά υποχρέωση για την έκδοση ασφαλιστηρίου, ούτε άλλη υποχρέωση, εκτός από την επιστροφή χρημάτων.

Ο λήπτης της ασφάλισης ή και ο ασφαλισμένος οφείλουν να γνωστοποιούν στον ασφαλιστή κάθε μεταβολή του οχήματος ή στοιχείου του οχήματος ιδίως όταν τα στοιχεία αυτά επιδρούν στον καθορισμό των ασφαλίστρων.

ΑΡΘΡΟ 11. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

1. Ο λήπτης της ασφάλισης ή και ο ασφαλισμένος έχει δικαίωμα να παραλάβει το ασφαλιστήριο με την έγγραφη βεβαίωση και το ειδικό σήμα ασφάλισης, καθώς και κάθε έγγραφο σχετικό με την ασφάλιση.

2. Καμία απόδειξη εξόφλησης ασφαλίστρων δεν ισχύει, αν δεν φέρει τη χειρόγραφη ή μηχανική υπογραφή αυτών που εκπροσωπούν νόμιμα την Εταιρία, σύμφωνα με το καταστατικό της ή με αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της.

3. Σε περίπτωση μη πληρωμής των ασφαλίστρων, αν τυχόν ο ασφαλιστής σε εφαρμογή των διατάξεων του Ν.489/76 ή μετά από δικαστική απόφαση υποχρεωθεί να πληρώσει σε τρίτους αποζημίωση, έχει δικαίωμα αναγωγής κατά του οδηγού, του ασφαλισμένου ή και του λήπτη της ασφάλισης.

ΑΡΘΡΟ 12. ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΜΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΥΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΕΣ

Αν το ασφαλισμένο αυτοκίνητο έχει ασφαλιστεί κατά του ίδιου κινδύνου (Αστικής Ευθύνης) σε περισσότερες Εταιρίες (πολλαπλή ασφάλιση), ο λήπτης της ασφάλισης ή ο ασφαλισμένος, οφείλουν να γνωστοποιήσουν εγγράφως χωρίς καθυστέρηση τις ασφαλίσσεις αυτές και τα ασφαλιστικά ποσά. Οι περισσότερες ασφαλίσσεις είναι ισχυρές μέχρι την έκταση της ασφαλιστικής ζημιάς.

Σε περίπτωση μη γνωστοποίησης της ύπαρξης άλλων ασφαλίστρων κατά το χρόνο σύναψης της σύμβασής, το ασφάλισμα θα περιορίζεται στο μέτρο που δεν καλύπτεται από προηγούμενη ασφάλιση.

Ο κάθε ζημία που τυχόν θα συμβεί στη διάρκεια ισχύος του ασφαλιστηρίου, θα κατανέμεται σε όλες τις Ασφαλιστικές Εταιρίες, ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής τους στον ασφαλισμένο κίνδυνο και όχι εις ολόκληρον. Σε περίπτωση που ο ασφαλισμένος παραλείψει τη γνωστοποίηση με δόλο, η Εταιρία απαλλάσσεται πάσης ε. λήνης, σύμφωνα με το άρθρο 15 Ν.2496/97.

ΑΡΘΡΟ 13. ΔΙΑΔΟΧΗ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΣΧΕΣΗ

Σε περίπτωση μεταβίβασης του αυτοκινήτου αιτία θανάτου, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του πρώτου κτήτορα από την ασφάλιση μεταβιβάζονται στον νέο κτήτορα, εκτός αν αυτός ειδοποιηθεί

για τη μη αποδοχή τους τον ασφαλιστή, μέσα σε ένα μήνα από το θάνατο.

Κάθε μεταβολή της κυριότητας ή κατοχής του οχήματος, συνεπεία ειδικής διαδοχής, επιφέρει μετά πάροδο δεκαπέντε (15) ημερών, την αυτοδίκαια λύση της ασφαλιστικής σύμβασης, εκτός αν εντός της αυτής προθεσμίας ο μέχρι τώρα λήπτης της ασφάλισης ή ο νέος κύριος ή κάτοχος ζητήσουν δι' εγγράφου τους που θα περιέχει τα ακριβή στοιχεία της μεταβολής, τη συνέχιση της ασφαλιστικής κάλυψης και η Εταιρία δεν αποποιηθεί εγγράφως την αίτηση, εντός δέκα (10) ημερών από τη λήψη της. Στην περίπτωση αυτή η ασφαλιστική σύμβαση λύεται από την αποποίηση της αίτησης ή μετά πάροδο δέκα εφ' (16) ημερών από την αποποίηση, αν έχουν προκαταβληθεί για το χρονικό αυτό διάστημα τα ασφάλιστρα. Η Εταιρία δεν ευθύνεται σε αποζημίωση, αν μετά την κατά τα άνω μεταβολή της κυριότητας ή κατοχής, συνήφθη νέα ασφαλιστική σύμβαση οφωρώσα στο ίδιο όχημα και καλύπτουσα το επελθόν ατύχημα.

Αυτοδίκαια και άνευ ιδιαίτερης καταγγελίας η σύμβαση ασφάλισης αφορώσα τις προσωρετικές ασφαλίσσεις - καλύψεις λύεται στις περιπτώσεις μεταβολής της κυριότητας με πώληση. Η κατά τον τρόπο λύση της συμβάσεως ασφαλίσεως επέρχεται από της ημέρας μεταβολής της κυριότητας.

ΑΡΘΡΟ 14. ΑΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Η ασφαλιστική σύμβαση μπορεί να ακυρωθεί και από το δύο μέρη οποτεδήποτε και ελευθέρως. Η ακύρωση γίνεται με έγγραφη καταγγελία, το αποτελέσματά της οποίας δεν μπορούν να επέρχονται πριν την πάροδο είκοσι (20) ημερών από τότε που θα κοινοποιηθεί το περί καταγγελίας έγγραφο.

Στην περίπτωση αυτή, επιστρέφονται τα ασφάλιστρα που αναλογούν στον υπέλοιπο χρόνο της ασφάλισης. Ο Ασφαλιζόμενος έχει την υποχρέωση να επιστρέψει το Ασφαλιστήριο, το ειδικό σήμα και τη βεβαίωση ασφάλισης του άρθρου 5 του Ν.489/76, παίρνοντας σχετική απόδειξη.

Αν η ακύρωση ζητηθεί από τον Ασφαλιζόμενο, η Εταιρία επιστρέφει ασφάλιστρα, από τον επόμενο της ακύρωσης μήνα.

ΑΡΘΡΟ 15. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Μετά από έγγραφη συναίνεση του ασφαλιστή και με έναρξη ισχύος τουλάχιστον από την επόμενη της αιτήσεως του ασφαλισμένου, είναι δυνατόν να τροποποιηθεί η ισχύουσα ασφαλιστική σύμβαση.

ΑΡΘΡΟ 16. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΗΛΩΣΕΙΣ

Όλες οι ανακοινώσεις και δηλώσεις του ασφαλισμένου συντάσσονται εγγράφως και απευθύνονται στα κεντρικά γραφεία της Εταιρίας.

ΑΡΘΡΟ 17. ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΖΗΜΙΑΣ

Ο ασφαλιστής έχει το δικαίωμα να κάνει κάθε έρευνα για τα αίτια της ζημιάς και για τις περιστάσεις κάτω από τις οποίες έγινε αυτή, όπως και για την ύπαρξη και την αξία του ασφαλισμένου κινδύνου, κατά το χρόνο του ατυχήματος.

ΑΡΘΡΟ 18. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Συμφωνείται ρητώς ότι αρμόδια για την επίλυση των διαφορών που θα ανακύψουν μεταξύ της Εταιρίας και των Ασφαλισμένων από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο, σύμφωνα με τους παρόντες όρους, είναι τα Δικαστήρια της έδρας της Εταιρίας.

ΑΡΘΡΟ 19. ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

Κάθε αξίωση ή απαίτηση των δια του παρόντος καλυπτομένων προσώπων του Αρθρου 1, που πηγάζει από το ασφαλιστήριο αυτό, παραγράφεται μετά τέσσερα έτη από το τέλος του έτους στο οποίο γεννήθηκε η αξίωση, εκτός αν έχει μεσολαβήσει νόμιμη αναστολή ή διακοπή της παραγραφής.

ΑΡΘΡΟ 20. ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ

Η Εταιρία διατηρεί το δικαίωμα να αναπροσαρμόσει τα ασφάλιστρα και τους όρους. Αν ο ασφαλισμένος δεν αποδέχεται την μεταβολή που επέρχεται με τον τρόπο αυτό, δηλώνει τούτο στην Εταιρία, και λύεται αμέσως η σύμβαση για το επόμενο διάστημα. Η

καταβολή όμως των ασφαλιστρών μετά την ανωτέρω αναπροσαρμογή από μέρους του ασφαλισμένου δηλώνει ρητή αποδοχή του νέου ασφαλιστρου και των όρων του συμβολαίου.

ΑΡΘΡΟ 21. ΡΥΜΟΥΛΚΟΥΜΕΝΑ ΟΧΗΜΑΤΑ

1. Σε περίπτωση ασφάλισης ευθύνης από την κυκλοφορία ρυμουλκούμενων οχημάτων, με αυτοτελή ασφάλιση, η ασφάλιση του ρυμουλκούμενου ισχύει μόνο εφόσον το ρυμουλκούμενο όχημα είναι ανασφάλιστο ή η ασφάλιση που υπάρχει δεν καλύπτει την ευθύνη από στυχήματα που προκαλούνται από το ρυμουλκούμενο. Εάν η ασφάλιση για το ρυμουλκούμενο αφορά και το ρυμουλκούμενο, η ασφάλιση για το ρυμουλκούμενο ισχύει μόνο για το μέρος εκείνο των ασφαλιστικών ποσών της ασφάλισής του, που υπερβαίνουν τα

ποσά της ασφάλισης του ρυμουλκώ.

2. Εάν δεν ορίζεται διαφορετικά στο ασφαλιστήριο, δεν καλύπτεται η αστική ευθύνη για ζημιές που προκαλούνται από ρυμουλκούμενα οχήματα, όταν χρησιμοποιούνται ή λειτουργούν ως εργαλεία. Καλύπτεται μόνο η αστική ευθύνη από ζημιές που προκαλούνται κατά την κυκλοφορία τους.

3. Όταν η αστική ευθύνη για το ρυμουλκώ και το ρυμουλκούμενο καλύπτεται με ένα ασφαλιστήριο, αυτά θεωρούνται για την κάλυψη κινδύνου αστικής ευθύνης σαν ένα όχημα, και ανώτατο όριο ευθύνης του ασφαλιστή είναι το ασφαλιστικό ποσό που έχει συμφωνηθεί για το ρυμουλκώ όχημα. Η κάλυψη του ρυμουλκούμενου στην περίπτωση αυτή ισχύει μόνο όταν αυτό φέρει τον αριθμό κυκλοφορίας του ρυμουλκώ.

ΟΡΟΙ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ

ΑΡΘΡΟ 1. Ειδικοί όροι εκπτώσεων λόγω μη ζημιών (Bonus-Malus).

Τα ασφαλιστρά της παρούσας ασφαλιστικής σύμβασης (συγκεκριμένα στις καλύψεις Αστικής Ευθύνης έναντι τρίτων και Ιδίων Ζημιών) αναπροσαρμόζονται μετά τη λήξη κάθε αδιαίρετης και συνεχούς δωδεκάμηνης περιόδου ασφάλισης, στην ίδια ή σε άλλη Ασφαλιστική Εταιρία, βάσει της πιο κάτω κλίμακας, ανάλογα με την έλλειψη ζημιών, κατά την εν λόγω δωδεκάμηνη περίοδο ή ανάλογα με τον αριθμό των ζημιών που συνέβησαν, κατά την περίοδο αυτή, τηρουμένων των πιο κάτω αναφερομένων κανόνων:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ

Κατηγορίες	
20	
19	
18	
17	
16	
15	Επιβαρύνσεις
14	
13	
12	
11	
10	ΒΑΣΗ
9	
8	
7	Εκπτώσεις
6	
5	
4	
3	
2	

1. Στο ασφαλιστήριο αναγράφονται υποχρεωτικά η κατηγορία και τα κατά την έναρξη της ισχύος της ασφάλισης αντιστοιχούντο στην κατηγορία ασφαλιστρά, υπολογιζόμενα κατά το ανωτέρω.

Σε περίπτωση που ο ασφαλισμένος μεταφέρει την ασφάλισή του σε άλλη Ασφαλιστική Εταιρία, η Εταιρία αυτή πρέπει κατά τις διατάξεις του παρόντος, να καθορίσει την κατηγορία και το αντιστοιχούντα, κατά την έναρξη της ισχύος της δικής της ασφάλισης, ασφαλιστρά, βάσει βεβαίωσης της κατά το αμέσως προηγούμενο δωδεκάμηνο διάστημα, της προηγούμενης Ασφαλιστικής Εταιρίας, που εκδίδεται υποχρεωτικά από αυτήν και στην οποία πρέπει να αναφέρονται απαραίτητα τα εξής:

1. Ο αριθμός ασφαλιστηρίου αυτής.
2. Η αμέσως προηγούμενη δωδεκάμηνη ασφαλιστική περίοδος.
3. Η κατηγορία και το ασφαλιστρά τα οποία αντιστοιχούν σ' αυτήν την ασφαλιστική περίοδο.
4. Ο αριθμός των προηγούμενων συνεχών δωδεκαμήνων

στα οποία δεν συνέβη ζημία.

5. Ο αριθμός των ζημιών που δηλώθηκαν κατά την διάρκεια της ως άνω τελευταίας ασφαλιστικής περιόδου.

2. Σε περίπτωση μεταβολής της κυριότητας ή της κατοχής του αυτοκινήτου η Ασφαλιστική Εταιρία αναπροσαρμόζει εκ νέου τα ασφαλιστρά που πρέπει να εφαρμοστούν από τη μεταβολή, βάσει της κατηγορίας στην οποία υπάγεται ο νέος ασφαλισμένος.

3. Στην κατηγορία 2 εντάσσονται όσα οχήματα είναι για τουλάχιστον 4 χρόνια : α) ασφαλισμένα στην Εταιρία μας και β) στην κατώτερη κατηγορία bonus malus.

4. Οποιοσδήποτε και αν είναι ο αριθμός δωδεκαμήνων χωρίς ζημιά ή ο αριθμός ζημιών δεν επιτρέπεται υπέρβαση της κατηγορίας 2 (ασφαλιστρά 58%) ή της κατηγορίας 20 (ασφαλιστρά 196%).

5. Για τον, για πρώτη φορά (χωρίς προηγούμενη κάλυψη σε άλλη Ασφαλιστική Εταιρία) ασφαλιζόμενο αναγράφονται στο ασφαλιστήριο τα ασφαλιστρά βάσης, τα οποία αντιστοιχούν στην κατηγορία 10, δηλαδή ασφαλιστρά 100% του εκάστοτε ισχύοντος τιμολογίου. Για τα επόμενα δωδεκάμηνα ασφάλισης τα ασφαλιστρά υπολογίζονται κατά τον ως άνω πίνακα, με βάση τον αριθμό των ζημιών ή όχι, δηλαδή με βάση την κατηγορία των ασφαλιστρών.

6. Κάθε δωδεκάμηνο χωρίς ζημία, εφόσον υπήρχε σε ισχύ ασφάλιση για ολόκληρο το δωδεκάμηνο, στην ίδια ή σε περισσότερες διαδοχικά Ασφαλιστικές Εταιρίες, συνεπάγεται για το επόμενο δωδεκάμηνο, κάθοδο ενός βαθμού της κατηγορίας, στην οποία βρισκόταν το ασφαλιστήριο κατά τη λήξη του προηγούμενου δωδεκαμήνου, με εφαρμογή της αντίστοιχης κατηγορίας ασφαλιστρών. Η κάθοδος τελειώνει στην κατηγορία 3.

7. Κάθε ζημία κατά την δωδεκάμηνη περίοδο ασφάλισης συνεπάγεται για το επόμενο δωδεκάμηνο άνοδο βαθμών, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα, από την κατηγορία στην οποία βρισκόταν το ασφαλιστήριο κατά τη λήξη του προηγούμενου δωδεκαμήνου, με εφαρμογή της αντίστοιχης κατηγορίας ασφαλιστρών. Η άνοδος τελειώνει στην κατηγορία 20.

Πλήθος Ζημιών κατά την διάρκεια της τελευταίας 12μηνης περιόδου ασφάλισης	Πλήθος Βαθμών Άνοδου
1 Ζημία	2 βαθμούς
2 Ζημιές	5 βαθμούς
3 Ζημιές	8 βαθμούς
4 Ζημιές	11 βαθμούς
5 Ζημιές	14 βαθμούς
6 Ζημιές	17 βαθμούς

8. Εφόσον ο ασφαλισμένος δεν είχε ζημία για τέσσερα (4) συνεχή χρόνια, και η κατά τον πίνακα κατάταξή του εμπίπτει σε κατηγορία ανώτερη του δεκα (10), μεταφέρεται: κατά την επό-

μ ή ανανέωση στην κατηγορία 10.

Ως "ζημία" κατά το ανωτέρω, θεωρείται κάθε ζημία για την οποία Ασφαλιστική Εταιρία κατέβαλε αποζημίωση στον ασφαλισμένο απορρέουσα εκ της κάλυψης Ιδίων Ζημιών ή σε τρίτο ή τριτεύουσους ζημιωθέντες ή εφ' όσον οφείλει να καταβάλει τέτοια αποζημίωση.

10. Ζημίες που δεν υπερβαίνουν το ποσό της τυχόν συμφωνημένης αφαιρετέας απαλλαγής δεν υπολογίζονται για την επιβάρυνση των ασφαλιστρών. Επίσης δεν υπολογίζονται ζημίες τις οποίες ανέλαβε ο ασφαλισμένος σε βάρος του και στο σύνολό τους υπό τον όρο της απόδοσης από τον ασφαλισμένο προς την Ασφαλιστική Εταιρία των αποζημιώσεων που τυχόν αυτή κατέβαλε.

11. Σε περίπτωση αναστολής της ασφάλισης και χορήγησης παράτασης λόγω αυτής της αναστολής η παράταση αυτή συνυπολογίζεται στον υπολογισμό του δωδεκαμήνου. Δεν υπολογίζεται όμως η διάρκεια της αναστολής.

12. Στην έννοια της παραπάνω "αδιαίρετου και συνεχούς δωδεκαμήνου περιόδου ασφάλισης" περιλαμβάνονται όχι μόνο τα ασφαλιστήρια με ετήσια διάρκεια, αλλά και αυτά με μικρότερη χρονική διάρκεια υπό την προϋπόθεση ότι α) εκδίδονται συνεχώς και χωρίς διακοπή και β) το άθροισμα των διαρκειών της αποτελεί δωδεκάμηνο συνεχή περίοδο ασφάλισης σε μία ή περισσότερες Ασφαλιστικές Εταιρίες.

Αν μετά τη λήξη του δωδεκαμήνου ο υπολειπόμενος χρόνος της ασφάλισης δεν συμπληρώνει νέο 12μηνο, η κάθοδος εφόσον πρόκειται για 12μηνο χωρίς ζημία γίνεται μόνο εφόσον η ασφάλιση θα παρατείνεται για τη συμπλήρωση 12μήνου, ενώ για τη βόση ζημιών προσαρμογή των ασφαλιστρών, λαμβάνονται υπόψη οι ζημίες που έχουν συμβεί.

Το ασφαλιστικό έγγραφο στα οποίο καθορίζεται η προσαρμογή των ασφαλιστρών πρέπει να μνημονεύονται λεπτομερώς τα στοιχεία των ασφαλιστηρίων συμβολαίων που συμπληρώνονται στον ετήσιο κύκλο της ασφάλισης.

Η προσαρμογή των ασφαλιστρών σύμφωνα με το ανωτέρω γίνεται και στην περίπτωση ομαδικής ασφάλισης σε περισσότερα του ενός αυτοκίνητα, υπολογιζόμενη πάνω στα ασφαλιστρα κάθε ενός αυτοκινήτου, ανάλογα με την ύπαρξη ή μη ζημιών για καθένα από αυτά.

14. Προσαρμόζονται αυτή διενεργείται και για την ασφάλιση των αυτοκινήτων εξωτερικού προερχομένων αυτοκινήτων, βάσει πιστοποίησης των ασφαλιστικών Εταιριών που ασφάλιζαν στην αλλοδαπή το αυτοκίνητο, με τον όρο ότι στο πιστοποιητικό αναγράφονται τα εξής στοιχεία :

- α) το όνομα του ασφαλισμένου
- β) ο αριθμός κυκλοφορίας του αυτοκινήτου ή ο αριθμός πλαισίου και κινητήρα
- γ) η διάρκεια της ασφάλισης στην αλλοδαπή από τις εκεί ασφαλιστικές εταιρίες
- δ) ο αριθμός των ζημιών που δηλώθηκαν κατά την τελευταία πενταετία ασφάλισης ή ο αριθμός των χωρίς ζημιά δωδεκαμήνων.

15. Πολυετή ασφαλιστήρια, των οποίων η έκδοση επιτρέπεται, θεωρούνται για την εφαρμογή του συστήματος εκπλάσεων - επεμβάσεων σαν ετήσια εκδιδόμενα ή που εκδόθηκαν διαδοχικά. Επομένως μετά τη λήξη κάθε δωδεκαμήνου διενεργείται η κλιμακωτή ανανέωση αναπροσαρμογή.

16. Σε περίπτωση που το αυτοκίνητο παραμείνει ανασφάλιστο για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των έξι μηνών τότε :

- α) αν ήταν σε κατηγορία μικρότερης του 10, η ασφάλιση του θα συνεχίσει στην κατηγορία 10.
- β) αν ήταν σε κατηγορία μεγαλύτερης του 10, η ασφάλιση του θα συνεχίσει στην κατηγορία παλιού που βρισκόταν.

ΑΡΘΡΟ 2. Ειδικό όροι κάτω των 23 ετών

1. Δηλώνεται και συμφωνείται με το παρόν, ότι σε περίπτωση ατυχήματος που συνεπάγεται αστική ευθύνη και επέρχεται κατά τη στιγμή που το αναφερόμενο αυτοκίνητο οδηγείται από οδηγό

ηλικίας μικρότερης των 23 ετών (της ηλικίας υπολογιζομένης από 1ης Ιανουαρίου του έτους γέννησης), χωρίς να έχει δηλωθεί αυτή η ηλικία και καταβληθεί κατά τη σύναψη της ασφάλισης το υπό του Τιμολογίου Ασφαλιστρών της Εταιρίας προβλεπόμενο σχετικό πρόσθετο ασφαλιστρο, η Εταιρία καμία ευθύνη αποζημίωσης δεν φέρει, εκτός αν ο ασφαλιζόμενος καταβάλει με Πρόσθετη Πράξη αμέσως μετά την δήλωσή του ατυχήματος επασφάλιστρο 60%, εφόσον ο οδηγός έχει ερασιτεχνική άδεια ή επασφάλιστρο 30% εφόσον ο οδηγός έχει επαγγελματική άδεια. Το επασφάλιστρο αυτό υπολογίζεται στα προβλεπόμενα κάθε φορά από το ισχύον τιμολόγιο ασφαλιστρα, για τους καλυπτόμενους κινδύνους και για ολόκληρη τη διάρκεια της ισχύος του ασφαλιστηρίου συμβολαίου.

2. Δηλώνεται και συμφωνείται με το παρόν, ότι σε περίπτωση που το ασφαλιστήριο συμβόλαιο καλύπτει και τον κίνδυνο των Ιδίων Ζημιών του Αυτοκινήτου και συμβεί ατύχημα το οποίο θα επιφέρει ίδιες ζημίες στο ασφαλισμένο αυτοκίνητο κατά τη στιγμή που αυτό οδηγείται από οδηγό ηλικίας μικρότερης των 23 ετών (της ηλικίας υπολογιζομένης από 1ης Ιανουαρίου του έτους γέννησης), χωρίς να έχει δηλωθεί αυτή η ηλικία και καταβληθεί κατά τη σύναψη της ασφάλισης το υπό του Τιμολογίου Ασφαλιστρών της Εταιρίας προβλεπόμενο σχετικό πρόσθετο ασφαλιστρο, η Εταιρία θα καταβάλει το μισό μόνο (50%) της ζημίας του αυτοκινήτου από σύγκρουση ή πρόσκρουση ή εκτροπή ή ανατροπή ή κατάπτωση, του ασφαλισμένου αυτοκινήτου αφού αφαιρεθεί η συμφωνηθείσα απαλλαγή, χωρίς να επιτρέπεται η κάλυψη του συνόλου της ζημιάς έστω και με προσφορά επασφάλιστρο.

ΑΡΘΡΟ 3. Ειδικό όροι νέων οδηγών

1. Δηλώνεται και συμφωνείται με το παρόν, ότι σε περίπτωση ατυχήματος που συνεπάγεται αστική ευθύνη και επέρχεται κατά τη στιγμή που το στο παρόν ασφαλιστήριο αναφερόμενο αυτοκίνητο οδηγείται από οδηγό, που έλαβε για πρώτη φορά άδεια ικανότητας, η οποία εκδόθηκε εντός του τελευταίου προ της ημερομηνίας επέλευσης του ατυχήματος δωδεκαμήνου, χωρίς να έχει καταβληθεί κατά τη σύναψη της ασφάλισης το υπό του Τιμολογίου Ασφαλιστρών της Εταιρίας προβλεπόμενο σχετικό πρόσθετο ασφαλιστρο, η Εταιρία καμία ευθύνη αποζημίωσης δεν φέρει, εκτός αν ο ασφαλιζόμενος καταβάλει με Πρόσθετη Πράξη αμέσως μετά την δήλωσή του ατυχήματος επασφάλιστρο 80%, ανεξάρτητα εάν ο οδηγός έχει ερασιτεχνική ή επαγγελματική άδεια. Το επασφάλιστρο αυτό υπολογίζεται στα προβλεπόμενα κάθε φορά από το ισχύον τιμολόγιο ασφαλιστρα, για τους καλυπτόμενους κινδύνους και για ολόκληρη τη διάρκεια της ισχύος του ασφαλιστηρίου συμβολαίου.

2. Δηλώνεται και συμφωνείται με το παρόν, ότι σε περίπτωση που το ασφαλιστήριο συμβόλαιο καλύπτει και τον κίνδυνο των Ιδίων Ζημιών του Αυτοκινήτου και συμβεί ατύχημα το οποίο θα επιφέρει ίδιες ζημίες στο ασφαλισμένο αυτοκίνητο κατά τη στιγμή που αυτό οδηγείται από οδηγό που έλαβε για πρώτη φορά άδεια ικανότητας, η οποία εκδόθηκε εντός του τελευταίου προ της ημερομηνίας επέλευσης του ατυχήματος δωδεκαμήνου, χωρίς να έχει καταβληθεί κατά τη σύναψη της ασφάλισης το υπό του Τιμολογίου Ασφαλιστρών της Εταιρίας προβλεπόμενο σχετικό πρόσθετο ασφαλιστρο, η Εταιρία θα καταβάλει το μισό μόνο (50%) της ζημίας του αυτοκινήτου από σύγκρουση ή πρόσκρουση ή εκτροπή ή ανατροπή ή κατάπτωση, του ασφαλισμένου αυτοκινήτου αφού αφαιρεθεί η συμφωνηθείσα απαλλαγή, χωρίς να επιτρέπεται η κάλυψη του συνόλου της ζημιάς έστω και με προσφορά επασφάλιστρο.

ΑΡΘΡΟ 4

Σε περίπτωση που συντρέχουν και οι δύο περιπτώσεις των Αρθρων 2 και 3 εφαρμόζονται τα επασφάλιστρα και οι όροι μόνο της περίπτωσης του άρθρου 3

ΕΙΔΙΚΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΙΣΧΥΟΝΤΕΣ ΕΠΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ - ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Α. Δια του παρόντος η Ασφαλιστική Εταιρεία καλύπτει τους ειδικούς κινδύνους των προαιρετικών ασφαλίσεων, οι οποίες αναφέρονται στην πρώτη σελίδα του ασφαλιστηρίου συμβολαίου στον πίνακα καλύψεων.

Κίνδυνοι που αναφέρονται στους παρακάτω όρους δεν καλύπτονται από τα παρόν ασφαλιστήρια εφόσον δεν αναγράφονται στον πίνακα καλύψεων της πρώτης σελίδας του ασφαλιστηρίου και παραπλεύρως αυτών δεν αναγράφονται ασφαλιστικά ποσά καθώς και τα αντιστοιχούντα προς αυτά ασφάλιστρα.

Η ευθύνη της Ασφαλιστικής Εταιρείας στις περιπτώσεις των προαιρετικών ασφαλίσεων, εξαντλείται μέχρι του αναφερομένου ασφαλιστικού ποσού για την αντίστοιχη προαιρετική ασφάλιση, έστω και αν από το ίδιο ατύχημα επήλθαν περισσότεροι ασφαλισμένοι κίνδυνοι. Στο ασφαλιστικό ποσό, συμπεριλαμβάνονται πάσης φύσεως έξοδα.

Οι παρόντες ειδικοί ασφαλιστικοί όροι, αποτελούν ενιαίο σύνολο μετά των γενικών και προσαρτώνται στο ασφαλιστήριο.

Β. Η ασφάλιση των προαιρετικών ασφαλίσεων - συμπληρωματικών κινδύνων δεν καλύπτει ζημιές από τη στέρηση χρήσης του οχήματος, μείωση εμπορικής και αγορασής αξίας αυτού, μείωση απόδοσης, στέρηση εκμετάλλευσής αυτού.

ΑΡΘΡΟ 1. ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΥΛΙΚΩΝ ΖΗΜΙΩΝ ΑΠΟ ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΟ ΟΧΗΜΑ (Κωδικός Κάλυψης 0022)

Με τον όρο αυτό καλύπτονται οι υλικές ζημιές που προκαλούνται στο ασφαλισμένο όχημα, από σύγκρουσή του με άλλο ανασφάλιστο όχημα και εφόσον αυτό είναι γνωστό. Βασική προϋπόθεση αποζημίωσης του Λήπτη της Ασφάλισης αποτελεί η διαπίστωση της ευθύνης του ανασφάλιστου οχήματος, η οποία θα πρέπει να προκύπτει από αποδεικτικά στοιχεία και υποχρεωτικά από Δημόσια έγγραφα (Αντίγραφο Δελτίου Συμβάντος της Αστυνομικής Αρχής που επιλήφθηκε στο ατύχημα, Ποινική Δικογραφία). Επίσης βασική προϋπόθεση αποζημίωσης του Λήπτη της Ασφάλισης αποτελεί η διαφύλαξη των δικαιωμάτων του κατά το Νόμο εναντίον του υπεύθυνου τρίτου για την αποκατάσταση και επανέσφιξη της ζημιάς.

Στο ποσό της αποζημίωσης που θα καταβάλλει η Εταιρεία, περιλαμβάνονται μόνον οι υλικές ζημιές συνεπεία σύγκρουσης, με άλλο ανασφάλιστο όχημα και σύμφωνα με τους Γενικούς Όρους Υποχρεωτικής Ασφάλισης από Ατυχήματα Αυτοκινήτων και τους Ειδικούς Όρους προαιρετικών καλύψεων όπως ισχύουν και αποτελούν επίσης περιεχόμενο και της παρούσας.

Η ευθύνη της Εταιρείας για αποζημίωση υλικών ζημιών δεν μπορεί να υπερβεί το ασφαλιστικό ποσό που καθορίζεται στον πίνακα παροχών του συμβολαίου για όλη τη διάρκεια της ασφάλισης.

Η Εταιρεία ευθύνεται αποκλειστικά και μόνο για τις υλικές ζημιές του ασφαλισμένου οχήματος. Δεν ευθύνεται για καμία άλλη θετική ή αρνητική ζημιά όπως (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά), για μείωση της αγοραστικής του αξίας, ή για στέρηση της χρήσης του ή για εμπορική ζημιά του ασφαλισμένου ή για οποιαδήποτε έμμεση ζημιά, κλπ.

Η Εταιρεία αποζημιώνοντας το λήπτη της Ασφάλισης υποκαθίσταται σε όλα τα δικαιώματα τα οποία έχει αυτός κατά του τρίτου, που είναι υπαίτιος του ατυχήματος, όπως και κατά παντός υπόχρεου αποζημιώσεως, σύμφωνα με το Νόμο. Ανεξάρτητα από αυτό ο Λήπτης της Ασφάλισης εκχωρεί από τώρα στην Εταιρεία κάθε παρόμοιο δικαίωμά του και δίνει σ' αυτήν τα δικαιώματά και την πληρεξουσιότητα να ενεργήσει εφόδωκα ή δικαστικά, στο όνομά της ή και στο όνομά του, για αποζημίωσή της από τον τρίτο ή από οποιονδήποτε υπόχρεο αποζημιώσεως.

ΑΡΘΡΟ 2. ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΖΗΜΙΩΝ ΙΔΙΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ (ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ). (Κωδικός Κάλυψης 0008)

α) Καλύπτονται οι ζημιές του αυτοκινήτου οι οποίες προκαλούνται αποκλειστικά και μόνο από σύγκρουση, πρόσκρουση, εκτροπή, ανατροπή, ή πτώση αυτού.

β) Συμφωνείται απαλλαγή της Ασφαλιστικής Εταιρείας για ορισμένο ποσό κατ' ατύχημα, το οποίο αναγράφεται στην αντίστοιχη θέση του πίνακα καλύψεων της πρώτης σελίδας του ασφαλιστηρίου και η

Εταιρεία ευθύνεται για την αποκατάσταση της ζημίας πέραν του ποσού της απαλλαγής.

Η Ασφαλιστική Εταιρεία δικαιούται εντί της καταβολής χρηματική αποζημίωσης, ν' αναλάβει την επισκευή του αυτοκινήτου.

Εξαιρέσεις

Ισχύουν οι εξαιρέσεις των παρ. 1 μέχρι και 17 του άρθρου 9 των «Γενικών Όρων Αστικής Ευθύνης από Ατυχήματα Αυτοκινήτων και Προαιρετικών Ασφαλίσεων».

Ειδικά ορίζεται ότι σε σχέση με την εξαίρεση της παρ. 7 του άρθρου 9 των «Γενικών Όρων Αστικής Ευθύνης από Ατυχήματα Αυτοκινήτων και Συμπληρωματικών Κινδύνων» ισχύουν τα αναφερόμενα στις παραγράφους 2 των Άρθρων 2 και 3 των «Ειδικών όρων τιμολόγησης και Υπολογισμού Αποζημίωσης».

Επίσης εξαιρούνται :

α) Ζημιές που προξενούνται στο ασφαλισμένο αυτοκίνητο εξαιτίας κακής συντήρησης του.

β) Ζημιές που προκαλούνται στα ελαστικά του αυτοκινήτου, εφόσον αυτές δεν συντρέχουν με άλλες ζημιές που καλύπτονται από τη παρούσα ασφάλιση.

γ) Στην ασφάλιση αυτοκινήτων ψυγείων ή θερμοθαλάμων, ζημιές στα ψυκτικά ή θερμομηχανήματα και εγκαταστάσεις εν γένει από οποιαδήποτε αιτία, εκτός αντίθετης ειδικής πρόσθετης συμφωνίας.

δ) Ζημιές που γίνονται κατά τον χρόνο που το αυτοκίνητο κινείται εκτός οδών που προορίζονται για την κυκλοφορία των αυτοκινήτων ή σε οδούς στις οποίες απαγορεύεται από τις αρχές η κυκλοφορία.

ε) Ζημιές προξενούμενες άμεσα ή έμμεσα από δολιοφθορά που ενεργείται από πρόσωπα που δρουν κατ' επιταγή ή έμπνευση οποιασδήποτε πολιτικής οργάνωσης.

στ) Δεν καλύπτονται ζημιές σε πρόσθετα εξαρτήματα πέραν του συνήθους εργασιαστικού εξοπλισμού του αυτοκινήτου.

ζ) Δεν καλύπτονται και εξαιρούνται παντελώς ζημιές οι οποίες προξενήθηκαν κατά τη διάρκεια της αυτογνώμονος αφαιρέσεως του αυτοκινήτου, είτε δια κλοπής, είτε δι' άλλης αξιοποιήσιμης πράξεως, από την κατοχή του κυρίου, κατόχου, λήπτη της ασφάλισης και ασφαλισμένου αυτού.

η) Δεν καλύπτονται μεμονωμένες ζημιές που προξενούνται στο καταλήτι του αυτοκινήτου.

θ) Δεν καλύπτονται ζημιές προξενούμενες από κακόβουλες ενέργειες τρίτων.

ΑΡΘΡΟ 3. ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΖΗΜΙΩΝ ΑΠΟ ΠΥΡΚΑΙΑ (ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΥΡΟΣ) : (Κωδικός Κάλυψης 0003)

Η ασφάλιση πυρός, καλύπτει ζημιές που θα προέλθουν από πυρκαϊά δι' αυταναφλέξεως του αυτοκινήτου ή από πτώση κεραυνού. Επίσης περιλαμβάνει τις ζημιές που θα προκληθούν από πυρκαϊά που μεταδίδεται σ' αυτό από άλλο αντικείμενο, αποκλεισμένου σαφώς το εμπρησμό.

Εξαιρέσεις

Ισχύουν οι εξαιρέσεις του άρθρου 9 των «Γενικών Όρων Υποχρεωτικής Αστικής Ευθύνης από Ατυχήματα Αυτοκινήτων και Προαιρετικών Ασφαλίσεων» εκτός των παραγράφων 7,11 και από 15 έως 17.

Επίσης εξαιρούνται :

α) Στην ασφάλιση αυτοκινήτων ψυγείων ή θερμοθαλάμων, ζημιές στα ψυκτικά ή θερμομηχανήματα και εγκαταστάσεις εν γένει από οποιαδήποτε αιτία, εκτός αντίθετης ειδικής πρόσθετης συμφωνίας.

β) Ζημιές προξενούμενες άμεσα ή έμμεσα από δολιοφθορά που ενεργείται από πρόσωπα που δρουν κατ' επιταγή ή έμπνευση οποιασδήποτε πολιτικής οργάνωσης.

γ) Δεν καλύπτονται και εξαιρούνται παντελώς ζημιές εκ πυρκαϊάς, οι οποίες προκλήθηκε κατά τη διάρκεια αυτογνώμονος αφαιρέσεως του αυτοκινήτου, είτε δια κλοπής, είτε δι' άλλης αξιοποιήσιμης πράξεως, από την κατοχή του κυρίου, κατόχου, λήπτη της ασφάλισης και ασφαλισμένου αυτού.

δ) Ζημιές προξενούμενες από κακόβουλες ενέργειες τρίτων

α) μέρες προξενούμενες σε τρίτους προκληθείσες είτε εκ διαρροής καυσίμων είτε εκ της πυρκαϊάς του ασφαλισμένου οχήματος.

ΑΡΘΡΟ 3Α. ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΖΗΜΙΩΝ ΑΠΟ ΠΥΡΚΑΙΑ & ΠΥΡΚΑΙΑ ΣΥΝΕΤΕ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΩΝ Ή ΚΑΚΟΒΟΥΛΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΣΕ ΚΙΝΔΥΝΟ (Κωδικός Κάλυψης 0015)

Καλύπτονται ζημιές που θα προέλθουν από πυρκαϊά δι' αυταναφλέξεων του αυτοκινήτου ή από πτώση κεραυνού καθώς και οι ζημιές που θα προκληθούν από πυρκαϊά που μεταδίδεται σ' αυτό από άλλο πύρινο είμενο. Καλύπτονται επίσης οι ζημιές που προξενούνται στο ασφαλισμένο όχημα από πυρκαϊά ή έκρηξη οι οποίες θα προκληθούν: α) άμεσα ή έμμεσα από τρομοκρατικές ή κακόβουλες ενέργειες τρίτων, μεμονωμένες ή όχι εντός της Ελληνικής Επικράτειας. Η κάλυψη υφίσταται σε Α' κίνδυνο.

Εξαιρέσεις

Καλύπτονται οι εξαιρέσεις του άρθρου 8 των «Γενικών Όρων Υποχρηστικής Αστικής Ευθύνης από Ατυχήματα Αυτοκινήτων και Προαιρετικών Ασφαλίσεων» εκτός των παραγράφων 7, 11 και από 13 έως 17.

Επι της εξαιρούνται :

α) Στην ασφάλιση αυτοκινήτων ψυγείων ή θερμοθαλάμων, ζημιές στα ψυκτικά ή θερμοαντικά μηχανήματα και εγκαταστάσεις εν γένει από οποιαδήποτε αιτία, εκτός αντίθετης ειδικής πρόσθετης συμφωνίας.

β) Δεν καλύπτονται και εξαιρούνται παντελώς ζημιές εκ πυρκαϊάς, η οποία προκλήθηκε κατά τη διάρκεια αυτογνώμονος αφαιρέσεως του αυτοκινήτου, είτε δια κλοπής, είτε δι' άλλης αξιοποιήσιμης πράξεως, από την κατοχή του κυρίου, κατόχου, λήπτη της ασφάλισης και ασφαλισμένου αυτού.

γ) Ζημιές προξενούμενες από κακόβουλες ενέργειες τρίτων μη ασφαλισμένες σε πυρκαϊά.

δ) Ζημιές προξενούμενες σε τρίτους προκληθείσες είτε εκ διαρροής καυσίμων είτε εκ της πυρκαϊάς του ασφαλισμένου οχήματος.

ΑΡΘΡΟ 3Β. ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΖΗΜΙΩΝ ΑΠΟ ΠΥΡΚΑΙΑ ΣΕ ΣΤΑΣΕΙΣ, ΑΓΩΓΕΣ (Κωδικός Κάλυψης 0023)

Καλύπτονται οι ζημιές του ασφαλισμένου οχήματος από πυρκαϊά ή έκρηξη κατά την διάρκεια στάσεων ή απεργιών. Η κάλυψη αυτή παρέχεται μόνο εφόσον έχει συναφθεί και ασφάλιση Πυρός (Άρθρο 3 ή Άρθρο 3α).

ΑΡΘΡΟ 4. ΖΗΜΙΕΣ ΑΠΟ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ - ΣΤΑΣΕΙΣ, ΑΠΕΡΓΙΕΣ, ΟΧΛΑΓΩΓΙΕΣ, ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ, ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΑΡΑΧΕΣ - ΚΑΚΟΒΟΥΛΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΡΙΤΩΝ (Κωδικός Κάλυψης 0007)

α. Τρομοκρατικές ενέργειες

Καλύπτονται και οι ζημιές Πυρός ή/και έκρηξης που προκαλούνται άμεσα ή έμμεσα από τρομοκρατικές ενέργειες μεμονωμένες ή μη υπό τον όρον ότι αυτές οι ενέργειες δεν έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια πολέμου, εμφυλίου πολέμου, επανάστασης, πραξικοπήματος και λοιπών ανωμαλών καταστάσεων.

Τρομοκρατία (ή Τρομοκρατικές Ενέργειες) σημαίνει την απόπειρα ή χρήση βίας για πολιτικούς ή κοινωνικούς σκοπούς που περιλαμβάνουν τον εκφοβισμό του κοινού ή ορισμένου κύκλου προσώπων ή τον εληθερισμό νόμιμης ή ντε φάκτο Αρχής, ανεξάρτητα από το αν οι ενέργειες αυτές έλαβαν ή όχι χώρα κατά τη διάρκεια πολιτικών ταραχών, στάσεων, οχλαγωγιών, απεργιών ή κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε διατάραξης της δημόσιας τάξης.

β) Στάσεις - Απεργίες - Οχλαγωγίες - Διαδηλώσεις - Πολιτικές ταραχές

Καλύφεται και δηλώνεται δια του παρόντος ότι, η ασφάλιση επαρκεί, ούτως ώστε να καλύπτει υλικές ζημιές Πυρός ή και έκρηξης καθώς επίσης και λοιπές υλικές ζημιές συνεπεία Στάσεων και Απεργιών, Οχλαγωγιών Διαδηλώσεων Πολιτικών ταραχών η οποιαδήποτε τήρουμένων πάντοτε των παρακάτω αναγραφόμενων Ειδικών όρων θα έχει περιοριστικά την εξής έννοια, για τους σκοπούς της παρούσας κάλυψης : Υλική ζημία του ασφαλισμένου αυτοκινήτου που προξενήθηκε άμεσα από :

1. Πράξη κάθε προσώπου που έλαβε μέρος με άλλους σε διατάραξη της δημόσιας τάξης (είτε σε σχέση με απεργία ή ανταπεργία είτε χωρίς τέτοια σχέση), εφόσον η πράξη αυτή δεν περιλαμβάνεται στις εξαιρέσεις

2. Πράξη νόμιμη ή ντε φάκτο Αρχής με σκοπό την καταστολή

τέτοιας διατάραξης ή τη μείωση των συνεπειών της.

3. Ηθελμένη πράξη απεργού ή εργάτη ανταπεργήσαντα εργοδότη, που έγινε για υποστήριξη απεργίας ή για αντίσταση εναντίον ανταπεργήσαντα εργοδότη.

4. Πράξη νόμιμη ή ντε φάκτο Αρχής για την πρόληψη τέτοιας πράξης ή για μείωση των συνεπειών της.

Π) Εξαιρέσεις

Η παρούσα ασφάλιση δεν καλύπτει ζημιά που προξενήθηκε άμεσα ή έμμεσα, από ένα ή περισσότερα, από τα παρακάτω συμβάντα, που αποτελούν άμεση ή έμμεση συνέπεια ενός ή περισσότερων από αυτά, ήτοι :

1. Πολέμου, εισβολής, πράξης αλλοδαπού εχθρού, εχθροπραξιών ή πράξεων που μοιάζουν με πολεμικές επιχειρήσεις (ανεξάρτητα αν κηρύχθηκε πόλεμος ή όχι), εμφυλίου πολέμου.

2. Ανταρσίας ενόπλων κρατικών δυνάμεων, πολιτικών ταραχών που φθάνουν σε μέγεθος λαϊκής εξέγερσης ή που ισοδυναμούν με λαϊκή εξέγερση, στρατιωτικού κινήματος, εξέγερσης, ανταρσίας, επανάστασης, κινήσεων στρατιωτικών ή σφετεριστών εξουσίας

γ) Κακόβουλες ενέργειες τρίτων

Καλύπτονται ζημιές στο ίδιο το αυτοκίνητο που θα προξενηθούν από κακόβουλες πράξεις τρίτων και με το ποσό βέβαιον της συμφωνηθείσας απαλλαγής κατά ατύχημα το οποίο αναγράφεται στην αντίστοιχη θέση του πίνακα καλύψεων της πρώτης σελίδας του ασφαλιστηρίου. Η Εταιρία ευθύνεται για την αποκατάσταση της ζημιάς πέραν του ποσού της απαλλαγής.

Κακόβουλες ενέργειες σημαίνει ηθελμένες πράξεις οποιουδήποτε προσώπου που διαπράττονται είτε κατά την διάρκεια διατάραξης της Δημόσιας τάξης εν γένει, στάσεων, απεργιών, οχλαγωγιών, πολιτικών ταραχών, είτε μεμονωμένα, με σκοπό το βανδαλισμό ή τη δολιοφθορά, χωρίς όμως να περιλαμβάνουν οποιαδήποτε πράξη Τρομοκρατίας.

Οι παραπάνω καλύψεις των περιπτώσεων 4α, 4β και 4γ προσφέρονται μόνο σε συνδυασμό με την ασφάλιση ζημιών από Πυρκαϊά (Ασφάλιση Πυρός).

Η ασφάλιση από την παρούσα κάλυψη δεν καλύπτει ζημιές από κακόβουλες ενέργειες τρίτων προξενούμενες κατά την διάρκεια της κλοπής του αυτοκινήτου

ΑΡΘΡΟ 5. ΚΑΛΥΨΗ ΟΛΙΚΗΣ ΚΛΟΠΗΣ (Κωδικός Κάλυψης 0004)

α) Η ασφάλιση κλοπής, καλύπτει την πραγματική αξία του αυτοκινήτου κατά την ημέρα της απώλειάς του και όχι κατά την ημέρα συνάψεως της συμβάσεως. Ο λήπτης της ασφάλισης, εάν κατά τη διάρκεια της ασφαλιστικής σύμβασης ο ασφαλιστικός κίνδυνος μειωθεί, δηλαδή εάν η αξία του οχήματος μειωθεί, υποχρεούται να γνωστοποιεί τούτο στον ασφαλιστή προκειμένου να υπάρξει αντίστοιχη μείωση των ασφαλιστρών. Εν πάση δε περίπτωση, για τον υπολογισμό του ασφαλισμένου ισχύουν τα κατωτέρω αναφερόμενα στα άρθρα "Ασφαλιστικό ποσό και ασφάλισμα" και "Υπολογισμός Ασφαλισματος".

Ως ολική απώλεια θεωρείται και η ανεύρεση του αυτοκινήτου εντός της τριμήνου προθεσμίας από της απώλειάς του, με υλικές ζημιές των οποίων η δαπάνη αποκατάστασης υπερβαίνει το 90%, ποσοστό επί της αξίας του κατά το χρόνο της επέλευσης του κινδύνου.

β) Η υποχρέωση του ασφαλιστή υφίσταται με την προϋπόθεση, ότι η απώλεια θα δηλωθεί άμεσα στην αστυνομική αρχή και στην Εταιρία εγγράφως και γεννάται μετά την παρέλευση ενενήντα (90) ημερών αφ' ότου υποβληθεί σχετική μήνυση και εφόσον προσκομισθεί βεβαίωση, ότι η μήνυση εκκρεμεί και δεν προκύπτει από αλλού ότι το αυτοκίνητο βρέθηκε στην προθεσμία αυτή.

γ) Η Ασφαλιστική Εταιρία μετά παρέλευση της τριμήνου ως άνω προθεσμίας υποχρεούται σε καταβολή της αποζημίωσης. Εφόσον το αυτοκίνητο έχει βρεθεί μέχρι την ημέρα της πληρωμής η Ασφαλιστική Εταιρία μπορεί να την αρνηθεί αν δεν έχει προηγηθεί νόμιμη μεταβίβαση της κυριότητας του αυτοκινήτου σ' αυτήν ή σ' οποιαδήποτε τρίτο που θα έχει υποδείξει η Ασφαλιστική Εταιρία.

δ) Η Ασφαλιστική Εταιρία δεν υποχρεούται σε καταβολή αποζημίωσης εφόσον το αυτοκίνητο ευρεθεί προ της παρέλεύσεως της προθεσμίας των 90 ημερών. Επίσης δεν υποχρεούται σε αποζημίωση και στην περίπτωση κατά την οποία το ευρεθέν αυτοκίνητο εντός της άνω προθεσμίας φέρει ζημιές μικρότερες του 90% της αξίας του

ε) Δικαιούται η Ασφαλιστική Εταιρεία, κατά την καταβολή της αποζημίωσης, να αξιώσει από τον λήπτη της ασφάλισης:

1. Την παροχή από τον κύριο του αυτοκινήτου εγγράφου και ανέκκλητου εντολής δια συμβολαιογραφικού πληρεξουσίου με την οποία θα δίδεται στον ασφαλιστή το δικαίωμα πώλησης του τυχόν ευρεθησομένου αυτοκινήτου και να κρατήσει το τίμημα. Στο εν λόγω πληρεξούσιο, θα αναφερθούν άμεσα οι εντολές είτε δια την υπογραφή προσυμφώνου, είτε δια την υπογραφή οριστικού συμβολαίου μεταβίβασης, είτε προς αυτήν είτε σε τρίτον που θα υποδειχθεί από αυτήν.

Επίσης στο εν λόγω πληρεξούσιο, θα αναφερθούν όλες οι εντολές για ενέργειες ενώπιον της αρμοδίας ΔΟΥ και του αρμοδίου Υπουργείου Μεταφορών που απαιτούνται δια την περαίωση της μεταβίβασης.

2. Αντίγραφα δηλώσεων οι οποίες υποβάλλονται από τον λήπτη της ασφάλισης, κύριο του αυτοκινήτου, τόσο στην αρμοδία ΔΟΥ όσο και στην διεύθυνση μεταφορών που έχει εκδοθεί η άδεια του οχήματος ότι δηλώθηκε κλοπή και ζητήθηκε η διαγραφή αυτού από τους καταλόγους.

Σε περίπτωση αρνήσεως χορηγήσεως του ως άνω πληρεξουσίου δικαιούται η Ασφαλιστική Εταιρεία να αρνηθεί την καταβολή του ασφαλισματος.

στ) Αν το αυτοκίνητο βρεθεί μετά την καταβολή του ασφαλισματος, ο λήπτης της ασφάλισης ή ο κύριος του οχήματος υποχρεούνται να ειδοποιήσουν πάραυτον την Ασφαλιστική Εταιρεία. Στην περίπτωση αυτή, η Ασφαλιστική Εταιρεία, δικαιούται να καλέσει το λήπτη της ασφάλισης εγγράφως, να δηλώσει εάν επιθυμεί να κρατήσει το όχημα και να επιστρέψει το ασφαλισμα.

Ο λήπτης της ασφάλισης υποχρεούται εντός ενός μηνός να απαντήσει εγγράφως δια συστημένης επιστολής εάν αποδέχεται ή όχι. Εν περιπτώσει μη απαντήσεως, ο λήπτης της ασφάλισης εκπίπτει από κάθε δικαίωμά του.

Εάν ο λήπτης της ασφάλισης παραβεί τις ανωτέρω υποχρεώσεις του, υποχρεούται σε αποζημίωση και αποκατάσταση κάθε εκ του λόγου αυτού θετικής ή αποθετικής ζημίας που επήλθε στην Ασφαλιστική Εταιρεία.

Εξαιρέσεις

Ισχύουν οι εξαιρέσεις των παραγράφων 3,4 και 5 του άρθρου θ των «Γενικών Όρων Αστικής Ευθύνης από Ατυχήματα Αυτοκινήτων και Συμπληρωματικών Κινδύνων». Δεν καλύπτονται επίσης ζημιές προκλούμενες κατά την διάρκεια της αυτογνώμονος αφαιρέσεως του ασφαλισμένου οχήματος.

ΑΡΘΡΟ 8. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΟΛΙΚΗΣ ΚΛΟΠΗΣ (Κωδικός Κάλυψης 0005)

Με την κάλυψη της επέκτασης ολικής κλοπής, καλύπτεται η πραγματική αξία του αυτοκινήτου, σε περίπτωση που το κλαπέν αυτοκίνητο βρεθεί εντός της προθεσμίας των ενενήντα (90) ημερών με ίδιες ζημιές που προκλήθηκαν κατά τη διάρκεια της αυτογνώμονος αφαιρέσεως, και οι οποίες υπερβαίνουν το 50% ποσοστόν της πραγματικής αξίας.

Το υπόλοιπο του αυτοκινήτου περιέρχεται στην Εταιρεία υποχρεούμενου τον λήπτην εις χορήγηση πληρεξουσίου όπως ειδικότερα αναφέρεται στο άρθρο 4 των παρόντων.

Η παρούσα κάλυψη ισχύει μόνον εφόσον έχει συναφθεί και ασφάλιση ολικής κλοπής.

ΑΡΘΡΟ 7. ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΜΕΡΙΚΗΣ ΚΛΟΠΗΣ (Κωδικός Κάλυψης 0006)

1) Η ασφάλιση μερικής κλοπής, παρέχεται και ισχύει μόνον εφόσον έχει συναφθεί και ασφάλιση ολικής κλοπής.

2) Η ασφάλιση της μερικής κλοπής καλύπτει μόνο:

α) Την αξία των κλαπέντων τεμαχίων ή εξαρτημάτων του οχήματος που είναι στερεά προσδεδμεμένα σ' αυτό και είναι απαραίτητα για την κίνηση και την λειτουργία του, καθώς και τις υλικές ζημιές που θα προξενηθούν στο ομαζώμα του αυτοκινήτου κατά την ώρα της αφαιρέσεως των τεμαχίων ή εξαρτημάτων.

β) Εφόσον έχουν δηλωθεί και περιγραφεί αναλυτικά στην αίτηση ασφάλισης και έχει συμφωνηθεί με τον λήπτη της ασφάλισης, καλύπτεται και η κλοπή: air-condition, ραδιοφώνου, κασετοφώνου, τηλεφώνου και ειδικών εγκαταστάσεων, καθώς και ζημιές που θα προξενηθούν στο ομαζώμα του αυτοκινήτου κατά την ώρα της αφαιρέσεως. Απαραίτητη προϋπόθεση για την ισχύ της κάλυψης είναι να έχει ασφα-

λισθεί το αυτοκίνητο στην πραγματική του αξία. Ειδικά στη κάλυψη κλοπής του ηλασστήματος του αυτοκινήτου η Εταιρεία θα ευθύνεται σε αποζημίωση ποσού ίσου προς την αξία αντικατάστασής του με ανώτατο όριο ευθύνης το ποσό των 235 €, εκτός εάν αυτό έχει δηλωθεί και κατονομαστεί ειδικά στην αίτηση ασφάλισης και είχε ασφαλισθεί γ' μεγαλύτερη αξία.

γ) Ζημιές που προξενούνται στο ασφαλισμένο όχημα από την οπίσθια διάρρηξη, μέχρι 10% του ασφαλισμένου ποσού με ανώτερο όριο τα 1.500 € και με απαλλαγή 150 € κατ' ατύχημα. Εξαιρούνται κι δεν καλύπτονται οι ζημιές στα κρύσταλλα του αυτοκινήτου εφ' όσον υπάρχει ασφάλιση θραύσης κρυστάλλων.

δ) Τις ζημιές που μπορεί να υποστεί το ίδιο το αυτοκίνητο (ίδιες ζημιές) όπως περιγράφονται ανωτέρω Άρθρο 1, παρ. α), κατά τη διάρκεια της αυτογνώμονος αφαιρέσεως του, δηλαδή του γεγονότος της κλοπής του. Εφαρμόζεται απαλλαγή κατ' ατύχημα ίση με το 5% του ασφαλισμένου ποσού.

ε) Ο λήπτης της ασφάλισης ή ο ασφαλισμένος υποχρεούται να στηθείει το γεγονός της κλοπής ή διάρρηξης με έγγραφη διαπίστωση Αστυνομικής Αρχής και να προσκομίσει στην Εταιρεία αντίγραφο της σχετικής μήνυσης, διαφορετικά η Εταιρεία απαλλάσσεται από κάθε υπήχρωση προς αποζημίωση.

Εξαιρέσεις

Ισχύουν οι εξαιρέσεις των παραγράφων 3,4 και 5 του άρθρου θ των «Γενικών Όρων Αστικής Ευθύνης από Ατυχήματα Αυτοκινήτων και Συμπληρωματικών Κινδύνων».

ΑΡΘΡΟ 8. ΘΡΑΥΣΗ ΚΡΥΣΤΑΛΛΩΝ (Κωδικός Κάλυψης 0009)

Καλύπτονται οι ζημιές από οποιαδήποτε αιτία συμπεριλαμβανομένης και της απόπειρας κλοπής από θραύση κρυστάλλων εμπροσθία και οπισθίου ανεμοθώρακα (παρ-μπρίζ), παραθύρων του αυτοκινήτου.

Η αποζημίωση περιλαμβάνει την αγορά και τοποθέτηση αυτών.

Η θραύση εκ τροχαίου στυχήματος, καλύπτεται μόνο στην περίπτωση υπατίπτητος του οδηγού του ασφαλισμένου αυτοκινήτου.

Δεν θεωρούνται κρύσταλλα και δεν ασφαλιζονται η θραύση κρυστάλλων φανών, δεικτών πορείας, καθρεπτών, ως και η γλιωραφή.

Η κάλυψη αυτή προϋποθέτει αποκατάσταση σε περίπτωση μερικών ζημιών του οχήματος και αποκλείεται σε περίπτωση ολοσχερούς καταστροφής αυτού.

ΑΡΘΡΟ 9. ΙΔΙΕΣ ΖΗΜΙΕΣ ΑΠΟ ΦΥΣΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ (Κωδικός Κάλυψης 0011)

Καλύπτονται οι ζημιές του αυτοκινήτου που προκαλούνται άμεσα από καταιγίδα ή και βιέλλα, πλημμύρα, τυφώνα, λαίλαπα, ανεμθύελλα, έκρηξη ηφαιστείου και σεισμό, εκτός από τις ζημιές που προκαλούνται από χαλαζόπτωση. Η παρούσα κάλυψη ισχύει μόνο εφόσον έχει συναφθεί ασφάλιση πυρός.

ΑΡΘΡΟ 10. ΙΔΙΕΣ ΖΗΜΙΕΣ ΑΠΟ ΧΑΛΑΖΟΠΤΩΣΗ (Κωδικός Κάλυψης 0021)

α) Καλύπτονται οι ζημιές του αυτοκινήτου που προκαλούνται αποκλειστικά και μόνο από χαλαζόπτωση.

β) Συμφωνείται απαλλαγή της Ασφαλιστικής Εταιρείας για ορισμένο ποσό κατ' ατύχημα, το οποίο αναγράφεται στην αντίστοιχη θέση του πίνακα κάλυψεων της πρώτης σελίδας του ασφαλιστηρίου και η Εταιρεία ευθύνεται για την αποκατάσταση της ζημίας πέραν του ποσού της απαλλαγής.

Η παρούσα κάλυψη ισχύει μόνον εφόσον έχει συναφθεί ασφάλιση Φυσικών Κινδύνων και β) Πυρός.

ΑΡΘΡΟ 11. ΖΗΜΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ (Κωδικός Κάλυψης 0012)

Καλύπτεται η αστική ευθύνη έναντι τρίτων μη επιβαίνοντων στο αυτοκίνητο ή στο τυχόν ρυμουλκούμενο του για ζημιές προξενούμενες από τη λειτουργία ως εργαλείο αυτού ή κάθε μηχανήματος που αποτελεί εξάρτημά του, ή είναι μόνιμα προσδεδμεμένο στο ίδιο.

Εξαιρέσεις:

Η Ασφαλιστική Εταιρεία δεν ευθύνεται:

i. Από ατύχημα οφειλόμενο σε καθίζηση, πλημμύρα ή μόλυνση αερίων.

ii. Για ζημιές σε σωληνώσεις ή καλώδια.

iii) Για ζημιές σε γέφυρες, γεφυροπλάστιγγες, υπέργειες ή υπόγειες έδρες ή διαβάσεις, σε οδούς, υπονόμους και κάθε εγκατάσταση όταν αυτές που οφείλονται σε κραδασμούς λόγω του βάρους του ασφαλιζόμενου αυτοκινήτου ή και του μεταφερομένου με αυτό φορτίου.

iv) Για σωματικές βλάβες και υλικές ζημιές οι οποίες προξενούνται από τη θραύση καλωδίων γερανού όταν φορτοεκφορτώνει εμπορεύματα ή φορτία κάθε είδους από την εκτέλεση έργων, που υπερβαίνει τις δυνατότητες αντοχής του, καθοριζόμενες εκ του εργοστασίου.

v) Για σωματικές βλάβες και υλικές ζημιές, που προξενούνται από την χρήση του μηχανήματος προς εκτέλεση έργου που υπερβαίνει τις απαιτήσεις αντοχής του όπως καθορίστηκαν από τον κατασκευαστή του.

vi) Για σωματικές βλάβες και υλικές ζημιές που προξενούνται από ακή συντήρηση αυτού, ή από κατασκευαστικό ελάττωμα αυτού.

vii) Για σωματικές βλάβες σε πρόσωπα που μεταφέρονται με το όχημα, ή σε πράγματα του ασφαλισμένου ή τρίτου που μεταφέρονται με το όχημα.

Δεν καλύπτονται και εξαιρούνται ποντελιές ζημιές που προκαλούνται κατά τη διάρκεια αυτανώνιμου αφαιρέσεως του αυτοκινήτου, είτε για κλοπή, είτε δι' άλλης αξιοποίησης πράξεως, από την κατοχή του κυρίου, κατόχου, λήπτη της ασφάλισης και ασφαλισμένου αυτού. Ισχύουν οι εξαιρέσεις του άρθρου 9 των «Γενικών Όρων Αστικής Ευθύνης από Ατυχήματα Αυτοκινήτων και Συμπληρωματικών Ανδύων» εκτός της παραγράφου 17.

ΑΡΘΡΟ 12. ΚΑΛΥΨΗ ΕΝΟΙΚΙΑΣΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

Κωδικός Κάλυψης 0016)

Σε περίπτωση ζημιάς του ασφαλισμένου αυτοκινήτου από Πυρκαγιά ή Μερική Κλοπή ή Ίδιες Ζημιές ή Ολική Κλοπή και με την προϋπόθεση ότι το ασφαλιζόμενο όχημα έχει ασφαλισθεί για τους εν λόγω κινδύνους τότε η Εταιρία θα παρέχει στον ασφαλισμένο ενοικιαζόμενο αυτοκίνητο, εκτός αν του παραχωρήσει εγγράφως τη δυνατότητα απομίσθωσης, της οποίας τα έξοδα θα καλύπτονται από την ίδια την Εταιρία. Έξοδα ενοικίασης είναι μόνο η ημερήσια χρέωση από την Εταιρία. Ενοικίασης, δεν καλύπτονται έξοδα κωσίων και ασφαλιστικών προαιρετικών κινδύνων του ενοικιαζόμενου αυτοκινήτου. Το ασφαλιζόμενο αυτοκίνητο πρέπει να είναι ικανό να κινηθεί με το ασφαλιζόμενο με ανώτατο όριο τους 11 ίππους. Στην παρούσα κάλυψη έχουν εφαρμογή οι όροι και οι περιορισμοί των άρθρων 1,2,4 και 5 των Ειδικών Ασφαλιστικών Όρων που ισχύουν για προαιρετικές ασφάλειες. Για την κάλυψη εξόδων Ενοικίασης Αυτοκινήτου πρέπει να έχουν οι πιο κάτω προϋποθέσεις :

α) ο ασφαλισμένος να έχει καταβάλλει πραγματικά έξοδα ενοικίασης (στην περίπτωση που του έχει παραχωρηθεί δυνατότητα ενοικίασης).

β) η ζημιά του ασφαλισμένου αυτοκινήτου σε περιπτώσεις πυρκαγιάς, μερικής κλοπής και ίδιων ζημιών να είναι μεγαλύτερη του 25% της τρέχουσας πραγματικής αξίας του αυτοκινήτου με ελάχιστο όριο το ποσό των 2.934,70 €

γ) το ασφαλιζόμενο αυτοκίνητο που υπέστη ζημιά από πυρκαγιά, μερική κλοπή και ίδιες ζημιές να τύχει πράγματι επισκευής.

δ) ανώτατο όριο της διάρκειας ενοικίασης που καλύπτεται ασφαλιστικά είναι 40 ημέρες με αναμονή ενοικίασης τις 3 πρώτες ημέρες από την επομένη του συμβάντος όταν η ζημιά είναι από Πυρκαγιά ή Μερική Κλοπή ή Ίδιες Ζημιές και μέχρι ανώτατου ποσού 1.467,35 €. Οι επόμενες ημέρες ενοικίασης χαρακτηρίζονται μόνο οι πραγματικές ημέρες μίσθωσης του αυτοκινήτου και όχι οι τυχόν ημέρες αναμονής στο συνεργείο ή ημέρες αναμονής για παραλαβή ανταλλακτικών κλπ.

ε) Αν το ασφαλισμένο ποσό για τον κίνδυνο από τον οποίο προήλθε η χρέωση ενοικίασης αυτοκινήτου είναι μικρότερο της τρέχουσας πραγματικής αξίας του αυτοκινήτου, ο ασφαλισμένος συμμετέχει στα έξοδα ενοικίασης αναλογικά.

στ) Σε περίπτωση ολικής κλοπής του αυτοκινήτου, ισχύουν οι παραπάνω παράγραφοι α) και ε) και το ανώτατο όριο παροχής ενοικίασης αυτοκινήτου καθορίζεται σε 85 ημέρες με απαλλαγή των 5 πρώτων μερών από την ημερομηνία υποβολής της μήνυσης κατά αγνώστων και εφόσον προϋπόθεση ότι το κλαπέν αυτοκίνητο δεν έχει βρεθεί σε αυτόνομικό δικαστήριο. Σαν ανώτατο όριο αποζημίωσης σε αυτή την περίπτωση ορίζεται το 8% της ασφαλισμένης αξίας του αυτοκινήτου.

ζ) Δεν παρέχεται ενοικίαση σε περιπτώσεις ολικής καταστροφής του αυτοκινήτου από πυρκαγιά ή ίδιες ζημιές.

ΑΡΘΡΟ 13. ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΤΡΙΤΩΝ ΑΠΟ ΠΥΡΚΑΓΙΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ (Κωδικός Κάλυψης 0017)

Καλύπτεται η Αστική Ευθύνη έναντι τρίτων από Πυρκαγιά που θα ξεκινήσει από το ασφαλιζόμενο αυτοκίνητο και θα επεκταθεί σε περιουσία τρίτων. Το ανώτατο όριο για το οποίο ευθύνεται η Εταιρία είναι τα ποσά των καλύψεων για Σωματικές Βλάβες & Υλικές Ζημιές που αναγράφονται στον πίνακα καλύψεων της πρώτης σελίδας του ασφαλιστηρίου συμβολαίου.

Εξαιρέσεις : Ισχύουν οι εξαιρέσεις του άρθρου 9 των «Γενικών Όρων Αστικής Ευθύνης από Ατυχήματα Αυτοκινήτων και Προαιρετικών Ασφαλίσεων» εκτός της παραγράφου 12.

ΑΡΘΡΟ 14. ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΖΗΜΙΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ (Κωδικός Κάλυψης 0018)

Καλύπτεται η Αστική Ευθύνη έναντι τρίτων κατά τη μεταφορά του ασφαλισμένου αυτοκινήτου εντός πορθμείου, οχηματογωγού, οδικώς, σιδηροδρομικώς και αεροπορικώς ως και η αστική ευθύνη έναντι τρίτων εντός φυλασσόμενων χώρων.

Εξαιρέσεις : Ισχύουν οι εξαιρέσεις του άρθρου 9 των «Γενικών Όρων Αστικής Ευθύνης από Ατυχήματα Αυτοκινήτων και Προαιρετικών Ασφαλίσεων» εκτός των παραγράφων 14 και 16.

ΑΡΘΡΟ 15. ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΖΗΜΙΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΕΡΟΜΕΝΟ Ή ΠΡΟΕΞΕΧΟΝ ΦΟΡΤΙΟ (Κωδικός Κάλυψης 0020)

Καλύπτεται η Αστική Ευθύνη έναντι τρίτων για ζημιές προξενούμενες από μεταφερόμενο ή προεξέχον φορτίο. Η κάλυψη ισχύει μόνο για Φορτηγά Ιδιωτικής και Δημοσίας Χρήσεως.

Εξαιρέσεις : Ισχύουν οι εξαιρέσεις του άρθρου 9 των «Γενικών Όρων Αστικής Ευθύνης από Ατυχήματα Αυτοκινήτων και Προαιρετικών Ασφαλίσεων» εκτός της παραγράφου 10.

ΑΡΘΡΟ 16. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΖΗΜΙΩΝ ΤΟΥ ΟΧΗΜΑΤΟΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ (Κωδικός Κάλυψης 0024)

Η Εταιρία αναλαμβάνει να εκτιμήσει τις ζημιές που έχει υποστεί το ασφαλιζόμενο όχημα από πρόσκρουση, σύγκρουση, εκτροπή, ανατροπή ή κατακρήμνιση και να παραδώσει στον ασφαλισμένο λεπτομερή έκθεση πραγματογνωμοσύνης.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την εν λόγω παροχή είναι η ύπαρξη ευθύνης του ασφαλισμένου για την πρόκληση του ατυχήματος. Σε αντίθετη περίπτωση ο ασφαλισμένος έχει υποχρέωση να αποζημιώσει την Εταιρία για τα έξοδα που αυτή πραγματοποίησε.

ΑΡΘΡΟ 17. ΕΞΟΔΑ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΧΑΜΕΝΩΝ ΚΛΕΙΔΙΩΝ ΤΟΥ ΟΧΗΜΑΤΟΣ (Κωδικός Κάλυψης 0025)

Καταβάλλονται τα έξοδα για την αντικατάσταση των κλειδιών του ασφαλισμένου οχήματος εάν αυτά χαθούν μέχρι του ποσού των 90 €.

ΑΡΘΡΟ 18. ΕΞΟΔΑ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΤΕΣΤΡΑΜΜΕΝΩΝ ΚΛΕΙΔΑΡΙΩΝ ΤΟΥ ΟΧΗΜΑΤΟΣ (Κωδικός Κάλυψης 0026)

Καταβάλλονται τα έξοδα για την αντικατάσταση των κατεστραμμένων κλειδαριών του ασφαλισμένου οχήματος, μετά από παραβίαση ή προσπάθεια παραβίασής τους μέχρι του ποσού των 300 €.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την καταβολή της αποζημίωσης είναι να έχει υποβάλει ο ασφαλισμένος μήνυση κατά αγνώστων στην Αστυνομία και να προσκομίσει στην Εταιρία το σχετικό αντίγραφο.

ΑΡΘΡΟ 19. ΕΞΟΔΑ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΤΟΥ ΟΧΗΜΑΤΟΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΑ (Κωδικός Κάλυψης 0027)

Καταβάλλονται τα έξοδα καθαρισμού του εσωτερικού (σαλονιού) του ασφαλισμένου οχήματος μέχρι του ποσού των 450 €, στην περίπτωση που έχει λερωθεί από τη μεταφορά τραυματία.

Για την καταβολή των παραπάνω εξόδων είναι απαραίτητο ο ασφαλισμένος να προσκομίσει στην Εταιρία βεβαίωση από την Αστυνομία ή το Νοσοκομείο ότι μετέφερε τραυματία.

ΑΡΘΡΟ 20. ΚΑΛΥΨΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ BONUS MALUS (Κωδικός κάλυψης 0028)

Δηλώνεται και συμφωνείται ότι σε αντίθεση με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 7 του Άρθρου 1 του τμήματος "Ειδικοί όροι εκπνώσεων λόγω μη ζημιών (Bonus Malus)", σε περίπτωση μίας (1) ζημιάς μέσα στην ετήσια περίοδο ασφάλισης δεν θα συνεπάγεται άνοδο από τη κατηγορία στην οποία βρισκόταν ο ασφαλιζόμενος κατά τη λήξη της προηγούμενης δωδεκάμηνης ασφαλιστικής περιόδου αλλά θα παραμείνει στην ίδια κατηγορία. Σε περίπτωση περισσοτέρων της μίας (1) ζημιών κατά την διάρκεια της ετήσιας ασφαλιστικής περιόδου τότε θα εφαρμόζονται τα αναφερόμενα στην παράγραφο 7 του ανωτέρω άρθρου χωρίς να λαμβάνεται υπ' όψιν η πρώτη ζημία.

ΑΡΘΡΟ 21. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥ

Ο λήπτης της ασφάλισης των Προαιρετικών Ασφαλίσεων - συμπληρωματικών κινδύνων του αυτοκινήτου, υποχρεούται:

- α) Να λαμβάνει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα προς αποφυγή επίτασης της ζημίας.
- β) Να γνωστοποιεί το ατύχημα ή τη ζημία στην Ασφαλιστική Εταιρία εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών, άλλως παραβαίνοντας τ' ανωτέρω, υποχρεούται σε αποζημίωση.

ΑΡΘΡΟ 22. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΑ

Στις καλύψεις των παραπάνω Προαιρετικών Ασφαλίσεων - συμπληρωματικών κινδύνων :

1. Το ασφαλιστικό ποσό αποτελεί το ανώτατο όριο ευθύνης του ασφαλιστή από ένα ή περισσότερα περιστατικά εντός της ίδιας ασφαλιστικής περιόδου, συμπεριλαμβανομένων των πόσης φύσεως εξόδων. Η ευθύνη του ασφαλιστή εξοικονομείται μέχρι του ασφαλιστικού ποσού και εάν ακόμη από το ίδιο ατύχημα επήλθαν περισσότερα ασφαλιστικά κινδύνου.
2. Ο ασφαλιστής δικαιούται αντί της καταβολής χρηματικής αποζημίωσης να αναλάβει την επισκευή του αυτοκινήτου.
3. Αν το ασφαλιστικό ποσό καλύπτει μέρος της αξίας του αυτοκινήτου, ο ασφαλισμένος υφίσταται ανάλογο μέρος των ζημιών, εκτός αν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά (Ασφάλιση σε Α' κίνδυνο).
4. Τα έξοδα της αποζημίωσης βαρύνουν τον ασφαλισμένο.
5. Προκειμένου να διατηρείται η ευθύνη της Εταιρίας καθ' όλη τη διάρκεια της ασφαλιστικής περιόδου μέχρι του ανωτάτου συμφωνηθέντος ορίου, μετά την καταβολή της σχετικής αποζημίωσης, πρέπει να εκδίδεται πρόσθετη πράξη είσπραξης διαφοράς ασφαλιστρών από την ημέρα επέλευσης του κινδύνου μέχρι της λήξης της ασφαλιστικής περιόδου. Στην περίπτωση μη εκδόσεως πρόσθετης πράξης ο λήπτης δικαιούται αναλόγου αποζημίωσης κατά το άρθρο 17 του Ν.2496/97.

ΑΡΘΡΟ 23. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΑΤΟΣ

- α) Για τον υπολογισμό του ασφαλισματος σε περίπτωση επέλευσης

κάποιου από τους καλυπτομένους κινδύνους με τις καλύψεις α) Υλικών Ζημιών από ανασφάλιστο όχημα β) Ιδίων Ζημιών γ) Πυρός ε) Πυρός από Τρομοκρατικές Ενέργειες ε) Ολικής ή Μερικής Κλοπής στ) Φυσικών Κινδύνων ζ) Ιδίων Ζημιών από Χαλαζόπτωση η) Ζημίες από τρομοκρατικές ενέργειες - στάσεις απεργίες, οχλαγωγίες, διεδρώσεις, πολιτικές ταραχές - κακόβουλες ενέργειες τρίτων, λαμβάνεται υπόψη ως βάση η αγοραία αξία του αυτοκινήτου και των ασφαλισμένων τμημάτων και εξαρτημάτων του που εβλάβησαν ή εκλάπησαν κατά το χρόνο επέλευσης της ζημίας, υπολογιζόμενης πάντοτε της φθοράς και της παλαιότητας του. Εν πάση περιπτώσει ο λήπτης της ασφάλισης ή ο ασφαλισμένος οφείλουν να δηλώνουν την αγοραία αξία του οχήματος κατά την υποβολή της δήλωσης ή κατά τη τυχόν ανανέωση της συμβάσεως ασφαλίσεως. Στην περίπτωση παράλειψης δήλωσης της αξίας υπό του λήπτη ή ανακριβούς δηλώσεως αυτής, η Εταιρία υποχρεούται σ' αποζημίωση μέχρι της τρεχούσης αγοραίας αξίας αυτού και μόνον.

β) Δασμοί, εισφορές και λοιπές υποχρεώσεις σε τρίτους που αφορούν στην κτήση του αυτοκινήτου ή των ανταλλακτικών δεν συνυπολογίζονται στο ποσό της αποζημίωσης, εφόσον ο δικαιούχος αυτής απαλλάσσεται της υποχρέωσης καταβολής των. Σε περίπτωση μερικής ζημίας, εφόσον η ασφαλισμένη αξία του αυτοκινήτου έχει υπολειφθεί χωρίς δασμούς, η Ασφαλιστική Εταιρία δικαιούται ν' αφαιρεί από την αξία των απαιτούμενων για την επισκευή ανταλλακτικών το ποσό που αναλογεί στους δασμούς. Σε κάθε περίπτωση ο ασφαλιστής δεν υποχρεούται εις καταβολή οποιωνδήποτε δασμών ή εισφορών προς το Δημόσιο, οφειλομένων υπό του λήπτη της ασφάλισης, εφόσον η ασφαλισμένη αξία του αυτοκινήτου έχει υπολογισθεί χωρίς δασμούς και λοιπές εισφορές.

γ) Ο λήπτης της ασφάλισης, υποχρεούται με την υποβολή της δήλωσης ατυχήματος, να διαθέσει το αυτοκίνητο προς διενέργεια πραγματογνωμοσύνης. Απαγορεύεται οποιαδήποτε επισκευή του αυτοκινήτου προ του ελέγχου υπό πραγματογνωμόνος της Εταιρίας. Κάθε υπαίτια παράβαση των παραπάνω υποχρεώσεων του λήπτη της ασφάλισης τον υποχρεώνει σε αποκατάσταση κάθε ζημίας του ασφαλιστή από αυτήν.

ΑΡΘΡΟ 24. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ

Όλες οι προαναφερόμενες καλύψεις των παραπάνω Προαιρετικών Ασφαλίσεων - συμπληρωματικών κινδύνων παρέχονται και ισχύουν μόνον εφόσον οι ζημίες προκληθούν και επέλθουν μέσα στις Ελληνική Επικράτεια.

ΑΡΘΡΟ 25. ΤΟΚΟΙ ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑΣ

Ρητά συμφωνείται ότι η Ασφαλιστική Εταιρία για όλες τις περιπτώσεις που προβλέπονται στο παρόν ασφαλιστήριο, δεν υποχρεούται στην καταβολή τόκων υπερημερίας, εάν η αποζημίωση χωρήσει εξωδίκως.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ ΟΔΗΓΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΕΠΙΒΑΙΝΟΝΤΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΟΥ

(Κωδικός κάλυψης 0010)

ΑΡΘΡΟ 1. ΟΡΙΣΜΟΙ

Στον παρόντα όρο καλούνται :

- «**ΑΣΦΑΛΙΖΟΜΕΝΟΣ**» : α) ο οδηγός και β) ο συνεπιβάων ιδιοκτήτης του αναφερομένου στο ασφαλιστήριο αυτοκινήτου. Ως ιδιοκτήτης θεωρείται και ο νόμιμος εκπρόσωπος της ασφαλιζόμενης Εταιρίας

- «**ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ**» : για να λάβουν το για την περίπτωση θανάτου του ασφαλιζόμενου προβλεπόμενο ασφαλιστικό ποσό, τα πρόσωπα που θα εκαλούντο στην κληρονομιά του ασφαλιζόμενου σύμφωνα με τους κανόνες της "εξ αδιαθέτου διαδοχής" ή λόγω διαδοχής εκ διαθήκης.

- «**ΑΤΥΧΗΜΑ**» : θεωρείται το περιστατικό (συμβάν) που οφείλεται σε απία αιφνίδια, εξωτερική, φροστή, βίαιη, τυχαία και απόλυτα ανεξάρτητη από τη θέληση και συμμετοχή του ασφαλιζόμενου ή των δικαιούχων και που προκαλεί στον ασφαλιζόμενο οικονομική βλάβη ως αποκλειστική αιτία και ανεξάρτητη από κάθε άλλη.

- «**ΑΝΩΤΑΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟ**» : το χρηματικό ποσό που θα καταβληθεί καθ' ανώτατο όριο για κάθε καλυπτόμενη περίπτωση και το οποίο δεν μπορεί να υπερβεί σε καμία περίπτωση το για τον ασφαλιζόμενο προβλεπόμενο ασφαλιστικό ποσό που αναγράφεται στην πρώτη σελίδα στον πίνακα καλύψεων του

ασφαλιστηρίου αυτοκινήτων.

ΑΡΘΡΟ 2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

α) Ο παρόν Όρος καλύπτει το ατύχημα που θα υποστεί κατά τη διάρκεια ισχύος του προγράμματος ο εκάστοτε οδηγός και ο συνεπιβάων ιδιοκτήτης, συμπεριλαμβανομένου του ασφαλιζόμενου ασφαλιστικού ποσού, υπέρ του οποίου συνήχθη η ασφάλιση του καλυπτομένου από το ασφαλιστήριο οχήματος (εκτός δικύκλου), εφ' όσον το ατύχημα συμβεί αποκλειστικά και μόνο κατά τη διάρκεια της οδήγησής του αυτοκινήτου και εφ' όσον ταύτο (ατύχημα) συνιστά την απ' δεδηλωμένο άμεση, αποκλειστική και ανεξάρτητη από κάθε άλλη αιτία των οριζόμενων στις παρακάτω παραγράφους 3 μέχρι και 4 του παρόντος άρθρου κινδύνων

Η από τον παρόντα όρο προβλεπόμενη ασφάλιση καλύπτει τον οδηγό και τον συνεπιβάοντα ιδιοκτήτη του αυτοκινήτου και καταβάλλεται από την Εταιρία ως ασφαλισμο ζωής.

β) Ο υποχρεώσεως της Εταιρίας καθορίζονται αποκλειστικά και μόνο από περιεχόμενο του παρόντος όρου και των τυχόν προσθέτων πράξεων.

ΑΙ ΡΟ 3. ΘΑΝΑΤΟΣ ΑΠΟ ΑΤΥΧΗΜΑ

Αν επέλθει θάνατος του ασφαλιζόμενου συνεπεία στυχήματος, κατά την αδήγηση, η Εταιρεία θα καταβάλει στους δικαιούχους το προβλεπόμενο για την περίπτωση θανάτου ασφαλιστικό ποσό. Προϋπόθεση για την καταβολή του ασφαλιστικού ποσού είναι, ότι ο θάνατος επήλθε άμεσα, αυστηρώς και ανεξάρτητα από κάθε άλλη οπία από ατύχημα που συνέβη κατά τη διάρκεια της κάλυψης και πάντως μέχρι σε ένα (1) έτος το αργότερο από την ημέρα του ατυχήματος. Αν ο δικαιούχος συντελέσει "εκ προθέσεως" με οποιοδήποτε τρόπο, άμεσα ή έμμεσα, στη συντήρηση της ζωής του ασφαλιζόμενου, η ασφάλιση προς αυτόν καθίσταται αυτοδικαίως άκυρη και ανυπόστατη υπέρ της Εταιρείας και δεν παράγει καμιά υπέρβαση σε βάρος της

Η αποζημίωση καταβάλλεται μετά την υποβολή στην Εταιρεία των παρακάτω δικαιολογητικών :

- α) Δημόσια Πράξη Θανάτου
  - β) Ιστορικό του θανάτου και όλα τα σχετικά έγγραφα
  - γ) Ιστορικό της Εταιρείας για τη δήλωση του ασφαλιστικού ποσού
  - δ) Κληρονομητήριο
  - ε) Αν για το θάνατο του ασφαλιζόμενου έχει σχηματισθεί ποινική δικογραφία, πρέπει να παρασχεθούν και όλα τα σχετικά έγγραφα.
- Εάν όμως από τα παραπάνω δικαιολογητικά η Εταιρεία μπορεί να ζητήσει και οποιοδήποτε άλλο δικαιολογητικό που τυχόν θα απαιτηθεί για τη θεμελίωση της αξίωσης του δικαιούχου, ο οποίος υποχρεούται στην πλήρη απόδειξη του δικαιώματός του, από το οποίο η αξίωση αυτή απορρέει.

ΑΡΘΡΟ 4. ΜΟΝΙΜΗ ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΤΑ (ΟΛΙΚΗ ή ΜΕΡΙΚΗ)

Η μόνιμη ανικανότητα διακρίνεται σε :

Μόνιμη **Ολική** Ανικανότητα, που επήλθε αποκλειστικά συνεπεία ατυχήματος και πάντως μέσα σε (1) ένα έτος το αργότερο από την ημέρα που συνέβη αυτό και στην οποία περίπτωση η Εταιρεία καταβάλλει ολόκληρο το ασφαλιστικό ποσό που προβλέπεται γι' αυτή. Οι περιπτώσεις τέτοιου ανικανότητας είναι περιοδικά οι εξής :

- α) Ολική απώλεια της όρασης των δύο οφθαλμών ή της λειτουργίας των δύο βραχίονων ή των δύο χεριών ή των δύο ποδιών ή ενός βραχίονα και μιας κνήμης ή ενός βραχίονα και ενός ποδιού.

Ανίστη, τραυματική ή μετατραυματική πάθηση του εγκέφαλου που καθιστά τον ασφαλιζόμενο ισόβια ανίκανο για κάθε εργασία

β) Ολική διαρκής παράλυση

Μόνιμη **Μερική** Ανικανότητα. Κάθε περίπτωση μόνιμης ανικανότητας που επήλθε από της ίδιες παραπάνω προϋποθέσεις και η οποία δεν συνιστά μόνιμη ολική ανικανότητα κατά τα παραπάνω, θεωρείται μόνιμη μερική ανικανότητα, εκτός αν η ικανότητα του ασφαλιζόμενου για οποιοδήποτε εργασία μειώνεται σημαντικά καθολικά μερικώς. Σε περίπτωση μόνιμης μερικής ανικανότητας το ασφαλιστικό ποσό αποζημίωσης συνίσταται σε ποσοστό του ποσού που προβλέπεται για την μόνιμη ολική ανικανότητα, καθορίζεται δε ως εξής :

	Δεξιό	Αριστερό
Ολική απώλεια του βραχίονα ή του χεριού	60%	50%
Ολική απώλεια της κίνησης του ώμου	25%	20%
Ολική απώλεια της κίνησης του αγκώνα ή του καρπού	20%	15%
Ολική απώλεια της κίνησης του αντιχειρός και του δείκτη	35%	25%
Ολική απώλεια του αντίχειρα	20%	15%
Ολική απώλεια του δείκτη	15%	10%
Ολική απώλεια του μέσου ή του παράμεσου	8%	7%
Ολική απώλεια του μικρού δακτύλου	7%	6%
Ολική απώλεια δύο από τα τελευταία δάκτυλα (μέσο, παράμεσο ή μικρό)	15%	12%
Μερικός ακρωτηριασμός του ποδιού μαζί με όλο το δάκτυλο	30%	
Ολική απώλεια της κίνησης ή ποδιού	50%	
Ολική απώλεια της κίνησης του ισχίου	30%	
Ολική απώλεια της κίνησης του γονάτου	20%	
Βλάβη του ποδιού κατά 5 εκατοστά τουλάχιστον	15%	
Ολική απώλεια της όρασης για ενός ματιού ή ελάττωσή στο μισό της όρασης και των δύο ματιών	25%	
Ολική και ανίστη απώλεια όρασης του ενός αυτιού	10%	
Ολική και ανίστη απώλεια ακοής και των δύο αυτιών	40%	
Κάταγμα παραμένον του κάτω σαγηνιού	25%	
Ανίστη, τυφλότητα της οπτικής σήλης με παραμόρφωση	30%	
Κάταγμα πλευρών με παραμόρφωση του θώρακα		
Κάτω οργάνικές αναπηρίες	10%	

Σε περίπτωση αποκοπής τμήματος μόνο δακτύλου, χεριού, καταβάλλεται

μέρος του ποσού που προβλέπεται για την ολική απώλεια αυτού, ανάλογο με το σημείο αποκοπής του δακτύλου. Η πλήρης και η αβρότητα της ικανότητας λειτουργικής χρήσης ενός οργάνου ή ενός μέλους, το οποίο έτσι γίνεται ισόβια άχρηστο, θεωρείται ως πλήρης απώλεια του οργάνου ή του μέλους. Σε περίπτωση μόνιμης μερικής απώλειας, δηλαδή όταν η χρήση του βλαβέντος οργάνου ή μέλους μερικά μόνον εμποδίζεται, η αποζημίωση συνίσταται σε ποσοστό του ποσού που προβλέπεται για την περίπτωση ολικής απώλειας ανάλογο με το βαθμό που εμποδίζεται η χρήση του οργάνου ή του μέλους. Σε κάθε περίπτωση μόνιμης μερικής ανικανότητας που δεν αναφέρεται στον παραπάνω πίνακα μόνιμων μερικών ανικανότητων, το ποσό αποζημίωσης είναι ανάλογο προς τη μείωση της ικανότητας του ασφαλιζόμενου για οποιοδήποτε εργασία, αλλά σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να υπερβεί το προβλεπόμενο ποσό για σωματική βλάβη της αυτής σοβαρότητας και βαρύτητας.

Σε περίπτωση απώλειας ή βλάβης οργάνου ή μέλους που είναι ήδη άχρηστο πριν από το ατύχημα, καμιά αποζημίωση δεν καταβάλλεται για την απώλεια ή βλάβη του οργάνου ή του μέλους αυτού. Αν οι συνέπειες του ατυχήματος καθίστανται σοβαρότερες λόγω προϋπάρχοντος ελαττώματος ή αβρότητας ή αποκοπής μέλους, η αποζημίωση υπολογίζεται λαμβανομένης υπόψιν μόνο της βλάβης που επήλθε άμεσα από το ατύχημα και όχι της μεγαλύτερης βλάβης που προήλθε έμμεσα από την κατάσταση που προϋπήρχε. Σε περίπτωση απώλειας περισσότερων οργάνων ή μελών, η οποία δεν συνιστά μόνιμη ολική ανικανότητα κατά τα προαναφερόμενα, το σύνολο της αποζημίωσης δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να υπερβεί το ολικό ασφαλιστικό ποσό το προβλεπόμενο για την περίπτωση της μόνιμης ολικής ανικανότητας.

ΑΡΘΡΟ 5. ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΞΙΩΣΗΣ ΓΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ - ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ

1. Σε περίπτωση ατυχήματος που μπορεί να θεμελιωθεί βάσει του παρόντος όρου αξίωση αποζημίωσης για θάνατο ή ανικανότητα, ο ασφαλιζόμενος ή ο δικαιούχος υποχρεούται να ειδοποιήσει έγγραφω τα Κεντρικά Γραφεία της Εταιρείας μέσα σε προθεσμία τριών (3) εργάσιμων ημερών. Σε αντίθετη περίπτωση (παράλειψη) η Εταιρεία απαλλάσσεται από κάθε υποχρέωση της προς την κάλυψή του, εκτός αν ο δικαιούχος αποδείξει ότι συνάντησε ανυπερέβλητες αντικαταστάσιμες δυσκολίες για την εμπρόθεση ειδοποίηση και ότι έκανε την ειδοποίηση, μόλις αυτές εξέλπιαν, η δε Εταιρεία είχε την ευχέρεια να διαπιστώσει τα πραγματικά περιστατικά του ατυχήματος. Ο λήπτης της ασφάλισης ή ο ασφαλιζόμενος ή ο δικαιούχος υποχρεούται να προσκομίσει πλήρη αποδεικτικά στοιχεία για την αξίωσή του και σφείλει να διευκολύνει την Εταιρεία σε κάθε ενέργεια για την διαπίστωση των συνθηκών του ατυχήματος, ακόμα και στην διενέργεια νεκροψίας. Επίσης υποχρεούται να υποβάλλεται σε ιατρικές εξετάσεις σε εύλογο χρονικό διάστημα, που θα απαιτεί η Εταιρεία από γιατρό που υποδεικνύεται από αυτή. Παράλειψη εκπλήρωσης των παραπάνω υποχρεώσεων του ασφαλιζόμενου ή του δικαιούχου συνεπάγεται απαλλαγή της Εταιρείας από την υποχρέωσή της για την καταβολή αποζημίωσης. Ενέργειες της Εταιρείας που αποβλέπουν στην εξακρίβωση των συνθηκών του ατυχήματος ή των συνεπειών του δεν μπορεί, σε καμιά περίπτωση να θεωρηθούν ως ανωνύμηση υποχρέωσής της για καταβολή αποζημίωσης.
2. Η καταβολή της αποζημίωσης γίνεται σε ευρώ στην Ελλάδα εφόσον και όταν εκπληρωθούν όλες από τον Νόμο και το παρόν προβλεπόμενες υποχρεώσεις του ασφαλιζόμενου ή του δικαιούχου. Σε οποιαδήποτε περίπτωση αποζημίωσης προσκομίζονται στην Εταιρεία τα πρωτότυπα των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων και παραστατικών.
3. Καμμία αξίωση δεν μπορεί να προβληθεί με οποιοδήποτε τρόπο κατά της Εταιρείας πριν από την πάροδο εξήντα (60) ημερών από την προσκόμιση σ' αυτή πλήρων των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων και παραστατικών.
4. Μετά τον καθορισμό από την Εταιρεία της κατάβλητης αποζημίωσης, γίνεται η καταβολή της το αργότερο μέσα στην παραπάνω προθεσμία στα Κεντρικά Γραφεία της Εταιρείας.
5. Η επέλευση του ατυχήματος πρέπει να βεβαιώνεται από την ίδια αντίληψη της αρμόδιας Αστυνομικής Αρχής. Απακλείεται η βεβαίωση αυτού κατά δήλωση του λήπτη της ασφάλισης ή του ασφαλιζόμενου ή των δικαιούχων, που καταχωρείται στο Βιβλίο Συμβάντων των Αρμοδίων Αστυνομικών Αρχών, χωρίς, όπως αμέσως παραπάνω αναγράφεται, προηγούμενη ή άμεσα επικόλουθη διαπίστωση της δήλωσης από την Αρχή.
6. Διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση ατυχήματος με συνέπεια τον θάνατο ή τις Συμπτωτικές Βλάβες αλκοχολικός οδηγού και συνεπείων αυτού ιδιοκτή-

του το ποσό της αποζημίωσης θα μοιράζεται αναλογικά συμμετρώς χωρίς αυτό να υπερβαίνει το ασφαλιζόμενο κεφάλαιο ενός ατόμου.

ΑΡΘΡΟ 5. ΣΥΝΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΔΕΙΞΕΩΝ

α) Αν συνέπεια ατυχήματος υπάρξει τυχόν, βάσει του παρόντα όρου, περίπτωση συρροής αξιώσεων για μόνιμη ανικανότητα (ολική ή μερική) και θάνατο η Εταιρία υποχρεούται να καταβάλλει μόνο την προβλεπόμενη μεγαλύτερη αποζημίωση για μία από τις περιπτώσεις αυτές.

β) Αν μετά την πληρωμή αποζημίωσης για μόνιμη ανικανότητα, αλλά πάντως μέσα σ' ένα (1) έτος από την ημέρα του ατυχήματος, το αργότερο επέλθει απ' αυτό θάνατος καλυπτόμενος από τον παρόντα όρο, η Εταιρία καταβάλλει τη διαφορά μεταξύ του ποσού του προβλεπόμενου για τον θάνατο (εφόσον τούτο είναι μεγαλύτερο) και του καταβληθέντος λόγω μόνιμου ανικανότητας.

ΑΡΘΡΟ 7. ΑΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΚΑΛΥΨΗΣ

Η κάλυψη τερματίζεται αυτόματα μετά από ατύχημα που είχε σαν συνέπεια το θάνατο ή την μόνιμη ολική ανικανότητα του ασφαλιζόμενου. Σε τέτοια περίπτωση δεν επιστρέφεται τυχόν αναλογούν ασφαλιστρο για την υπόλοιπη περίοδο.

ΑΡΘΡΟ 8. ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ

Εξαιρούνται και δεν καλύπτονται από τον παρόντα όρο :

1. Περιπτώσεις αυτοκτονίας ή απόπειρας αυτοκτονίας, ανεξάρτητα από τη διανοητική κατάσταση (μόνιμη ή προσωρινή) του ασφαλιζόμενου.
2. Περιπτώσεις που ο οδηγός του αυτοκινήτου πάσχει από παραλυσία, επιληψία, νευρασθένεια ή βρίσκεται σε κατάσταση μέθης σύμφωνα με το άρθρο 42 του ΚΟΚ ή είναι αλκοολικός ή τοξικομανής ή ανάπηρος.

3. Περιπτώσεις που οφείλονται σε ανώτερη βία, όπως σεισμός, πλημμύρα, λάιλα, θύελλα, καταπίεση εδάφους, έκρηξη ηφαιστείου κλπ.
4. Περιπτώσεις που οφείλονται σε πόλεμο, πολιτικές ταραχές, τρομοκρατικές ενέργειες, διαταραχές της δημόσιας τάξης και παρόμοιες ενέργειες ή καταστάσεις.
5. Περιπτώσεις που το αυτοκίνητο συμμετέχει σε αγώνες ή δοκιμές για αγώνες και επιδείξεις (επίσημους ή μη).
6. Περιπτώσεις που το αυτοκίνητο ρυμουλκεί ή ρυμουλκείται καθώς και σε παρόμοιες περιπτώσεις, εκτός αν υπάρχει έγγραφη συναίνεση της Εταιρίας για παροχή κάλυψης.
7. Περιπτώσεις που ο οδηγός δεν έχει την προβλεπόμενη άδεια οδήγησης ή έχει διαταχθεί η προσωρινή ή διαρκής αφαίρεσή της
8. Οι κάθε μορφής νόσοι, ασθένειες ή παθήσεις, έστω και αν χαρακτηρισθούν από το δικαστήριο ως ατυχήματα.
9. Ατυχήματα που οφείλονται, άμεσα ή έμμεσα ολικά ή μερικά σε σωματική βλάβη που είχε υποστεί ο ασφαλιζόμενος πριν την ασφάλιση και το οποίο κάλυβα ή επιπλοκές της.
10. Περιπτώσεις που οι συνεπαγόμενες του αυτοκινήτου είναι περισσότερες από όσους προβλέπονται από την άδεια κυκλοφορίας ή όταν το αυτοκίνητο μεταφέρει φορτίο πάνω από το όριο που προβλέπεται από τη άδεια κυκλοφορίας ή από τις σχετικές αποφάσεις των αρμοδίων Αρχών.
11. Περιπτώσεις που το αυτοκίνητο δεν κυκλοφορεί νόμιμα ή δεν χρησιμοποιείται για την προβλεπόμενη γι' αυτό χρήση ή δεν έχει υποβληθεί στους κρατικούς ελέγχους που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις.
12. Ατυχήματα που προξενούνται μετά από κλοπή του αυτοκινήτου.
13. Περιπτώσεις που οφείλονται σε ενέργειες τρίτων από πρόθεση.

ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Κωδικός κάλυψης 0014)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Η Εταιρία αναλαμβάνει με το παρόν ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ και σε συνάρτηση με τους "Γενικούς και Ειδικούς όρους υποχρεωτικής ασφάλισης αστικής ευθύνης από ατυχήματα αυτοκινήτων και προαιρετικών ασφάλισων", που τροποποιούνται όπου έρχονται σε αντίθεση με τα παρόν, έναντι καταβολής ασφαλιστρού όπως αναφέρεται στον "ΠΙΝΑΚΑ ΚΑΛΥΨΕΩΝ" του Ασφαλιστηρίου, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος, την συμβατική δεσμευτική ανάληψη των δικαστικών εξόδων και άλλων υπερεσίων που απορρέουν από την παρούσα ασφαλιστική κάλυψη παροχής Νομικής Προστασίας προς τον Ασφαλιζόμενο ή και τον Λήπτη της Ασφάλισης, κατά την έκταση που αυτή είναι αναγκαία, μέχρι το ασφαλιζόμενο ποσό, όπως καθορίζεται επίσης στον Πίνακα Καλύψεων και σύμφωνα με τους παρακάτω όρους. Η παροχή Νομικής Προστασίας είναι αναγκαία και υποχρεωτική για την Εταιρία εάν προσφέρει επαρκείς πιθανότητες επιτυχίας και δεν εμφανίζεται ως προφανώς άδικη ή ασύμφορη.

της Ασφαλιστικής Σύμβασης δεν ισχύει. Οι ειδικοί όροι υπερισχύουν των γενικών.
Η Ασφαλιστική Σύμβαση, οι Γενικοί και Ειδικοί Όροι, οι Πρόσθετες Πρόξεις και οι Αποδείξεις εδωθήσονται των Ασφαλιστρού δεν ισχύουν, αν δεν φέρουν τη χειρόγραφη ή τη μηχανική υπογραφή αυτών που εκπροσωπούν νόμιμα την Εταιρία, σύμφωνα με το καταστατικό της ή με αποφάσεις του Διοικητικού της Συμβουλίου.
Η πληρωμή των ασφαλιστρού είναι επίσης και προκαταβάλλεται, διαφορετικό ακολουθεί τον τρόπο πληρωμής του Ασφαλιστηρίου Αστικής Ευθύνης και συμπληρωματικών κινδύνων, του κλάδου Αυτοκινήτων.
Σε περίπτωση μη καταβολής του εφάπαξ ασφαλιστρού κατά το χρόνο σύναψης της ασφάλισης, η Ασφαλιστική Σύμβαση δεν τίθεται σε ισχύ και συνεπώς, δεν παράγει δικαιώματα και υποχρεώσεις.

ΑΡΘΡΟ 1. ΚΑΤΑΡΤΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Η Ασφαλιστική Σύμβαση καταρτίστηκε και ισχύει με βάση την πρόταση ασφάλισης που έχει υποβάλει στην Εταιρία ο Λήπτης της ασφάλισης ή και ο Ασφαλιζόμενος συμπληρωμένη, καθώς και τις έγγραφες απαντήσεις σε όποια συμπληρωματική πληροφορία του έχει ζητηθεί. Σε περίπτωση που κάποιο αντικειμενικά ουσιώδες για την εκτίμηση του κινδύνου περιστατικό ή στοιχείο, δεν δηλώθηκε στην Εταιρία ή δηλώθηκε πλημμελώς, εφαρμογή έχει το άρθρο 3 του Ν. 2496/97.

ΑΡΘΡΟ 3. ΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

- Με το ασφαλιστήριο Νομικής Προστασίας καλύπτονται:
- α) Ο Ασφαλιζόμενος, ως κύριος ή νόμιμος κάτοχος του οχήματος που ασίζεται στο ενιαίο ασφαλιστήριο του Κλάδου Αστικής Ευθύνης Αυτοκινήτων, επ' όσον προξένησε ή υπέστη τροχαίο ατύχημα, ακόμα και όταν ευρίσκεται εκτός του αυτοκινήτου.
  - β) Ο εκάστοτε νόμιμος οδηγός του οχήματος που ορίζεται στο ενιαίο ασφαλιστήριο του Κλάδου Αστικής Ευθύνης Αυτοκινήτων επ' όσον προξένησε ή υπέστη τροχαίο ατύχημα κατά τον χρόνο που βρίσκεται στην θέση του οδηγού.
  - γ) Οι νόμιμοι εκπρόσωποι του ασφαλιζόμενου νομικού προσώπου (Εταιρίες κλπ) όταν υποστούν ζημία από τροχαίο ατύχημα ή προξενίσουν ζημία από τροχαίο ατύχημα ως οδηγού του ασφαλιζόμενου αυτοκινήτου, το οποίο αναφέρεται στο ενιαίο ασφαλιστήριο του κλάδου Αστικής Ευθύνης Αυτοκινήτων.
  - δ) Οι σύζυγοι και τα ανήλικα τέκνα των ανωτέρω προσώπων αποκλειστικώς εφόσον επιβαίνουν στο ασφαλισμένο όχημα

ΑΡΘΡΟ 2. ΙΣΧΥΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ

Οι υποχρεώσεις της Εταιρίας, του Λήπτη της ασφάλισης ή και του Ασφαλιζόμενου καθορίζονται από :

- την Πρόταση Ασφάλισης
- την Ασφαλιστική Σύμβαση
- τους Γενικούς και Ειδικούς Όρους
- τις Πρόσθετες Πρόξεις που εκδίδονται με βάση τις συμφωνηθείσες και από τα δύο μέρη τροποποιήσεις της Ασφαλιστικής Σύμβασης
- το τιμολόγιο της Εταιρίας, που ισχύει. Αντίγραφο των παραπάνω ετέθησαν στη διαθεση του Λήπτη της Ασφάλισης, ο οποίος και δηλώνει ότι τα γνωρίζει πλήρως και τα αποδέχεται ως αναπόσπαστο μέρος του παρόντος. Όρος που δεν περιληφθένται σε κάποιο από τα προαναφερθέντα τμήματα

ΑΡΘΡΟ 4. ΠΑΡΟΧΕΣ-ΚΑΛΥΨΕΙΣ

Η ασφάλιση Νομικής Προστασίας παρέχεται :
α) Για την άσκηση αξιώσεων αποζημίωσης με βάση διατάξεις νόμων που ρυθμίζουν την αστική ευθύνη από αυτοκινητιστικά ατυχήματα

3) Για την υπερώση του ασφαλισμένου ενώπιον παικτικών δικαστηρίων, καθώς και θανατώσεις ή τραυματισμού προσώπου συνεπεία τροχαίων ατυχημάτων ή άλλης τροχαίας παράβασης, αναφερομένης στην τροχαία κίνηση (π.χ. άδραση ποινικής ή αστυνομικής διάταξης)

4) Για την υπερώση του ασφαλισμένου στις περιπτώσεις τροχαίων πάραβασεων για τις οποίες απειλούνται στερητικές της ελευθερίας ποινές (φυλάκιση), χρηματικές ποινές και πρόστιμα ανώτερα των εξήντα δύο ευρώ (62,00 €), καθώς η αμοιβή δικηγόρου και τα έξοδα για τη διαδικασία απτήσής της, χάριτος, αναστολής, αναβολής εκτέλεσης της ποινής και διευκολύνσεων πληρωμής μόνο για δύο, συνολικά, απτήσεις σε κάθε ασφαλιστική περίπτωση

5) Για προσφυγές ενώπιον των αρμοδίων διοικητικών αρχών λόγω σφαιρικής ή περιορισμού της άδειας ικανότητας οδηγού ή της άδειας και των πινακίδων κυκλοφορίας του οχήματος, καθώς επίσης και τα δικαστικά έξοδα για την επισάνκτηση αυτών ή σύνταξη υπομνημάτων και η κίνηση διαδικασιών ενώπιον δικαστηρίων για τους αυτούς λόγους, αναφερομένων αποκλειστικά σε τροχαίες παραβάσεις, για τις οποίες προβλέπεται ποινή φυλάκισης, χρηματική ή πρόστιμο μεγαλύτερο των εξήντα δύο ευρώ (62,00 €).

6) Σε περίπτωση διαφορών από συμβάσεις που έχουν συναφθεί με τον ασφαλισμένο και αφορούν αποκλειστικά το αυτοκίνητο είτε με συνεργεία είτε με αντιπροσωπείες («Νομική Προστασία ενοχικών συμβάσεων οχήματος»). Η καταρτίση της σύμβασης από την οποία προκύβει η ανάγκη προστασίας εννόμων συμφερόντων του Ασφαλισμένου, σύμφωνα με τα άρθρα 149 και 159 του παρόντος ασφαλιστηρίου και για ποσό μέχρι τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000 €).

ΑΡΤΡΟ 5. ΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΑ ΠΟΣΑ

Η ασφάλιση Νομικής Προστασίας παρέχεται με την κάλυψη όλων γενικώς των δικαστικών εξόδων τα οποία κρίνονται απαραίτητα για την διασφάλιση των εννόμων συμφερόντων του Ασφαλισμένου, σύμφωνα με τα άρθρα 149 και 159 του παρόντος ασφαλιστηρίου και για ποσό μέχρι τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000 €).

ΑΡΤΡΟ 6. ΕΚΤΑΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ

Η Εταιρεία αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλει σε κάθε ασφαλιστική περίπτωση :

α) Την αμοιβή ενός δικηγόρου, σύμφωνα με τον ισχύοντα πίνακα αμοιβών δικηγόρων της εταιρίας, όταν ο δικηγόρος συνεργάζεται κατά υπόθεση με την Εταιρεία.

β) Σε περίπτωση που ο δικηγόρος ορίζεται από τον ασφαλισμένο η αμοιβή του δεν είναι δυνατόν να υπερβεί τα κατώτερα όρια αμοιβών δικηγόρων τα κριζόμενα από τον ισχύοντα πίνακα αμοιβών του δικηγορικού Συλλόγου της έδρας του αρμοδίου δικαστηρίου για την προεπιστροφή της δικηγορικής αμοιβής. Ο δικηγόρος πρέπει να κατοική στην έδρα του αρμοδίου δικαστηρίου, ή να είναι σ' αυτό διορισμένος.

γ) Τις δικαστικές δαπάνες περιλαμβανομένων των αμοιβών ερευνητών και πραγματογνωμόνων σύμφωνα με τον πίνακα αμοιβών της Εταιρίας, τις νόμιμες αμοιβές διοικητών από το δικαστήριο πραγματογνωμόνων τις νόμιμες αμοιβές δικαστικών επιμελητών καθώς και την αμοιβή για τη διεξαγωγή μας έκθεσης πραγματογνωμοσύνης από πραγματογνώμονα, που συνεργάζεται με την Εταιρεία, αποκλειστικά για τη ζημία του ασφαλισμένου οχήματος.

δ) Τα έξοδα και τα τέλη για τις προσφυγές ενώπιον των αρμοδίων δικαστικών δικαστηρίων.

ε) Τις δαπάνες μισθώσεων, σύμφωνα με τον πίνακα των δικαστηρίων, καθώς και τις δαπάνες για την εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων.

ς) Τις δικαστικές δαπάνες του αντιδίκου που επέδικασε τα δικαστήρια σε βάρος του Ασφαλισμένου.

Η Εταιρεία δεν υποχρεούται στην καταβολή :

- των εξογώνων ποινών των χρηματικών ποινών και των προστίμων.

- Τα νόμιμα δικαιώματα συμβολαίου κάθε φάρος του Δημοσίου, καθώς και τα έξοδα χαρτοσήμου και αποζημιώσεων βαρύνουν τον ασφαλισμένο.

ΑΡΤΡΟ 7. ΤΟΠΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΟΡΙΑ)

Η Ασφάλιση Νομικής Προστασίας παρέχεται για τις ασφαλιστικές περιπτώσεις οι οποίες επήλθαν αποκλειστικά στα γεωγραφικά όρια της Ελληνικής Επιτελείας και των χωρών της Ε.Ο.Κ και για διαδικαστικές πράξεις που διεξάγονται στην Ελλάδα ή στις χώρες της Ε.Ο.Κ.

ΑΡΤΡΟ 8. ΕΝΑΡΞΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

- Η ασφάλιση Νομικής Προστασίας αρχίζει από την ημέρα την οποία φέρει ως έναρξη το ενιαίο ασφαλιστήριο του Κλάδου Αστικής Ευθύνης αυτοκινήτων στο οποίο αναφέρεται το ασφαλισμένο όχημα, με την προϋπόθεση ότι ο ασφαλισμένος έχει καταβάλει τα ασφαλιστήρια.

ΑΡΤΡΟ 9. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ - ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ

Η έναρξη και η απόδοξη της ασφάλισης θεμελιώνεται και αποδεικνύεται με την καταβολή του αντίστοιχου ασφαλιστήριου.

Η πληρωμή του ασφαλιστήριου γίνεται μέσω των αποδείξεων και του τρόπου πληρωμής του ασφαλιστηρίου Αστικής Ευθύνης του Κλάδου Αυτοκινήτων.

Το ασφαλιστήριο είναι ετήσιο και προκαταβάλλεται άλλως ακολουθεί τον τρόπο πληρωμής του ασφαλιστηρίου Αστικής Ευθύνης του Κλάδου Αυτοκινήτων.

Το ασφαλιστήριο παραμένει σταθερό ανάλογα τη χρήση κάθε οχήματος και δεν επηρεάζεται από τους τιμολογιακούς παράγοντες που ισχύουν στον Κλάδο Αυτοκινήτων (ΗΡ - ΘΕΣΕΙΣ - Β/Μ - ΝΕΟΣ ΟΔΗΓΟΣ - ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΛΟΓΩ ΟΜΑΔΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΛΟΓΩ ΙΔΙΟΤΗΤΑΣ).

ΑΡΤΡΟ 10. ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Αν στην λήξη του ασφαλιστηρίου αυτού δεν οφείλεται οποιαδήποτε ποσό ασφαλιστήριου, το ασφαλιστήριο αυτόματα ανανεώνεται για την επόμενη περίοδο, εκτός αν οποιοσδήποτε από τους συμβαλλομένους εγγράφως δηλώσει πριν την λήξη του ασφαλιστηρίου ότι δεν επιθυμεί την ανανέωση.

ΑΡΤΡΟ 11. ΑΚΥΡΩΣΗ-ΔΙΑΚΟΠΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

α) Η ασφάλιση Νομικής Προστασίας παρέχεται για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο το ασφαλισμένο αυτοκίνητο παραμένει στην ιδιοκτησία - κυριότητα ή κατοχή του ασφαλισμένου.

Σε περίπτωση μεταβίβασης της κυριότητας - κατοχής του οχήματος ή αναστολής του ασφαλιστηρίου η ασφάλιση παύει να ισχύει.

β) Η ακύρωση - διακοπή ή αναστολή του ασφαλιστηρίου Αστικής Ευθύνης του Κλάδου Αυτοκινήτων επιφέρει αυτομάτως και την ακύρωση αναστολή της ασφάλισης Νομικής Προστασίας.

ΑΡΤΡΟ 12. ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΟΧΗΜΑΤΟΣ

- Εάν ο ασφαλιζόμενος αντικαταστήσει το ασφαλισμένο όχημα με άλλο υποχρεούται να ενημερώσει εγγράφως την Εταιρεία εντός τριών ημερών και η Εταιρεία δικαιούται να αποδεχθεί ή να αποσπασθεί την ασφάλιση νομικής προστασίας για το νέο όχημα.

ΑΡΤΡΟ 13. ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΛΥΨΗΣ

Η ασφάλιση Νομικής Προστασίας αποκλείεται:

α) Όταν το ασφαλισμένο όχημα οδηγείται από πρόσωπο το οποίο δεν κατέχει την κατά νόμον άδεια ικανότητας οδηγού, καθώς επίσης και όταν το ασφαλισμένο όχημα οδηγείται χωρίς τη συγκράτηση του κυρίου ή του νομίμου κατόχου του οχήματος, όταν το όχημα κυκλοφορεί παράνομα χωρίς νόμιμη άδεια κυκλοφορίας και χωρίς νόμιμες κρατικές πινακίδες.

Ασφαλιστική προστασία παρέχεται στα πρόσωπα εκείνο το οποίο δεν γνωρίζουν την έλλειψη άδειας ικανότητας οδηγού ή άδειας κυκλοφορίας του οχήματος, ή την οδήγηση του οχήματος, χωρίς τη συγκράτηση του νομίμου κυρίου ή κατόχου.

β) Όταν ο ασφαλισμένος διέπραξε με πρόθεση την αξιόποινη πράξη.

γ) Όταν οι διαφορές αναφέρονται σε αντικείμενα, που βρίσκονται μέσα στο ασφαλισμένο όχημα, εκτός όσον δεν πρόκειται περί συστατικών ή παραρτημάτων τούτου και δεν συνδυάζονται με τροχαίο ατύχημα.

δ) Όταν η διασφάλιση των εννόμων συμφερόντων βρίσκεται αμέσως ή έμμεσα σε συνάφεια προς πόλεμο, εθνικές επιχειρήσεις, εξεγέρσεις, εσωτερικές ταραχές - στάσεις ή σεισμούς.

Δεν καλύπτονται με την παρούσα ασφαλιστική περιπτώσεις που οφείλονται

- Σε προϋπάρχουσες ζημιές - ατυχήματα.

- Σε οδήγηση του οχήματος από οδηγό, που ευρίσκεται υπό την επίδραση ονοπνεύματος ή υπό την επίδραση ναρκωτικών ή τοξικών ουσιών ή άλλων φαρμάκων.

- Σε ασιαμούς, πλημμύρες και γενικά σε φυσικά φαινόμενα που μπορούν να προκαλέσουν μεγάλες καταστροφές.

- Σε πόλεμο κηρυγμένο ή ακήρυχτα, εξωτερικό ή εμφύλιο με οποιαδήποτε όπλα, σε εισβολή ή επιδρομή εχθρού σε πολιτικές ή στρατιωτικές στάσεις, ανταρσίες, κινήματα, οχλησιότητες, απεργίες, επιτάξεις και άλλες συναφείς

καταστάσεις.

- Σε επάρκεια όμοια ή έμμεσα ατομικής ενέργειας, ακτίνων Χ και γενικά ραδιενεργών στοιχείων.

- Δεν παρέχεται ασφάλιση Νομικής Προστασίας για την άσκηση απαιτήσεων μεταξύ των συνασφαλισμένων με το ίδιο ασφαλιστήριο.

- Δεν καλύπτονται με το ασφαλιστήριο αυτό ατυχήματα που θα προξενηθούν όταν το ασφαλισμένο όχημα :

- Συμμετέχει σε αγώνες επίσημους ή όχι, σε δοκιμαστικές διαδρομές, σε επίσημους ή όχι συναγωνισμούς, ακροβατίους, επιδείξεις ή γιορταστικές παρελάσεις και γενικά οδηγείται αποδεδειγμένα κατά επικίνδυνο τρόπο.
- Έχει αφαιρεθεί με παράνομο τρόπο από τον ασφαλισμένο.
- Χρησιμοποιείται για διαφορετικό σκοπό από εκείνο που προβλέπεται από την άδεια κυκλοφορίας του.

ΑΡΘΡΟ 14. ΕΠΕΛΕΥΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ

Η ασφάλιση Νομικής Προστασίας παρέχεται μόνο για γεγονότα που συνέβησαν κατά την διάρκεια ισχύος του ασφαλιστηρίου.

- Σε περίπτωση αξιώσεων για αποζημίωση με βάση τις διατάξεις νόμου περί αστικής ευθύνης η ασφαλιστική περίπτωση θεωρείται ότι έχει επέλθει από το χρονικό σημείο, κατά το οποίο έλαβε χώρα το ζημιολογικό γεγονός, στο οποίο στηρίζεται η απαίτηση.

- Σε περίπτωση παράβασης ποινικής ή αστυνομικής διάταξης ή ασφαλιστική περίπτωση θεωρείται ότι έχει επέλθει από το χρονικό σημείο κατά το οποίο άρχισε η υποστηρίξιμη ή παραβαίνουσα τη διάταξη. Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση αφαίρεσης, περιορισμού καθώς και επανόκλησης της άδειας κανόντητας οδηγού ή της άδειας κυκλοφορίας και των πινακίδων του οχήματος, ως συνέπεια παράβασης ποινικής ή αστυνομικής διάταξης.

ΑΡΘΡΟ 15. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ

Από του επέλθει η ασφαλιστική περίπτωση, ο Ασφαλιζόμενος είναι υποχρεωμένος:

- Να ενημερώνει πλήρως και εγγράφως την Εταιρία για τα αληθινά περιστατικά της ασφαλιστικής περίπτωσης, να υποδείξει και να προσκομίσει τα αποδεικτικά μέσα και λοιπά έγγραφα και δικαιολογητικά και να θέσει αυτά στην διάθεση της Εταιρίας μόλις αυτή το ζητήσει.
- Να παρέχει πληρεξουσιότητα στον εντεταλμένο προς τη διασφάλιση των συμφερόντων του δικηγόρο και να ενημερώνει αυτόν πλήρως, σχετικά με τα αληθινά περιστατικά της υπόθεσης, να υποδείξει τα αποδεικτικά μέσα, να παρέχει γενικά σε αυτόν κάθε χρησιμη πληροφορία και να προσκομίζει τα αναγκαία έγγραφα και δικαιολογητικά και να φροντίζει για την παρουσία των μορτύρων στο δικαστήριο.
- Να λάβει εγγράφως τη σύμφωνη γνώμη της Εταιρίας για λήψη μέτρων τα οποία δημιουργούν δαπάνες και ιδιαίτερα για έγερση ανωνών π: καταθεση ενδίκων μέσων και να αποφύγει κάθε πράξη ή παράλειψη η οποία μπορεί να αυξήσει αδικαιοσύνητα το ύψος των δαπανών.
- Εάν ο Ασφαλιζόμενος οβητήσει κάποια από τις υποχρεώσεις του, η Εταιρία απαλλάσσεται της υποχρέωσής της για παροχή.

ΑΡΘΡΟ 16. ΕΠΙΜΟΓΗ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΘΕΣΗ ΕΝΤΟΛΗΣ

- Ο Ασφαλιζόμενος δικαιούται να επιλέξει ελεύθερα το δικηγόρο που θα αναλάβει τη διασφάλιση των ενόμων συμφερόντων του.

Εάν ο Ασφαλιζόμενος δεν επιθυμεί να επιλέξει δικηγόρο, η Εταιρία μπορεί να ασκήσει η ίδια το δικαίωμα αυτό για τον Ασφαλιζόμενο.

- Η εντολή προς το δικηγόρο δίδεται μόνο από την Εταιρία στο όνομα και με εντολή του Ασφαλιζόμενου. Εάν ο ασφαλιζόμενος δώσει απ' ευθείας εντολή σε δικηγόρο της επιλογής του, είναι υποχρεωμένος να γνωστοποιήσει στην Εταιρία αμέσως τη χορήγηση εντολής και το όνομα του δικηγόρου.

- Ο δικηγόρος ευθύνεται έναντι του Ασφαλιζόμενου σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις και τις διατάξεις του Κώδικα περί δικηγόρων.

Η εταιρία δεν έχει καμία ευθύνη για τη δραστηριότητα του δικηγόρου και, ιδιαίτερα για παραλείψεις κατά την ενόσκηση των καθηκόντων του.

ΑΡΘΡΟ 17. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

- Η Εταιρία, στα πλαίσια της υποχρεώσώς της να διασφαλίζει τα συμφέροντα του Ασφαλιζόμενου, δύναται πριν την ανάθεση της εντολής σε δικηγόρο να καταβάλει προσθήσει για εξώδικη δικυθέτηση της υπόθεσης.

- Η Εταιρία μπορεί να εξετάσει αν είναι αναγκαία η διασφάλιση των ενόμων συμφερόντων του Ασφαλιζόμενου σύμφωνα με το νόμο και τις αρχές της καλής πίστης, καθώς επίσης τη νομιμότητα, τη βασιμότητα και το ύψος των απαιτήσεων.

των απαιτήσεων.

Εάν η Εταιρία αρνηθεί ότι υπάρχει ανάγκη διασφάλισης των ενόμων συμφερόντων του Ασφαλιζόμενου, ή αμφισβητήσει τη νομιμότητα, τη βασιμότητα και το ύψος των απαιτήσεων ο ασφαλιζόμενος μπορεί να προκαλέσει αιτιολογημένη γνωμάτευση του δικηγόρου που τον εκπροσωπεί ή που έχει διοριστεί, αν η διασφάλιση των ενόμων συμφερόντων του Ασφαλιζόμενου είναι αναγκαία, καθώς επίσης και για τη νομιμότητα, τη βασιμότητα και το ύψος των απαιτήσεων.

Επίσης το ίδιο δικαίωμα έχει και η Εταιρία.

Εάν οι γνωμοδοτήσεις δεν συμφωνούν, οι συμβαλλόμενοι μπορούν να προσφύγουν σε επιδιαιτητή κοινή αποδοχής σύμφωνα με το άρθρο 939 του Κώδικα Πολ. Δικονομίας.

Εάν προκύψει από την απόφαση των δικηγόρων ή του επιδιαιτητή ότι διασφάλιση των ενόμων συμφερόντων του ασφαλιζόμενου είναι αναγκαία οι δαπάνες των αποφάσεων βαρύνουν την Εταιρία, διαφορετικά κατανοούνται κατ' ισομορία στην Εταιρία και στον Ασφαλιζόμενο.

Εάν ο Ασφαλιζόμενος, παρά την αντίθετη απόφαση του επιδιαιτητή, προσφύγει σε δικαστή ή διοικητική αρχή, βαρύνεται με τις σχετικές δαπάνες σε περίπτωση ολοσχερούς ήττας του, διαφορετικά οι δαπάνες αυτές επιμερίζονται, ανάλογα με την έκταση της κατ' ουσίαν ήττας προς την νίκη του.

ΑΡΘΡΟ 18. ΑΠΟΔΟΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑ

Απαιτήσεις του Ασφαλιζόμενου, σχετικές με δικαστικές ή εξώδικες δαπάνες, και με αμοιβές τρίτων τις οποίες κατέβαλε, αντ' αυτού η Εταιρία και επιδικάσθηκαν ο' αυτόν, μεταβιβάζονται στην Εταιρία από τη στιγμή που αυτές δημιουργήθηκαν, καταβλήθηκαν ή επιδικάσθηκαν με την δικαστική απόφαση.

- Ο Ασφαλιζόμενος είναι υποχρεωμένος να παρέχει στην Εταιρία κατ' υποστήριξη κατά την άσκηση αξιώσεων εναντίον τρίτων για απαιτήσεις απόδοσης δαπανών που έχουν μεταβιβασθεί σε αυτόν. Είναι κυρίως υποχρεωμένος να παραδώσει μόλις του ζητηθεί το έγγραφο που είναι αναγκαίο για την απόδειξη της υπάρξης της απαίτησης και το υπόλοιπο αποδεικτικό υλικό.

ΑΡΘΡΟ 19. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΗΛΩΣΕΙΣ

Όλες οι ανακοινώσεις και δηλώσεις του ασφαλιζόμενου συντάσσονται εγγράφως και απευθύνονται στα κεντρικά γραφεία της Εταιρίας στην Αθήνα.

Ο Ασφαλιζόμενος είναι υποχρεωμένος να αναγγέλλει αμέσως στη Εταιρία κάθε μεταβολή των ασφαλιζόμενων κινδύνων και των στοιχείων του ασφαλιστηρίου.

ΑΡΘΡΟ 20. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Συμφωνείται ρητώς ότι αρμόδια για την επίλυση των διαφορών που θα ανακύψουν μεταξύ της Εταιρίας και των Ασφαλιζόμενων από ασφαλιστήριο συμβόλαια, σύμφωνα με τους παρόντες όρους, θα είναι τα δικαστήρια Αθηνών.

ΑΡΘΡΟ 21. ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ-ΦΟΡΟΙ

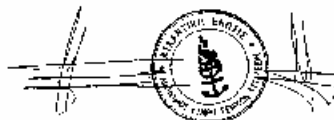
- Κάθε αξίωση ή απαίτηση που πηγάζει από το ασφαλιστήριο αυτό παραγράφεται μετά τρία έτη από το τέλος του έτους, στο οποίο γεννηθεί η αξίωση, εκτός αν έχει μεσολαβήσει νόμιμη αναστολή ή διακοπή της παραγραφής.

- Οι φόροι τα τέλη και οι λοιπές επιβαρύνσεις της εξόφλησης απόδοσης βαρύνουν τον δικαιούχο. Επίσης και όλα τα έξοδα στα οποία υπεβλήθηκε η Εταιρία από κοινοποιήσεις τρίτων, εκχωρήσεις ή επιβληθείσες κατασχέσεις στα χέρια της ως τρίτης βαρύνουν τον δικαιούχο.

Η Εταιρία διατηρεί το δικαίωμα να αναπροσαρμόσει το ασφαλιστήριο τους όρους οποτεδήποτε κρίνει σκόπιμο.

ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛ. ΕΤΑΙΡΙΑ

Υ ΠΟΔΕΙΓΜΑ 6

ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΖΩΗΣ

ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΖΩΗΣ

Άρθρο 1. Εισαγωγικές Παρατηρήσεις

Η παρούσα ασφάλιση συνάπτεται σύμφωνα με:

- την ισχύουσα Ασφαλιστική Νομοθεσία,
- τις ασφαλιστικές παροχές και τα εγκεκριμένα τιμολόγια,
- τους παρόντες Γενικούς Όρους Ασφάλισης Ζωής,
- τις Ειδικές Διατάξεις, που αφορούν στη Βασική Ασφάλιση Ζωής,
- τους Πρόσθετους Γενικούς Όρους Συμπληρωματικών Παροχών
- τις Ειδικές Διατάξεις, που αφορούν στις συμπληρωματικές ασφαλιστικές παροχές,
- τους Ειδικούς Όρους, που συνδέονται με ειδικά αιτήματα και ρυθμίσεις του Αντισυμβαλλόμενου ή /και του Ασφαλισμένου,
- τις δηλώσεις του Αντισυμβαλλόμενου ή /και του Ασφαλισμένου, που περιέχονται στην αίτηση ασφάλισης, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του ασφαλιστηρίου.

Άρθρο 2. Ορισμοί

Εταιρία:	η Ασφαλιστική Εταιρεία EFG Eurolife A.E.A.Z.
Αντισυμβαλλόμενος: (Αίτητης της ασφάλισης)	το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που συνάπτει την παρούσα ασφάλιση και έχει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το ασφαλιστήριο, πριν από την επέλευση της ασφαλιστικής περίπτωσης.
Ασφαλισμένος:	το φυσικό πρόσωπο, επί της ζωής του οποίου συνάπτεται η παρούσα ασφάλιση.
Δικαιούχος:	το πρόσωπο, φυσικό ή νομικό, που δικαιούται να εισπράξει το ασφάλισμα.
Ασφάλισμα: (Ασφαλισμένο κεφάλαιο)	το χρηματικό ποσό που καταβάλλεται στο Δικαιούχο, σε περίπτωση επέλευσης της ασφαλιστικής περίπτωσης.
Ασφάλιστρη:	το χρηματικό ποσό που καταβάλλει ο Αντισυμβαλλόμενος στην Εταιρία, για να είναι το ασφαλιστήριο σε πλήρη ισχύ.
Ασφαλιστικό έτος:	η χρονική περίοδος δώδεκα (12) μηνών που μεσολαβεί από την ημερομηνία έναρξης του ασφαλιστηρίου συμβολαίου, η οποία είναι η ημερομηνία επέλευσης του συμβολαίου, και κάθε επόμενη δωδεκάμηνη περίοδος.
Πρόσθετη Πράξη:	το έγγραφο που εκδίδει η Εταιρία, σε περίπτωση μεταβολής στοιχείων του ασφαλιστηρίου.

Άρθρο 3. Ευθύνη της Εταιρίας

Η ευθύνη της Εταιρίας απορρέει αποκλειστικά από το ασφαλιστήριο και από τις Πρόσθετες Πράξεις τις καταχωρημένες σ' αυτό, εφόσον φέρουν την υπογραφή εξουσιοδοτημένου προσώπου και τη σφραγίδα της Εταιρίας.

Άρθρο 4. Υποχρεώσεις και δηλώσεις του Αντισυμβαλλόμενου και του Ασφαλισμένου

Τον Αντισυμβαλλόμενο βαρύνουν όλες οι υποχρεώσεις που απορρέουν από την ασφαλιστική σύμβαση, εκτός από εκείνες που από τη φύση τους πρέπει να εκληρωθούν από τον Ασφαλισμένο. Ο Ασφαλισμένος έχει τις ίδιες υποχρεώσεις με τον Αντισυμβαλλόμενο, εφόσον έχει λάβει γνώση της σύμβασης και έχει τη δυνατότητα να τις εκπληρώσει.

Βάση για τη σύναψη της παρούσας ασφάλισης, αποτελούν οι δηλώσεις του Αντισυμβαλλόμενου και του Ασφαλισμένου που περιέχονται στην αίτηση ασφάλισης. Οι δηλώσεις αυτές πρέπει να είναι πλήρεις και ακριβείς και να περιέχουν κάθε στοιχείο ή περιστατικό που γνωρίζουν και που είναι αντικειμενικά συσάδεις για την εκτίμηση του κινδύνου. Εάν οι δηλώσεις, από δόλο του Αντισυμβαλλόμενου ή και του Ασφαλισμένου, περιέχουν ανακρίβειες ή έχουν αποκλισηθεί σ' αυτές περιστατικά που είναι αντικειμενικά συσάδεις για την εκτίμηση του κινδύνου, η Εταιρία έχει το δικαίωμα να καταγγείλει τη σύμβαση μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από τότε που έλαβε γνώση της παράβασης της υποχρέωσης αυτής. Εάν η ασφαλιστική περίπτωση επέλθει εντός της παραπάνω προθεσμίας, η Εταιρία απαλλάσσεται της υποχρέωσής της προς καταβολή του ασφαλισματος. Ο Αντισυμβαλλόμενος υποχρεούται σε αποκατάσταση κάθε ζημιάς της Εταιρίας. Η καταγγελία επιφέρει άμεσα αποτελέσματα. Η Εταιρία δικαιούται των ασφαλιστηρίων που ήταν ληξιπρόθεσμα κατά το χρόνο, κατά τον οποίο επήλθαν τα αποτελέσματα της καταγγελίας της σύμβασης ή κατά το χρόνο επέλευσης του ασφαλιστικού κινδύνου.

Άρθρο 5. Διαφορά ηλικίας

Σε περίπτωση που η ηλικία ή το φύλο του Ασφαλισμένου δηλώθηκαν λανθασμένα, το ασφάλισμα θα τροποποιείται ανάλογα με τη διαφορά μεταξύ των ασφαλιστηρίων που πληρώθηκαν και των ασφαλιστηρίων που αναλογούν στην πραγματική ηλικία ή το φύλο του Ασφαλισμένου όταν έγινε η ασφάλιση. Εάν η πραγματική ηλικία του Ασφαλισμένου ήταν εκτός των ορίων ασφάλισης σύμφωνα με τα τιμολόγια της Εταιρίας, τότε η Εταιρία έχει το δικαίωμα να ακυρώσει, σύμφωνα με όσα προβλέπει ο νόμος, το ασφαλιστήριο.

Άρθρο 6. Αδιαφιλονίκητο του ασφαλιστηρίου

Εφόσον παρέλθει διετία (2) από την έναρξη ισχύος ή την επαναφορά σε ισχύ του ασφαλιστηρίου, τα ασφαλιστήρια καταβάλλονται κανονικά και ο Ασφαλισμένος βρίσκεται εν ζωή, η Εταιρία δεν μπορεί να αμφισβητήσει το κύρος της ασφάλισης ζωής, με την εκπύλωση του Άρθρου 5 για τη διαφορά ηλικίας και του Άρθρου 4 για τις δηλώσεις του Αντισυμβαλλόμενου και του Ασφαλισμένου, των Γενικών Όρων Ασφάλισης Ζωής. Σε περίπτωση αύξησης του ασφαλισματος και προκαμένου για το ποσό της αύξησης και μόνο, τα δύο (2) έτη αρχίζουν από την ημερομηνία έκδοσης της σχετικής Πρόσθετης Πράξης.

Άρθρο 7. Δικαιούχοι

Ο Αντισυμβαλλόμενος έχει το δικαίωμα με έγγραφη αίτησή που στην Εταιρία να ορίζει, να ανακαλεί και να μεταβάλλει τον ή τους Δικαιούχους (σε περίπτωση απώλειας ζωής του ασφαλισμένου) του ασφαλισματος. Το δικαίωμα αυτό παύει να ισχύει:

- όταν ο Αντισυμβαλλόμενος έχει έγγραφως παραιτηθεί από αυτό το δικαίωμα,
- όταν ο Δικαιούχος έχει αποδεχθεί έγγραφως το ασφάλισμα,
- μετά το θάνατο του Ασφαλισμένου.

Στις περιπτώσεις αυτές, για να γίνει εξαγορά, δανεισμός, ενεχυρίαση ή οποιαδήποτε άλλη επιβάρυνση του ασφαλιστηρίου, πρέπει προηγουμένως να έχει συγκατατεθεί έγγραφως ο Δικαιούχος.

Εάν ο θάνατος του Ασφαλισμένου προκληθεί από παράνομη, δόλια ή ηθελήμηνη ενέργεια του Δικαιούχου, τότε αυτός χάνει τα δικαιώματά του.

Σε περίπτωση που ο Δικαιούχος αποβιώσει και δεν έχει οριστεί υποκατάστατος Δικαιούχος, τότε το ασφάλισμα καταβάλλεται στον Αντισυμβαλλόμενο ή στους νόμιμους κληρονόμους του. Σε κάθε άλλη περίπτωση (πλην θανάτου) δικαιούχος του ασφαλισματος είναι ο Ασφαλισμένος.

Η αντίκληση ή η μεταβολή του ή των Δικαιούχων, αποδεικνύεται μόνο με την έκδοση σχετικής Πρόσθετης Πράξης και ισχύει από την ημερομηνία έκδοσής της.

Άρθρο 8. Έναρξη ισχύος της ασφάλισης

Η ασφάλιση αρχίζει μετά την πληρωμή του πρώτου ετήσιου ασφαλιστηρίου ή της πρώτης δόσης, αν συμφωνηθεί η πληρωμή σε δόσεις και εφόσον ο Αντισυμβαλλόμενος έχει παραλάβει ενυπόγραφο το ασφαλιστήριο.

Άρθρο 9. Πληρωμή των ασφαλιστηρίων

Τα ασφαλιστήρια προκαταβάλλονται εφάπαξ ή ετησίως. Η Εταιρεία μπορεί να δεχθεί την καταβολή των ετησίων ασφαλιστηρίων σε τμηματικές δόσεις, με την προβλεπόμενη από το νόμο προσαύξηση.

Τα ασφαλιστήρια, ετήσια ή σε δόσεις, πρέπει να καταβάλλονται κατά την ημερομηνία οφειλής, όπως αυτή αναγράφεται στο ασφαλιστήριο, μαζί με τους αντίστοιχους φόρους, τέλη και δικαιώματα. Η εξόφληση των ασφαλιστηρίων, αποδεικνύεται μόνο με έγγραφη απόδειξη που θα έχει υπογραφεί από πρόσωπο ειδικά εξουσιοδοτημένο από την Εταιρεία. Για την καταβολή των ασφαλιστηρίων, χρησιμοποιείται προθεσμία χάριτος τριάντα (30) ημερών, σύμφωνα με το νόμο. Σε περίπτωση που ο Ασφαλισμένος αποβιώσει κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, τα ασφαλιστήρια που οφείλονται για τη συμπλήρωση των ετησίων ασφαλιστηρίων, θα αφαιρούνται από το ασφάλισμα που η Εταιρεία οφείλει να καταβάλλει σύμφωνα με το ασφαλιστήριο.

Άρθρο 10. Μη πληρωμή των ασφαλιστηρίων

Σε περίπτωση που τα ασφαλιστήρια δεν καταβληθούν μέσα στην περίοδο χάριτος των τριάντα (30) ημερών, η παρούσα ασφάλιση κούρα να ισχύει, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2, άρθρο 6 του Ν. 2496/1997.

Εάν ωστόσο, το ασφαλιστήριο έχει αποκτήσει δικαίωμα εξαγοράς, η ασφάλιση δεν ακυρώνεται αλλά μετατρέπεται σε ασφάλιση ελεύθερης περαιτέρω καταβολής ασφαλιστηρίων, όπως περιγράφεται στο Άρθρο 13 των Γενικών Όρων Ασφάλισης Ζωής.

Άρθρο 11. Επαναφορά σε ισχύ του ασφαλιστηρίου

Ασφάλιση που έχει ακυρωθεί ή μετατραπεί σε ασφάλιση ελεύθερη περαιτέρω καταβολής ασφαλιστηρίων, λόγω μη καταβολής των ασφαλιστηρίων, μπορεί να τεθεί εκ νέου σε ισχύ, μετά από σχετική έγγραφη αίτηση του Αντισυμβαλλόμενου.

Η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα να αποδεχθεί ή όχι την αίτηση του Αντισυμβαλλόμενου και να ζητήσει, αφού καταβληθούν στο ακέραιο και εντόκως με το εγγυημένο τεχνικό επιτόκιο με το οποίο έχει υπολογισθεί το ασφαλιστήριο της ασφάλισης ζωής, όλα τα ασφαλιστήρια που οφείλονται και ικανοποιητικές αποδείξεις για την καλή κατάσταση της υγείας του Ασφαλισμένου. Οι σχετικές δαπάνες βαρύνουν τον Αντισυμβαλλόμενο.

Η επαναφορά σε ισχύ του ασφαλιστηρίου, αποδεικνύεται μόνο με την έκδοση σχετικής Πρόσθετης Πράξης και ισχύει από την ημερομηνία έκδοσής της.

Άρθρο 12. Εξαγορά του ασφαλιστηρίου

Ο Αντισυμβαλλόμενος έχει το δικαίωμα να ζητήσει την εξαγορά της βασικής ασφάλισης ζωής του ασφαλιστηρίου του, έναντι επιστροφής μέρους του μαθηματικού αποθέματος κατά τη στιγμή της αίτησης εξαγοράς, που αναλογεί σ' αυτό. Το ποσό της εξαγοράς, υπολογίζεται σύμφωνα με τα τιμολόγια της Εταιρείας.

Ο Πίνακας των ποσών εξαγοράς που αντιστοιχούν στη Βασική ασφάλιση ζωής, επισυνάπτεται στο ασφαλιστήριο και καθορίζει το ποσό εξαγοράς στο τέλος κάθε περιόδου ασφάλισης.

Άρθρο 13. Ελευθεροποίηση του ασφαλιστηρίου

Ο Αντισυμβαλλόμενος έχει το δικαίωμα να ζητήσει τη μετατροπή της Βασικής ασφάλισης ζωής σε ασφάλιση ελεύθερη περαιτέρω καταβολής ασφαλιστηρίων, με τους ίδιους όρους και τις ίδιες προϋποθέσεις όπως η αρχική ασφάλιση ζωής, αλλά με μειωμένο ασφάλισμα. Στη περίπτωση αυτή, το μειωμένο ασφάλισμα υπολογίζεται με βάση το ποσό της εξαγοράς, την ηλικία του Ασφαλισμένου και την υπολειπόμενη διάρκεια, κατά τη στιγμή της αίτησης ελευθεροποίησης.

Προϋπόθεση του δικαιώματος ελευθεροποίησης, είναι η ύπαρξη του δικαιώματος εξαγοράς.

Σε περίπτωση μη πληρωμής των ασφαλιστηρίων όπως περιγράφεται στο Άρθρο 10 των Γενικών Όρων Ασφάλισης Ζωής, η Εταιρεία προβαίνει στην ελευθεροποίηση του ασφαλιστηρίου χωρίς σχετική αίτηση του Αντισυμβαλλόμενου.

Άρθρο 14. Δανεισμός

Εφόσον το ασφαλιστήριο ισχύει και υπάρχει δικαίωμα εξαγοράς, ο Αντισυμβαλλόμενος έχει το δικαίωμα να ζητήσει δάνειο από την Εταιρία, το ύψος του οποίου δεν θα υπερβαίνει το 90% της αξίας εξαγοράς κατά τη στιγμή της αίτησης χορήγησης του δανείου. Η Εταιρία διατηρεί το δικαίωμα να καθορίζει τους όρους χορήγησης του δανείου και το επιτόκιο δανεισμού.

Άρθρο 15. Μαθηματικό απόθεμα του ασφαλιστηρίου

Η συσσώρευση των ασφαλιστηρίων του ασφαλιστηρίου, σε όλη τη διάρκεια ισχύος του, μετά την αφαίρεση των εξόδων πρόσκτησης και διαχείρισης της Εταιρίας, έχει ως συνέπεια τη δημιουργία ειδικού κεφαλαίου (μαθηματικό απόθεμα), το οποίο εγγυάται την καταβολή των αξιών.

Ο τεχνικός ορισμός του μαθηματικού αποθέματος, όπως περιγράφεται στο Ν.Δ. 400/1970, είναι η διαφορά της αναλογιστικής παρούσας αξίας μεταξύ των μελλοντικών υποχρεώσεων της Εταιρίας και του Αντισυμβαλλόμενου. Οι παρούσες αξίες των μεγεθών, υπολογίζονται με βάση το ελάχιστο εγγυημένο (τεχνικό) επιτόκιο που ισχύει για το συγκεκριμένο είδος ασφάλισης, με την προϋπόθεση ότι αυτή βρίσκεται σε ισχύ.

Άρθρο 16. Συμμετοχή στα κέρδη

Η συνεχής επένδυση των μαθηματικών αποθεμάτων της Εταιρίας, έχει ως στόχο την επιτυχία αποδόσεων υψηλότερων του τεχνικού επιτοκίου και τη διανομή του μεγαλύτερου μέρους της υπεραπόδοσης, σε κατηγορία ασφαλιστηρίων με το δικαίωμα της "Συμμετοχής στα κέρδη".

Η διανομή του υπερβάλλοντος του τεχνικού επιτοκίου προς τους Ασφαλισμένους, βασίζεται στη σχέση:

Ποσοστό συμμετοχής * (επιτόκιο επενδύσεων - τεχνικό επιτόκιο - έξοδα διαχείρισης)

- ως ποσοστό συμμετοχής, θεωρείται το ποσοστό του οποίου η τιμή είναι το 90 %
- ως επιτόκιο επενδύσεων, θεωρείται το μέσο επιτηχανόμενο επιτόκιο από την επένδυση του διαθέσιμου αποθεματικού, κατά την αρχή της χρήσης.
- ως έξοδα διαχείρισης, θεωρείται το ποσοστό παρακράτησης για την κάλυψη των δαπανών της Εταιρίας και το οποίο δεν ξεπερνά την τιμή του 0,5%.

Το επιτόκιο που προκύπτει, πολλαπλασιαζόμενο επί το διαθέσιμο μαθηματικό απόθεμα επένδυσης (δηλ. το μαθηματικό απόθεμα ισολογισμού μειωμένο κατά τα αναπόσβεστα έξοδα πρόσκτησης) στην αρχή της χρήσης, δημιουργεί το "μέρισμα χρήσης", το οποίο μεταφέρεται σε ειδικό αποθεματικό μερισμάτων με την ίδια επενδυτική συμπεριφορά όπως και το μαθηματικό απόθεμα.

Το σύνολο των αποθεματικών μερισμάτων αποτελεί συμβατική υποχρέωση της Εταιρίας και καταβάλλεται στον Αντισυμβαλλόμενο επικάλυπτο του ασφαλισματος ή της αξίας εξαγοράς.

Εγγραφή ενημέρωσης του Αντισυμβαλλόμενου, γίνεται μετά το κλείσιμο του ισολογισμού κάθε οικονομικής χρήσης από την Εταιρία, με επιστολή που περιλαμβάνει:

- το ποσό του μαθηματικού αποθέματος που έχει επενδυθεί,
- το μέσο επιτόκιο επένδυσης,
- το ποσό του μερισματος χρήσης,
- το σύνολο των αποθεματικών μερισμάτων (συσσώρευμένο μέρισμα),
- τους φόρους υπέρ των Δημόσιων που αναλογούν στο πύρρον δικαίωμα συμμετοχής, αφορούν τη συγκεκριμένη χρήση και έχουν αποδοθεί στην Εφορία.

Ο Αντισυμβαλλόμενος μπορεί να επιλέξει έναν από τους ακόλουθους τρόπους διάθεσης των μερισμάτων που αναλογούν στο ασφαλιστήριο.

1. Την ολική ή μερική είσπραξή του, με την προϋπόθεση ότι το ασφαλιστήριο έχει αποκτήσει δικαίωμα εξαγοράς.
  2. Τη συσσώρευση του αποθεματικού μερισμάτων (μέχρι τη λήξη της ασφάλισης) και την πίστωση του με επιτόκιο ίσο με το 90% της διαφοράς μεταξύ του μέσου επιτοκίου επένδυσης και των εξόδων διαχείρισης.
- Οι επιλογές αυτές μπορούν να γίνουν ή να μετατραπούν, σε όλη τη διάρκεια ισχύος του ασφαλιστηρίου.

Άρθρο 17. Αποκλεισμός επαγγελμάτων

Η ασφάλιση δεν ισχύει, εφόσον ο Ασφαλισμένος ασκεί κάποιο από τα παρακάτω επαγγέλματα: αστυνομικός, πυροσβέστης, πλοίαρχος, δότης, οδηγός αγώνων, λατόμος, εργάτης αμιάντου, εργάτης ναυπηγείων, εργάτης μεταλλείων ή ορυχείων.

Άρθρο 18. Αεροπορικοί κίνδυνοι

Ο Ασφαλισμένος καλύπτεται μόνο εάν ταξιδεύει ως επιβάτης αεροσκαφών αναγνωρισμένων αεροπορικών εταιριών, που εκτελούν τακτικά ή έκτακτα δρομολόγια (charter). Σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση θανάτου του Ασφαλισμένου από αεροπορικό κίνδυνο, η Εταιρία υποχρεούται να καταβάλλει μόνο την αξία εξαγοράς του ασφαλιστηρίου εφ' όσον προβλέπεται από το συγκεκριμένο τιμολόγιο και τα τυχόν συσσωρευμένα μερίσματα.

Άρθρο 19. Αυτοκτονία

Ο Ασφαλισμένος καλύπτεται σε περίπτωση αυτοκτονίας, μετά τη δεύτερη (2) επέτειο από την έναρξη ισχύος του ασφαλιστηρίου ή της επαναφοράς του σε ισχύ. Σε αντίθετη περίπτωση, η Εταιρία υποχρεούται να καταβάλλει μόνο την αξία εξαγοράς του ασφαλιστηρίου εφ' όσον προβλέπεται από το συγκεκριμένο τιμολόγιο και τα τυχόν συσσωρευμένα μερίσματα.

Άρθρο 20. Συμμετοχή σε πόλεμο

Ο Ασφαλισμένος καλύπτεται κατά τη διάρκεια της θητείας του στις ένοπλες δυνάμεις σε καιρό ειρήνης. Επίσης καλύπτεται ως πολίτης, κατά τη διάρκεια πολέμου κηρυγμένου ή ακήρυκτου.

Σε περίπτωση πολέμου κηρυγμένου ή ακήρυκτου ή πολεμικών επιχειρήσεων οιασδήποτε φύσεως, εάν ο Ασφαλισμένος υπηρετεί στις ένοπλες δυνάμεις οιασδήποτε χώρας ή επιστρατεύθει, αναστέλλεται η ισχύς του ασφαλιστηρίου μέχρι τη λήξη της εμπαλέμου κατάστασεως, οπότε το ασφαλιστήριο επαναφέρεται σε ισχύ. Σε περίπτωση θανάτου του υπηρετούντος Ασφαλισμένου κατά την περίοδο αναστολής ισχύος του ασφαλιστηρίου, η Εταιρία υποχρεούται να καταβάλλει μόνο την αξία εξαγοράς του ασφαλιστηρίου εφ' όσον προβλέπεται από το συγκεκριμένο τιμολόγιο και τα τυχόν συσσωρευμένα μερίσματα.

Άρθρο 21. Συμμετοχή σε τέλεση κακούργηματος – τρομοκρατικής ενέργειας

Εάν ο θάνατος του Ασφαλισμένου οφείλεται σε συμμετοχή του στην τέλεση ή στην απόπειρα τέλεσης κακούργηματος ή τρομοκρατικής ενέργειας, η Εταιρία υποχρεούται να καταβάλλει μόνο την αξία εξαγοράς του ασφαλιστηρίου εφ' όσον προβλέπεται από το συγκεκριμένο τιμολόγιο και τα τυχόν συσσωρευμένα μερίσματα.

Άρθρο 22. Εγκωρήσεις και Ενεχυριάσεις

Ο Αντισυμβαλλόμενος έχει το δικαίωμα να ενεχυριάσει το ασφαλιστήριο του και να εγκωρήσει τα δικαιώματά που απορρέουν από αυτό. Τέτοιες ενέργειες αναγνωρίζονται από την Εταιρία, μόνο εφόσον καταχωρηθούν στο ασφαλιστήριο με Πρόσθετη Πράξη ή με συμβολαιογραφικό έγγραφο, αντίγραφο του οποίου κοινοποιήθηκε στην Εταιρία με δικαστικό επιμελητή. Στις περιπτώσεις αυτές η εξαγορά που ασφαλιστηρίου, η σύναψη δανείου καθώς και κάθε άλλο δικαίωμα που απορρέει από το ασφαλιστήριο, απαιτούν την έγγραφη συγκατάθεση του ενεχυρούχου ή του εκδοχέα.

Άρθρο 23. Θάνατος, ανικανότητα, πτώχευση του Αντισυμβαλλόμενου

Όταν ο Αντισυμβαλλόμενος είναι άλλο πρόσωπο από τον Ασφαλισμένο και αποβιώσει ή απαλλάξει τη δικαιοπρακτική του ικανότητα ή πτωχέυσει, τότε τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρούσα σύμβαση ασφάλισης μεταβιβάζονται αυτοδικαίως στον Ασφαλισμένο ή στον κηδεμόνα του (εφόσον ο ασφαλισμένος είναι ανήλικο τέκνο), εκτός εάν έχει ορισθεί διαφορετικά.

Άρθρο 24. Αντικατάσταση του ασφαλιστηρίου

Εάν το πρωτότυπο ασφαλιστήριο απολεσθεί, αφαιρεθεί ή καταστραφεί, τότε ο Αντισυμβαλλόμενος έχει το δικαίωμα να ζητήσει αντίγραφο, με δική του ευθύνη και έξοδα, από την Εταιρία.

Άρθρο 25. Καταβολή του ασφαλισματος

Η Εταιρία καταβάλλει το ασφαλισμα που προβλέπεται από το ασφαλιστήριο, εφόσον της υποβληθούν τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- πιστοποιητικό γεννήσεως του Ασφαλισμένου,
- έγγραφα που αποδεικνύουν την ταυτότητα, το δικαίωμα του Δικαιούχου καθώς και την υποχρέωση της Εταιρίας να πληρώσει το ασφαλισμα

Ειδικότερα για την καταβολή του ασφαλισματος θανάτου, χρειάζονται επιπλέον τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- ληξιαρχική πράξη θανάτου του Ασφαλισμένου,
- ιατρική έκθεση κατά το νόμο για τα αίτια του θανάτου,
- οποιδήποτε άλλο ιατρικό πιστοποιητικό το οποίο η Εταιρία ενδεχομένως ζητήσει ή πιστοποιητικό που απαιτείται από διάταξη του νόμου.

Η Εταιρία θα προχωρήσει στην καταβολή του ασφαλισματος μέσα σε τριάντα (30) ημέρες το αργότερο από την ημερομηνία που θα λάβει τα αναγκαία δικαιολογητικά και το πρωτότυπο ασφαλιστήριο μαζί με όλες τις Πρόσθετες πράξεις που ενδεχομένως έχουν εκδοθεί και επισυναφθεί σ' αυτό. Η καταβολή του ασφαλισματος γίνεται στα κεντρικά γραφεία της Εταιρίας.

Από το ασφαλισμα αφαιρούνται, τα τυχόν οφειλόμενα ασφαλιστρα δόσεων προκειμένου να συμπληρωθούν τα ετήσια ασφαλιστρα καθώς και τα τυχόν δάνεια και οι δεδουλευμένοι τόκοι αυτών.

Εάν λόγω διαφοράς μεταξύ της δηλωμένης και της πραγματικής ηλικίας του Ασφαλισμένου, τα ασφαλιστρα που έχουν καταβληθεί είναι μικρότερα ή μεγαλύτερα από εκείνα που θα έπρεπε να έχουν καταβληθεί, τότε το ασφαλισμα θα μειωθεί ή θα αυξηθεί αντίστοιχα, σύμφωνα με τη διαφορά των ασφαλιστρων. Η ρύθμιση αυτή ισχύει, μόνο εάν η πραγματική ηλικία του Ασφαλισμένου κατά τη σύναψη της ασφάλισης δεν υπερβαίνει τα εξήντα πέντε (65) έτη. Μετά την επίτευξη της ασφαλιστικής περίπτωσης, παύει αυτοδικαίως η ισχύς του ασφαλιστηρίου.

Άρθρο 26. Χαρτόσημα, φόροι και άλλες επιβαρύνσεις

Οι φόροι, τα χαρτόσημα ή άλλες επιβαρύνσεις επί του ασφαλιστηρίου, των ασφαλιστρων, των εξοφλητικών αυτοδείξεων κ.λπ., βαρύνουν τον Αντισυμβαλλόμενο, το Δικαιούχο, ή άλλα πρόσωπα τα οποία έχουν δικαιώματα που απορρέουν από το ασφαλιστήριο. Όλα τα έξοδα στα οποία θα υποβληθεί η Εταιρία για κατασχέσεις που της έχουν επιβληθεί στα χέρια της ως τρίτης, επιβαρύνουν αυτόν που δικαιούται την καταβολή.

Άρθρο 27. Παραγραφή

Ασκήσεις που απορρέουν από την παρούσα ασφάλιση, καταγράφονται σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία.

Άρθρο 28. Εφαρμοστέο Δίκαιο - Δικαιοδικία

Για κάθε εκ του παρόντος ασφαλιστηρίου διαφορά, τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν την εφαρμογή των νόμων της Ελληνικής Δημοκρατίας και την αποκλειστική αρμοδιότητα των Δικαστικών Αρχών της πόλης των Αθηνών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1 Δούκας Σ. – Ιδιωτική Ασφάλιση.
- 2 Αχής Χ., Θαλάσσια Ασφάλιση, Αθήνα 1965
- 3 Γούλας Βασίλης, Βασικές Γνώσεις Ασφαλίσεων Ζωής, Αθήνα, 1985
- 4 Δούκας Σπύρος, Η Ιδιωτική Ασφάλιση, Αθήνα 1988
- 5 Θεοδωρακόπουλος Ι., Ένα φιλοσοφικό πιστεύω για την ασφάλεια ζωής, Αθήνα 1975
- 6 Κουτσογιάννης Ιωάννης, Ιδιωτική Ασφάλιση, Αθήνα 1980
- 7 Μαρκεζίνης Ε., Εισαγωγή στην ασφάλιση πυρός.
- 8 Μιλτιάδης Νεκταριος, Συστήματα κοινωνικής Ασφάλισης, Αθήνα 1990
- 9 Μπερτσίου Κων., Θεωρία και πρακτική των ασφαλίσεων πυρός και συμπληρωματικών κινδύνων, Αθήνα 1992
- 10 Νικολάου, Εισαγωγή στην πυρασφάλεια και μέθοδοι προστασίας έναντι πυρκαγιάς, Αθήνα 1978
- 11 Πολίτης Ι., Εισαγωγή στην Ασφάλεια Ζωής, Αθήνα 1973
- 12 Πολίτης Ι., οι ασφαλίσεις προσωπικών ατυχημάτων και ασθενείας, Αθήνα 1977
- 13 Πριναράκης Μιχάλης, Γενικές Αρχές της Ιδιωτικής Ασφάλισης
- 14 Ραφαήλ Μάριος, Ιδιωτική Ασφαλιστική Οικονομία, Αθήνα 1971
- 15 Ρόκας Ιωάννης, Η ασφαλιστική επιχείρησης και κράτος, Αθήνα 1977
- 16 Ρουχωτάς Μ., πως επιτυγχάνεται η πώλησις των ασφαλίσεων ζωής, Αθήνα 1973
- 17 Συρίχας Ορέστης, Αρχαί και Πρακτική της Θαλασσοασφαλίσεως, Αθήνα 1970

- 18 Συρίχας Ορέστης, εισαγωγή στον κλάδο μεταφορών, Πειραιάς 1977
- 19 Τσάγγαρης Ηλίας, Η Θαλάσσια Ασφάλιση, Αθήνα 1954
- 20 Χαραλαμπίδης Α. – Χριστοφορίδης Γ. – Δεκάτρης Κ. – Αντωνίου Χρήστων, ασφαλίσεις Γενικών Κλάδων, Κύπρος, 1990
- 21 Χαρδαλιάς Β. – Σαχλίμης Β., Στοιχεία Ασφαλίσεων Μεταφορών, Αθήνα 1990
- 22 Χριστιφίδης Γιαννάκης, Εισαγωγή στην Ασφάλιση, Κύπρος, 1988
- 23 Μπετενιώτης Μ. – Κοινωνική Ασφάλιση – Τζέι & Τζέι Ελλάς.
- 24 Καραθανάσης Γ., Ψωμαδάκης Γ. – Αμοιβαία Κεφάλαια Έννοια Χαρακτηριστικά Προοπτικές.
- 25 Καρναχωρίτης Π. – Ασφαλιστικό Management.
- 26 Αθανασιάδης Ι. – Σύμβαση Ιδιωτικής Ασφάλιση – Σακκούλας Αντ.
- 27 Ρόκας Ι. – Ιδιωτική Ασφάλιση – Σακκούλας Αντ.
- 28 Κιάδος Β. – Ασφαλιστικός Πράκτορας.
- 29 Μακρής Κ. – Κωδικοποίηση Νομοθεσία Ιδιωτικής Ασφάλισης.
- 30 Λεκέας Σ. – Η Κοινωνική Ασφάλιση – Νομική βιβλιοθήκη.
- 31 Ρουχωτάς Δ. – Άνθρωποι και Αριθμοί – Financial forum.
- 32 Ρουχωτάς Δ. – Ασφαλιστική Αγορά - Περιοδικό.
- 33 Κιόχος Π. – Το Νομικό Πλαίσιο του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης – Σακκούλας Αντ.
- 34 Χριστοφίδης Γ. – Ασφαλιστική Αντασφαλιστική Ορολογία και Αριθμοί.
- 35 Σκουλούδης Ζ. – Δίκαιο Ιδιωτικής Ασφάλισης – Σακκούλας Π.
- 36 Σιμιτσεκ Π. – Τι είναι Ασφάλιση – Κάκτος.
- 37 Ρουπακιώτης Χ. – Η κρίση της Κοινωνικής Ασφάλισης – Σύγχρονη εποχή.
- 38 Δρακάτου Ο.Ε. – Ιδιωτική Ασφάλιση – Περιοδικό.
- 39 Sofiana A.E. – Οικονομική Ασφάλιση – Περιοδικό.

- 40 Morax – Ασφαλιστικό Marketing – Περιοδικό.
- 41 Σπύρου Ε. – Ναι – Περιοδικό.
- 42 Νομική Βιβλιοθήκη.
- 43 Coordinators S.A. – Εκπαιδευτικό Κέντρο Διαμεσολαβούντων στην Ασφάλιση.
- 44 ΙΧΟΣ - Εκπαιδευτικό Κέντρο Διαμεσολαβούντων στην Ασφάλιση.
- 45 ΕΙΑΣ - Εκπαιδευτικό Κέντρο Διαμεσολαβούντων στην Ασφάλιση.
- 46 Νεκτάριος Μ. – Εισαγωγή στην Ιδιωτική Ασφάλιση – Financial forum.